

VZNESENÉ PRIPOMIENKY V RÁMCI MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 - 2025

Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných

210 / 154

Subjekt	Pripomienka	Typ	Spôsob vyhod.	Zdôvodnenie
APOH	<p>Do kapitoly “5.1- Typy zariadení a prúdy odpadov, pre ktoré sú v SR nedostatočné kapacity“ navrhujeme doplniť ďalší odstavec: 5.1.x PRIEMYSELNÝ ODPAD s charakteristikou aktuálneho stavu s výhľadom riešenia do budúcnosti. Dôvod: Pre slovenskú ekonomiku je príznačný rastúci výrobný sektor, čomu odpovedá aj vysoká miera produkcie odpadových materiálov – ako pre ďalšie zhodnotenie, tak pre jeho zneškodnenie. Dostupné údaje MŽP SR a ŠÚ SR uvádzajú, že výrobný priemysel prispieva k celkovej produkcii odpadov až 80 percentami. V celom materiály POH nie je dostatočne popísaný program štátu pre budúci vývoj nakladania s priemyselnými odpadmi. Program by mal reflektovať na túto skutočnosť a mala by mu byť venovaná minimálne rovnaká pozornosť, ako programu pre nakladanie s komunálnymi odpadmi. Ďalej, je všeobecne známe, že harmonizované údaje o produkcii odpadov v tomto odvetví sú neúplné a hodnotenie úrovni a trendov produkcie odpadov v tomto odvetví, s výnimkou vysokých úrovni hromadenia. V tomto smere je tiež potrebné program rozvinúť a uviesť, ako sa plánuje tento problém</p>	Z	ČA	<p>Ciele EK sú nastavené pre komunálne odpady, SR je zodpovedná za plnenie cieľov recyklácie a zhodnotenia pre komunálne odpady. Zároveň nakladanie s komunálnym odpadom a jeho množstvá vieme ovplyvniť. MŽP SR si zároveň uvedomuje potrebu zaoberať sa aj priemyselným odpadom.</p> <p>Naviac bola v úvode kapitoly 4.1, na koniec odseku začínajúceho vetou „Pre odklonenie odpadov od skládkovania ...“ doplnená veta: „V rámci nakladania s priemyselnými odpadmi je hlavným cieľom spracovanie a nastavenie celkovej koncepcie pre zhodnocovanie priemyselných odpadov.“</p>

	d'alej riešiť.			
APOH	<p>Navrhujeme dopracovať, resp. doplniť novú kapitolu “Podpora recyklačného priemyslu na Slovensku“ Dôvod: V celom POH sú len dva body, ktoré hovoria o veľmi teoretickej podpore recyklácie: 1. Recyklačné kapacity pre plastové odpady bude preto potrebné v nasledujúcom období prehodnotiť, a to najmä vzhľadom na neustále sa zvyšujúce limity pre recykláciu plastových obalov, ktoré priniesol nový odpadový balíček EÚ. 2. Podpora nových foriem podnikania, opráv, recyklácie a upcyklácie – návrh MŽP SR do Partnerskej dohody pre financovanie z EÚ Za posledné desaťročie podľa štatistík EÚ vzrástla produkcia celkového odpadu v SR približne o tretinu (tejto štatistike je SR najhoršou krajinou v EÚ) a ukazovatele v miere zhodnotenia vytriedených odpadov sú v súčasnosti zo strany SR výrazne nadhodnotené (konštatovanie NKÚ). Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2018/851/ES, stanovuje v horizonte rokov 2025, 2030 a 2035 pre členské štáty EÚ postupne prísnejšie recyklačné ciele pre komunálny odpad (pre rok 2025 55%). Vo väzbe na tieto skutočnosti a prijaté záväzky nie sú v POH žiadne konkrétnejšie vízie, ako podporiť recyklačný priemysel, ktorý sa borí s mnohými problémami a pre ktoré nevznikajú na Slovensku nové recyklačné centrá. Hlavné problémy s ktorými sa recyklátori stretávajú sú: • absentuje podpora financovania recyklácie v systéme rozšírenej zodpovednosti výrobcov prostredníctvom Organizácií zodpovednosti výrobcov • zdĺhavý legislatívny proces pri vybavovaní povolení na recyklačné zariadenia • úroveň triedenia sa nezlepšuje, čoho dôsledkom je nedostatok kvalitnej suroviny na vstupe pri recyklácii • uprednostňuje sa energetické zhodnotenie, ktoré je lacnejšie namiesto</p>	Z	ČA	<p>Akceptované inak.</p> <p>Čo sa týka podpory, návrh POH SR na roky 2021-2025 v kap. 4 obsahuje celú škálu opatrení na podporu pre rozširovanie kapacít pre zhodnocovanie a recykláciu odpadov, nie len z obalov. V rámci RZV boli v minulosti prijaté legislatívne opatrenia na zavedenie minimálnych sadzieb za preukázanú recykláciu alebo zhodnotenie odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov. Zároveň obsahuje opatrenie na prípravu nového legislatívneho predpisu pre obaly a neobalové výrobky, ktorý má zaviesť nový systém nakladania s odpadmi z týchto výrobkov. O.27 obsahuje stanovenie minimálnej výšky základného poplatku, a zmeny v rámci systému ekomodulácie budú realizované v nadväznosti na rámec ekomodulácie na úrovni EÚ.</p> <p>V rámci rozporových konaní po MPK bola dohodnutá zmena opatrenia O.29, ktoré bude znieť nasledovne: <i>O.29. Podporiť financovanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov z obalov a neobalových výrobkov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie</i></p>

	kvalitnejšieho vytriedenia • vysoké limity na kvalitu výstupných médií – napr. prečo by nemohli mať recyklačné fabriky podporu pri čistení odpadových vôd z recyklácie • nekonkurencieschopnosť voči primárnej surovine pri výrobcach keďže primárna surovina je lacnejšia a kvalitnejšia ako recyklát • ekolmodulácia – nič nenúti výrobcov vyrábať dobre recyklovateľné produkty			<p><i>dostupné techniky (BAT), na základe posúdenia existujúcich recyklačných kapacít.</i></p> <p>V zmysle uvedených informácií máme za to, že podpora recyklačného priemyslu formou dotácií bude dostatočná.</p>
APOH	<p>V kapitole “ 4.13. Ciele a opatrenia pre nebezpečné odpady“ navrhujeme doplniť opatrenie O.66. podpora financovania skládkovacích kapacít na ukladanie, resp. likvidáciu nebezpečného odpadu vznikajúceho pri odstraňovaní azbestových materiálov zo stavieb pri búracích prácach, údržbárskych prácach, opravách a iných činnostiach, úprava legislatívy v časti “predrealizačné prieskumy“ a spracovanie metodického návodu na riadenie odpadov s obsahom azbestu podľa vzoru v EÚ. Dôvod: V kapitole 4.13. autori konštatujú, že „je potrebné zamerať sa na dostupné možnosti spracovania nebezpečných odpadov v SR a podporovať najmä environmentálne vhodné nakladanie s nebezpečnými odpadmi“. S odvolaním sa na toto konštatovanie uvádzame, že v SR chýbajú kapacity na skladovanie azbestových odpadov. V SR je problém s azbestom vo verejných budovách. Absentujú prieskumy pred rekonštrukciou budov na výskyt azbestu a dochádza k nekvalitnej sanácii azbestu. Pritom predrealizačné prieskumy sú súčasťou právnych predpisov EÚ upravujúcich odstránenie a manipuláciu s azbestom - Smernica 2009/148 / ES - vystavenie účinkom azbestu. Je preto potrebné: • zabezpečiť výstavbu chýbajúcich kapacít na skladovanie azbestových odpadov, • potrebná legislatívna úprava v časti “predrealizačné prieskumy“ – dôležité najmä pri verejných budovách • spracovanie</p>	Z	N	<p>MŽP SR podporuje vytvorenie schémy resp. metodiky, ktorá bude riešiť postupy pri rekonštrukciách verejných budov s výskytom azbestu. Nakoľko je však daná problematika presahujúca rezort životného prostredia a spadá aj do kompetencie ÚVZ a Ministerstva dopravy a výstavby SR, je potrebné v blízkej budúcnosti iniciovať spoluprácu dotknutých rezortov na riešenie problematiky azbestu vo verejných budovách a s tým súvisiace témy kapacít na skládkovanie tohto nebezpečného odpadu a pod. Nateraz však nie je vhodné doplnenie navrhovaného opatrenia pred samotným nastavením celého mechanizmu riešenia.</p> <p>Podpora financovania skládkovacích kapacít na ukladanie, resp. zneškodňovanie nebezpečného odpadu vznikajúceho pri odstraňovaní azbestových materiálov zo stavieb nie je možné z EÚ fondov podporiť.</p>

	metodického návodu na riadenie odpadov s obsahom azbestu podľa vzoru v EÚ • zjednodušiť proces výstavby zariadení na zhodnotenie alebo zneškodnenie nebezpečných odpadov, ktoré v súčasnosti na Slovensku absentujú			
APZ	Bod 3. Vyhodnotenie predchádzajúceho programu (strana 92) O46 Zabezpečiť implementáciu ISOH a jeho prepojenie s existujúcim elektronickým systémom evidencie prevzatých starých vozidiel na spracovanie Opatrenie je s časti plnené priebežne. Buduje sa ISOH. Neplánuje byť však prepojený s existujúcim elektronickým systémom evidencie prevzatých starých vozidiel na spracovanie. Návrh na zmenu: Opatrenie sa neplní Zdôvodnenie: Nesúhlasíme s vyhodnotením. Opatrenie nie je splnené ani z časti ani nie je plnené priebežne. Opatrenie O.46 sa netýkalo samotného ISOH, ale jeho prepojenie na elektronický systém evidencie prevzatých starých vozidiel na spracovanie. ISOH nie je vybudovaný a podľa zdôvodnenia vyhodnotenia (ďalší stĺpec) ani nepočíta s prepojením na elektronický systém evidencie prevzatých starých vozidiel na spracovanie. Z uvedeného dôvodu opatrenie: (i) nie je splnené, (ii) podľa zdôvodnenia MŽP SR ani neplánuje opatrenie splniť.	Z	A	
APZ	Bod 3. Vyhodnotenie predchádzajúceho programu (strana 92) O48 Podporovať financovanie technológií na zhodnocovanie problémových odpadov zo spracovania starých vozidiel (napr. čalúnenie, penové odpady, odpady z gumy, kompozitné materiály a pod.) Opatrenie je splnené. Opatrenie je plnené pomocou dotačnej schémy realizovanej prostredníctvom výzvy č. 16 v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia zameranej na podporu	O	N	Opatrenie je plnené pomocou dotačnej schémy realizovanej prostredníctvom výzvy č. 16 v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia zameranej na podporu zhodnocovania odpadov. Podmienky poskytnutia príspevku v rámci výzvy č. 16 boli nastavené tak, aby boli v súlade s pravidlami stanovenými v nariadeniach EÚ

	<p>zhodnocovania odpadov. Prostredníctvom uvedenej výzvy je možné v oblasti „Staré vozidlá“ podporiť technológie na zhodnocovanie problémových odpadov zo spracovania starých vozidiel. Predmetom odborného hodnotenia v procese konania o žiadosti o nenávratný finančný príspevok je posúdenie súladu predloženej žiadosti o nenávratný finančný príspevok s predmetným opatrením.</p> <p>Zdôvodnenie: S ohľadom na vyhodnotenie opatrenia č. O.48 ako „splnené“ podľa dotačnej schémy realizovanej prostredníctvom výzvy č. 16 v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia zameranej na podporu zhodnocovania odpadov, žiadame MŽP SR o poskytnutie informácie: - koľko žiadosti bolo prijatých od spracovateľov starých vozidiel a o aký objem prostriedkov bolo požiadané, - koľko žiadostí bolo schválených pre spracovateľov starých vozidiel a v akom celkovom objeme poskytnutých prostriedkov, - koľko žiadostí bolo prijatých pre spracovateľov, ktorí spracovávajú iné odpady (napr. čalúnenie, penové odpady, odpady z gumy, kompozitné materiály, pneumatiky a pod.) a v akom celkovom objeme žiadaných prostriedkov, - koľko žiadostí bolo schválených pre spracovateľov, ktorí spracovávajú iné odpady (napr. čalúnenie, penové odpady, odpady z gumy, kompozitné materiály, pneumatiky a pod.) a v akom celkovom objeme poskytnutých prostriedkov.</p>		<p>upravujúcimi poskytovaním pomoci z fondov EÚ, s pravidlami stanovenými v národných dokumentoch upravujúcich poskytovaním pomoci z fondov EÚ, s pravidlami stanovenými v Operačnom programe Kvalita životného prostredia a v schéme štátnej pomoci pre oblasť odpadového hospodárstva ako aj v súlade s cieľmi Slovenskej republiky stanovenými V POH SR. Neprihlásenie sa subjektov o podporu v rámci danej výzvy nemôže byť prekážkou pre neplnenie opatrenia.</p> <p>Výzva s kódom OPKZP-PO1-SC111-2016-16 (ďalej len výzva č. 16) je zameraná na prípravu na opätovné použitie a zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov vrátane nie nebezpečných odpadov, ktoré vznikajú pri spracovaní starých vozidiel. Celkovo bolo v rámci výzvy predložených 118 žiadostí v celkovej výške žiadaného nenávratného finančného príspevku takmer 320 mil. EUR. Schválených a zazmluvnených bolo 20 žiadostí vo výške viac ako 51 mil. EUR. V rámci výzvy č. 16 nie je vyčlenená samostatná aktivita s alokáciou, ktorá by bola určená výlučne na recykláciu alebo zhodnocovanie odpadov vzniknutých pri spracovaní starých vozidiel. Presné určenie</p>
--	--	--	---

				<p>koľko a v akej výške boli podporené takto zamerané projekty je preto problematické.</p> <p>Medzi predloženými žiadosťami sú aj žiadosti zamerané na recykláciu plastov, textilných odpadov, odpadov zo skla alebo odpadov zo železných a neželezných kovov, kam môžu patriť aj odpady zo spracovania starých vozidiel.</p> <p>Žiadosť zameraná na spracovanie starých vozidiel výlučne činnosťou R12 podľa prílohy 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, bez nadväzujúcej technológie recyklácie odpadov, ktorá by bola predmetom predkladanej žiadosti, je v rámci výzvy č. 16 neoprávnená.</p>
APZ	<p>K časti 2.7 Spal'ovne odpadov Uvedené znenie bodu 2.7 požadujeme upresniť a z prezentovaných údajov odstrániť kapacity súvisiace s prevádzkou špecifických technologických celkov, pre ktoré slúžia.</p> <p>Odôvodnenie: Prezentované údaje sú značne nepresné a to ako z pohľadu reálnej kapacity a tiež dezinovného účelu uvedených zariadení. Nie je vhodné prezentovať v celkových číslach za SR zariadenia, ktoré sú súčasťou dezinovaných zariadení a nevedia riešiť nevhodnú situáciu s likvidáciou najmä nebezpečného odpadu, kde kapacity na Slovensku sú nedostatočné a z časti aj technologicky</p>	Z	ČA	<p>Rozpor bol odstránený.</p> <p>Zoznam spal'ovní je oficiálnym zoznamom MŽP SR.</p> <p>V kapitole 2.7 Spal'ovne odpadov je uvedený popis „Štyri spal'ovne nebezpečných odpadov poskytujú svoju kapacitu externým dodávateľom.“ a týmto popisom je jednoznačne uvedené, že nie všetky spal'ovne odpadov v zozname môžu byť využité</p>

	<p>nevhodné na komplexnejšie riešenie. Rovnako, je zavádzajúce aj pohľad na nakladanie s viacerými prúdmi odpadov uvedenie špecifických technologických zariadení v kontexte celkovej kapacity pre SR, nakoľko pokiaľ by neexistovali tieto špecifické spaľovacie zariadenia, nefungovala by ani technológia s ktorou sú previazané alebo by tento odpad musel byť v rámci možnosti exportovaný a teda nešlo by o jeho skládkovanie a jeho iné zhodnotenie nie je možné.</p>			<p>externým dodávateľom.</p> <p>K bližšiemu špecifikovaniu nedostatočných kapacít v SR je navrhnuté opatrenie O.63 Analýza zariadení na spracovanie nebezpečných odpadov vrátane zdravotníckych odpadov a odpadov z veterinárnej starostlivosti v SR a okolitých štátoch v závislosti od pôvodu a vlastností týchto odpadov spolu s potrebnými kapacitami funkčného využitia zariadení v jednotlivých regiónoch v závislosti od množstiev a povahy odpadov a opatrenie O.64 Vytvorenie strategického plánu umiestnenia zariadení na spracovanie nebezpečných odpadov na regionálnej úrovni vzhľadom na potreby a kapacity podľa výsledkov opatrenia O.63.</p> <p>V návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 budú spaľovne odpadov, ktoré neposkytujú svoju kapacitu externým dodávateľom označené hviezdikou.</p>
APZ	<p>K časti 4.1.2 Opatrenia V rámci opatrení navrhujeme doplnenie nového opatrenia v nasledovnom znení: „Informovanie a zvyšovanie povedomia obyvateľov v témach možností nakladania s odpadmi v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva s objasnením pozitívnych prínosov jednotlivých druhov zhodnocovania odpadov voči ich</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený.</p> <p>V návrhu POH SR je navrhnuté opatrenie O.2: <i>Zlepšenie informovanosti obyvateľov o hierarchii odpadového hospodárstva a o možnostiach predchádzania vzniku odpadu a</i></p>

	<p>skládkovaniu/ zneškodňovaniu. Vysvetlenie dôležitosti nasadzovania cirkulárnej ekonomiky a možných ciest ako zapojiť obyvateľov.</p> <p>Zodpovednosť: MŽP SR Termín: priebežne“ Odôvodnenie: V SR je obyvateľstvo negatívne nastavené voči akémukoľvek rozvoju zariadení na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov. Posun myslenia je výsledkom dlhodobej aktívnej komunikácie, ktorá s posledných rokov v SR nebola vykonávaná a chýba.</p>			<p><i>opätovného používania v súlade s PPVO SR 2019 - 2025, zberu, recyklácie a zhodnotenia odpadov na celoštátnej úrovni, zlepšenie informovanosti samospráv o nakladaní s odpadmi a vzdelávanie subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve, v kontexte obehového hospodárstva.</i></p> <p><i>Zodpovednosť: MŽP SR, SAŽP, OZV</i></p> <p><i>Termín: priebežne</i></p>
APZ	<p>K časti 4.13.3 Opatrenia: Žiadame o pridanie ďalších opatrení potrebných na zvýšenie podielu zhodnocovaných odpadov v SR nasledovne: „O.XX Rozhodnutie o štátnom záujme na výstavbu veľkokapacitných zariadení pre zhodnocovanie odpadov v SR</p> <p>Zodpovednosť: MŽP SR Termín: december 2022 O.XX Aktívna podpora výstavby kapacít na nakladanie s nebezpečnými odpadmi v SR prostredníctvom odstraňovania administratívnych a technických bariér pri posudzovaní projektov v rámci procesu EIA a stavebného konania. Zodpovednosť: MŽP SR, MDV SR Termín: priebežne“</p> <p>Odôvodnenie: V nadväznosti na O.64 je potrebné čo najskôr spracovať strategický plán, aby bolo možné v zmysle neho nasmerovať podporu vytvorenia kapacít na zhodnocovanie nebezpečných odpadov. Vzhľadom na všetky legislatívne požiadavky (EIA, IPKZ, ...) bude trvať vybudovanie týchto zariadení a sprístupnenie týchto kapacít trvať minimálne 3-5 rokov a aktuálna</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený.</p> <p>Navrhnuté opatrenie O.XX Rozhodnutie o štátnom záujme na výstavbu veľkokapacitných zariadení pre zhodnocovanie odpadov v SR nepovažujeme za potrebné uvádzať v POH SR ako samostatné opatrenie, nakoľko už v rámci opatrenia O.64 Vytvorenie strategického plánu umiestnenia zariadení na spracovanie nebezpečných odpadov na regionálnej úrovni vzhľadom na potreby a kapacity podľa výsledkov opatrenia O.63. vznikne vytvorením strategického plánu umiestnenia zariadení na spracovanie nebezpečných odpadov potreba zabezpečenia dostatočných kapacít na spracovanie nebezpečných</p>

	<p>situácia na trhu nie je schopná zvládnuť spracovávanie odpadov do roku 2030. Navrhované 2 opatrenia by mohli vo významnej miere zrýchliť vytvorenie potrebných kapacít, pričom bude zabezpečené plnenie predpisov EÚ ako aj požiadaviek BAT. Vyhlásenie určitých území so štátnym významom pre vybudovanie kapacít na zhodnocovanie nebezpečných odpadov by malo za hlavný cieľ využiť tzv. brown field priemyselné parky, alebo aktuálne zastarané/ nevyužívané areály, ktoré už disponujú napr. infraštruktúrou (prípoj na vlakové koľaje, teplovodné potrubia) a ponúknuť tak udržateľnejšiu alternatívu využitia a zlepšenia stavu často zanedbaných miest.</p>			<p>odpadov.</p> <p>Prehodnotiť a navrhnúť zmeny v rámci zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“), ktoré budú v súlade s podmienkami určenými príslušnými právnymi normami platnými na úrovni EÚ a zároveň zjednodušia postupy doteraz uplatňované v rámci zákona č. 24/2006 Z. z. na Slovensku pri posudzovaní vplyvov navrhovaných činností, resp. ich zmien na ŽP a prehodnotiť a navrhnúť zmeny v rámci zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) sú v kompetencii iných subjektov a iných odborov. Nepovažujeme z našej strany za potrebné takéto opatrenie do návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 uvádzať aj vzhľadom k tomu, že napr. odbor posudzovania vplyvov na ŽP sa touto otázkou dlhodobo zaoberá.</p>
APZ	<p>k časti 4.6 a 4.6.3 Žiadame v časti 4.6. Ciele a opatrenia pre obaly a neobalové výrobky doplniť do textu požiadavky nasledovný cieľ: Navrhujeme doplniť potrebu prehodnotenia vzorca na výpočet cieľov zberu pre OZV. Zároveň požadujeme v časti 4.6.3. doplniť ako nové opatrenie: - Zabezpečiť prehodnotenie vzorca na výpočet cieľov zberu</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený.</p> <p>V rámci návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 je uvedené opatrenie O.9 Zabezpečenie a podpora opakovaných analýz zmesových komunálnych odpadov zameraných najmä na</p>

	<p>pre OZV a zabezpečiť vykonanie analýzy, koľko odpadov z obalov a neobalových výrobkov sa nachádza v komunálnom odpade, t. j. zmesový odpad a triedený odpad. Oôvodnenie: navrhované považujeme za dôležité v záujme nediskriminačného nastavenia vzťahov medzi OZV, zberovými spoločnosťami a spracovateľmi.</p>		<p>získovanie množstiev biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v rozsahu biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov z domácností a biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zo zelene, množstiev a druhov odpadov z bioplastov, množstiev odpadov zo šatstva a textilu, množstiev odpadov z obalov a neobalových výrobkov.</p> <p>Zodpovednosť: MŽP SR</p> <p>Termín: priebežne</p> <p>V rámci návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 je uvedené opatrenie O.34 Zabezpečiť analýzu triedeného zberu komunálnych odpadov – odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov.</p> <p>Zodpovednosť: MŽP SR</p> <p>Termín: priebežne</p> <p>Doplnenie nového opatrenia „Zabezpečiť prehodnotenie vzorca na výpočet cieľov zberu pre OZV“ nepovažujeme za potrebné aj vzhľadom na opatrenie O.26 návrhu POH SR na roky 2021 – 2025.</p>
--	---	--	---

APZ	k časti 4.6. Ciele a opatrenia pre obaly a neobalové výrobky Navrhujeme doplniť do textu požiadavky na nasledovné ciele: 1. Navrhujeme doplniť potrebu prehodnotenia požadovaného plnenia záväzných limitov so samostatným vyčlenením limitov pre OZV. 2. Navrhujeme doplniť potrebu prehodnotenia úrovne cieľov zberu pre OZV. 3. Navrhujeme zvýšiť energetické zhodnotenie odpadov zo SR na minimálne 40% ročnej kapacity domácich zariadení.	O	N	Vzhľadom k cieľom pre obaly a neobalové výrobky a opatrenia O.26 nepovažujeme za potrebné uviesť navrhnuté požiadavky v rámci návrhu POH SR na roky 2021 – 2025. Uvedené požiadavky môžu byť riešené v rámci realizácie opatrenia O.26.
APZ	K časti 4.6.3 Opatrenia V súvislosti s opatrením O.26 a nadväzne na aplikačnú prax žiadame prehodnotiť možnosti čiastočného plnenia zodpovednosti individuálnou formou a čiastočne prostredníctvom RZV pre priemyselné činnosti s cieľom vytvoriť nediskriminačný systém pre všetky zúčastnené strany danej povinnosti. Odôvodnenie: Ak si v súčasnosti nevie priemyselný výrobca vydokladovať 100% obalov uvedený na trh, musí byť s celým množstvom obalov zaregistrovaný pod OZV, aj keď čiastočne si plní priamo (vlastné triedenie a zabezpečenie recyklácie obalov), alebo nepriamo (napr. cez svojho zákazníka, ktorý zabezpečí vo svojej réžii triedenie a zabezpečenie recyklácie obalov) veľkú časť obalov vôbec neuvedie na trh – t.j. dané obaly síce papierovo zbierajú ako obaly uvedené na trh ale v recyklácii sa strácajú. Tým môže byť celková evidencia nastavená podľa fungovania trhu. Navyše priemyselný výrobca by si musel zabezpečovať svoje povinnosti prostredníctvom RZV iba pre tie množstvá, ktoré preukázateľne nezabezpečuje priamo alebo prostredníctvom svojho dodávateľa/ zákazníka.	Z	A	V rámci realizácie opatrenia O.26 budú navrhované požiadavky prehodnotené.
APZ	K časti 4.6.3 Opatrenia: Text pripomienky: Navrhujeme vloženie	Z	ČA	Rozpor odstránený.

	nového opatrenia v nasledovnom znení: „O.XX zvyšovanie požiadaviek na používanie homologizovaných plastových obalov (presne stanovené zloženie) vrátane striktnnejšej kontroly spôsobu označovania obalových materiálov „logom“ druhu plastu, za účelom zníženia variet plastových materiálov, z ktorých sa vyrábajú plastové obaly Zodpovednosť: MŽP SR Termín: priebežne“ Zdôvodnenie: Znížením druhov plastov by sa ľahšie pre nás ako pôvodcov odpadu z plastov vytvárali väčšie množstvá homogénno odpadu (príklad nemali by sme 5 druhov plastových obalov PET, LDPE, HPDE, PP, a pod., ale napr. len 3).			Pripomienku vo vzťahu k návrhu POH SR na roky 2021 - 2025 nie je možné akceptovať, avšak v rámci realizácie opatrenia O.26 budú Vami navrhované požiadavky diskutované a riešené priamo v rámci novely zákona o obaloch a neobalových výrobkov.
APZ	K časti 4.6.3, opatrenie O.29 Opatrenie žiadame vypustiť. Odôvodnenie: . Je nevhodné a kontraproduktívne vopred vylučovať niektorý zo spôsobov zhodnotenia odpadov. Uvedené je rovnako v nesúlade a rozpore s cieľmi tohto Program nižšie s ohľadom na cirkulárnu ekonomiku. Práve fyzikálno - chemický rozklad (napr. s použitím rozpúšťadiel) vie byť zdrojom recyklovanej suroviny s kvalitatívnymi parametrami primárnej suroviny, čo nie je v súčasnosti možné zabezpečiť iným spôsobom. Kvalita recyklátu je rozhodujúca pri opätovnom použití suroviny a kľúčová najmä pri recyklácii plastu a jeho opätovnom použití napr. v automobilovom priemysle. Základným uhl'ovodíkom v zmysle navrhovaného znenia je možné vnímať aj napr. polypropylén či polyetylén. Namiesto uvedeného doplniť nový cieľ a to: O. 29 Podporiť kreovanie nových kapacít a technológií na recykláciu plastu so zameraním na recykláciu širokospektrálne použiteľných recyklátov blízkyh alebo kvalitatívne zhodných s primárnou surovinou získaných fyzikálno-chemickým rozkladom alebo technológiami na báze solventov. Zodpovednosť:	Z	N	Rozpor bol odstránený. Uvedenie opatrenia O.29 v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 vychádzalo zo situácie s prevádzkou súčasných zariadení v praxi. Opatrenie O.29 znie nasledovne: <i>O.29. Podporiť financovanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov z obalov a neobalových výrobkov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT), na základe posúdenia existujúcich recyklačných kapacít.</i>

	MŽP SR Termín: priebežne			
APZ	<p>k časti 4.6.3. Opatrenia Navrhujeme doplniť ako nové opatrenia v súvislosti s navrhnutými cieľmi nasledovné: 1. Zabezpečiť prehodnotenie požadovaného plnenia záväzných limitov so samostatným vyčlenením limitov pre OZV. 2. Zabezpečiť prehodnotenie úrovne cieľov zberu pre OZV. 3. Zabezpečiť vypracovanie analýzy negatívnych vplyvov zavedenia systému zálohovania na prevádzku triedeného zberu vrátane dopadu na zvýšenie nákladov systému triedeného zberu. 4. Zabezpečiť vypracovanie analýzy kapacít na energetické zhodnocovanie na území SR a v susedných krajinách. Analyzovanie využitia slovenských kapacít v rámci zahraničného a slovenského odpadu. 5. Zabezpečiť prehodnotenie pomeru zhodnotenia a recyklácie limitov pre plasty. 6. Zabezpečiť dostatočnú motiváciu energetických zariadení v SR. 7. Zabezpečiť vypracovanie analýzy recyklačných kapacít na plasty na území SR a v susedných krajinách. 8. Zabezpečiť funkčné zavedenie ekomodulácie v SR za účelom zabezpečenia dostatku finančných prostriedkov v systéme triedeného zberu v SR</p>	O	ČA	<p>Vzhľadom k cieľom pre obaly a neobalové výrobky a opatrenia O.26 nepovažujeme za potrebné uviesť navrhnuté požiadavky v rámci návrhu POH SR na roky 2021 – 2025.</p> <p>Uvedené požiadavky v 1. a 2. bode môžu byť riešené v rámci realizácie opatrenia O.26.</p> <p>Uvedená požiadavka v 3. bode: MŽP SR, Inštitút environmentálnej politiky vo svojej štúdii „Skutočná cena zálohy“ v prílohe č. 4 s názvom „Vplyv zálohovania jednorazových nápojových obalov na triedený zber“, analyzoval práve vplyv zálohovania na zavedený triedený zber https://www.minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/skutocna-cena-zalohy.html.</p> <p>Vzhľadom na uvedené nepovažujeme za potrebné uvádzať navrhnuté opatrenie v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025</p> <p>Uvedená požiadavka v 4. bode nie je potrebná vzhľadom k tomu, že v zmysle opatrenia O.63 bude vypracovaná analýza zariadení na spracovanie nebezpečných odpadov.</p> <p>Uvedená požiadavka v 5. bode bude v prípade potreby riešená v rámci zákona o odpadoch.</p>

				<p>Uvedenú požiadavku v 6. bode nie je možné akceptovať v nadväznosti na ciele stanovené legislatívou EÚ.</p> <p>Uvedená požiadavka v 7. bode je riešená aj opatrením O.29 v rámci PPVO SR na roky 2019 – 2025.</p> <p>Uvedená požiadavka v 8. bode - K ekomodulácii sa čaká na dokument vypracovaný EK, v zmysle neho sa bude nastavovať aj ekomodulácia v SR.</p>
<p>APZ</p>	<p>K časti 4.9.3: Opatrenia, opatrenie O.46. Nesúhlasíme s tvrdením, že určených parkovísk nie je dostatok. Odôvodnenie: Problémom v súčasnej dobe je spôsob financovania prevádzky týchto parkovísk. Nie ich výstavby. Určené parkoviská sú prevádzkované zberným miestom alebo spracovateľom starých vozidiel, nakoľko určené parkoviská musia plniť zodpovedajúce podmienky dané zákonom o odpadoch. Obec alebo správca cesty môže umiestniť vozidlo na určené parkovisko ale tieto osoby odmietajú prevziať zodpovednosť za to, že umiestnili staré vozidlo na určené parkovisko a financovať náklady na túto činnosť (preprava vozidla, stráženie, skladovanie na niekoľko mesiacov). Obec preto neumiestni opustené vozidlo na určené parkovisko, lebo nemá zdroje na zaplataenie tejto činnosti. Výstavbou nových určených parkovísk sa nevyrieši problém s financovaním ich činnosti. Odporúčame (i) nájsť pre mestá a obce zdroje na financovanie nákladov spojených s prevádzkou určených parkovísk (preprava vozidla, stráženie, skladovanie na niekoľko</p>	<p>Z</p>	<p>Neprihlada sa</p>	<p>Neprihliada sa. Po vysvetlení zástupcovia APZ odstúpili od pripomienky.</p> <p>V rámci SR stále existujú okresy, v ktorých nie je žiadne určené parkovisko. Táto aktivita má viesť k tomu, aby každá obec, resp. mesto, ktoré nemá určené parkovisko vo svojom blízkom okolí a bude mať záujem o prevádzkovanie určeného parkoviska (napr. v rámci zberného dvora), si mohla takéto parkovisko zriadiť a vyriešiť si situáciu s vozidlami, ktoré ich držiteľ zanechal napr. v obci, resp. meste.</p> <p>§ 67 zákona o odpadoch rieši umiestnenie vozidla na určené parkovisko a súvisiace povinnosti držiteľa vozidla. Týka sa to aj postupu pri úhrade nákladov spojených s</p>

	mesiacov) (ii) prehodnotiť (skrátiť) lehoty a jednotlivé kroky ako má postupovať osoba, ktorá umiestnila vozidlo na určené parkovisko tak, aby sa vozidlo vrátilo vlastníkovi alebo bolo vyhlásené za staré vozidlo a následne spracované u spracovateľa.			výkonom týchto povinností (napr. § 67 ods. 7 a 8 zákona o odpadoch). Tento postup považujeme za správny, pretože musia byť využité všetky možnosti na to, aby držiteľ vozidla zaplatil za úkony súvisiace s uplatnením § 67 a prevzal tak aj hmotnú zodpovednosť za tieto náklady. Definovanie iných zdrojov a postupov na úhradu vyššie spomínaných nákladov v širšom rozsahu ako je definované dnes, by malo za následok možné zneužívanie finančných prostriedkov a ich možné neefektívne vynakladanie zo strany štátu.
APZ	K časti 4.9.3: Opatrenia, opatrenie O.47. Žiadame presnejšie uviesť význam slova „podporovať“. Odôvodnenie: Podpora môže byť napríklad aj „verbálna“, ktorá reálne výskumu a vývoju nepomôže. Na vyhodnotenie reálneho dopadu podpory žiadame presnejšie definovať čo znamená „podpora“.	Z	A	V opatrení O.47 (nové číslo O.46) je uvedené „podporovať financovanie...“, čo považujeme za dostatočné upresnenie významu slova „podporovať“.
APZ	K časti 4.9.3: Opatrenia, opatrenie O.48 Súčasný znenie: Podporovať financovanie a) implementácie progresívnych technológií na zhodnocovanie problémových odpadov zo spracovania starých vozidiel (napr. plasty, kompozitné materiály, čelné sklá s fóliami, kvapalné nebezpečné odpady, komponenty z elektrovozidiel a pod.), ktoré sú v súlade s BAT, b) budovanie nových zariadení na	Z	ČA	Rozpor bol odstránený. Termíny budú priamo závislé od stanovených termínov v rámci Realizácie Návrhu priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 –

	<p>spracovanie starých vozidiel, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre BAT v tých častiach SR, kde sa nenachádzajú, c) modernizovanie existujúcich zhodnocovacích zariadení na spracovanie starých vozidiel ktoré sú v súlade s požiadavkami pre BAT. Zodpovednosť: MŽP SR, MH SR Termín: priebežne Pripomienka: Žiadame predkladateľa, aby boli v opatrení definované merateľné hodnoty a termíny. Odôvodnenie: Bez týchto údajov nie je možné akékoľvek vyhodnotenie opatrení.</p>		<p>2027</p> <p>2.3 Prechod na obehové hospodárstvo, efektívne využívanie zdrojov a zlepšenie kvality ovzdušia</p> <p>2.3.1 Komplexný prístup k prevencii tvorby, opätovného použitia a zhodnocovania odpadov</p> <p>a harmonogramu príslušných výziev.</p> <p>Ukazovatele sú uvedené v prílohách návrhu Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde, ktoré upravuje podmienky poskytovania pomoci z uvedených fondov v novom programovom období 2021 – 2027. Ide o ukazovatele výstupov a výsledkov, ktoré slúžia na meranie prínosov a účinkov intervencií oboch fondov, budú súčasťou OP Slovensko a budú samostatne monitorované a vykazované na Európsku komisiu.</p> <p>Vykazovanie uvedených ukazovateľov je úlohou riadiaceho orgánu, ktorý bude implementovať operačný program.</p> <p>Z uvedeného dôvodu nepovažujeme merateľné ukazovatele potrebné uvádzať</p>
--	---	--	--

				v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025.
APZ	<p>K časti 4.9.3: Opatrenia, opatrenie O.49 Text pripomienky: Súčasné znenie: Prehodnotiť spôsob financovania spracovania starých vozidiel prostredníctvom RZV hlavne z pohľadu financovania potrebných investičných aktivít spojených s ich modernizáciou. Návrh na zmenu Text upraviť nasledovne: Prostredníctvom výzvy na čerpanie prostriedkov z dostupných zdrojov v gescii MŽP (napríklad Environmentálny fond, EŠIF a pod.) umožniť financovania potrebných investičných aktivít spojených s modernizáciou spracovateľov starých vozidiel. Zdôvodnenie: Investičné aktivity spracovateľa starých vozidiel t.j. súkromnej spoločnosti môžu byť podporené výzvou z dostupných zdrojov na financovanie. Pôvodné navrhované znenie, kde sa investičné aktivity spracovateľa majú riešiť prostredníctvom RZV, je nevykonateľné.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený.</p> <p>Ide o opatrenie prehodnotenia spôsobu financovania spracovania starých vozidiel prostredníctvom rozšírenej zodpovednosti výrobcov hlavne z pohľadu financovania potrebných investičných aktivít (spojených s modernizáciou materiálov a technológií využívaných vo vozidlách). Považujeme za dôležité toto prehodnotenie z dôvodu, aby spôsob financovania zodpovedal potrebám všetkých zainteresovaných strán, zohľadňoval situáciu v oblasti spracovania starých vozidiel s ohľadom na jeho efektívne fungovanie, zohľadňoval podmienky pri využití nových technológií pri výrobe vozidiel a následne environmentálne spracovanie týchto vozidiel ako odpadu (starých vozidiel).</p>
APZ	<p>K časti 5.1.3 Odpady z elektrických a elektronických zariadení: Na konci odseku prosíme doplniť nasledovnú textáciu: „Je potrebné sa tiež venovať odpadom, ktoré obsahujú časti elektro odpadov (často malé percento), avšak zabezpečenia ich recyklácie je náročné. Jedná sa napr. o priemyselné odpady z priemyslu, kde sú elektrozariadenia</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený.</p> <p>Uvedený text nie je podstatný z hľadiska naplnenia cieľov POH SR 2021-2025, a zároveň je nad rámec návrhu POH SR 2021-2025.</p>

	súčasťou väčších celkov napr. z plastov“			
APZ	K časti 5.1.5 Odpadové pneumatiky a použité batérie a akumulátory: Poslednú vetu navrhujeme upraviť nasledovne: „Taktiež vzhľadom na rozvíjajúci sa automobilový priemysel s narastajúcou produkciou elektromobilov vrátane iných zariadení obsahujúcich systém elektronického pohonu za použitia Li-Ion batérií bude v najbližom období žiadúce výrazne zvýšiť kapacity na zhodnocovanie odpadových Li-Ion batérií.“	Z	A	Zmena poslednej vety v časti 5.1.5 Odpadové pneumatiky a použité batérie a akumulátory: : „Taktiež vzhľadom na rozvíjajúci sa automobilový priemysel s narastajúcou produkciou elektromobilov vrátane iných zariadení obsahujúcich systém elektrického pohonu za použitia Li-Ion batérií bude v najbližom období žiadúce výrazne zvýšiť kapacity na zhodnocovanie odpadových Li-Ion batérií.“
APZ	K časti 5.1.9 Priemyselné nebezpečné a tekuté odpady: Celý odsek žiadame formulovať nasledovne: „V súčasnosti v SR chýbajú potrebné kapacity na zhodnocovanie vybraných druhov priemyselných odpadov – najmä nebezpečné odpady, ale aj tekuté odpady. SR ako krajiny s vysokým podielom HDP z priemyselných činností je producentom vysokého množstva priemyselných odpadov. Tekuté odpady nie je možné skládkovať a ich zhodnocovanie alebo zneškodňovanie je technologicky, energeticky i finančne náročné. Je potrebné vybudovať kapacity na zhodnocovanie a využitie potenciálov tekutých odpadov pre cirkulárnu ekonomiku. Tieto sú náročné na nakladanie a najmä na zhodnocovanie vzhľadom na ich špecifické vlastnosti a obsahy nebezpečných látok. O to dôležitejšia je potreba vybudovania dostatočných kapacít na zhodnotenie týchto odpadov, aby sa predišlo ich možným negatívnym účinkom na obyvateľstvo a prostredie dnes i v budúcnosti.“ Odôvodnenie: Nedostatočné kapacity zariadení na nakladanie a najmä	Z	ČA	Do kapitoly 5.1 Typy zariadení a prúdy odpadov, pre ktoré sú v SR nedostatočné kapacity bude doplnená nová podkapitola č. 5.1.9 Nebezpečné odpady nasledovne: „V SR vzniklo v roku 2018 cez 500 tis. ton nebezpečných odpadov. Z hľadiska nakladania s nebezpečnými odpadmi bol zaznamenaný výrazný nárast pod „iným spôsobom nakladania“. Potrebu dostatočných kapacít na zhodnocovanie vybraných priemyselných odpadov – nebezpečných a tekutých odpadov je potrebné riešiť tak v strednodobom, ako aj v dlhodobom horizonte aj v nadväznosti na možnosti spracovania takýchto odpadov. Je potrebné sa zameriavať najmä na odpady z takých činností, kde vzniká odpad s najväčším podielom. Pre správne

	zhodnocovanie priemyselných odpadov sú jednou z najakútnejším oblastí odpadového hospodárstva, ktorými je nutné sa zaoberať a mali by byť obsahom POH.			<i>smerovanie je potrebné analyzovať kapacity zariadení na spracovanie nebezpečných odpadov vrátane zdravotníckych odpadov a odpadov z veterinárnej starostlivosti v SR a okolitých štátoch a následne vytvoriť strategický plán umiestnenia zariadení na spracovanie nebezpečných odpadov, ktoré budú mať nezastupiteľnú úlohu v spracovaní takýchto odpadov.“</i>
APZ	K časti 5.9 Všeobecné politiky odpadového hospodárstva V navrhovaných analýzach chýba zohľadnenie kvality druhotnej suroviny a teda aj jej reálna upotrebitelnosť pre využiteľné účely. Uvedené priamo súvisí s materiálovými tokmi a kvalitou recyklátov. Napr. v automobilovom priemysle nie je možné použiť väčšinu plastových recyklátov z dôvodu degradácie vlastností suroviny v prípade ak nepôjde o moderné technológie, ktoré recyklujú materiál až na úrovni chemických látok. Okrem toho v celom materiály Programu chýba riešenie priemyselných odpadov ako dôležitého zdroja suroviny pre materiálové zhodnotenie. Rovnako je nevhodné uvažovať len o vybraných odvetviach ale je potrebné riešiť priemyselný odpad komplexne.	O	Neprihliada sa	Nemá charakter pripomienky. V časti 5.9 neuvádzame žiadne analýzy.
APZ	K časti 6.1 Existujúce a plánované opatrenia pre plnenie povinností vyplývajúcich z článku 9 (1) rámcovej smernice o odpade Cieľ 10.2 žiadame vypustiť a zásadne prepracovať na základe odborných analýz a diskusii. Odôvodnenie: Program uvádza nereálny cieľ a navyše bez potrebných definícií. Verejné obstarávanie pokrýva aj napríklad	Z	A	Text týkajúci sa zeleného verejného obstarávania vyplývajúci z cieľa 10.2 Envirostratégie 2030 uvedený v časti 6.1 bude preformulovaný iba na odkaz na Envirostratégiu 2030 vo vzťahu k zelenému verejnému obstarávaniu, ktorá bola schválená

	stavebníctvo (výstavbu ciest a pod.) a tiež aj dobrovoľných obstarávateľov ako aj služby. Pričom počítanie percentuálneho podielu aj so službami ďalej výrazne skresľuje tento cieľ. Uvedené tiež neberie ohľad na spravodlivé a hospodárne nakladanie s verejnými zdrojmi. Rovnako Program neberie ohľad na možnosti slovenského hospodárstva a to ani súčasný stav recyklácie alebo obehového hospodárstva. Navrhované znenie výrazne poškodí ekonomiku SR a pred stanovením konkrétnych percentuálnych cieľov je potrebné takéto zásadné opatrenie konzultovať s príslušnými rezortmi a odvetviami národného hospodárstva. Pri priemernej dĺžke stavebného konania ani nie je možné aby do roku 2030 boli vybudované kapacity, ktoré by vedeli zabezpečiť aby 70% výrokov bolo z obnoviteľných zdrojov, resp. recyklovaných materiálov.			uznesením na rokovaní vlády SR a text bude doplnený aj o odkaz na Programové vyhlásenie vlády SR.
APZ	K časti: 4.1.2 Opatrenia, opatrenie O.1. S opatrením súhlasíme, odporúčame prehodnotiť zodpovednosť tak, aby existoval reálny zodpovedný (jeden), nakoľko rozdelenie zodpovednosti na päť orgánov nepovažujeme za efektívne.	O	N	Kým neprebehne minimálne prvé stretnutie zástupcov navrhnutých inštitúcií a nebude prerokované opatrenie z hľadiska cieľa, krokov k dosiahnutiu cieľa, rozdelenie úloh, harmonogram a rozsah účasti jednotlivých inštitúcií, by bolo v tomto momente predčasné stanovovať jedného konkrétneho zodpovedného. Zároveň máme za to, že vytvoriť fungujúci mechanizmus na podporu využívania/odbytu výrobkov z recyklovaných materiálov vznikne len spoluprácou viacerých ministerstiev.
APZ	K časti: 5.1.4 Súčasné znenie: V oblasti spracovania starých vozidiel je potrebné budovať nové spracovateľské kapacity, ktoré sú v súlade s	Z	ČA	Rozpor odstránený na rozporovom konaní.

<p>požiadavkami pre BAT v tých častiach SR, kde sa nenachádzajú. Problémom stále zostávajú niektoré odpady zo spracovania starých vozidiel (napr. čalúnenie, penové odpady, odpady z gumy, kompozitné materiály a pod.). Podobne ako pri elektroodpadoch, je potrebné zvážiť vytvorenie finančného mechanizmu na podporu modernizácie súčasných spracovateľských kapacít Návrh na zmenu: V oblasti spracovania vyseparovaných častí zo starých vozidiel je potrebné vybudovať spracovateľské kapacity, ktoré v súlade s požiadavkami pre BAT zabezpečia spracovanie (kód R) vyseparovaných častí zo starých vozidiel (odpady zo spracovania starých vozidiel) a to regiónoch SR, kde sa nachádzajú spracovatelia starých vozidiel s cieľom minimalizovať logistické náklady medzi spracovateľom starých vozidiel a spracovateľom vyseparovaných častí alebo materiálov zo starých vozidiel. Problematické oblasti sú odpady zo spracovania starých vozidiel ako napríklad: čalúnenie, penové odpady, odpady z gumy, kompozitné materiály a pod. Zdôvodnenie: MŽP SR udelilo autorizáciu viac ako 50 spracovateľom starých vozidiel, ktorých spracovateľská kapacita je viac ako dvojnásobná oproti súčasnej potrebe SR. Mesačné spracovanie sa u jednotlivých spracovateľov pohybuje od viac ako 500 ks starých vozidiel po menej ako 10 kusov. Spracovatelia, ktorí spracujú niekoľko kusov vozidiel za mesiac sú vysoko neekonomický pri svojej činnosti. Podpora ďalších spracovateľských kapacít ešte viac zníži počet spracovaných vozidiel na jedného spracovateľa a zhorší jeho ekonomické výsledky. Problémom pre spracovateľov starých vozidiel je následné spracovanie niektorých vyseparovaných častí z vozidiel, pre ktoré absentuje konečný spracovateľ. Obdobný problém je aj u iných výrobkoch, ktoré sa nachádzajú v stave odpad. Napríklad chýbajúce spracovanie molitanu a penových odpadov sa dotýka</p>			<p>Nové znenie textu 5.1.4 Staré vozidlá:</p> <p><i>„V rámci spracovania starých vozidiel je potrebné podporiť zriadenie nových spracovateľských kapacít, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre BAT v tých častiach SR, kde sa tieto nenachádzajú. V oblasti spracovania vyseparovaných odpadov zo starých vozidiel je potrebné podporiť vybudovanie spracovateľských kapacít, ktoré v súlade s požiadavkami pre BAT zabezpečia, v čo najväčšej miere, zhodnotenie vyseparovaných odpadov zo spracovania starých vozidiel a to hlavne problematických odpadov (napr. čalúnenia, penové odpady, odpady z gumy, kompozitné materiály a pod.). Podobne ako pri elektroodpadoch, je potrebné zvážiť vytvorenie finančného mechanizmu na podporu modernizácie súčasných spracovateľských kapacít.“</i></p>
---	--	--	--

	celého nábytkárskeho priemyslu.			
APZ	K časti: 5.1.5 Súčasný znenie: Aj na zhodnocovanie odpadových pneumatík a použitých batérií a akumulátorov sú vytvorené dostatočné spracovateľské kapacity, je však potrebné vytvoriť priestor pre modernizáciu zariadení za účelom dosiahnutia vysokej úrovne recyklácie, ktorá je v súlade s požiadavkami pre BAT. Návrh na zmenu: Vypustiť konštatovanie o dostatočnom počte spracovateľských kapacít pre pneumatiky. Zdôvodnenie: Zásadne nesúhlasíme s tvrdením, že na Slovensku je dostatočná kapacita na zhodnocovanie odpadových pneumatík. Recyklácia pneumatík (nie energetické zhodnotenie) je na Slovensku limitované. Prevažuje energetické zhodnotenie v cementárňach ktoré pre spracovanie starých vozidiel (celkové opätovné použitie a recyklácia > 85%) je nevhodné.	Z	ČA	Kapacita zariadení na spracovanie odpadových pneumatík je v rámci SR dostatočná. Ročne sa na území SR vyzbiera okolo 30 000 t opotrebovaných pneumatík (16 01 03), pričom kapacita na recykláciu opotrebovaných pneumatík predstavuje okolo 100 000 t/rok, a samozrejme existuje možnosť energetického zhodnotenia opotrebovaných pneumatík v cementárňach.
APZ	K opatreniu O.27. Navrhujeme v konkurenčnom systéme RZV pre obaly a neobalové výrobky stanoviť v súlade s požiadavkami na ekomoduláciu spoločnú štruktúru evidencie pre obaly a neobalové výrobky. Zároveň stanoviť minimálnu výšku základného poplatku pre jednotlivé materiály, a tiež výšku malusu podľa ekomodulačnej štruktúry evidencie pre obaly a neobalové výrobky.	Z	ČA	O.27 obsahuje stanovenie minimálnej výšky základného poplatku, a zmeny v rámci systému ekomodulácie budú realizované v nadväznosti na rámec ekomodulácie na úrovni EÚ.
APZ	K opatreniu O.28. Opatrenie navrhujeme upraviť nasledovne: Podporiť financovanie projektov na dotriedňovanie odpadov z obalov a neobalových výrobkov po triedení pri zdroji – pričom zohľadniť	Z	ČA	Uvedená pripomienka bude riešená prostredníctvom nastavenia konkrétnych výziev pre oblasť podpory dotriedňovania odpadov z obalov a neobalových výrobkov po

	štruktúru ekomodulačnej odpadovej evidencie.			triedení pri zdroji, pričom dôraz bude na účinnejšie dotried'ovanie.
APZ	<p>ku kapitole 4.1 Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025 V úvodnej vete žiadame za slovom „komunálne“ doplniť slová „a priemyselné“. Zároveň na koniec úvodnej časti kapitoly, t. j. pred bod 4.1.1. navrhujeme doplniť nasledovnú textáciu: „V rámci nakladania s priemyselnými odpadmi je hlavným cieľom spracovanie a nastavenie celkovej koncepcie pre zhodnocovanie priemyselných odpadov produkovaných na Slovensku. Aj pri využití najnovších dostupných techník (BAT) a snahe nie je možné 100% týchto odpadov zhodnotiť bezo zvyšku. Z tohto dôvodu musí byť zohľadnené aj toto hľadisko a navrhnuté riešenia, ktoré budú ako ekologicky tak i finančne udržateľné. Na splnenie cieľa zabezpečenia zhodnocovania priemyselných odpadov môžu následne nadväzovať konkrétne opatrenia na vybudovanie potrebných kapacít na materiálové prípadne energetické zhodnotenie priemyselných odpadov.“ Odôvodnenie: Priemyselné odpady na Slovensku tvoria veľkú časť produkovaných odpadov, čo vyplýva zo zamerania HDP Slovenska na priemysel. V posledných rokoch sa zameriavali zmeny v odpadovom hospodárstve v prevažnej miere na komunálne odpady, resp. odpady, ktoré skončia ako komunálne odpady. Chýba stratégia pre priemyselné odpady ako také, ale aj ich významné prúdy ako napr. nebezpečné odpady či tekuté (ostatné alebo nebezpečné) odpady. Tieto sú v menšej alebo väčšej miere špecifické svojím nakladaním ale najmä spracovaním a je potrebné vytvoriť podmienky pre ich zhodnocovania, aby sa minimalizoval ich negatívny vplyv na životné prostredie. Ak sa toto dlhodobo zanedbáva vzniká tak priestor pre nakladanie s týmito</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený na rozporovom konaní.</p> <p>Hlavný cieľ odpadového hospodárstva bol nastavený v zmysle stanovených cieľov a záväzkov vyplývajúcich z legislatívy EÚ. Preto je nastavenie hlavného cieľa zamerané najmä na komunálne odpady. Zároveň kapitola 4.13 je zameraná aj na opatrenia súvisiace s priemyselnými nebezpečnými odpadmi.</p>

	odpadmi nielen v rozpore s hierarchiou odpadového hospodárstva ale najmä so záväzkami voči smerniciam EÚ, pričom je vysoké riziko vzniku starých záťaží alebo miest s vysokým znečistením.			
APZ	Ku kapitole 4.6. Ciele a opatrenia pre obaly a neobalové výrobky Požadujeme po vete: „Taktiež je potrebné stabilizovať celý systém za primerané náklady, ktorý by mal byť dosiahnutý združovaním obcí do väčších celkov, tendrovaním zberových spoločností, zdieľaním nákladov medzi organizáciami zodpovednosti výrobcov a nastavením jednotného triedeného zberu so zabezpečením jasne definovaného štandardu zberu.“ doplniť nasledovnú textáciu: „Pre celkové funkčné fungovanie tohto prúdu odpadov je cieľom nastaviť evidenciu obalov zohľadňujúcu aj obaly z priemyselných činností, ktoré pri aktuálnom nastavení čiastočne deformujú štatistiky a znemožňujú tak funkčné nastavenie systému RZV.“ a doplniť priemyselné odpady do popisu cieľa pre tento druh vyhradeného prúdu. Odôvodnenie: Priemyselné obaly tvoria časť obalov uvádzaných na trh a aktuálna právna úprava vytvára papierovo z časti priemyselných obalov obaly komunálne, čím sa následne ohlasované množstvá obalov uvedených na trh skresľujú.	Z	ČA	Vysvetlené na rozporovom konaní.
APZ	Ku kapitole 4.9: Ciele a opatrenia pre staré vozidlá Žiadame do materiálu doplniť priebežné vyhodnotenie plnenia POH, s definovanými termínmi a zodpovednými osobami. Odôvodnenie: Pokiaľ nie sú definované termíny, hodnoty a zodpovedné osoby nie je čo priebežne hodnotiť.	Z	ČA	POH SR 2021 - 2025 bude interne vyhodnocované na ročnej báze. O vyhodnotení bude informované vedenie MŽP SR a pracovné skupiny.

APZ	<p>Všeobecne k materiálu: Žiadame doplniť do materiálu priebežné vyhodnocovanie plnenia POH SR 2021-2025, s jasne definovanými termínmi na splnenie jednotlivých úloh a zodpovednými osobami.</p> <p>Odôvodnenie: Pokiaľ nie sú definované termíny na plnenie úloh, hodnoty a zodpovedné osoby nie je čo priebežne hodnotiť. Zo splnením POH z predchádzajúcich období vznikla skúsenosť, že požadované ciele sa nesplnili a nevyvodili sa z toho žiadne dôsledky a postihy. Na základe uznesenia vlády SR č. 562 zo 14. októbra 2015 bolo POH 2016-2020 priebežne vyhodnocované vládou SR 30.11.2018. „Informácia o priebežnom plnení cieľov a opatrení Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016-2020“.</p> <p>Zodpovednosť: MŽP SR Zároveň navrhujeme v materiáli určiť, že POH SR bude priebežne vyhodnocovaný na ročnej báze.</p>	Z	ČA	<p>POH SR 2021 - 2025 bude interne vyhodnocované na ročnej báze. O vyhodnotení bude informované vedenie MŽP SR a pracovné skupiny.</p>
ASPEK	<p>Pripomienka k POH kap. 4 ako celok: V POH je potrebné umožniť aj energetické zhodnotenie odpadov, ktoré môže tvoriť neoddeliteľnú súčasť obehového hospodárstva a vytvárať podmienky pre realizáciu integrovaných systémov so všetkými modernými prvkami OH a s rešpektovaním trhových princípov v OH</p> <p>Odôvodnenie: Zohľadniť trhové prostredie a jeho možný priaznivý vplyv na dosiahnutie cieľa zvýšeného triedenia a recyklácie v kombinácii s podporou energetického zhodnotenia pre materiály kde je materiálové zhodnotenie aktuálne nemožné alebo environmentálne, či ekonomicky neprínosné alebo vytvárajúce nepriaznivú bilanciu v porovnaní negatívnych a pozitívnych vplyvov na životné prostredie. Podporovať trhové princípy a aplikáciu motivačných nástrojov, napr. envirozdaňovanie a zvýhodňovanie, dobrovoľné nástroje enviro</p>	O	N	<p>Návrh POH SR bol pripravovaný v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“) a podporou vykonávania cieľov tejto smernice. Samotná rámcová smernica o odpade uvádza, že mnohé členské štáty ešte úplne nevybudovali potrebnú infraštruktúru odpadového hospodárstva. Preto je mimoriadne dôležité vytýčiť jasné dlhodobé ciele politiky ako orientáciu pre opatrenia a investície, a pritom predovšetkým zabrániť vytvoreniu nadmerných štrukturálnych</p>

	<p>politiky a pod., na rozdiel od zavádzania neprirodzených regulácií deformujúcich trh. Dlhodobo upozorňujeme na potrebu energetického zhodnotenia odpadov ako neoddeliteľnej súčasti odpadového a i obehového hospodárstva a zabezpečenia energetickej sebestačnosti SR prostredníctvom obnoviteľných zdrojov a preto je potrebné brať energetické zhodnotenie ako takmer rovnocenné materiálovému zhodnoteniu pre prípady odpadov a materiálov kde je materiálové zhodnotenie z rôznych príčin neaplikovateľné alebo zanecháva hlbšiu nepriaznivú stopu na životnom prostredí ako energetické zhodnotenie.</p>		<p>kapacít na spracovanie zvyškového odpadu a zablokovanie recyklovateľných materiálov na nižších úrovniach hierarchie odpadového hospodárstva.</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika s najväčšou pravdepodobnosťou nesplní cieľ pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu na úrovni 50 % pre rok 2020 a v súvislosti s odporúčaniami Európskej komisie zamerať sa na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, presadzujeme v návrhu POH SR zameriavanie sa na predchádzanie vzniku odpadu v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Energetické zhodnotenie má byť doplnením vyššie uvedeného aj vzhľadom na odporúčania EK, nebrániť zvýšeniu miery recyklácie a opätovného využívania odpadu, aby sa predchádzalo vytváraniu nadbytočných kapacít na spracovanie zvyškového odpadu.</p>
--	---	--	---

<p>ASPEK</p>	<p>Pripomienka k POH kap. 4.1.: Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025 „Pre odklonenie odpadov od skládkovania je potrebné zamerať sa aj na predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu a upcycláciu, s doplnením energetického zhodnocovania komunálnych odpadov v existujúcich ale aj nových, či transformovaných zariadeniach na energetické zhodnocovanie alebo „spoluspaľovanie odpadov, napr. čiastočnou transformáciou existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov alebo výraznejším využitím energie z existujúcich zariadení na nakladanie s odpadmi. Odôvodnenie: Nie je možné súhlasiť s obmedzením, aby sa pre odklon odpadov od skládkovania využívali len existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov resp. existujúce prevádzky zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla. Z pohľadu prognózy vzniku komunálnych odpadov a pri zohľadnení cieľov obehového hospodárstva nebudú kapacity existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov postačujúce. Kapacity cementárskeho priemyslu pre daný účel sú obmedzené najmä používanou technológiou a špecifickými požiadavkami na takto vzniknuté palivo pre cementárne. Návrh POH nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä v oblasti komunálnych odpadov), čo môže spôsobiť zamietnutie žiadostí o udelenie potrebných súhlasov na výstavbu takýchto zariadení z dôvodu ich nesúladu s POH, a teda potenciálne úplne znemožniť prístup na relevantný trh pre nové zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov. Máme za to, že energetické zhodnocovanie odpadov, ktoré nemožno znovupoužiť alebo efektívne a citlivo k životnému prostrediu recyklovať, má svoje významné miesto v zabezpečení energetickej sebestačnosti Slovenskej</p>	<p>O</p>	<p>N</p> <p>Návrh POH SR bol pripravovaný v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“) a podporou vykonávania cieľov tejto smernice. Samotná rámcová smernica o odpade uvádza, že mnohé členské štáty ešte úplne nevybudovali potrebnú infraštruktúru odpadového hospodárstva. Preto je mimoriadne dôležité vytýčiť jasné dlhodobé ciele politiky ako orientáciu pre opatrenia a investície, a pritom predovšetkým zabrániť vytvoreniu nadmerných štrukturálnych kapacít na spracovanie zvyškového odpadu a zablokovanie recyklovateľných materiálov na nižších úrovniach hierarchie odpadového hospodárstva.</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika s najväčšou pravdepodobnosťou nesplní cieľ pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu na úrovni 50 % pre rok 2020 a v súvislosti s odporúčaniami Európskej</p>
---------------------	--	-----------------	--

	republiky. Zároveň s rozvojom technológií, ktoré umožňujú premeniť prebytočnú energiu i na produkciu chladu, je možné touto formou, bez nárokov na iným spôsobom vyrábanú energiu, zabezpečiť chladenie v nadväznosti na klimatické zmeny.			komisie zamerať sa na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, presadzujeme v návrhu POH SR zameriavanie sa na predchádzanie vzniku odpadu v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Energetické zhodnotenie má byť doplnením vyššie uvedeného aj vzhľadom na odporúčania EK, nebrániť zvýšeniu miery recyklácie a opätovného využívania odpadu, aby sa predchádzalo vytváraniu nadbytočných kapacít na spracovanie zvyškového odpadu.
AZZZ SR	Str 40 – tab 2.14 Tabuľka môže byť správna z danej jednej analýzy. Avšak nutné je uviesť, že súčasťou komunálu bez záchyty v tomto prípade. Sú však aj iné odpady, ako napríklad prenosné BAA, atď., čo vychádza z komplexných zberových a recyklačných analýz.	Z	N	Ako je uvedené, tabuľka vychádza z realizovaných prieskumov zo zástavby IBV a KBV vykonaných v 45 obciach SR realizovaných v rokoch 2017 – 2019. Elektroodpad a nebezpečný odpad tvoria iba 0,93%. Vzhľadom k tomu, že v tomto období MŽP SR analýzy nevykonávalo, nie je možné batérie vyčíslieť samostatne. Pripomienka bola vysvetlená na rozporovom konaní v zmysle vyššie uvedeného. Rozpor bol odstránený.
AZZZ SR	Str. 123 – kapitola 4.16.1. V podmienkach cezhraničnej prepravy	Z	ČA	S uvedenou pripomienkou nemôžeme súhlasiť z dôvodu výhrady/upozornenia

<p>chýbajú časti týkajúce sa cezhraničnej prepravy batérií a akumulátorov, ktoré boli uvedené v predošlom POH SR. Tieto časti sú globálne dôležité, čo potvrdzuje nové nariadenie o batériách a akumulátorov, kde sa uvádzajú limity iba ako minimálne. Žiadame preto udržať, resp. zvýšiť záväzné limity pre mieru minimálnej recyklačnej efektivity pri spracovaní a recyklácii olovených akumulátorov, proti doterajšiemu cieľu do roku 2020, podľa dosahovaných výsledkov pri spracovaní a recyklácii v SR v súlade s novým regulačným rámcom. Uvedený nový regulačný rámec vyžaduje využitie najnovších a najmodernejších technológií pri spracovaní a recyklácii batérií a akumulátorov. Keďže Slovensko dlhodobo spĺňa uvedené požiadavky technológie BAT a dosahuje vysokú recyklačnú efektivitu pri spracovaní Pb akumulátorov, na dodržanie tejto požiadavky nie sú potrebné investície do nových typov technológie, iba ich udržanie. Naopak pri nerovnakých obchodných podmienkach s technológiami s nízkou recyklačnou efektivitou, by sa slovenskí spracovatelia dostávali do nevýhody, čo by mohlo mať za následok ich úpadok a teda nedodržanie Bazilejského dohovoru, ktorý zaväzuje signatárov spracovať NO na území toho štátu, kde vznikli, ani nového nariadenia EÚ, ktorý vyžaduje podporu najvyššej možnej efektivity, ako aj zavedenie najmodernejšej technológie.. Rovnaká podmienka bola uvedená aj v predchádzajúcom POH, preto nie je dôvod ju tentokrát nezaradiť. Miera účinnosti dosahovaná v SR je potvrdená dlhodobo vid' strana 52, tab 2.23b dosahovaním vyššej hodnoty (ako 90%), ako bola požadovaná v predchádzajúcom POH, preto žiadame ako minimálnu mieru recyklačnej efektivity zaviesť 91%. Žiadame do POH doplniť chýbajúce časti. Odôvodnenie: V predchádzajúcom POH aj Bazilejskej konvencii, aj v návrhu nového nariadenia EÚ o Batériách a akumulátoroch sa hovorí o povinnosti</p>			<p>Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (PÚ SR). V roku 2017 sa PMÚ SR formou listu predsedu obrátil na ministra životného prostredia s požiadavkou o odstránenie bariér vývozu nebezpečného odpadu, ktoré sú ustanovené v POH SR. PÚ SR upozornil, že prostredníctvom opatrení a cieľov, ktoré sú nastavené v POH SR, Slovenská republika vytvorila bariéru pre voľný pohyb tovarov, resp. spôsobila deformáciu slovenského trhu. Zároveň predseda PÚ SR vyzval ministra životného prostredia o prehodnotenie cieľov a opatrení v POH SR tak, aby boli dodržané právne predpisy ES.</p> <p>Pripomienka bola vysvetlená na rozporovom konaní v zmysle vyššie uvedeného. Rozpor nebol odstránený.</p> <p>Po zasadnutí HSR vlády SR bol rozpor odstránený.</p>
---	--	--	---

	podporovať vnútroštátnu recykláciu na najvyššej technologickej úrovni, ale aj napriek uvedeniu podmienok v bývalom POH sa tieto v poslednom období pri vývozoch nedodržali. Rovnako sa podpora domáceho spracovania v tomto POH vyžaduje napríklad aj pre domáce spracovanie odpadu z komunálu (batérie sú tiež aj súčasťou komunálu). Environmentálne hľadisko s kvalitou spracovania a v neposlednom rade uhlíková stopa povolení prepravy do vzdialeností niekoľko tisíc kilometrov, len z dôvodu, že voľný obchod je vyšší princíp, ako životné prostredie, nie je prijateľný. Určenie kvality a spracovania, výšky recyklačnej efektivity sú pre povolenie cezhraničnej prepravy globálne dôležité podmienky. Rovnako postupuje MŽP SR pri posudzovaní cezhraničnej prepravy pre komunálny odpad.			
AZZZ SR	Str. 129 – kapitola 5.1.5 nesprávne uvedená informácia o neexistencii recyklačného zariadenia na lítiové batérie v SR. Žiadame upraviť. Odôvodnenie: recyklačný závod dnes spracováva tieto batérie pre všetky automobilky na trhu SR. (VW, CITROEN PEUGOT, LANDROWER, KIA)	Z	A	Text bol upravený na základe pripomienky už v procese SEA. Pred procesom MPK.
AZZZ SR	Str. 129 - kapitola 5.1.5 súhlasíme s tým, ako je nastavená podpora, avšak je potrebné aj správne nastaviť možnosť čerpania finančných prostriedkov v rámci fondov. Žiadame upraviť. Odôvodnenie: Žiadame upraviť podmienky čerpania fondov tak, aby sa nevytvárali dubiózne technológie na jednej strane, a aby mohli podniky spracúvajúce odpad žiadať o podporu nielen pri kvantitatívnom zvýšení spracovaného odpadu, ale aj pri jeho kvalitatívnom spracovaní. Napríklad zníženie množstva ukladaných odpadov, zvýšenie	Z	ČA	V rámci záväznej časti návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 sú uvedené nasledovné opatrenia: „Podporiť financovanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie a spracovania použitých batérií a akumulátorov, používaných v automobilovom priemysle ako pohonné

	recyklačnej efektivity, zníženie emisií atď		<p>jednotky, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre BAT.</p> <p>Zodpovednosť: MŽP SR, MH SR</p> <p>Termín: priebežne</p> <p>O.50. Podporiť projekty zamerané na výskum a vývoj v oblasti recyklácie a zhodnocovania nových typov batérií a akumulátorov, ktoré sa stanú odpadom, resp. tých typov použitých batérií a akumulátorov, ktorých recyklácia a zhodnotenie sú v súčasnosti problematické</p> <p>Zodpovednosť: MŠVVŠ SR, MH SR v spolupráci s univerzitami a vysokými školami, výskumno-vývojovými inštitúciami a podnikateľským sektorom</p> <p>Termín: priebežne“</p> <p>V súčasnosti sa pripravuje operačný program, ktorý bude upravovať smerovanie financovania z fondov EÚ v programovom období 2021-2027, pričom financovanie projektov v oblasti odpadového hospodárstva bude vychádzať z cieľov a opatrení tohto návrhu POH SR na roky 2021 – 2025. MŽP SR navrhuje na podporu v novom OP Slovensko aj aktivity v oblasti recyklácie</p>
--	---	--	--

			<p>odpadov.</p> <p>Pripomienka bola vysvetlená na rozporovom konaní v zmysle vyššie uvedeného. Na rozporovom konaní bola položená otázka, z akého dôvodu je podpora v rámci operačného programu zameraná len na podporu tých zariadení, ktoré zároveň aj zvyšovali kapacitu zariadenia a nebola možná podpora na modernizáciu zariadení, ktoré nezvyšovali kapacitu zariadenia. Odpoveď na otázku bola AZZZ SR zaslaná dňa 27.05.2021 s nasledovným vyjadrením:</p> <p>Vyjadrenie:</p> <p><i>„Financovanie projektov v oblasti odpadového hospodárstva prostredníctvom Operačného programu Kvalita životného prostredia (OP KŽP) sa zameriava na budovanie nových kapacít pre recykláciu a vybraných spôsobov zhodnocovania odpadov. Samotné rekonštrukcie zariadení by mali byť hradené z vlastných zdrojov, ktoré si vytvára žiadateľ (podnikateľský subjekt). Iba v prípade, ak ide o rekonštrukciu, ktorej výsledkom je aj zvýšenie kapacity zariadenia na recykláciu alebo zhodnocovanie odpadov, môže byť táto rekonštrukcia oprávnená na financovanie prostredníctvom OP KŽP. Aj</i></p>
--	--	--	---

			<p><i>preto musia projekty v oblasti recyklácie odpadov podporené z OP KŽP prispievať k plneniu ukazovateľa „Zvýšená kapacita recyklácie odpadu“, ktorého definícia znie: „Ročná kapacita nových zariadení na recykláciu odpadu. Zahrňa aj rozšírenie existujúcich zariadení“. Uvedený ukazovateľ patrí medzi spoločné ukazovatele výstupov, ktoré sú stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1300/2013 zo 17. decembra 2013 o Kohéznom fonde, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006.</i></p> <p><i>Recyklácia odpadov je navrhovaná Ministerstvom životného prostredia SR ako oprávnená aktivita v rámci pripravovaného Operačného programu Slovensko aj v novom programovom období 2021 – 2027 ako súčasť obehového hospodárstva. V zmysle aktuálneho návrhu ukazovateľov pre oblasť odpadového hospodárstva je navrhovaný aj spoločný (pre všetky členské štáty EÚ) ukazovateľ výstupu „Additional capacity for waste recycling“ (Dodatočná kapacita recyklácie odpadu) s definíciou „Additional capacity for annual waste recycling newly built due to the supported projects. The indicator covers extensions but not maintenance of existing capacity.“</i></p>
--	--	--	--

				<p><i>(Dodatočná novovybudovaná ročná kapacita recyklácie odpadu vďaka podporeným projektom. Indikátor pokrýva rozšírenie, ale nie udržiavanie existujúcej kapacity). Z definície ukazovateľa vyplýva, že aktivita recyklácie odpadov, ktorej výstupom bude hodnota predmetného ukazovateľa, musí prispievať k zvýšeniu kapacity recyklácie. V súlade s predmetným spoločným ukazovateľom výstupu bude využitie zdrojov z fondov EÚ v oblasti odpadového hospodárstva v rámci OP Slovensko prioritne smerované k zvýšeniu hodnoty tohto ukazovateľa.</i></p> <p><i>Možnosť podpory aktivít, ktoré by neprispievali k dosahovaniu predmetného spoločného ukazovateľa výstupu, je závislá predovšetkým od finančnej alokácie na uvedení aktivitu v rámci OP Slovensko, ktorá nie je zatiaľ stanovená, ako aj od pozície Európskej komisie ohľadom potreby začlenenia takejto aktivity do predmetu podpory v oblasti odpadového hospodárstva.“</i></p> <p>Rozpor bol odstránený.</p>
AZZZ SR	Str. 23 – v tabuľke 2.6. chýbajú odpady z batérií a akumulátorov, ako	Z	N	Odpady z batérií a akumulátorov sú zahrnuté pod skupinou odpadu „Vyradené časti strojov

	<p>samostatná podskupina odpadu v zmysle Katalógu odpadov. Žiadame tabuľku v tomto zmysle doplniť. Odôvodnenie: Nie je dôvodné, prečo chýba nebezpečný odpad, ako 160601,02,03 a 200133.</p>			<p>a zariadení. Dôvodom ich zahrnutia pod túto skupinu odpadov je, že bola použitá základná klasifikácia odpadov podľa Nariadenia (ES) č. 2150/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 25. novembra 2002 o štatistike o odpadoch a nebolo vykonané rozdelenie podľa podkategórií.</p> <p>Pripomienka bola vysvetlená na rozporovom konaní v zmysle vyššie uvedeného. Rozpor bol odstránený.</p>
AZZZ SR	<p>Str. 35 – v tabuľke 2.12 sú uvedené nesprávne údaje pre batérie a akumulátory. Žiadame v tabuľke uviesť správne údaje. Odôvodnenie: Uvedené čísla sú nezmyselne rozdielne, pričom rozdiely medzi rokmi 2014 a 2018 určite neboli. Nie je jasné z akých analýz materiál vychádzal a aké štatistiky boli použité.</p>	Z	N	<p>Štatistiky nevychádzajú z analýz, ale z oficiálnych údajov Štatistického úradu SR, ktorý ich spracováva na základe hlásení obcí. Predmetné údaje teda obsahujú výlučne odpady z batérií a akumulátorov, ktoré vznikli a boli ohlásené obcami. V štatistických ukazovateľoch nie sú zahrnuté údaje batérie a akumulátory vyzbierané v rámci spätného zberu, čo je vo vysvetlivke pod tabuľkou 2.12 konštatované.</p> <p>Pripomienka bola vysvetlená na rozporovom konaní v zmysle vyššie uvedeného. Rozpor bol odstránený.</p>
AZZZ SR	<p>Str. 52 - pod tabuľkou 2.23b je nesprávne uvedený zdroj. Odôvodnenie: Údaje o recyklačnej efektívite ohlasuje spracovateľ</p>	Z	A	<p>Súhlasíme s pripomienkou, zdroj OZV vypustený. Zdroj bude iba "MŽP SR".</p>

	odpadu, nie OZV. Žiadame upraviť.			
AZZZ SR	<p>Str. 52 – v tabuľke 2.23a - nie je jasné, odkiaľ pochádzajú štatistiky. Žiadame uvedený údaj zosúladiť s reálnym stavom. Odôvodnenie: Percentuálna miera zberu pre prenosné batérie vo výške 91,10 za rok 2017 je neprimerane vysoká.</p>	Z	N	<p>Údaje o dosiahnutej miere zberu použitých prenosných batérií a akumulátorov za uvedené roky boli zhromaždené na základe množstiev uvedených autorizovanými organizáciami zodpovednosti výrobcov pre batérie a akumulátory a autorizovanými tretími osobami zastupujúcimi výrobcov batérií a akumulátorov. Údaj 91,1 % za rok 2017 je správny a vypočítaný v súlade s metodikou výpočtu podľa § 42 ods. 21 zákona o odpadoch, tak ako aj údaje za ostatné roky.</p> <p>MŽP SR bude analyzovať nastavenie evidenčných povinností za účelom zabránenia prípadnému dvojitému započítavaniu evidovaných údajov.</p> <p>Pripomienka bola vysvetlená na rozporovom konaní v zmysle vyššie uvedeného. Rozpor bol odstránený.</p>
AZZZ SR	<p>Str. 72 – Žiadame správne uviesť vyhodnotenie plnenia cieľov pre použité batérie a akumulátory. Odôvodnenie: Z dôvodu nesprávnych údajov na str. 52 tab 2.23b, ktoré boli po pripomienkach upravené, pretrvávajú stále nesprávne vyhodnotené plnenie cieľov.</p>	Z	A	<p>Došlo k chybnému priradeniu pri Cieľoch pre použité batérie a akumulátory šípky v červenom poli namiesto šípky v zelenom poli.</p>

<p>AZZZ SR</p>	<p>Str. 92 – opatrenie O49 je nesprávne vyhodnotené. Správne má byť vyhodnotené ako nesplnené. Žiadame vyhodnotenie upraviť. Odôvodnenie: Z dôvodov nemožnosti splnenia stanovených podmienok MŽP SR čerpania týchto zdrojov nebolo ani teoreticky možné splnenie tohto cieľa.</p>	<p>Z</p>	<p>N</p> <p>Opatrenie je plnené pomocou dotačnej schémy realizovanej prostredníctvom výzvy č. 16 v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia zameranej na podporu zhodnocovania odpadov. Podmienky poskytnutia príspevku v rámci výzvy č. 16 boli nastavené tak, aby boli v súlade s pravidlami stanovenými v nariadeniach EÚ upravujúcimi poskytovanie pomoci z fondov EÚ, s pravidlami stanovenými v národných dokumentoch upravujúcich poskytovanie pomoci z fondov EU, s pravidlami stanovenými v Operačnom programe Kvalita životného prostredia a v schéme štátnej pomoci pre oblasť odpadového hospodárstva ako aj v súlade s cieľmi Slovenskej republiky stanovenými V POH SR. Neprihlásenie sa subjektov o podporu v rámci danej výzvy nemôže byť prekážkou pre neplnenie opatrenia. Inovatívne technológie aj v oblasti vysokej úrovne recyklácie a spracovanie použitých batérií a akumulátorov bolo (je) možné podporiť v rámci výziev Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (časť Operačný program Výskum a inovácie) v súlade s intervenčnou stratégiou OP VaI v gescii Ministerstva hospodárstva SR.</p>
-----------------------	--	-----------------	--

				Pripomienka bola vysvetlená na rozporovom konaní v zmysle vyššie uvedeného. Rozpor bol odstránený.
AZZZ SR	<p>V nadväznosti na pripomienku v bode 8 žiadame striktne ustanoviť a dodržiavať pri vznášaní námietok voči cezhraničnej preprave batérií a akumulátorov pravidlá preukazovania výpočtu recyklačnej efektivity tak , aby povolené vývozy boli zákonné. Odôvodnenie: V súčasnom stave nie je prax kontroly recyklačnej efektivity pri posudzovaní cezhraničnej prepravy v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 493/2012 z 11. júna 2012 , ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá výpočtu recyklačnej efektivity procesov recyklácie použitých batérií a akumulátorov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/66/ES. Nasvedčuje tomu aj povolenie vývozov, pri ktorých neboli splnené podmienky ani minimálnej recyklačnej efektivity.</p>	Z	N	<p>Pravidlá výpočtu recyklačnej efektivity procesov recyklácie použitých batérií a akumulátorov ustanovuje Nariadenie komisie (EÚ) č. 493/2012 z 11. júna 2012 (ďalej len "nariadenie"), ktoré sa priamo uplatňuje vo všetkých členských štátoch. V zmysle uvedeného nariadenia subjekty zaoberajúce sa recykláciou oznamujú informácie požadované nariadením príslušným orgánom členského štátu v stanovených lehotách a príslušné orgány dotknutých krajín sú ako jediné oprávnené preverovať tieto údaje. Ďalej, v zmysle čl. 12 ods. 1 písm. c) Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o preprave odpadu nie je možné vzniesť námietky krajinou odoslania voči preprave odpadu určeného na zhodnotenie ak existujú zodpovedajúce právne predpisy Spoločenstva a ak sa zhodnocovanie odpadu v krajine určenia uskutočňuje za takých podmienok, ktoré sú rovnocenné podmienkam v krajine odoslania. Zároveň, uvedená požiadavka presahuje požiadavky EÚ regulácie, takže môže byť považovaná za gold-plating. Z uvedeného</p>

				<p>dôvodu nepovažujeme za možné stanoviť špeciálny mechanizmus postupnosti a realizácie vyššie uvedených krokov zo strany ministerstva.</p> <p>Pripomienka bola vysvetlená na rozporovom konaní v zmysle vyššie uvedeného. Rozpor nebol odstránený.</p> <p>Po zasadnutí HSR vlády SR bol rozpor odstránený.</p>
AZZZ SR	<p>Žiadame do kapitoly 4.16.1 doplniť ako podmienku obmedzenie pri cezhraničnej preprave batérií a akumulátorov tzv. ponukovú povinnosť vo vzťahu k existujúcim vnútroštátnym zariadeniam, ak ide o odpad určený na zhodnotenie. Odôvodnenie: Táto požiadavka sa opiera o rozsudok Európskeho súdneho dvora zo dňa 12. 12. 2013 vo veci C-292/12 RAGNO-Sells AS proti Sillamäe Linnavalitsus, v ktorom Súdny dvor EÚ určil, za akých podmienok môžu úrady nasmerovať toky odpadov tak, aby zabezpečili vyťaženie lokálnych zariadení na spracovanie odpadov a tým fungovanie miestneho odpadového hospodárstva. Ponukovú povinnosť vo vzťahu k vnútroštátnemu zaradeniu podľa uvedeného rozhodnutia umožňuje štátu za určitých podmienok čl. 106 v spojení s čl. 101, resp. 102 ZFEÚ tým, že stanovuje, že verejnemu podniku bude v zmysle článku 106 ZFEÚ dodané dostatočne veľké množstvo odpadov, pričom však bude toto výlučné právo obmedzené na odpisové obdobie (zabezpečenie hospodárnosti). Členský štát nie je v žiadnom prípade oprávnený zabezpečovať plné vyťaženie zariadení. Opatrenia sú</p>	Z	A	

	oprávnené len „v prípade zabezpečenia nevyhnutného stupňa vyťaženia za účelom hospodárnosti zariadenia, aby mohli byť zachované existujúce kapacity, ktoré prispievajú k uskutočneniu zásady sebestačnosti na vnútroštátnej úrovni“.			
AZZZ SR	<p>Žiadame doplniť v kapitole 4. 10 Ciele pre batérie a akumulátory a ciele pre použité batérie a akumulátory ciele v členení na automobilové, priemyselné a prenosné batérie a akumulátory, tak, ako tomu bolo v predchádzajúcom POH. Odôvodnenie: Nie je známe, prečo v prípade iných prúdov odpadov POH obsahuje ciele a v prípade batérií a akumulátorov nie. Ak ide o minimálnu recyklačnú účinnosť, žiadame doplniť nasledovné ciele: a) 91 priemerných hmotnostných percent olovených batérií a akumulátorov vrátane recyklácie oloveného obsahu v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov; b) 75 priemerných hmotnostných percent niklovo-kadmiových batérií a akumulátorov vrátane recyklácie obsahu kadmia v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov; c) 60 priemerných hmotnostných percent ostatných použitých batérií a akumulátorov; Odôvodnenie: Uvedený nový regulačný rámec vyžaduje využitie najnovších a najmodernejších technológií pri spracovaní a recyklácii batérií a akumulátorov. Keďže Slovensko dlhodobo spĺňa uvedené požiadavky technológie BAT a dosahuje vysokú recyklačnú efektivitu pri spracovaní Pb akumulátorov, na dodržanie tejto požiadavky nie sú potrebné investície do nových typov technológie, iba ich udržanie. Naopak pri nerovnakých obchodných podmienkach s technológiami s nízkou recyklačnou efektivitou, by sa slovenskí spracovatelia dostávali do nevýhody, čo by mohlo mať za následok ich úpadok a</p>	Z	ČA	<p>Ciele pri batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch nie sú určené z dôvodu, že sa práve rokuje o novom právnom rámci pre batérie a použité batérie, ktorý by mal platiť od 1.1.2022 a bude obsahovať zmeny v členení batérií a použitých batérií a zmeny v cieľoch zberu použitých prenosných batérií, ako aj cieľoch pre dosiahnutie recyklačných efektív pri viacerých druhoch batérií, čo by mohlo zapríčiniť, v prípade uvedenia cieľov v rozpore s novým právnym rámcom, nesúlad POH SR s platnou legislatívou. Stanovené ciele v nariadení budú pre ČS platiť bez toho, či sú alebo nie sú uvedené v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025.</p> <p>Pripomienka bola vysvetlená na rozporovom konaní v zmysle vyššie uvedeného. Rozpor nebol odstránený.</p> <p>Po zasadnutí HSR vlády SR bol rozpor odstránený.</p>

	teda nedodržanie Bazilejského dohovoru, ktorý zaväzuje signatárov spracovať NO na území toho štátu, kde vznikli.			
BSK	K bodu 5.1.8: POH SR navrhuje budovanie zariadení na zhodnotenie a recykláciu odpadov podporených z verejných zdrojov prioritne v územiach s minimálnym počtom obyvateľov 50 000 obyvateľov, resp. minimálnou plánovanou kapacitou na spracovanie odpadov v množstve 5 000 t. BSK eviduje významnú investičnú potrebu budovania takýchto zariadení na zhodnocovanie a recykláciu odpadov práve na úrovni miest a obcí s počtom obyvateľov menším ako 50 000 obyvateľov, resp. kapacitou menšou ako 5 000 t. Na podporu podobných projektov by preto bolo potrebné isté združenie spomínaných území na úroveň okresov alebo iných celkov.	Z	N	Nemá charakter pripomienky. Plánovaná podpora pre budovanie zariadení na zhodnocovanie a recykláciu odpadov z verejných zdrojov v zmysle návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 nebude smerovaná len pre územia s minimálnym počtom 50 000 obyvateľov alebo plánovanou minimálnou kapacitou na spracovanie odpadov v množstve 5 000 ton, ale podporené budú môcť byť aj iné projekty. Prioritná však bude vyššie spomenutá podpora.
BSK	Ku kapitolám 4 a 5: POH SR na roky 2021-2025 rieši obdobie výhľadovo len na 4 roky a vzniká tak nejasnosť, ako postupovať pri plánovaní dlhodobých investícií na 10-15 rokov dopredu, ako aj pri manažmente externých zdrojov určených na financovanie týchto investícií.	Z	N	Nemá charakter pripomienky. POH SR bolo pripravené na obdobie 5 rokov z dôvodu potreby zjednotenia dvoch priamo na seba nadväzujúcich strategických dokumentov – POH SR a PPVO SR (Program predchádzania vzniku odpadu).
BSK	Ku kapitole 4: Dokument POH SR na roky 2021-2025 nezahŕňa územný priemet opatrení. V Bratislavskom kraji sa takmer tretina odpadu ukladá na skládky odpadov, ktorých životnosť končí postupne do roku 2026. Vzhľadom na to, že POH SR počíta s rozširovaním kapacít skládok v strednodobom a dlhodobom horizonte, zároveň však budovanie nových skládok odpadov je v rozpore s cieľmi dokumentu,	Z	ČA	Opatrenia na regionálnej úrovni sú nastavované v zmysle § 9 ods. (5) zákona o odpadoch v programoch kraja.

	absentujú konkrétne opatrenia na regionálnej úrovni, ktoré by mali tento problém riešiť.			
ENVI-PAK	k 4.6. Ciele a opatrenia pre obaly a neobalové výrobky - navrhujeme doplniť do textu požiadavky nasledovné ciele: 1. Navrhujeme doplniť potrebu prehodnotenia vzorca na výpočet cieľov zberu pre OZV. 2. Navrhujeme doplniť potrebu prehodnotenia požadovaného plnenia záväzných limitov so samostatným vyčlenením limitov pre OZV. 3. Navrhujeme doplniť potrebu prehodnotenia úrovne cieľov zberu pre OZV. 4. Navrhujeme zvýšiť energetické zhodnotenie odpadov zo SR na minimálne 40% ročnej kapacity domácich zariadení.	Z	ČA	Vzhľadom k cieľom pre obaly a neobalové výrobky a opatrenia O.26 nepovažujeme za potrebné uviesť navrhnuté požiadavky v rámci návrhu POH SR na roky 2021 – 2025. Uvedené požiadavky môžu byť riešené v rámci realizácie opatrenia O.26.
ENVI-PAK	k 4.6.3 Opatrenia – navrhujeme doplniť ako nové opatrenia v súvislosti s navrhnutými cieľmi nasledovné: 1. Zabezpečiť prehodnotenia vzorca na výpočet cieľov zberu pre OZV a zabezpečiť vykonania analýzy, koľko odpadov z obalov a neobalových výrobkov sa nachádza v komunálnom odpade, t. j. zmesový odpad a triedený odpad. 2. Zabezpečiť prehodnotenie požadovaného plnenia záväzných limitov so samostatným vyčlenením limitov pre OZV. 3. Zabezpečiť prehodnotenie úrovne cieľov zberu pre OZV. 4. Zabezpečiť vypracovanie analýzy negatívnych vplyvov zavedenia systému zálohovania na prevádzku triedeného zberu vrátane dopadu na zvýšenie nákladov systému triedeného zberu. 5. Zabezpečiť vypracovanie analýzy kapacít na energetické zhodnocovanie na území SR a v susedných krajinách. Analyzovanie využitia slovenských kapacít v rámci zahraničného a slovenského odpadu. 6. Zabezpečiť prehodnotenie pomeru zhodnotenia a recyklácie limitov pre plasty. 7. Zabezpečiť dostatočnú motiváciu energetických zariadení v SR. 8.	Z	ČA	K návrhom 1, 2, 3, 6 - uvedené navrhované opatrenia vzhľadom k cieľom pre obaly a neobalové výrobky a opatrenia O.26 nepovažujeme za potrebné uviesť v rámci návrhu POH SR na roky 2021 – 2025. Uvedené požiadavky môžu byť riešené v rámci realizácie opatrenia O.26. K návrhu 4 - MŽP SR, Inštitút environmentálnej politiky vo svojej štúdii „Skutočná cena zálohy“ v prílohe č. 4 s názvom „Vplyv zálohovania jednorazových nápojových obalov na triedený zber“, analyzoval práve vplyv zálohovania na zavedený triedený zber https://www.minzp.sk/iep/publikacie/ekono

	Zabezpečiť vypracovanie analýzy recyklačných kapacít na plasty na území SR a v susedných krajinách. 9. Zabezpečiť funkčné zavedenie ekomodulácie v SR za účelom zabezpečenia dostatku finančných prostriedkov v systéme triedeného zberu v SR			micke-analyzy/skutocna-cena-zalohy.html . Vzhľadom na uvedené nepovažujeme za potrebné uvádzať navrhnuté opatrenie v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025. K návrhu 5 - Uvedená požiadavka v 5. bode nie je potrebná vzhľadom k tomu, že v zmysle opatrenia O.63 bude vypracovaná analýza zariadení na spracovanie nebezpečných odpadov. K návrhu 7 - Uvedenú požiadavku nie je možné akceptovať v nadväznosti na ciele stanovené legislatívou EÚ. K návrhu 8 - vypracovanie analýzy recyklačných kapacít na plasty - Uvedená požiadavka je riešená aj opatrením O.29 v rámci PPVO SR na roky 2019 – 2025. K návrhu 9 - K ekomodulácii sa čaká na dokument vypracovaný EK, v zmysle neho sa bude nastavovať aj ekomodulácia v SR
ENVI-PAK	k 4.6.3. Opatrenia – navrhujeme upraviť opatrenia nasledovne: Pripomienka k O.27. – navrhujeme upraviť Navrhujeme v konkurenčnom systéme RZV pre obaly a neobalové výrobky stanoviť v súlade s požiadavkami na ekomoduláciu spoločnú štruktúru evidencie pre obaly a neobalové výrobky. Zároveň stanoviť	Z	ČA	O.27 obsahuje stanovenie minimálnej výšky základného poplatku, a zmeny v rámci systému ekomodulácie budú realizované v nadväznosti na rámec ekomodulácie na úrovni EÚ.

	minimálnu výšku základného poplatku pre jednotlivé materiály, a tiež výšku malusu podľa ekomodulačnej štruktúry evidencie pre obaly a neobalové výrobky.			
ENVI-PAK	k 4.6.3. Opatrenia – navrhujeme upraviť opatrenia nasledovne: Pripomienka k O.28.- navrhujeme upraviť Podporiť financovanie projektov na dotried'ovanie odpadov z obalov a neobalových výrobkov po triedení pri zdroji – pričom zohľadniť štruktúru ekomodulačnej odpadovej evidencie.	Z	ČA	Uvedená pripomienka bude riešená prostredníctvom nastavenia konkrétnych výziev pre oblasť podpory dotried'ovania odpadov z obalov a neobalových výrobkov po triedení pri zdroji, pričom dôraz bude na účinnejšie dotried'ovanie.
ENVI-PAK	k 4.6.3.Opatrenia – navrhujeme upraviť opatrenia nasledovne: Pripomienka k O.26 – navrhujeme vypustiť Nemožno stanoviť opatrenie, ktorým sa deklaruje vopred bez akýchkoľvek vstupov, analýz, posúdenia dopadov, že prijatím nového zákona o odpadoch sa zabezpečí zlepšenie fungovania systému RZV pre obaly a neobalové výrobky. Požadujeme prehodnotiť nastavenie fungovania systému RZV pre obaly a neobalové výrobky na základe odborných diskusií a podľa dosiahnutých výsledkov a za týmto účelom vykonaných analýz a dopadov na fungovanie systému. Nie je odôvodnené takéto opatrenie, kedy existujú platné leg. nástroje (stále plnohodnotne nevyužívané a neaplikované v praxi), ktorých použiteľnosť a dodržiavanie v praxi môže zabezpečiť, resp. neustále zlepšovať fungovanie systému triedeného zberu. Za súčasného stavu nie sú dotiahnuté novelizované úpravy v odpadovej legislatíve. Avizované zmeny v súvislosti s týmto opatrením sú preto vágne bez konkrétnej sledovanej úpravy a cieľov, ktoré by boli exaktne stanovené, merateľné a tým aj vyhodnotiteľné. Takáto koncepcia opatrenia má len charakter vízie na základe ničím neodôvodnenej kritiky	Z	N	V zmysle Plánu legislatívnych úloh MŽP SR plánuje pripravovať nový zákon o obaloch a neobalových výrobkoch, s čím súvisí aj opatrenie O.26.

	aktuálneho systému, neobsahuje konkrétne dôvody potreby zmeny a sledovaný cieľ a k nemu konkrétne nástroje. Tak závažnú zmenu nemožno robiť v krátkom horizonte (6 mesiacov) bez skúmania merateľných ukazovateľov, bez ich vyhodnotenia bez precíznej odbornej prípravy za účasti odbornej verejnosti. Preto takéto vágne opatrenie nemá miesto v tak strategickom dokumente dlhodobého charakteru akým je POH, preto ho požadujeme vypustiť.			
ewia	<p>Pripomienka č. 1 4. Závazná časť 4.1. Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025 Žiadame, aby v záväznej časti návrhu Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025, osobitne v kapitolách 4.1. sa nepoužíval len pojem existujúce zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadu, ale aby bola v dokumente doplnená aj možnosť na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva, t.j. odklon odpadov zo skládok, aj do nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Zároveň žiadame o opätovné vypracovanie Analýzy vplyvov návrhu POH na podnikateľské prostredie, nakoľko neobsahuje žiadne posúdenie vplyvov na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu (bod 3.4). Súčasný znenie návrhu POH vytvára bariéry pre výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov a tým tak výrazným a neopodstatneným spôsobom zasahuje do hospodárskej súťaže. Návrh úpravy: Kapitola 4.1.Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025 „Pre odklonenie odpadov od skládkovania je potrebné zamerať sa aj na predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu s doplnením energetického zhodnocovania komunálnych odpadov v existujúcich a nových zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadov, napr.</p>	Z	N	<p>Návrh POH SR bol pripravovaný v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“) a podporou vykonávania cieľov tejto smernice. Samotná rámcová smernica o odpade uvádza, že mnohé členské štáty ešte úplne nevybudovali potrebnú infraštruktúru odpadového hospodárstva. Preto je mimoriadne dôležité vytýčiť jasné dlhodobé ciele politiky ako orientáciu pre opatrenia a investície, a pritom predovšetkým zabrániť vytvoreniu nadmerných štrukturálnych kapacít na spracovanie zvyškového odpadu a zablokovanie recyklovateľných materiálov na nižších úrovniach hierarchie odpadového hospodárstva.</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z</p>

<p>vytvorením dobrovoľných dohôd, podporou transformácie existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov“.</p> <p>Odôvodnenie: V návrhu POH SR je správne definovaný cieľ odklonu odpadov od skládkovania smerom k energetickému zhodnocovaniu nerecyklovateľných odpadov. Nie je možné súhlasiť s obmedzením, aby sa pre odklon odpadov od skládkovania využívali len existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov resp. existujúce prevádzky zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla.</p> <p>Energetické zhodnocovanie odpadov resp. spalovanie odpadov v existujúcich zariadeniach je obmedzené ako legislatívnymi a technickými podmienkami tak aj ich kapacitou. Z pohľadu prognózy vzniku komunálnych odpadov a pri zohľadnení cieľov obehového hospodárstva nebudú kapacity existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov postačujúce. Keďže v návrhu POH SR na roky 2021-2025 absentuje relevantná prognóza vzniku komunálnych odpadov opierame naše odôvodnenie o prognózu vychádzajúcu zo štatistického spracovania hodnôt kúpnej sily obyvateľov a produkcie komunálneho odpadu. Je evidentné, že s rastúcou kúpnu silou rastie spotreba, ktorá je spojená s vyššou produkciou komunálneho odpadu. Vo vyspelých krajinách západnej Európy, ktoré majú vyššiu hodnotu kúpnej sily (vyššia hodnota HDP), je však možné pozorovať, že dochádza k stabilizácii produkcii komunálneho odpadu. Ako indikátor kúpnej sily bol zvolený parameter „Skutočná individuálna spotreba na obyvateľa“ (AIC – actual individual consumption), ktorá lepšie odráža situáciu domácností ako HDP. AIC zahŕňa tovary a služby, ktoré si domácnosť zaplatí sama, ďalej spotrebu, ktorú domácnostiam zaplatia neziskové inštitúcie a spotrebu, ktoré jednotlivcom poskytuje verejná správa. Ukazovateľ AIC je vhodnejší na komparatívne účely ako samotná konečná spotreba. Lineárny trend vývoja AIC pre SR</p>		<p>požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika s najväčšou pravdepodobnosťou nesplní cieľ pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu na úrovni 50 % pre rok 2020 a v súvislosti s odporúčaniami Európskej komisie zamerať sa na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, presadzujeme v návrhu POH SR zameriavanie sa na predchádzanie vzniku odpadu v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Energetické zhodnotenie má byť doplnením vyššie uvedeného aj vzhľadom na odporúčania EK, nebrániť zvýšeniu miery recyklácie a opätovného využívania odpadu, aby sa predchádzalo vytváraniu nadbytočných kapacít na spracovanie zvyškového odpadu.</p> <p>V Slovenskej republike máme nevyužívané kapacity energetického zhodnotenia odpadov napr. v cementárňach, a to z dôvodu vysokého množstva dovážaného odpadu zo zahraničia, ktorý by mal byť nahradený práve odpadom zo Slovenskej republiky. Pre túto potrebu by sme chceli vytvárať také kroky</p>
--	--	--

<p>umožňuje vypočítať prognózu hodnoty AIC pre nasledujúce obdobie, v roku 2035 je možné očakávať hodnotu AIC na úrovni 23 043 €.</p> <p>Koreláciou hodnoty AIC s hodnotou produkcie komunálneho odpadu získame vzťah, ktorý veľmi dobre reflektuje skutočnosť, že pri určitej úrovni „blahobytu“ aj napriek lineárne rastúcej spotrebe už nedochádza k výraznejšiemu rastu produkcie komunálnych odpadov.</p> <p>V roku 2035 pri hodnote skutočnej individuálnej spotreby 23 046 € je možné predikovať produkciu komunálnych odpadov na úrovni 580 kg/obyv./rok, len pre doplnenie uvádzame, že v Trnavskom kraji bola za rok 2019 táto hodnota 572 kg/obyv./rok. Prognóza Eurostat [1] predpokladá pre rok 2035 počet obyvateľov v SR 5 384 612. Z prezentovanej prognózy je možné pre rok 2035 vypočítať vznik komunálneho odpadu v množstve 3,12 mil. ton. Pri zohľadnení cieľa recyklácie v roku 2035 na úrovni 65 % bude podiel nerecyklovateľných odpadov v množstve 1,1 mil. ton. Po odpočítaní kapacít existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov a zariadení na spoluspaľovanie odpadov v cementárenských peciach ostáva na ďalšie nakladanie 650 až 700 tis. ton nerecyklovateľných komunálnych odpadov. Na takéto množstvo odpadov nie je v SR vybudovaná dostatočná infraštruktúra odpadového hospodárstva a splnenie cieľov obehového hospodárstva je možné len za predpokladu vybudovanie nových kapacít na energetické zhodnocovanie odpadov v zariadeniach určených na energetické využitie odpadov. Zároveň naše odôvodnenie potreby budovania nových kapacít na energetické zhodnocovanie odpadov opierame aj o štúdiu IEP [2], ktorá predpokladá produkciu nerecyklovateľného komunálneho odpadu v roku 2035 až na úrovni 1,5 mil. ton. V súčasnosti dosahuje kapacita ZEVO na Slovensku 254 tis. ton odpadov ročne. Kapacita energetického využitia odpadov v cementárňach dosahuje 320 tis. ton,</p>			<p>a robiť také opatrenia, ktoré by napomohli k zvýšeniu množstva energeticky zhodnotených odpadov v týchto existujúcich zariadeniach. Príkladom je podpísanie memoranda o vzájomnej spolupráci medzi MŽP SR a Zväzom výrobcov cementu Slovenskej republiky, ktorého cieľom je nastavenie vzájomných pravidiel tak, aby pri výrobe cementu dochádzalo k využitiu odpadu vyprodukovaného na území Slovenskej republiky v čo najväčšej možnej miere.</p> <p>Doplnenie analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie nepovažujeme za potrebné, nakoľko v rámci návrhu POH SR sa ani nepodporuje ani neobmedzuje výstavba nových zariadení na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov. Prioritou je využitie kapacít existujúcich zariadení pre energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov.</p>
---	--	--	--

<p>pričom podľa informácií od výrobcov sa má v najbližších rokoch zvýšiť na 400 tis. ton. Štúdia IEP uvažuje už s ohlásenými projektami budovania nových ZEVO na úrovni 564 tis. ton (500 tis. ton projekty spoločnosti ewia a.s., a 65 tis. ton projekt spoločnosti OLO). Napriek započítaniu týchto plánovaných kapacít nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov je prognózovaná produkcia nerecyklovateľných odpadov podľa IEP vyššia. Vychádzajúc z prognózy IEP je možné potom vypočítať chýbajúce kapacity na spracovanie nerecyklovateľného komunálneho odpadu, ktoré sa budú v roku 2035 pohybovať na úrovni 288 tis. ton, obr. 5. V prípade nerealizovania plánovaných projektov na energetické zhodnocovanie odpadov bude celková chýbajúca kapacita zariadení ZEVO až na úrovni 852 tis. ton odpadu. Máme za to, že obmedzenie výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov predstavuje nedovolené obmedzovanie hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti zároveň upozorňujeme na skutočnosť, že Analýza vplyvov návrhu POH na podnikateľské prostredie neobsahuje žiadne posúdenie vplyvov na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu (bod 3.4). Keďže návrh POH nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä v oblasti komunálnych odpadov), čo môže spôsobiť zamietnutie žiadostí o udelenie potrebných súhlasov na výstavbu takýchto zariadení z dôvodu ich nesúladu s POH, a teda potenciálne úplne znemožniť prístup na relevantný trh pre nové zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov. V prípade, ak sa nezmení súčasné znenie návrhu POH, je potom potrebné v bode 3.4. Analýzy uviesť, že návrh POH môže mať negatívny vplyv na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu v oblasti výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Zároveň je v tomto bode</p>			
--	--	--	--

	<p>Analýzy uviesť, že v dôsledku návrhu POH môže dôjsť k vytvoreniu bariér pre vstup na trh pre nových poskytovateľov služieb, konkrétne podnikateľov, ktorí chcú postaviť nové zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov. Túto skutočnosť považujeme za veľmi negatívny vplyv návrhu POH na podnikateľské prostredie a aj samotné odpadové hospodárstvo, nakoľko v budúcnosti môže nastať problém s nedostatočnými kapacitami pre energetické zhodnocovanie nerecyklovateľného komunálneho odpadu a na prípadne dodatočné postavenie zodpovedajúcich kapacít môže byť už neskoro a nemusí už byť ani záujem zo strany investorov. Predmetná skutočnosť by mala byť popísaná ako negatívny vplyv na podnikateľské prostredie v bode 3.4. Analýzy. [1]</p> <p>https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/proj_19np/default/table?lang=en [2] https://www.minzp.sk/files/iep/co_s_ba_odpadom.pdf</p>			
ewia	<p>Pripomienka č. 2, 5. Smerná časť 5.2. Spaľovne odpadov, zariadenia na spoluspaľovanie odpadov Žiadame, aby v smernej časti návrhu Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025, osobitne v kapitole 5.2. sa nepoužíval len pojem existujúce zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadu, ale aby bola v dokumente doplnená aj možnosť na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva, t.j. odklon odpadov zo skládok, aj do nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Zároveň žiadame o opätovné vypracovanie Analýzy vplyvov návrhu POH na podnikateľské prostredie, nakoľko neobsahuje žiadne posúdenie vplyvov na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu (bod 3.4). Súčasný znenie návrhu POH vytvára bariéry pre výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov a tým tak výrazným</p>	Z	N	<p>Návrh POH SR bol pripravovaný v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“) a podporou vykonávania cieľov tejto smernice. Samotná rámcová smernica o odpade uvádza, že mnohé členské štáty ešte úplne nevybudovali potrebnú infraštruktúru odpadového hospodárstva. Preto je mimoriadne dôležité vytýčiť jasné dlhodobé ciele politiky ako orientáciu pre opatrenia a investície, a pritom predovšetkým zabrániť vytvoreniu nadmerných štrukturálnych</p>

	<p>a neopodstatneným spôsobom zasahuje do hospodárskej súťaže.</p> <p>Návrh úpravy: 5.2. Spaľovne odpadov, zariadenia na spoluspaľovanie odpadov „Ako jeden z nástrojov na odklonenie odpadov od skládkovania sa SR musí zamerať aj na využitie existujúcich a nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, napríklad cementární, najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu. V nadväznosti na uprednostňovanie materiálového zhodnocovania odpadov pred ich energetickým zhodnocovaním v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva, vzhľadom na existenciu zariadení na spoluspaľovanie odpadov na území SR, ako aj na potrebu uprednostňovania použitia odpadu vzniknutého na území SR využívaného ako zdroj energie v existujúcich a nových zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadu, riešením je nasmerovanie takéhoto nerecyklovateľného komunálneho odpadu do zariadení na energetické zhodnocovanie odpadu a spoluspaľovanie odpadu. Týmto sa nasmeruje podpora pre slovenských, lokálnych spracovateľov odpadu vzniknutého na území SR, ktorý je využívaný ako zdroj energie v existujúcich a nových zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadu a v existujúcich prevádzkach zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla po ich modernizácii.“</p> <p>Odôvodnenie: V návrhu POH SR je správne definovaný cieľ odklonu odpadov od skládkovania smerom k energetickému zhodnocovaniu nerecyklovateľných odpadov. Nie je možné súhlasiť s obmedzením, aby sa pre odklon odpadov od skládkovania využívali len existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov resp. existujúce prevádzky zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla.</p> <p>Spoluspaľovanie odpadov v existujúcich zariadeniach je obmedzené ako legislatívnymi tak aj technickými podmienkami. Preferovanie cementární na energetické zhodnocovanie odpadov pred ostatnými</p>		<p>kapacít na spracovanie zvyškového odpadu a zablokovanie recyklovateľných materiálov na nižších úrovniach hierarchie odpadového hospodárstva.</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika s najväčšou pravdepodobnosťou nesplní cieľ pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu na úrovni 50 % pre rok 2020 a v súvislosti s odporúčaniami Európskej komisie zamerať sa na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, presadzujeme v návrhu POH SR zameriavanie sa na predchádzanie vzniku odpadu v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Energetické zhodnotenie má byť doplnením vyššie uvedeného aj vzhľadom na odporúčania EK, nebrániť zvýšeniu miery recyklácie a opätovného využívania odpadu, aby sa predchádzalo vytváraniu nadbytočných kapacít na spracovanie zvyškového odpadu.</p>
--	---	--	---

	<p>možnosťami energetického zhodnocovania odpadov z dôvodu, že popol vznikajúci pri spaľovaní odpadov sa stáva pevnou súčasťou zloženia cementu je potrebné vyhodnotiť na základe celkovej materiálovej bilancie, ktorá zahŕňa aj prípravu Tuhého Alternatívneho Paliva zo ZKO v MBÚ. Odpad môže v procese spoluspaľovania v cementárenskej peci nahradiť primárne palivá, len ak spĺňa podmienky na vysokú výhrevnosť a prísne kvalitatívne parametre. Odpad tak musí prejsť procesom úpravy, ktorého výstupom je TAP. Kvalita vyrobeného TAP závisí od druhu vstupného odpadu do MÚ resp. MBÚ (zmesový komunálny odpad, zmiešané obaly z priemyslu, nerecyklovateľný odpad z dotriedňovacích liniek) a od technologickej úrovne MBÚ. Pre spoluspaľovanie TAP v cementárenskej peci je možné použiť len TAP prémiovej kvality, v cementárňach vybavených technológiou Hotdisc je možné použiť aj TAP strednej kvality. Pre výrobu týchto vysokokvalitných TAP sa používa hlavne priemyselný odpad, ktorý nie je kontaminovaný biologickým odpadom, kovmi, plastmi s obsahom chlóru a flóru a inými nebezpečnými látkami. V prípade použitia zmesového komunálneho odpadu je výťažnosť MBÚ 10 % pre TAP prémiovej kvality a 20 až 40 % pre TAP strednej kvality. Technologicky jednoduchšie MBÚ (low-cost) poskytujú TAP najnižšej kvality, ktoré však nie sú vhodné pre spoluspaľovanie v cementárňach a v konečnom dôsledku je ich možné energeticky zhodnotiť len v mono-spaľovniach vybudovaných špeciálne pre spaľovanie tohto druhu paliva. V určitom množstve je TAP najnižšej kvality možné zhodnotiť aj v klasických ZEVO. Z ekonomického pohľadu to však nedáva logiku, nakoľko ZEVO je schopné zhodnotiť aj zmesový komunálny odpad bez toho, aby prešiel linkou MBÚ. Kvalita „TAP“ vyrobená zo zmesového komunálneho odpadu je často veľmi rozdielna, varíruje v čase (sezónne</p>			<p>V Slovenskej republike máme nevyužitú kapacitu energetického zhodnotenia odpadov napr. v cementárňach, a to z dôvodu vysokého množstva dovážaného odpadu zo zahraničia, ktorý by mal byť nahradený práve odpadom zo Slovenskej republiky. Pre túto potrebu by sme chceli vytvárať také kroky a robiť také opatrenia, ktoré by napomohli k zvýšeniu množstva energeticky zhodnotených odpadov v týchto existujúcich zariadeniach. Príkladom je podpísanie memoranda o vzájomnej spolupráci medzi MŽP SR a Zväzom výrobcov cementu Slovenskej republiky, ktorého cieľom je nastavenie vzájomných pravidiel tak, aby pri výrobe cementu dochádzalo k využitiu odpadu vyprodukovaného na území Slovenskej republiky v čo najväčšej možnej miere.</p> <p>Doplnenie analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie nepovažujeme za potrebné, nakoľko v rámci návrhu POH SR sa ani nepodporuje ani neobmedzuje výstavba nových zariadení na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov. Prioritou je využitie kapacít existujúcich zariadení pre energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov.</p>
--	--	--	--	---

<p>charakteristiky), môže byť závislá od určitých kultúrnych špecifik kraja, kde vzniká, od miery vytriedenia separovaných zložiek, zberu a pod. Jedným z hlavných parametrov kvality TAP je vlhkosť, ktorá musí dosahovať parametre pod 20 %. Ideálnym zložením TAP je vysoký obsah plastov, papiera/lepenky, polymérnych obalov, textilu, dreva. Hlavné nevýhody TAP vyrobené zo zmesového odpadu sú spojené s ich heterogenitou, vlhkosťou a vysokým obsahom plastov na báze chlóru, obsah síry, ortuti a prímеси inertných materiálov (sklo, kovy, horniny). Z pohľadu kvality cementu je kľúčovým parametrom obsah chlóru, ktorý ovplyvňuje jednak kvalitu vyrobeného slinku, vypúšťané emisie a má výrazný vplyv na koróziu technológie výroby. Podľa viacerých štúdií je akceptovateľná koncentrácia chlóru pre cementárne pod 1,5 %, no zmesový komunálny odpad dosahuje koncentráciu chlóru v priemere od 0,1 až do 6,0 % (hmotn./hmotn. sušiny). Z plastov dosahujú najvyššiu koncentráciu chlóru práve PVC materiály, ktoré jednoduchšie MBÚ linky nevedia oddeliť od zvyšných plastov. Z tohto dôvodu väčšina zariadení na spoluspaľovanie odpadov (cementárne a teplárne) preferuje „TAP“ pochádzajúci prevažne z priemyselnej výroby resp. nerecyklovateľný podiel z triediacich liniek, kde je riziko prítomnosti chlóru a ostatných nežiaducich prímеси oproti „TAP“ zo zmesového komunálneho odpadu minimalizované. V celkovej bilancii nakladania so zmesovým komunálnym odpadom sa tak „výrazný benefit“ zapracovaného zvyšku po horení TAP do cementu ukazuje v celkom inom svetle. Z pôvodného množstva ZKO je možné energeticky zhodnotiť spoluspaľovaním v cementárenskej peci cca 15 až 30 %, materiálová recyklácia je na úrovni 5 – 10 % a cca 40 až 50 % sa zneškodní skládkovaním. Z porovnania celkovej hmotnostnej bilancie vyplýva, že výroba TAP v MBÚ s následným spoluspaľovaním TAP v</p>			
--	--	--	--

<p>cementárňach je spojená s podielom skládkovaných odpadov na úrovni 40 % a priame spaľovania ZKO v ZEVO má podiel skládkovaných odpadov na úrovni 3%. Náhrada primárneho paliva v existujúcich prevádzkach zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla po ich modernizácii resp. problematike transformácie teplární na energetické zhodnocovanie odpadov sa v ČR venovalo niekoľko podrobných analýz [1]. Spoluspaľovanie TAP v energetických zariadeniach je možné s iným palivom (uhlie, biomasa) realizovať len v zariadeniach s fluidným lôžkom a len v množstve do 10 %. Pri vyššom pomere TAP je nutné vziať do úvahy, že existujúce zariadenia neboli pôvodne konštrukčne prispôsobené na spaľovanie odpadu a je nutné teda uvažovať s nasledovnými rizikami a obmedzeniami: a) zanášanie fluidného lôžka – častejšia výmena, predčasná odstávka; b) spekanie materiálu lôžka – nevhodná granulometria TAP; c) abrázia a tvorba nápekov na teplo-výmenných plochách – prítomnosť alkálií v spalínach/popolčeku; d) korózia všetkých plôch kotla, spaľovacej komory a spalínového traktu – obsah síry a chlóru v kombinácii so sodíkom, draslíkom, zinkom a olovom; e) zníženie parametrov produkovanej pary – vzhľadom k riziku korózie nie možné prevádzkovať teplárenské zariadenie s výrobou pary o teplote 535 °C, čím sa znižuje energetická účinnosť zariadenia; f) zväčšenie spalínového traktu a inštalácia prídavného horáku na pomocné palivo – splnenie požiadavky zdržania spalín min. 2s pri teplote 850 °C; g) výmena konštrukčných materiálov – pre zvýšenie koróznej odolnosti je nutné voliť zliatiny s obsahom niklu a chrómu miesto klasických oceľových materiálov; h) dobudovanie dávkovania TAP do spaľovacej komory – pri prekročení emisných limitov nie je možné pokračovať v dávkovaní odpadu, takže klasické palivo musí mať samostatné dávkovanie; i) dobudovanie systému na čistenie spalín –</p>			
--	--	--	--

<p>SNCR, zachytávanie TZL, dávkovanie aktívneho uhlia, odvod popolčeka, inštalácia AMS (automatizovaný monitorovací systém 24/7); j) zvýšenie prevádzkových nákladov – spotreba elektrickej energie, náklady na čistenie spalín, náklady na zvýšenú údržbu a náhradné diely. Na základe skúseností a výsledkov prevádzkových testov spoluspaľovania TAP (TAP vyššej kvality vyrobené z iných vstupov ako ZKO) v ČR (ČEZ a.s., Teplárna ČB, Veolia Energie), bolo preukázané, že zásahy do existujúcich kotlových agregátov a súvisiacich systémov by boli také značné, že je výhodnejšie vybudovať nový zdroj na priame spaľovanie odpadu. Výsledky týchto detailných analýz vyústili do ohlásenia dvoch nových projektov ZEVO, ktoré sa majú vybudovať v Stredočeskom a Juhočeskom kraji [2,3], a ktoré budú integrované do existujúcich systémov CZT. Máme za to, že obmedzenie výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov predstavuje nedovolené obmedzovanie hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti zároveň upozorňujeme na skutočnosť, že Analýza vplyvov návrhu POH na podnikateľské prostredie neobsahuje žiadne posúdenie vplyvov na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu (bod 3.4). Keďže návrh POH nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä v oblasti komunálnych odpadov), čo môže spôsobiť zamietnutie žiadostí o udelenie potrebných súhlasov na výstavbu takýchto zariadení z dôvodu ich nesúladu s POH, a teda potenciálne úplne znemožniť prístup na relevantný trh pre nové zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov. V prípade, ak sa nezmení súčasné znenie návrhu POH, je potom potrebné v bode 3.4. Analýzy uviesť, že návrh POH môže mať negatívny vplyv na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu v oblasti výstavby nových zariadení na energetické</p>			
--	--	--	--

	<p>zhodnocovanie odpadov. Zároveň je v tomto bode Analýzy uviesť, že v dôsledku návrhu POH môže dôjsť k vytvoreniu bariér pre vstup na trh pre nových poskytovateľov služieb, konkrétne podnikateľov, ktorí chcú postaviť nové zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov. Túto skutočnosť považujeme za veľmi negatívny vplyv návrhu POH na podnikateľské prostredie a aj samotné odpadové hospodárstvo, nakoľko v budúcnosti môže nastať problém s nedostatočnými kapacitami pre energetické zhodnocovanie nerecyklovateľného komunálneho odpadu a na prípadne dodatočné postavenie zodpovedajúcich kapacít môže byť už neskoro a nemusí už byť ani záujem zo strany investorov. Predmetná skutočnosť by mala byť popísaná ako negatívny vplyv na podnikateľské prostredie v bode 3.4. Analýzy. [1]</p> <p>https://www.msk.cz/assets/zivotni_prostredi/manazerske-shrnuti-ps-poh-msk_1.pdf [2] https://www.idnes.cz/ceske-budejovice/zpravy/ceske-budejovice-teplarna.A201126_582877_budejovice-zpravy_jbr [3]</p> <p>https://portal.cenia.cz/eiasea/download/RUIBX01aUDQ3NI96YXZlcnITdGFuRE9DXzQ5MTU1MDIzOTMxMzU3NTY0ODUucGRm/MZP476_zaveryStan.pdf</p>			
ewia	<p>Pripomienka č. 3 4.1.2 Opatrenia na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva Z vecných ako aj právnych dôvodov požadujeme doplniť ďalšie opatrenie v nasledovnom znení: O.8. Podporovať výskum, vývoj a inovácie nových technológií v oblasti energetického zhodnocovania odpadov, ktoré majú mimoriadne vysoký potenciál pre dosiahnutie cieľov obehového hospodárstva a klimateckej neutrality, akými sú napr.: zachytávanie oxidu uhličitého a</p>	Z	N	<p>Vzhľadom k tomu, že SR je viazaná plnením cieľov v oblasti prípravy na opätovné použitie a recyklácie a v zmysle § 3 ods. 15 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je recyklácia každá činnosť zhodnocovania odpadu, ktorou sa odpad opätovne spracuje na výrobky,</p>

<p>jeho využitie (CCU/S), výroba zeleného vodíka elektrolyzou vody, syntéza e-metanolu, recyklácia fosforu (kritická surovina EÚ) zo zvyškov horenia, recyklácia škvary v stavebnom priemysle, extrakcia kovov a solí z produktov čistenia spalín. Zodpovednosť: MŠVVaŠ SR, MH SR v spolupráci s univerzitami a vysokými školami, vedecko- výskumnými inštitúciami a podnikateľským sektorom</p> <p>Termín: priebežne Odôvodnenie: Uvedený návrh úpravy vychádza z pripomienok č. 1 a 2. V návrhu POH SR je správne definovaný cieľ odklonu odpadov od skládkovania smerom k energetickému zhodnocovaniu nerecyklovateľných odpadov. Vzhľadom k prognóze produkcie odpadov a kapacite existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov bude splnenie tohto cieľa vyžadovať aj výstavbu nových zariadení na energetické využitie odpadov a nových prevádzok zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla. Význam zariadení na energetické využitie odpadov z pohľadu plnenia cieľa odklonu od skládkovania deklaruje na viacerých miestach aj samotná časť POH SR. Uvedený návrh je logickým vyústením, že ak POH SR definuje určitú potrebu, mal by zároveň vyjadriť aj celkovú podporu (a to nielen v oblasti financovania) projektom, ktoré túto potrebu budú naplňovať. Veľmi jasným argumentom, že energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov nie je brzdou resp. konkurenciou pre materiálové zhodnocovanie, je príklad Nemecka. To je dlhodobým lídrom v recyklácii komunálneho odpadu a ako jediné v súčasnosti plní 65-percentný cieľ recyklácie stanovený smernicou o odpade do roku 2035. Nemecko je zároveň lídrom v energetickom zhodnocovaní odpadov s aktuálnou úrovňou 32 %. Od roku 1995 je evidentný kontinuálny rast miery ako materiálového tak aj energetického zhodnocovania komunálnych odpadov. Zdôrazniť treba, že miera skládkovania pod 10 % sa dosiahla len vďaka budovaniu nových</p>			<p>materiály alebo látky určené na pôvodný účel alebo iné účely, ak § 42 ods. 12, § 52 ods. 18 a 19 a § 60 ods. 15 neustanovuje inak; recyklácia zahŕňa aj opätovné spracovanie organického materiálu. Recyklácia nezahŕňa energetické zhodnocovanie a opätovné spracovanie na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo alebo na činnosti spätného zasypávania. Z tohto dôvodu nepovažujeme za potrebné v kapitole 4.2.3. uvádzať ako nové opatrenie Vami navrhnuté opatrenie.</p>
--	--	--	--

<p>kapacít pre energetické zhodnocovanie odpadov. Na príklade z Nemecka je možné demonštrovať takmer ideálnu aplikáciu holistického prístupu v odpadovom hospodárstve, ktorého výsledkom je dosiahnutie európskych cieľov recyklácie o 15 rokov skôr ako stanovuje legislatíva. Rovnaký prístup treba aplikovať aj na Slovensku, teda pokračovať v budovaní nových kapacít pre materiálové zhodnocovanie odpadov vrátane BRO a BRKO, čo zaručí dosiahnutie cieľov recyklácie, ale paralelne sa treba venovať aj budovaniu nových kapacít pre energetické zhodnocovanie nerecyklovateľných odpadov, čo zaručí odklon odpadov od skládkovania pri dosiahnutí miery skládkovania max. 10 % do roku 2035. Z pohľadu zmeny klímy je prítomnosť biologickej zložky v komunálnom odpade, ktorý je zneškodňovaný skládkovaním, hlavným zdrojom skleníkových plynov zo sektoru odpadového hospodárstva. Okrem znečisťovania pôdy a podzemnej vody sa pri skládkovaní odpadov uvoľňuje do ovzdušia metán, ktorý má 28-krát vyšší GHG efekt ako oxid uhličitý. V referenčnom období 1990 – 2017 poklesli emisie CO₂ zo skládkovania v Rakúsku o 70 % z 3 646 kt CO₂eq na 1 114 kt CO₂eq a emisie z energetického zhodnocovania odpadov stúpili o 978 kt CO₂eq. Celkovo tak tento progresívny trend v Rakúsku prispel k zníženiu emisií CO₂ zo sektora nakladania s odpadmi o 38 %. Pre porovnanie v Slovenskej republike za rovnaké referenčné obdobie stúpili emisie CO₂ zo skládkovania o viac ako 76 % a emisie CO₂ zo ZEVO ostali aj po 30 rokoch bez zmeny na úrovni 26 kt CO₂eq, [1]. Všeobecne uznávaný a vhodný ukazovateľ pre posúdenie environmentálnych dopadov nakladania s bioodpadmi vo vybraných zariadeniach je porovnanie tvorby skleníkových plynov. Aj keď existuje veľa ďalších hodnotiacich kategórií (respiračné parametre, ekotoxicita), vplyv na globálne otepľovanie je v dnešnej</p>			
---	--	--	--

<p>dobe asi najrelevantnejší hodnotiaci parameter. Výsledky vplyvu vybraných prevádzok na produkciu CO₂ môžeme podľa štúdie [2] porovnať nasledovne: 1) Proces kompostovania oddelene vyzbieraného bioodpadu, ktorého výsledkom je certifikované hnojivo, znižuje produkciu CO₂ v rozsahu 57,1 kg (CO₂)eq./ 1 t odpadu, 2) Proces anaeróbnej fermentácie oddelene vyzbieraného bioodpadu, ktorého výsledkom je výroba elektrickej energie a certifikované hnojivo, znižuje produkciu CO₂ v rozsahu 108,9 kg (CO₂)eq./ 1 t odpad, 3) A nakoniec proces energetického zhodnocovania bioodpadu zastúpeného v ZKO, ktorého výsledkom je kombinovaná výroba tepla a elektrickej energie, znižuje produkciu CO₂ v rozsahu až o 225 kg (CO₂)eq./ 1 t odpadu. Všetky porovnané zariadenia majú pozitívny vplyv na zníženie tvorby skleníkových plynov, tzn. ich prevádzkovaním dochádza k zníženiu tvorby CO₂. Najväčší pozitívny vplyv na zníženie produkcie CO₂ má spracovanie bioodpadu ako podielu ZKO v ZEVO a to pri výrobe tepla, ktorého dodávka do vykurovacieho systému nahrádza potrebu spaľovania fosílnych palív ako uhlie a plyn. Porovnanie emisií skleníkových plynov z technológie ZEVO, MBÚ a skládkovania komunálneho odpadu bolo aj súčasťou štúdie IEP [3]. Výpočet emisií CO₂ bol realizovaný na základe konkrétnych podmienok v bratislavskom kraji. Najnižšie emisie CO₂ sú emitované pri energetickom zhodnotení neupraveného komunálneho odpadu v ZEVO OLO, na úrovni 0,41 ton CO₂ekv/ton odpadu. Z komunálneho odpadu po MBÚ vrátane skládkovania a energetického využitia v cementárni sa vypustí v priemere 0,49 ton emisií CO₂ekv na tonu odpadu. Výsledná produkcia emisií zo skládkovania komunálneho odpadu bola odhadnutá na 1,01 ton CO₂ekv/ton odpadu. Pri započítaní zachytávania skládkového plynu bol odhad produkcie emisií skleníkových plynov na úrovni 0,88 ton</p>			
--	--	--	--

<p>CO₂ekv/ton odpadu. Na doplnenie treba uviesť, že v uvedenej štúdii pri výpočte emisií GHG zo ZEVO neboli uvažované ušetrené emisie GHG, ktoré nevzniknú spálením fosílnych palív pri ich náhrade výrobou tepla resp. elektrickej energie v ZEVO. K najefektívnejšiemu energetickému využitiu bioodpadov dochádza v zariadení na energetické využitie odpadov, ktoré svojou energetickou účinnosťou nad 65 % vysoko presahuje energetickú účinnosť bioplynovej stanice, ktorá je na úrovni max. 35 %. Pri kompostovaní bioodpadov na otvorených zariadeniach/plochách bez možnosti zachytávania vyprodukovaného bioplynu samozrejme nedochádza k žiadnemu energetickému využitiu. Energetické zhodnocovanie odpadov je súčasťou hierarchie odpadového hospodárstva a má svoju nezastupiteľnú úlohu pri napĺňaní európskeho Akčného plánu pre obehové hospodárstvo a pri dosiahnutí cieľa odklonu odpadov zo skládok. Zariadenia na energetické využitie odpadov (ZEVO), zhodnocujú energetický potenciál nerecyklovateľnej zložky odpadov vo forme výroby tepla a elektrickej energie, ktoré sú dodávané späť do obehového hospodárstva. Biologicky rozložiteľná frakcia odpadu je definovaná ako OZE, takže energia vyrábaná v ZEVO prispieva k dosahovaniu cieľov výroby energie z OZE. Okrem týchto základných prínosov sú s energetickým zhodnocovaním odpadov spojené aj technológie, ktoré sú dnes v etape rozvoja a majú obrovský potenciál pre dosiahnutie cieľov obehového hospodárstva a klimateckej neutrality. Takýmito technológiami sú: a) zachytávanie oxidu uhličitého a jeho využitie (CCU), táto technika umožňuje zachytávanie ako CO₂ z fosílnych častí odpadu ale aj biogénneho CO₂ čím sa CCU v spojení so ZEVO dá dosiahnuť uhlíková negativita; b) využitie vyrobenej elektrickej energie v technológii ZEVO na výrobu zeleného vodíka elektrolyzou vody, tento projekt môže byť súčasťou</p>			
--	--	--	--

	<p>Centra výskumu vodíkových technológií; c) syntéza e-metanolu zo zachyteného CO₂ a vyrobeného zeleného vodíka, kruh sa uzatvára, odpad sa stáva zdrojom pre výrobu palív v súlade s návrhom smernice európskeho a parlamentu a rady o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (RED II); d) recyklácia fosforu zo zvyškov horenia čistiarenských kalov, fosfor predstavuje strategickú surovinu EÚ, pripravovaná legislatíva zakazuje aplikáciu kalu z ČOV na pôdu a je preto potrebné hľadať alternatívne techniky na získavanie nutričov; e) recyklácia škvary v stavebnom priemysle resp. pri výrobe cementu, škvara je kontinuálne odstraňovaná z procesu horenia, po odstránení kovov predstavuje škvara ideálnu vstupnú surovinou pri výrobe cementu v cementárňach; f) extrakcia kovov a solí z produktov čistenia spalín, ďalšia technika na plnenie cieľov obehového hospodárstva a udržanie zdrojov v kruhu; [1] Annual European Union greenhouse gas inventory 1990–2017 and inventory report 2019. EEA/PUBL/2019/051, 2019. [2] „Pavlas a kol., 2020: Biowaste Treatment and Waste-To-Energy, Environmental Benefits“ [3] https://www.minzp.sk/files/iep/co_s_ba_odpadom.pdf</p>			
ewia	<p>Pripomienka č. 4: 5.3 Sklárky odpadov Žiadame, aby v smernej časti návrhu Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025, v kapitole 5.3. bolo zdôraznené využívanie skládok odpadov len na zneškodnenie odpadov, ktoré nie je možné zhodnotiť materiálovo alebo energeticky. Návrh úpravy textu: Rozširovanie kapacít skládok odpadov však bude nevyhnutné tak v strednodobom, ako aj v dlhodobom horizonte, keďže ich úloha je z hľadiska bezpečnosti nakladania s odpadom, ktorý nie je možné zhodnotiť materiálovo alebo energeticky a princípom blízkosti a sebestačnosti stále</p>	Z	N	<p>V zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je skládka odpadov miesto so zariadením na zneškodňovanie odpadov, kde sa odpady trvalo ukladajú na povrchu zeme alebo do zeme. Za skládku odpadov sa považuje aj inertná skládka, na ktorej pôvodca odpadu vykonáva zneškodňovanie svojich odpadov v mieste výroby, ako aj miesto, ktoré sa trvalo,</p>

	<p>nenahraditeľná. Odôvodnenie: V návrhu POH SR je správne definovaný cieľ odklonu odpadov od skládkovania smerom k energetickému zhodnocovaniu nerecyklovateľných odpadov. Z pohľadu dosiahnutia tohto cieľa je potrebné zabezpečiť aby žiadne odpady, ktoré je možné zhodnotiť materiálovo alebo energeticky neboli zneškodňované skládkovaním. Napĺňanie cieľa odklonu odpadov zo skládkovania je možné prostredníctvom budovania aj nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov (ZEVO) s kombinovanou výrobou elektrickej energie a tepla, ktoré budú spĺňať BAT pre spaľovanie odpadu. Tieto nové zariadenia budú integrované do existujúcich systémov centrálného zásobovania teplom, tak aby bola v čo najväčšej miere podporená efektivita výroby tepla. Pre zabezpečenie spoľahlivej a efektívnej prevádzky týchto nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov je potrebné v maximálnej možnej miere odkloniť energeticky zhodnotiteľný odpad zo skládok odpadov. Z uvedeného dôvodu je žiadúce postupovať pri povoľovaní rozširovaní kapacít skládok odpadov veľmi obozretne a zabezpečiť, aby na skládkach odpadov nekončili odpady, ktoré je možné zhodnotiť (recykláciou alebo energetickým zhodnotením).</p>		<p>teda dlhšie ako jeden rok, používa na dočasné uloženie odpadov. Za skládku odpadov sa nepovažuje zariadenie alebo miesto so zariadením, kde sa ukládajú odpady na účel ich prípravy pred ich ďalšou prepravou na miesto, kde sa budú upravovať, zhodnocovať alebo zneškodňovať, ak čas ich uloženia pred ich zhodnotením alebo upravením nepresahuje spravidla tri roky, alebo čas ich uloženia pred ich zneškodnením nepresahuje jeden rok. Z dôvodu, že legislatíva odpadového hospodárstva v SR priamo definuje skládku odpadov, nepovažujeme za potrebné túto informáciu v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 uvádzať.</p> <p>V § 13 písm. e) zákona o odpadoch je priamo definované aké druhy odpadov je zakázané zneškodňovať skládkovaním. Zároveň vyhláškou MŽP SR č. 26/2021 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti nebude možné s účinnosťou od roku 2027 skládkovať výstup z úpravy zmesového odpadu a objemný odpad, ak jeho výhrevnosť sušiny neprekročí hodnotu 6,5 MJ/kg. Z vyššie uvedených dôvodov nepovažujeme za potrebné upravovať poslednú vetu uvedenej kapitoly.</p>
--	--	--	---

<p>FSOK</p>	<p>Navrhované znenie Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021– 2025 (ďalej len „POH“) smeruje k podpore existujúcich zariadení, či už priamo na energetické zhodnocovanie odpadov, cementární alebo prípadne k podpore transformácie existujúcich teplární. Máme za to, že POH v aktuálnom znení: i. vytvára neoprávnené a neopodstatnené zvýhodnenie určitých účastníkov trhu oproti iným účastníkom trhu, vytvára obmedzenia vstupu na uvedený trh a narúša hospodársku súťaž; ii. ignoruje a prehľbuje nedostatočné kapacity existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov (vrátane cementární prípadne transformovaných teplární); iii. znemožňuje využitie nových najmodernejších energeticky účinných technológií a ich umiestnenie v lokalitách kde je to účelné (keďže má dôjsť k využitiu už existujúcich zariadení). Zásadná pripomienka k časti 4.1 Hlavný cieľ odpadového hospodárstva SR do roku 2025 V časti 4.1. navrhujeme vetu „Pre odklonenie odpadov od skládkovania je potrebné zamerať sa aj na predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu s doplnením energetického zhodnocovania komunálnych odpadov v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadov, napr. vytvorením dobrovoľných dohôd, podporou transformácie existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov.“ preformulovať nasledovne: „Pre odklonenie odpadov od skládkovania je potrebné zamerať sa aj na predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadov s doplnením energetického zhodnocovania komunálnych odpadov v existujúcich aj nových zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadov, napr. vytvorením dobrovoľných dohôd, podporou transformácie</p>	<p>Z</p>	<p>N</p> <p>Návrh POH SR bol pripravovaný v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“) a podporou vykonávania cieľov tejto smernice. Samotná rámcová smernica o odpade uvádza, že mnohé členské štáty ešte úplne nevybudovali potrebnú infraštruktúru odpadového hospodárstva. Preto je mimoriadne dôležité vytýčiť jasné dlhodobé ciele politiky ako orientáciu pre opatrenia a investície, a pritom predovšetkým zabrániť vytvoreniu nadmerných štrukturálnych kapacít na spracovanie zvyškového odpadu a zablokovanie recyklovateľných materiálov na nižších úrovniach hierarchie odpadového hospodárstva.</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika s najväčšou pravdepodobnosťou nesplní cieľ pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu na úrovni 50 % pre rok 2020 a v súvislosti s odporúčaniami Európskej</p>
--------------------	--	-----------------	--

<p>existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov a výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov.“</p> <p>Zásadná pripomienka k časti 5.2. Spaľovne odpadov, zariadenia na spoluspaľovanie odpadov V časti 5.2 navrhujeme vetu „Ako jeden z nástrojov na odklonenie odpadov od skládkovania sa SR musí zamerať aj na využitie existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, predovšetkým cementární, najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu.“ preformulovať nasledovne: „Ako jeden z nástrojov na odklonenie odpadov od skládkovania sa SR musí zamerať aj na využitie existujúcich a nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu.“</p> <p>Odôvodnenie pripomienok: Aktuálne znenie návrhu POH vnímame ako hrubý, neodborný a hlavne neopodstatnený zásah do pravidiel hospodárskej súťaže. Nie je totiž vhodné ani účelné vytvárať takýmto spôsobom bariéry pred akýmkoľvek progresívnymi spôsobmi odkláňania komunálnych odpadov od ich skládkovania. Štát je tu v prvom rade na to, aby aj v oblasti nakladania s odpadmi stanovil len základné ciele a požiadavky (aj v súlade so smerovaním a cieľmi odpadovej politiky EU) a nestaval sa takýmto nevhodným spôsobom proti základným trhovým princípom. Nevidíme dôvod na akékoľvek vymedzenie energetického zhodnocovania odpadov len v existujúcich zariadeniach, ktoré aj tak kapacitne nepostačujú a pri ktorých sú napríklad len systémy čistenia spalín z hľadiska emisných limitov vysoko problematické a v porovnaní s najvyspelejšími modernými technológiami energetického zhodnocovania odpadov aj niekoľkonásobne menej účinné. V prípade, že vznikne dopyt na území SR na výstavbu zariadení na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov najmodernejšieho typu, spĺňajúce všetky relevantné</p>			<p>komisie zamerať sa na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, presadzujeme v návrhu POH SR zameriavanie sa na predchádzanie vzniku odpadu v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Energetické zhodnotenie má byť doplnením vyššie uvedeného aj vzhľadom na odporúčania EK, nebrániť zvýšeniu miery recyklácie a opätovného využívania odpadu, aby sa predchádzalo vytváraniu nadbytočných kapacít na spracovanie zvyškového odpadu.</p> <p>V Slovenskej republike máme nevyužitú kapacitu energetického zhodnotenia odpadov napr. v cementárňach, a to z dôvodu vysokého množstva dovážaného odpadu zo zahraničia, ktorý by mal byť nahradený práve odpadom zo Slovenskej republiky. Pre túto potrebu by sme chceli vytvárať také kroky a robiť také opatrenia, ktoré by napomohli k zvýšeniu množstva energeticky zhodnotených odpadov v týchto existujúcich zariadeniach. Príkladom je podpísanie memoranda o vzájomnej spolupráci medzi MŽP SR a Zväzom výrobcov cementu Slovenskej republiky, ktorého cieľom je</p>
---	--	--	---

	environmentálne aj legislatívne požiadavky, ako aj požiadavky na energetickú účinnosť a ktorého výsledkom bude znižovanie používania primárnych zdrojov energie (čo je aj klimaticky záväzným cieľom pre Slovenskú republiku), považujeme za neopodstatnené blokovať tieto iniciatívy spôsobom, ktorý obmedzuje konkurencieschopnosť v nakladaní s odpadom, potláča inovatívnosť a bráni vstupu novým hospodárskym subjektom.			<p>nastavenie vzájomných pravidiel tak, aby pri výrobe cementu dochádzalo k využitiu odpadu vyprodukovaného na území Slovenskej republiky v čo najväčšej možnej miere.</p> <p>Doplnenie analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie nepovažujeme za potrebné, nakoľko v rámci návrhu POH SR sa ani nepodporuje ani neobmedzuje výstavba nových zariadení na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov. Prioritou je využitie kapacít existujúcich zariadení pre energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov.</p>
hlavné mesto	<p>4.1.2. Opatrenia O. Iniciovať včlenenie problematiky udržateľného rozvoja a obehového hospodárstva do vyučovacieho procesu základných a stredných škôl, či už prierezovo v rámci určitých predmetov alebo samostatným predmetom. Zodpovednosť: MŽP SR, MŠVVaŠ SR Termín: 2024 Navrhujeme Termín: 2022 Odôvodnenie: Iniciovať včlenenie problematiky do vyučovacieho procesu je potrebné uskutočniť čím skôr aby sa to do roku 2024 aj zrealizovalo.</p>	O	A	<p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika s najväčšou pravdepodobnosťou nesplní cieľ pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu na úrovni 50 % pre rok 2020 a v súvislosti s odporúčaniami Európskej komisie zamerať sa na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, presadzujeme v návrhu POH SR zameriavanie sa na predchádzanie vzniku</p>

				odpadu v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Energetické zhodnotenie má byť doplnením vyššie uvedeného aj vzhľadom na odporúčania EK, nebrániť zvýšeniu miery recyklácie a opätovného využívania odpadu, aby sa predchádzalo vytváraniu nadbytočných kapacít na spracovanie zvyškového odpadu.
hlavné mesto	Pripomienka k 1.1. Ciele a opatrenia pre obaly a neobalové výrobky 4.6.3. Opatrenia Navrhujeme doplniť opatrenie: Ekonomicky zvýhodniť prevádzkovania bezobalových predajní Zodpovednosť: MŽP SR, MH SR Termín: 2023 Odôvodnenie: Toto opatrenie podporí predchádzanie vzniku odpadu z obalov a zároveň aj opakované použitie obalov.	Z	N	Uvedené súvisí s predchádzaním vzniku odpadov, konkrétne predchádzania vzniku jednorazových obalov, a svojou podstatou nie je vhodné do POH SR, ale do PPVO SR (nový strategický dokument PPVO SR je naplánovaný od 2026).
hlavné mesto	Pripomienka k 4.1 Zodpovednosť: zavádzania evidencie zberu na úrovni domácností Navrhujeme vypustiť tento segment alebo preformulovať - zjednotiť názvoslovie Odôvodnenie: S týmto nesúhlasíme. Evidencia sa vykonáva podľa platnej vyhlášky o vedení evidencie, v ktorej nespracovávame údaje z domácností. Zákon o odpadoch hovorí o pôvodcoch odpadov, nie o domácnostiach.	O	A	Uvedená časť bola preformulovaná na: „zavádzanie elektronickej evidencie na úrovni pôvodcov odpadu/ na úrovni zberných nádob“.
hlavné mesto	Pripomienka k 4.2 Navrhujeme doplniť nové písmeno. O.10. nové písm. Znie: “zabezpečenia jednotného elektronického registra pre	Z	ČA	Uvedený návrh je súčasťou opatrenia O.11 Zabezpečiť prepojenie elektronických registrov v oblasti komunálnych odpadov

	komunálne odpady” Odôvodnenie: Ak nebude poskytnutý jednotný softvér pre elektronický register, bude potrebné, aby bolo podporené financovanie pre obce v predmete veci.			s ISOHom, čo považujeme za dostatočné pre zabezpečenie jednotného elektronického registra pre komunálne odpady.
hlavné mesto	<p>Pripomienka k 4.2 Odporúčame sledovanie množstiev odpadov na opätovné použitie a množstiev kompostovaných bioodpadov v domácnostiach. Navrhujeme doplniť nové opatrenie tohto znenia: “O.12. Prijat’ novelu vyhlášky evidencie odpadov, ktorá by zahŕňala sledovanie množstva odpadu na opätovné použitie a zisťovanie a ohlasovanie množstva biologicky rozložiteľných odpadov kompostovaním v domácnostiach, komunitným kompostovaním.”</p> <p>Odôvodnenie: Tieto údaje v súčasnosti nie sú evidované.</p>	Z	ČA	<p>Vykazovanie množstiev opätovne použitých výrobkov je riešené na úrovni EÚ a v zmysle stanovených požiadaviek to bude v SR zabezpečené.</p> <p>Bioodpad – nepovažujeme za potrebné uvádzať uvedené opatrenie v POH SR, nakoľko je daná úloha riešená v Programovom vyhlásení vlády SR:</p> <p><i>„Vláda SR podporí kompostovanie a zber bioodpadu, najmä v mestských aglomeráciách. Spresní evidenciu biologického odpadu a vydá usmernenie pre obce, aby kompostovanie v domácnostiach bolo riadne započítavané do výpočtu vytriedenia komunálneho odpadu.“</i></p>
hlavné mesto	<p>Pripomienka k 4.3 Odporúčame podporovať propagáciu a vzdelávanie k triedenému zberu bioodpadov z kuchýň z domácností a z údržby zelene napr. domácim kompostovaním. O.14 navrhujeme doplniť nové písm. Tohto znenia: Propagačných aktivít a kampaní triedeného zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu</p> <p>Odôvodnenie: Podľa vyhlášky je potrebné doručovať letáky na tento účel priamo do</p>	Z	ČA	<p>Nepovažujeme za potrebné doplnenie ďalšieho opatrenia s podporou propagačných aktivít, nakoľko zlepšenie informovanosti obyvateľov je súčasťou opatrenia O.2.:</p> <p><i>Zlepšenie informovanosti obyvateľov o hierarchii odpadového hospodárstva a o</i></p>

	<p>domácností, čo si vyžaduje finančné náklady. Opatrenie by znamenalo zvýšenú produkciu odpadov a tiež v dnešnom on-line svete už to nie je nevyhnutné.</p>		<p><i>možnostiach predchádzania vzniku odpadu a opätovného používania v súlade s PPVO SR 2019 - 2025, zberu a recyklácie a zhodnocovania odpadov na celoštátnej úrovni, zlepšenie informovanosti samospráv o nakladaní s odpadmi a vzdelávanie subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve, v kontexte obehového hospodárstva.</i></p> <p>Zodpovednosť: MŽP SR, SAŽP, OZV</p> <p>Termín: priebežne</p> <p>Zároveň propagačné a vzdelávacie aktivity sú už v súčasnosti realizované prostredníctvom Národného projektu realizovaného z financií OPKŽP prostredníctvom SAŽP, ktorý sa týka zvyšovania informovanosti.</p> <p>Názov projektu: Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.</p> <p>Hlavná aktivita HA 1: Informačné aktivity odpadového hospodárstva a dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky.</p> <p>Projekt zahŕňa viacero prúdov odpadu, vrátane biologicky rozložiteľného odpadu.</p>
--	--	--	---

hlavné mesto	Pripomienka k 4.5 Navrhujeme účinnosť zákazu ukladania bioplastov z verejných podujatí na skládky odpadov oddialiť do zabezpečenia dostatočného a dostupného počtu spracovateľov bioplastov, pokrytia na území SR. Navrhujeme upraviť v prechodnom ustanovení, napr. do 1.1.2023 alebo podľa informácií MŽP SR o týchto zariadeniach. Odôvodnenie: Vytvoriť podmienky na prípravu a zabezpečenie zariadení na zhodnotenie bioplastov.	Z	A	Predmetné opatrenie má za účel znížiť množstvo biologicky rozložiteľných jednorazových plastov na skládkach odpadu, čím sa má zabezpečiť zníženie emisií skleníkových plynov. Požiadavkou na úpravu prechodného obdobia sa budeme v rámci zavádzania zákazu zaoberať.
hlavné mesto	Pripomienka k 4.5.3 V O.25 doplniť nové písm. Nové písm. znie: Projekty na zavedenie systému triedeného zberu textilu a šatstva. Odôvodnenie: Systém zberu si bude vyžadovať finančné náklady na nádoby na zber, prepravu a zhodnocovanie, príp. na opätovné použitie, dotriedenie a pod.	Z	ČA	Podpora nákupu nádob na triedený zber je obsiahnutá v opatrení O.10: Podporovať financovanie b) triedeného zberu zložiek komunálneho odpadu, ktoré nespádajú pod RZV. V prípade, že zo štúdie na posúdenie zavedenia systému pre nakladanie s odpadom z textilu, vrátane posúdenia zavedenia RZV pre textil a zber dát o opätovnom použití textilu (O.24) vyplynie potreba zavedenia RZV pre textil, bude uvedené financované prostredníctvom systému RZV.
hlavné mesto	Pripomienka k 4.8 4.8.3 O.41. Zaviest' povinnosť RZV odobrať od obcí všetky zozbierané pneumatiky. V O.41 navrhujeme vo vete doplniť "a povinnosti odobrať všetky vzniknuté pozbierané pneumatiky na náklady výrobcov." Odôvodnenie: V súčasnosti sú podmienky RZV nastavené tak, že neodoberajú od obcí všetky vzniknuté pneumatiky, a zbierajú len za podmienok nevýhodných pre	Z	N	Z ustanovenia § 69 ods. 8 zákona o odpadoch jasne vyplýva, že miesta spätného zberu (napr. servisy) odpadových pneumatík sú povinné prebrať odpadové pneumatiky bezplatne. Podľa § 70 písm. b) zákona o odpadoch ak obec požiada výrobcu pneumatík, aby s ňou uzavrel zmluvu, je

	obce. RZV by mali hradiť všetky náklady súvisiace so zberom a prepravou pneumatík. Taktiež povinnosť servisov odobrať vymenené pneumatiky bezpodmienečne bezplatne.			povinný tak urobiť, pričom obec určí miesto spätného zberu odpadových pneumatík na zbernom dvore alebo na inom mieste určenom obcou. Výrobca pneumatík je podľa § 70 písm. c) zákona o odpadoch povinný zabezpečiť prevzatie odpadových pneumatík vyzbieraných v rámci spätného zberu odpadových pneumatík. Z uvedeného jasne vyplýva, že povinnosť, ktorú chce zaviesť hlavné mesto do POH SR, už existuje v aktuálne platnej legislatíve. V prípade, že sa situácia opisovaná v pripomienke vyskytne, je potrebné podať podnet na SIŽP.
hlavné mesto	Pripomienka k bodu 4.2 Opatrenie O.9. Považujeme za zbytočné. Navrhujeme vypustiť. Odôvodnenie: V zmesovom odpade sa bude už nachádzať odpad po vytriedení, ktorý v štádiu povinného triedenia nebude mať vypovedajúcu hodnotu. Budú tam napr. plasty, ktoré nepatria do triedeného zberu - znečistené plasty, mastný papier, vreckovky, a tiež nepoužiteľný bioodpad odpad z kuchýň, z podstielok zvierat a pod.	Z	N	S uvedenou pripomienkou nesúhlasíme. Z dôvodu potrieb plánovania odpadového hospodárstva je potrebné poznať úroveň vytriedenia jednotlivých zložiek odpadu pri zdroji, a ako sa zavedené regulácie uplatňujú v praxi a obyvatelia v praxi zapojili. Na základe výsledkov analýz by sa malo odpadové hospodárstvo ďalej modifikovať podľa aktuálneho stavu v nadväznosti na nastavené ciele.
JRK	2.2.4 Triedený zber komunálnych odpadov v SR „V SR je povinnosťou obcí zaviesť triedený zber komunálnych odpadov minimálne pre papier, plasty, kovy, sklo a kompozitné obaly, ako aj	O	ČA	V rámci návrhu POH SR je opatrenie O.3 <i>Posilniť orgány štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve za účelom zvýšenia kontrolnej činnosti dodržiavania právnych predpisov odpadového</i>

	pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne. Obec je tiež povinná zabezpečiť aj triedený zber objemného odpadu, drobných stavebných odpadov a odpadov s obsahom škodlivín. Napriek tomu možno triedený zber komunálnych odpadov hodnotiť ako nedostatočný a mnoho obcí si túto povinnosť neplní v zmysle stanovenej zákonnej povinnosti v plnom rozsahu.“ Názor: Napriek tomuto závažnému konštatovaniu chýbajú v POH opatrenia, ktoré by skutočne zamedzili neplneniu povinností. Konštatuje sa tu, že obce svoju povinnosť neplnia, avšak v opatreniach nie sú popísané kroky, ako chce M ŽP tento závažný stav riešiť. Navrhujeme realizovať kontroly vo výkazníctve, kde by bolo v prvom rade skontrolované aspoň to, či obce realizujú povinný zber triedených zložiek. Odôvodnenie: Máme za to, že zásadné zvýšenie kontrolnej činnosti, ktorá by kontrolovala plnenie základných povinností, by priniesla významnú zmenu do OH samospráv.			<i>hospodárstva, prehlbovať odbornosť a efektívnosť činnosti orgánov štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve. Týmto opatrením by malo dôjsť k posilneniu orgánov štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve za účelom zvýšenia kontrolnej činnosti dodržiavania právnych predpisov odpadového hospodárstva s naplánovaným navýšením zamestnancov SIŽP o 16 zamestnancov.</i>
JRK	4.1.2. Opatrenia Navrhujeme doplniť opatrenie, ktoré bude vypovedať o kontrole kompostární, za účelom zistenia dodržiavania povinných úkonov. Zdôvodnenie: Vzhľadom na nezáujem poľnohospodárov o komposty máme obavu, že je to dôsledkom nedostatočnej kvality, ktorá je spôsobená nedodržaním procesov výroby kompostu (dostatočná vlhkosť, prekopávanie atď.).	O	ČA	Kontrola kompostární môže byť diskutovaná v rámci opatrenia O.15 k príprave legislatívnej úpravy týkajúcej sa pravidiel pre zariadenia na zhodnocovanie BRO a použitia výstupov z týchto zariadení v súlade s opatrením O.15.
JRK	4.2.3. Opatrenia „O.9. Zabezpečenie a podpora opakovaných analýz zmesových komunálnych odpadov zameraných najmä na zisťovanie množstiev biologicky rozložiteľných komunálnych...“ Navrhujeme definovať minimálny počet takýchto analýz. Odôvodnenie: bez toho,	O	ČA	Minimálny počet analýz zmesového komunálneho odpadu bude riešený a nastavovaný vzhľadom na účel a použitie výsledkov analýz a bude vykonaný pred

	aby bol realizovaný signifikantný počet analýz, nie je možné objektívne vyhodnotiť tieto množstvá za región/kraj/SR.			zadávaním požiadavky.
JRK	4.2.3. Opatrenia Navrhujeme doplniť opatrenie pre kontrolu dodržiavania štandardov zberu a riadneho zavedenia triedeného zberu. Odôvodnenie: prax nám ukázala, že v mnohých obciach toto nefunguje a je to jeden z dôvodov dosiahnutia nízkej miery triedenia.	O	ČA	V rámci návrhu POH SR je opatrenie O.3 <i>Posilniť orgány štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve za účelom zvýšenia kontrolnej činnosti dodržiavania právnych predpisov odpadového hospodárstva, prehlbovať odbornosť a efektívnosť činnosti orgánov štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve.</i> Týmto opatrením by malo dôjsť k posilneniu orgánov štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve za účelom zvýšenia kontrolnej činnosti dodržiavania právnych predpisov odpadového hospodárstva s naplánovaným navýšením zamestnancov SIŽP o 16 zamestnancov.
JRK	4.2.3. Opatrenia O.10. Navrhujeme doplniť potrebu podpory financovania zberu od dverí. Odôvodnenie: zber od dverí je mnohými štúdiami vyhodnotený ako jeden z najúčinnějších systémov zberu. Len zabezpečením pohodlného systému pre obyvateľov môžeme dosiahnuť takú vysokú mieru triedenia, ktorá položí základ pre zníženie skládkovania a zvýšenie recyklácie.	O	ČA	V zmysle § 14 ods. 15 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov sa od 1.1.2022 zavádza primeraná donášková vzdialenosť v rámci triedeného zberu BRO. V zmysle § 14 ods. 1 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov sa od 1. 1. 2023 zavádza primeraná donášková vzdialenosť v rámci triedeného zberu papiera,

				<p>plastov, kovov, skla a kompozitné obaly na báze lepenky.</p> <p>Zároveň je v Závaznej časti návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 na konci časti 4.1 uvedené „zavedenie zberu od dverí k dverám ako jedna z aktivít, ktoré by mali byť podporované z verejných zdrojov, nakoľko je to verejná stratová aktivita, ktorá prináša preukázateľný efekt vyššou mierou recyklácie a predchádzania vzniku odpadu.</p>
JRK	<p>4.3.1. Cieľ „Znížiť podiel biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu v ZKO na 25 % do roku 2025.“ Tento cieľ považujeme za málo ambiciózny. Odôvodnenie: máme za to, že kvalitným zavedením zberu kuchynského BRKO a tiež vďaka zlepšujúcemu sa zberu zeleného BRKO je možné do roku 2025 dosiahnuť významnejšie zlepšenie oproti uvedeným 25 %. A vzhľadom na to, čo BRKO spôsobuje životnému prostrediu, keď je uložené na skládku, považujeme za dôležité aj vyžadovať nižšie percento BRKO v ZKO ako uvedených 25 %.</p>	O	N	<p>V súčasnosti sa v ZKO nachádza cca 45% BRO. Vzhľadom k obdobiu platnosti POH SR považujeme cieľ stanovený na zníženie podielu BRKO v ZKO na 25% dostatočný. Zároveň snahy o väčšie zníženie podielu BRKO v ZKO nemusia byť viazané na nastavený cieľ.</p>
JRK	<p>4.4. Ciele a opatrenia pre bioplasty V opatreniach navrhujeme povinné nahradenie plastových jednorazových vreciek a tašiek 100 % kompostovateľnými, ktoré by spĺňali požiadavky príslušnej európskej normy. Odôvodnenie: okrem ochrany životného prostredia v rámci redukcie plastov v prírode by sme dosiahli aj významné zlepšenie čistoty zberu kuchynských BRKO, ako aj odpadov zo záhrad, ktoré sú</p>	O	ČA	<p>Do návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 bolo doplnené „V nadväznosti na cieľ 6.2 PPVO SR na roky 2019 – 2025 je potrebné upriamiť pozornosť aj na náhrady veľmi ľahkých plastových tašiek a ľahkých plastových tašiek ich kompostovateľnými náhradami spĺňajúcimi príslušné normy. Zároveň by mali</p>

	dnes často kontaminované plastovými taškami, v ktorých obyvatelia tento odpad vyhadzujú.			<i>byť hľadané riešenia na začatie ich používania, ktoré budú akceptované všetkými zainteresovanými subjektmi.“</i>
JRK	5.6. Potreby investícií vrátane finančných prostriedkov určených miestnym orgánom nevyhnutných na splnenie uvedených potrieb „Jednou z možností, ako znížiť množstvo ZKO, je postupné zavádzanie množstvového zberu, ako prioritnej oblasti potrieb investícií.“ Navrhujeme prepracovať túto časť. Odôvodnenie: Nasadenie množstvového zberu bez predchádzajúcej zmeny infraštruktúry, bez zavedenia pohodlného a adresného systému na úrovni domácností nie je dostatočne účinné, čo dokazujú mnohé štúdie. Zber od dverí je účinnejší a komfortnejší pre obyvateľov a zavedenie množstvového zberu bez predchádzajúcej zmeny infraštruktúry a pohodlného systému zberu od dverí môže naopak viesť k mnohým negatívnym javom ako je odpadová turistika, domáce spaľovanie, čierne skládky.	O	ČA	V návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 bude veta upravená nasledovne: „Jednou z možností, ako znížiť množstvo ZKO, je postupné zavádzanie množstvového zberu spolu so zmenou infraštruktúry v podobe zberu od dverí k dverám a zabezpečením adresného systému vďaka evidencii zberných nádob, ako oblasti potrieb investícií.“
JRK	5.6. Potreby investícií vrátane finančných prostriedkov určených miestnym orgánom nevyhnutných na splnenie uvedených potrieb „Na základe súčasného vývoja skládkovania odpadov je možné, že sa kapacity niektorých skládok odpadov postupne vyčerpajú bez možnosti ich rozšírenia. Alternatívou je uloženie časti odpadov na iné skládky odpadov, energetické zhodnotenie odpadu, resp. výroba náhrady primárneho paliva z odpadu.“ Navrhujeme prepracovať tento odsek. Odôvodnenie: tento odsek vôbec nepoukazuje na oveľa vhodnejšie riešenia ako predchádzanie vzniku odpadu a ekomoduláciu ako také a tiež na to, že zásadným zlepšením triedenia nebudeme	O	ČA	Uvedená kapitola bude upravená aj s ohľadom na vyhodnotenie pripomienky č. 31 RÚZ. Hlavným cieľom odpadového hospodárstva nie je odkloniť komunálny odpad od skládkovania a presmerovať ho na energetické zhodnotenie, ale vzhľadom na hierarchiu odpadového hospodárstva a stanovené ciele v rámcovej smernici o odpade, podporovať predchádzanie vzniku odpadu a opätovné použitie dosiahnuť

	musieť nachádzať ani alternatívy k skládkovaniu v podobe uloženia na iných skládkach.			minimálne požadovanú mieru prípravy na opätovné použitie a recyklácie. Následne zvyškový odpad zhodnotiť iným spôsobom, napr. energeticky v existujúcich zariadeniach na spalovanie odpadov (cementárne), ktoré majú výrazný benefit vo využívaní popola pri spalovaní odpadu, ktorý je súčasťou cementu.
Kinstellar	Návrh Programu odpadového hospodárstva („POH“) v otázke energetického zhodnocovania odpadu vychádza z premisy, že je potrebné zamerať sa na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadov. Návrh POH konkrétne v kapitole 4.1 a v kapitole 5.2 spomína cementárne a poukazuje na potrebu podpory transformácie existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadu. Ide o zjavnú podporu zvýhodňujúcu určitých podnikateľov, ktorá vytvára bariéry prístupu na trh a narúša hospodársku súťaž. Ako skonštatoval PMÚ vo svojej pripomienke k návrhu vyhlášky MŽP stavujúcej minimálne ceny za triedený zber odpadu, takéto vážne zásahy do odvetvia musia byť dobre odôvodnené. Malo by byť vopred zanalyzované, prečo sa zavádzajú, aký cieľ má splniť, či existujú menej obmedzujúce alternatívy a aký dopad má na stakeholderov. Toto všetko v súvislosti s návrhom POH absentuje. Časť 3.4 Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie (konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu) dokonca zostala nevyplnenou. Súčasný emisné limity pre spaľovanie odpadu v ZEVO stanovené v záveroch BAT sa javia byť prísnejšie ako emisné limity pre spalovanie	Z	N	Návrh POH SR bol pripravovaný v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“) a podporou vykonávania cieľov tejto smernice. Samotná rámcová smernica o odpade uvádza, že mnohé členské štáty ešte úplne nevybudovali potrebnú infraštruktúru odpadového hospodárstva. Preto je mimoriadne dôležité vytýčiť jasné dlhodobé ciele politiky ako orientáciu pre opatrenia a investície, a pritom predovšetkým zabrániť vytvoreniu nadmerných štrukturálnych kapacít na spracovanie zvyškového odpadu a zablokovanie recyklovateľných materiálov na nižších úrovniach hierarchie odpadového hospodárstva. Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol

<p>odpadu pri výrobe cementu. Nie je teda jasné, prečo sa MŽP rozhodlo preferovať spôsob energetického zhodnocovania komunálneho odpadu, ktorý je horší z pohľadu ochrany ovzdušia, než energetické zhodnocovanie v ZEVO. Z tohto pohľadu neobstojí ani argument, že podiel slovenského odpadu spaľovaného v cementárňach je len 20%. Po prvé, zvýšenie podielu domáceho odpadu na celkovom množstve odpadu spaľovaného v cementárňach, nemá automatický za následok zníženie dovozu odpadového paliva zo zahraničia. Po druhé, ani nahradenie dovážaného odpadového paliva domácim odpadovým palivom nerieši problém ochrany ovzdušia. Po tretie, nie je jasné, z akého dôvodu sa MŽP rozhodlo zvýhodniť len niektoré energeticky náročné podniky z pohľadu prístupu k zdrojom lacnejšieho paliva za cenu vytvorenia bariéry vstupu na trh energetického zhodnocovania odpadu pre iných hráčov, ktoré by dokázali energeticky zhodnotiť odpad spôsobom, ktorý je šetrnejší z hľadiska ochrany životného prostredia a zdravia ľudí. Po štvrté, samotné MŽP vyhasilo, že „na spaľovanie neseparovaného odpadu sú spaľovne, nie cementárne“. Čo sa týka existujúcich teplární, samotné MŽP pripúšťa, že existujúce teplárne nie sú technologicky pripravené na spaľovanie odpadu a že teda sa predpokladajú investície do zmeny technológií. Spomína sa dokonca podpora pre teplárne v tomto transformačnom procese. Z tohto tvrdenia MŽP je jasné, že existujúce kapacity na spracovanie netriedeného komunálneho odpadu sú nedostatočné a že sa predpokladajú investície do ich rozšírenia. Z pohľadu ochrany hospodárskej súťaže však nie je jasné, prečo sa formou vytvorenia bariéry pre vstup na trh zvýhodňujú práve existujúce teplárne. Vzhľadom na to, že najväčšie teplárne na Slovensku sú ovládané štátom, zvýhodňovanie existujúcich teplární v POH môže byť vykladané ako zvýhodňovanie vlastných podnikateľských aktivít</p>		<p>pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika s najväčšou pravdepodobnosťou nesplní cieľ pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu na úrovni 50 % pre rok 2020 a v súvislosti s odporúčaniami Európskej komisie zamerať sa na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, presadzujeme v návrhu POH SR zameriavanie sa na predchádzanie vzniku odpadu v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Energetické zhodnotenie má byť doplnením vyššie uvedeného aj vzhľadom na odporúčania EK, nebrániť zvýšeniu miery recyklácie a opätovného využívania odpadu, aby sa predchádzalo vytváraniu nadbytočných kapacít na spracovanie zvyškového odpadu.</p> <p>V Slovenskej republike máme nevyužitú kapacitu energetického zhodnotenia odpadov napr. v cementárňach, a to z dôvodu vysokého množstva dovážaného odpadu zo zahraničia, ktorý by mal byť nahradený práve</p>
--	--	--

<p>štátu. Otázke vytvárania bariér vstupu na trh zo strany orgánov samosprávy sa vyjadril PMÚ vo svojom rozhodnutí č. 2019/OHS/POK/1/32 zo dňa 2. októbra 2019. V predmetnom konaní PMÚ posudzoval postup mesta, ktoré svojim negatívnym stanoviskom v rámci povoľovacieho konania zabránilo vstupu na trh novej lekárne argumentujúc, že lekární v meste je dosť. Takéto konanie mesta PMÚ považoval za vytvorenie bariéry vstupu na trh zvýhodňujúce prevádzkovateľov existujúcich lekární, vrátane lekárne, v ktorej mesto malo majetkový podiel: „Ustanovenie § 39 zákona o ochrane hospodárskej súťaže nevyžaduje preukázanie dopadu posudzovaného aktu v praxi a ani podmienkou pre uloženie pokuty za porušenie daného zákazu nie je preukázanie skutočnosti, že vstupom nového subjektu na trh by došlo k efektívnejšej súťaži. Pre konštatovanie porušenia postačuje, aby posudzovaný akt vzhľadom na teritoriálnu a vecnú pôsobnosť daného orgánu mohol ovplyvniť súťažné podmienky. Za zakázaný výkon samosprávy sa považuje i správny akt, o ktorom možno dôvodne predpokladať, že obmedzí hospodársku súťaž“. Rada PMÚ v rozhodnutí o rozklade voči predmetnému rozhodnutiu zdôraznila ústavnoprávny kontext § 39 zákona o ochrane hospodárskej súťaže: „Rada úradu k tomu uvádza, že obec rozhoduje v súlade s ustanoveniami zákona o obecnom zriadení, a teda chráni v súkromnom záujme aj právo podnikat' ako spôsob obživy jednotlivca. Zároveň sa ním zabezpečuje verejný záujem na rozvoji podnikania ako dôležitého prvku trhového hospodárstva. Toto právo sa priznáva osobám ako právny prostriedok rozvoja trhovej ekonomiky zaručenej čl. 55 ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého hospodárstvo SR sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky“. Obdobným spôsobom je treba kvalifikovať aj zvýhodňovanie existujúcich zariadení na energetické spracovanie odpadu podľa</p>		<p>odpadom zo Slovenskej republiky. Pre túto potrebu by sme chceli vytvárať také kroky a robiť také opatrenia, ktoré by napomohli k zvýšeniu množstva energeticky zhodnotených odpadov v týchto existujúcich zariadeniach. Príkladom je podpísanie memoranda o vzájomnej spolupráci medzi MŽP SR a Zväzom výrobcov cementu Slovenskej republiky, ktorého cieľom je nastavenie vzájomných pravidiel tak, aby pri výrobe cementu dochádzalo k využitiu odpadu vyprodukovaného na území Slovenskej republiky v čo najväčšej možnej miere.</p> <p>Doplnenie analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie nepovažujeme za potrebné, nakoľko v rámci návrhu POH SR sa ani nepodporuje ani neobmedzuje výstavba nových zariadení na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov. Prioritou je využitie kapacít existujúcich zariadení pre energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov.</p> <p>K tvrdeniu, že súčasné emisné limity pre spaľovanie v ZEVO stanovené v záveroch BAT sa javia byť prísnejšie ako emisné limity pre spoluspaľovanie odpadu pri výrobe</p>
--	--	---

	návrhu POH. Navrhujeme predmetné zvýhodnenie v kapitole 4.1 a v kapitole 5.2 návrhu POH vypustiť. V každom prípade je potrebné minimálne doplniť Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie v časti 3.4 - Konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu.			<p>cementu uvádzame:</p> <p>Porovnávať výrobu cementu a „spaľovanie v ZEVO“ nie je možné porovnávať, nakoľko prevádzky na výrobu cementu sú prevádzkami, v ktorých sa odpad zhodnocuje aj energeticky, aj materiálovo. Zároveň pri tvorbe referenčných dokumentov sa vychádza zo špecifických podmienok jednotlivých priemyselných činností pre jednotlivé priemyselné odvetvia. V cementárňach sú spaľovacie teploty, zdržná doba spalín, ochladzovanie spalín atď. úplne iné ako u prevádzok ZEVO alebo pri ostatných spaľovacích, spoluspaľovacích zariadeniach.</p>
Klub 500	<p>1. Ku kapitole 2.5 Osobitné prúdy odpadov – zásadná pripomienka V rámci kapitoly 2.5 Osobitné prúdy odpadov navrhujeme doplniť novú podkapitolu 2.5.4 s názvom „Použité kuchynské oleje“ v znení:</p> <p>„Použitý kuchynský olej („UCO“) je dôležitou zložkou pri výrobe bionafty a nezanedbateľnou mierou sa podieľa na dosahovaní cieľov dosahovania OZE v doprave, ale najmä znižovania emisií skleníkových plynov zo životného cyklu palív, ktoré boli stanovené Európskou komisiou. V tomto kontexte je potrebné dodať, že emisie skleníkových plynov v sektore dopravy sa ako v jedinom nedarí dlhodobo znižovať. K dosiahnutiu emisných cieľov zo životného</p>	Z	N	<p>V rámci kapitoly 2.5 Osobitné prúdy odpadov nepovažujeme za potrebné uviesť ako novú podkapitolu „Použité kuchynské oleje“, keďže ide o druh odpadu, ktorý sa nepodieľa na množstve vzniku odpadov takým podielom ako napríklad stavebný odpad a odpad z demolácií, biologicky rozložiteľný priemyselný odpad a odpadové oleje, ktoré sú v tejto kapitole uvedené.</p>

<p>cyklu palív výrazne prispieva aj UCO, nakoľko emisie z fázy jeho vzniku extrakcie sú nulové (keďže ide o odpad). V prípade nesplnenia stanovených emisných limitov hrozia producentom palív správne konania a samozrejme sa tým neznížia emisie skleníkových plynov v doprave tak, ako by mohli. Slovenská republika využíva potenciál UCO vznikajúceho v sektore reštaurácií a jedální, kde sa tento odpad vykupuje. Veľký nevyužitý potenciál zberu UCO predstavujú domácnosti, kde síce existuje niekoľko lokálnych iniciatív jeho zberu, ale pre využitie tohto potenciálu je potrebné zaviesť súbor koordinovaných opatrení podporujúcich jeho zber. Pre zber UCO z domácností sú k dispozícii nasledovné spôsoby a legislatívne nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zber „Door to door“ o UCO je zbierané priamo z domácností, napr. popri kuchynskom odpade (v samostatných nádobách) • Povinný odber UCO v obchodoch predávajúcich jedlý olej (od určitej výmery predajne) • Zaradenie jedlého oleja medzi určené výrobky v zmysle zákona o odpadoch a aplikácia princípu rozšírenej zodpovednosti výrobcu • Zberné miesta a dobrovoľné odovzdávanie o Lokalizácia na zberných dvoroch, v blízkosti škôl, parkovacích miest, frekventovaných ulíc, a.i. Na Slovensku sa zber UCO z domácností realizuje pomocou niekoľkých iniciatív súkromného sektora. 1. Projektu, ktorý zastrešuje spoločnosť Slovnaft s názvom „Aj kvapka oleja sa ráta“. Projekt začal v roku 2011 so spoločnosťou Rest Oil a olej bolo možnosť odovzdať na 10 čerpacích staniciach („ČS“). V roku 2013 pribudlo ďalších 5 ČS, kde boli trvale umiestnené zberné kontajnery. V roku 2015 spoločnosť Slovnaft spojila sily s novým partnerom, spoločnosťou Meroco. Na jeseň 2015 sa zber spustil na celkovo 88 ČS, tak aby bolo pokryté celé územie SR. V súčasnosti je služba dostupná na 212 čerpacích staniciach v 118 slovenských mestách a obciach. V rámci Slovenska existujú aj menšie regionálne 		<p>Zároveň považujeme použité jedlé oleje a tuky za druh odpadu, u ktorého je potrebné vykonávať triedený zber aj z domácností a z tohto dôvodu bol od roku 2016 zavedený v zákone o odpadoch povinný triedený zber tohto druhu odpadu ako samostatnej zložky biologicky rozložiteľného odpadu. V roku 2016 bolo vyzbieraných 176,35 ton, v roku 2017 bolo vyzbieraných 241,63 ton, v roku 2018 bolo vyzbieraných 334,04 ton a v roku 2019 bolo vyzbieraných 425,23 ton. (http://cms.enviroportal.sk/odpady/verejne-informacie.php?rok=B-2016&kr=v&kat%5B%5D=200125)</p> <p>Aj na základe týchto údajov je zrejmé, že množstvá použitých jedlých olejov a tukov z domácností sa každým rokom zvyšujú.</p> <p>Navrhujeme však do kapitoly 4.3 Ciele a opatrenia pre biologicky rozložiteľné odpady uviesť na konci úvodného textu nasledovný text: “Je potrebné pokračovať vo zvyšujúcom sa trende zberu použitých jedlých olejov a tukov z domácností. Dôležitou súčasťou je najmä zabezpečenie dostatočnej informovanosti obyvateľov SR o dôležitosti triedeného zberu použitých kuchynských olejov a tukov, o možnostiach zberu použitých</p>
---	--	---

<p>aktivita, ktorých vyzbieraný objem je veľmi zanedbateľný. 2. Projekt Prilej Olej, ktorý zastrešuje spoločnosť Meroco a v rámci ktorého sa v regióne západného Slovenska zbiera UCO v obciach a na zberných dvoroch výmenou za ocot. 3. Projekt obchodného reťazca Kaufland, ktorý pri svojich predajniach zaviedol zber UCO. V európskom porovnaní je najlepšie implementovaný zber UCO v Belgicku, Rakúsku, Holandsku a Švédsku. Tabuľka nižšie popisuje potenciál zberu a percentuálnu úspešnosť v jednotlivých krajinách. Na Slovensku sa ročne vyzbiera cca 400 t UCO (0,08 kg/os./rok). Na základe skúseností z iných krajín je potenciál SR v oblasti zberu UCO na úrovni 30% z predaja UCO, tj. zber na úrovni cca 10 000 ton (1,8 kg/os./rok). Tab. 2-38 Miera zberu použitého kuchynského oleja v EÚ (tony / rok) Krajina Ročná kapacita zberu UCO Zozbieraný UCO % zozbieraného UCO z ročnej kapacity zberu Taliansko 156 000,00 15,00 * 9,60% Nemecko 65 000,00 1 209,00 1,90% Francúzsko 52 000,00 0,00 0,00% Španielsko 232 000,00 5 000,00 2,20% Rumunsko 49 000,00 0,00 0,00% Poľsko 47 000,00 0,00 0,00% Spojené kráľovstvo 42 000,00 8,6 * 20,50% Maďarsko 29 000,00 400,00 1,40% Bulharsko 27 000,00 0,00 0,00% Portugalsko 30 000,00 1 000,00 3,30% Česká republika 16 000,00 500,00 3,10% Chorvátsko 12 000,00 0,00 0,00% Belgicko 13 000,00 8 300,00 63,80% Slovensko 10 000,00 360,00 3,60% Holandsko 12 000,00 3 600,00 30,00% Rakúsko 7 000,00 2 352,00 33,60% Grécko 20 000,00 14,00 0,10% Litva 6 000,00 0,00 0,00% Lotyšsko 4 000,00 0,00 0,00% Estónsko 4 000,00 0,00 0,00% Slovinsko 4 000,00 0,00 0,00% Fínsko 3 000,00 0,00 0,00% Švédsko 3 000,00 1 400,00 46,70% Dánsko 2 000,00 1,00 0,10% Írsko 2 000,00 0,00 0,00% Cyprus - modelované 4 000,00 0,00 0,00% Malta - modelované 2 000,00 0,00 0,00% Luxembursko - modelované 1 000,00 0,00 0,00% SPOLU 854 000,00</p>			<p>jedlých olejov a tukov. V prípade nezvyšovania sa množstva vyzbieraných použitých jedlých olejov a tukov z domácností bude potrebné stanoviť napr. povinnosti odberu použitých jedlých olejov a tukov v maloobchodných predajniach s predajnou plochou nad 300 m², určiť podmienky zberu použitých jedlých olejov a tukov z domácností.”</p> <p>Zároveň zlepšenie informovanosti je zabezpečené prostredníctvom opatrenia O.2 <i>Zlepšenie informovanosti obyvateľov o hierarchii odpadového hospodárstva a o možnostiach predchádzania vzniku odpadu a opätovného používania v súlade s PPVO SR 2019 - 2025, zberu, recyklácie a zhodnotenia odpadov na celoštátnej úrovni, zlepšenie informovanosti samospráv o nakladaní s odpadmi a vzdelávanie subjektov pôsobiach v odpadovom hospodárstve, v kontexte obehového hospodárstva návrhu POH SR na roky 2021 – 2025.</i></p>
--	--	--	--

<p>47,74 5,60% * odhad zdroj: Greenea“ Ostatné tabuľky navrhujeme primerane prečíslovať. Odôvodnenie: Použité kuchynské oleje (“UCO”) predstavujú dôležitú zložku pri výrobe bionafty a nezanedbateľnou mierou sa podieľajú na dosahovaní cieľov obsahu OZE, ale najmä znižovania emisií skleníkových plynov zo životného cyklu palív, ktoré boli stanovené Európskou komisiou. UCO sa dnes v SR zbiera najmä zo sektora reštaurácií a kuchýň. Sektor domácností predstavuje nevyužitý potenciál, ktorý dnes končí najmä v odpadových vodách, kde predstavuje niekoľko rizík, najmä pre upchávania potrubí, množenie hlodavcov v kanalizačných sieťach a tiež pre čistiaci proces. Stanovením cieľov zberu a využitia UCO a implementáciou opatrení na dosiahnutie týchto cieľov je možné: 1. eliminovať vyššie uvedené rizikové faktory, 2. zvýšiť mieru zberu a zhodnotenia tohto druhu odpadu a 3. Zvýšiť schopnosť SR dosiahnuť klimatické ciele v sektore dopravy dokonca z domácich zdrojov, nakoľko emisie skleníkových plynov v tomto sektore sa ako v jedinom nedarí dlhodobo znižovať. Vzhľadom na množstvo jedlých olejov umiestňovaných na trh v SR ako aj vzhľadom na praktické skúsenosti v iných krajinách EU, kde je intenzívny zber UCO už implementovaný, považujeme za reálne stanoviť cieľ pre množstvo vyzbieraného použitého kuchynského oleja vyprodukovaného v SR na úroveň 3000 ton ročne a následne ho využiť na výrobu ďalších výrobkov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhujeme doplniť UCO do Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025 ako samostatný prúd odpadov. V doplnených častiach je predstavená podstata využívania použitých kuchynských olejov pri výrobe bionafty. Dokument taktiež obsahuje predstavenie jednotlivých spôsobov a legislatívnych nástrojov pre zber UCO spolu s analýzou</p>			
---	--	--	--

	potenciálu ročnej kapacity zberu UCO na Slovensku.			
Klub 500	<p>2. Ku bodu 4 Záväzná časť programu – zásadná pripomienka V rámci bodu 4 Záväzná časť programu navrhujeme doplniť novú kapitolu 4.13 s názvom „Ciele a opatrenia pre použité kuchynské oleje“ v znení: „Pre dosiahnutie klimatických cieľov v sektore dopravy je potrebné zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie v tomto sektore. Toto je možné výraznejšie dosiahnuť aj za využitia použitých kuchynských olejov na výrobu palív, ktorých emisie z fázy ich vzniku sú nulové a tým dokážu až o 90% znížiť emisie zo životného cyklu palív. Obce majú v zmysle §81, ods. 7, písm. b) Zákona o odpadoch zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov z domácností, pričom túto povinnosť sa vo veľkej miere dodržiava len formálne. Slovensko disponuje nasledovným potenciálom pre zber použitého kuchynského oleja: Ročný objem predaja kuchynského oleja domácnostiam 30 Kton Ročná kapacita zberu UCO (30% z predaja)* 10 Kton (1,8 kg/os./rok) Cieľová miera zberu (30% z ročnej kapacity zberu UCO) 3 Kton (0,6 kg/os./rok) Aktuálna miera zberu (4% z ročnej kapacity zberu UCO) 400 ton (0,08 kg/os./rok) * (podľa analýz sa zvyšok skonzumuje, vsiakne do jedla, vyparí) 4.13.1 Cieľ Zvýšiť množstvo vyzbieraného použitého kuchynského oleja vyprodukovaného v SR na úroveň 3000 ton ročne a jeho následné využitie na výrobu ďalších výrobkov. 4.13.2 Indikátory • Množstvo vyzbieraného a zhodnoteného kuchynského oleja (tis. ton/rok) • Množstvo vyzbieraného kuchynského oleja v domácnostiach (tis. ton/rok) 4.13.3 Opatrenia O.57. Stanovenie povinnosti odberu UCO v maloobchodných predajniach s predajnou plochou nad 300m2 a zavedenie do praxe. Zodpovednosť: MŽP SR,</p>	Z	ČA	<p>Akceptované inak.</p> <p>Navrhujeme do kapitoly 4.3 Ciele a opatrenia pre biologicky rozložiteľné odpady uviesť na konci úvodného textu nasledovný text: “Je potrebné pokračovať vo zvyšujúcom sa trende zberu použitých jedlých olejov a tukov z domácností. Dôležitou súčasťou je najmä zabezpečenie dostatočnej informovanosti obyvateľov SR o dôležitosti triedeného zberu použitých kuchynských olejov a tukov, o možnostiach zberu použitých jedlých olejov a tukov. V prípade nezvyšovania sa množstva vyzbieraných použitých jedlých olejov a tukov z domácností bude potrebné stanoviť napr. povinnosti odberu použitých jedlých olejov a tukov v maloobchodných predajniach s predajnou plochou nad 300 m2, určiť podmienky zberu použitých jedlých olejov a tukov z domácností.”</p> <p>Zároveň zlepšenie informovanosti je zabezpečené prostredníctvom opatrenia O.2 Zlepšenie informovanosti obyvateľov o hierarchii odpadového hospodárstva a o možnostiach predchádzania vzniku odpadu a opätovného používania v súlade s PPVO SR 2019 - 2025, zberu, recyklácie a zhodnotenia</p>

<p>obchodné reťazce Termín: 31.12.2022 O.58. Integrácia systému zberu odpadových kuchynských olejov v synergii so zberom biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu ako doplnkové opatrenia k opatreniu O.57. Zodpovednosť: obce, zberové spoločnosti, MŽP SR Termín: bude doplnené“ Ostatné kapitoly a tabuľky navrhujeme primerane prečíslovať. Odôvodnenie: Použité kuchynské oleje ("UCO") predstavujú dôležitú zložku pri výrobe bionafty a nezanedbateľnou mierou sa podieľajú na dosahovaní cieľov obsahu OZE, ale najmä znižovania emisií skleníkových plynov zo životného cyklu palív, ktoré boli stanovené Európskou komisiou. UCO sa dnes v SR zbiera najmä zo sektora reštaurácií a kuchýň. Sektor domácností predstavuje nevyužitý potenciál, ktorý dnes končí najmä v odpadových vodách, kde predstavuje niekoľko rizík, najmä pre upchávania potrubí, množenie hlodavcov v kanalizačných sieťach a tiež pre čistiaci proces. Stanovením cieľov zberu a využitia UCO a implementáciou opatrení na dosiahnutie týchto cieľov je možné: 1. eliminovať vyššie uvedené rizikové faktory, 2. zvýšiť mieru zberu a zhodnotenia tohto druhu odpadu a 3. zvýšiť schopnosť SR dosiahnuť klimatické ciele v sektore dopravy dokonca z domácich zdrojov, nakoľko emisie skleníkových plynov v tomto sektore sa ako v jedinom nedarí dlhodobo znižovať. Vzhľadom na množstvo jedlých olejov umiestňovaných na trh v SR ako aj vzhľadom na praktické skúsenosti v iných krajinách EU, kde je intenzívny zber UCO už implementovaný, považujeme za reálne stanoviť cieľ pre množstvo vyzbieraného použitého kuchynského oleja vyprodukovaného v SR na úroveň 3000 ton ročne a následne ho využiť na výrobu ďalších výrobkov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhujeme doplniť UCO do Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025 ako samostatný prúd odpadov. V doplnených častiach je predstavená</p>			<p><i>odpadov na celoštátnej úrovni, zlepšenie informovanosti samospráv o nakladaní s odpadmi a vzdelávanie subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve, v kontexte obehového hospodárstva návrhu POH SR na roky 2021 – 2025.</i></p>
--	--	--	--

	podstata využívania použitých kuchynských olejov pri výrobe bionafty. Dokument taktiež obsahuje predstavenie jednotlivých spôsobov a legislatívnych nástrojov pre zber UCO spolu s analýzou potenciálu ročnej kapacity zberu UCO na Slovensku.			
MDaVSR	10. v návrhu doložky vybraných vplyvov odporúčame „predpokladaný termín predloženia na MPK a na rokovanie vlády SR“ upraviť na mesiac apríl 2021.	O	A	
MDaVSR	7. v návrhu vlastného materiálu časť „2.5.1. Stavebné odpady a odpady z demolácií“, odporúčame uviesť poznámku pod čiarou s informáciou o existencii „Protokolu EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie“,	O	A	
MDaVSR	8. v návrhu vlastného materiálu časť „2.5.1. Stavebné odpady a odpady z demolácií“, odporúčame slovné spojenie „brzdí rozvoj“ nahradiť slovným spojením „bráni rozvoju“,	O	A	
MDaVSR	9. v návrhu vlastného materiálu časť „2.5.1.1 Úroveň zhodnocovania stavebných odpadov a odpadov z demolácií“, odporúčame slovné spojenie „Výstavba a búranie...“ nahradiť slovným spojením „Výstavba a búranie (demolácia, rozoberanie stavby alebo budovy)...“ s cieľom zosúladiť pojmy v predkladanom materiáli,	O	A	
MDaVSR	K návrhu vlastného materiálu časť „4.7.3 Opatrenia“: 1. V O.35. žiadame vypustiť MDV SR zo zodpovedných subjektov.	Z	ČA	Rozpor odstránený na rozporovom konaní.

	Odôvodnenie: Úloha je nad rámec pôsobnosti Ministerstva dopravy a výstavby SR.			<p>Vysvetlené.</p> <p>Považujeme za potrebné spolupracovať s MDaV SR, nakoľko aj analýza zadaná rezortom ŽP môže zasahovať do pôsobnosti rezortu dopravy a mala by byť pripomienkovaná MDaV SR. Samotná povinnosť vypracovávať uvedenú analýzu nie je predmetom spolupráce s MDaV SR.</p>
MDaVSR	<p>k návrhu vlastného materiálu časť „4.7.3 Opatrenia“: 2. V O.36. žiadame vypustiť MDV SR zo zodpovedných subjektov.</p> <p>Odôvodnenie: Ministerstvo životného prostredia SR má v pôsobnosti orgány štátnej správy odpadového hospodárstva. Podmienky triedenia expandovaného polystyrénu určeného na zatepl'ovanie budov a selektívnu demoláciu pri odstraňovaní stavby musí Ministerstvo životného prostredia SR upraviť vo svojich predpisoch a orgány štátnej správy odpadového hospodárstva ich budú uplatňovať ako dotknuté orgány k individuálnym návrhom pre konania na stavebných úradoch.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>V zodpovednosti bude zmenené poradie rezortov nasledovne:</p> <p>MŽP SR v spolupráci s MDV SR, Zväz stavebných podnikateľov Slovenska</p> <p>Zdôvodnenie: Vzhľadom k tomu, že problematika sa týka stavebných odpadov, ktoré vznikajú pri stavebnej činnosti, spadajúcej do pôsobnosti MDV SR, považujeme za potrebné zabezpečiť spoluprácu pri uvedenej úlohe, napr. aj formou konzultácií, aby bola úloha realizovateľná.</p> <p>Vysvetlené na rozporovom konaní.</p>

MDaVSR	k návrhu vlastného materiálu časť „4.7.3 Opatrenia“: 3. V O.37. žiadame doplniť do časti zodpovedných subjektov aj MŽP SR. Odôvodnenie: Ministerstvo životného prostredia SR podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy má v pôsobnosti činnosti súvisiace s odpadovým hospodárstvom, a preto by malo byť hlavným zodpovedným subjektom v rámci aktivít podpory výskumu a vývoja v oblasti nových technológií nakladania so stavebným odpadom.	Z	ČA	Rozpor odstránený Akceptované inak. Zo zodpovednosti bolo MDV SR vypustené. Vysvetlené na rozporovom konaní.
MDaVSR	k návrhu vlastného materiálu časť „4.7.3 Opatrenia“: 4. V O.38. žiadame vypustiť MDV SR zo zodpovedných subjektov. Odôvodnenie: Úloha je nad rámec pôsobnosti Ministerstva dopravy a výstavby SR.	Z	A	
MDaVSR	k návrhu vlastného materiálu časť „4.7.3 Opatrenia“: 5. V O.39. žiadame vypustiť MDV SR zo zodpovedných subjektov. Odôvodnenie: Úloha je nad rámec pôsobnosti Ministerstva dopravy a výstavby SR. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody.	Z	A	Bolo vypustené celé opatrenie.
MDaVSR	k návrhu vlastného materiálu časť „4.7.3 Opatrenia“: 6. V O.40. žiadame vypustiť MDV SR zo zodpovedných subjektov.	Z	A	

	Odôvodnenie: Úloha je nad rámec pôsobnosti Ministerstva dopravy a výstavby SR. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody.			
MFSR	<p>V doložke vybraných vplyvov sa uvádzajú vplyvy materiálu na rozpočet verejnej správy ako pozitívne a aj negatívne, čiastočne rozpočtovo zabezpečené. V rozpore s uvedeným konštatovaním je však vypracovaná analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy, kde sú uvedené iba negatívne vplyvy na strane výdavkov v roku 2024 v sume 175 446 eur a v roku 2025 v sume 348 592 eur, ktoré sú uvedené ako rozpočtovo nekryté v plnej výške. Negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy súvisia s navrhovaným zvýšením počtu zamestnancov Slovenskej inšpekcie životného prostredia v rokoch 2024 a 2025 spolu o 16 nových zamestnancov. Vzhľadom na dlhodobé neplnenie limitu počtu zamestnancov Slovenskej inšpekcie životného prostredia žiadame, aby personálne posilnenie zamestnancov Slovenskej inšpekcie životného prostredia pre oblasť pôsobnosti štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve a jeho finančné zabezpečenie v rokoch 2024 a 2025 bolo vykryté z neplnenia limitu počtu zamestnancov v rámci celkového limitu počtu zamestnancov a výdavkov rozpočtovaných v rámci kapitoly Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. V nadväznosti na uvedené žiadame upraviť doložku vybraných vplyvov, ako aj analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy a súčasne vypustiť</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený po rozporovom konaní, MŽP SR upravilo analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy tak, že vplyv predmetného materiálu na rozpočet verejnej správy bude neutrálny v nadväznosti na výkon činnosti SIŽP.</p> <p>V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy sú uvedené aj pozitívne vplyvy v bode 2. kapitoly 2.2.1</p> <p>Vysvetlenie dlhodobého neplnenia plánovaného počtu zamestnancov SIŽP v uplynulých obdobiach:</p> <p>Primárnym dôvodom tohto stavu je fakt, že SIŽP už dlhodobo nedisponuje takým rozpočtom na mzdové položky zamestnancov SIŽP, ktoré by garantovali prijímanie tak veľmi potrebných zamestnancov. Práca inšpektora životného prostredia je vysoko</p>

	<p>úlohu pre podpredsedu vlády a ministra financií Slovenskej republiky uvedenú v bode B.3. návrhu uznesenia vlády Slovenskej republiky. Pripomienka je zásadná.</p>		<p>profesionálnou činnosťou s mimoriadnymi nárokmi na jej výkon v požadovanom čase a očakávanej kvalite.</p> <p>Súčasne platové možnosti a podmienky na SIŽP však nielenže nezakladajú objektívne ohodnotenie práce inšpektora, ale neprestavujú ani dôvod pre prejavenie záujmu o prácu na SIŽP a ani pre udržanie existujúceho personálneho stavu na SIŽP. Preto aj stabilizácia počtu kvalifikovaných inšpektorov je dlhodobá kritická. Je bežnou praxou, že novoprijatí zamestnanci na pozície inšpektorov v krátkom čase po zapracovaní odchádzajú na iné pracovné pozície, najmä do súkromných spoločností s neporovnateľne lepším finančným ohodnotením.</p> <p>V tejto súvislosti taktiež uvádzame, že očakávaný nárast zamestnancov SIŽP nie je možné riešiť ani v rámci kapitoly ako celku, t. j. na ťarchu limitu počtu zamestnancov a limitu výdavkov ústredného orgánu MŽP SR (za predpokladu, že tieto limity zostanú na úrovni limitov schválených v rámci návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023).</p> <p>V súvislosti s plnením bodu C.13 uznesenia vlády SR č. 649 zo 14. októbra 2020 k návrhu</p>
--	--	--	---

				<p>rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023, ktorým sa ministrom ukladá povinnosť nepredkladať v roku 2021 návrhy legislatívnych predpisov a iných materiálov, ktoré zakladajú finančné nároky na zvýšenie počtu zamestnancov a zvýšenie výdavkov alebo úbytok príjmov schválených v štátnom rozpočte na rok 2021 s rozpočtovými dôsledkami na štátny rozpočet alebo na iné rozpočty tvoriace rozpočet verejnej správy, MŽP SR v nadväznosti na vyjadrenie MF SR v rámci PPK vyhodnotilo pripomienku tak, že financovanie osobných výdavkov spolu 16 nových zamestnancov aparátu SIŽP (v roku 2024 8 nových zamestnancov, v roku 2025 8 nových zamestnancov) je potrebné zabezpečiť v rozpočte kapitoly MŽP SR na roky 2024 a 2025 nad rámec stanovených limitov.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené, nie je možné pripomienku akceptovať.</p>
MFSR	<p>Vo vlastnom materiáli v časti 4.16.1. Podmienky pre cezhraničný pohyb odpadu navrhujeme na konci prvého odseku nahradiť text „orgánmi štátnej správy v oblasti daní, poplatkov, colníctva“ textom „orgánmi finančnej správy“, nakoľko pojem orgány finančnej správy</p>	O	A	Zmenené v texte.

	je zakotvený v zákone č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.			
MFSR	<p>Zásadne žiadame o vypustenie Ministerstva financií Slovenskej republiky ako zodpovedného subjektu z opatrenia „O.1. Zavádzať mechanizmus na podporu využívania/odbytu výrobkov z recyklovaných materiálov (aj formou zákaziek, aj zeleného verejného obstarávania napr. pre pneumatiky, stavebný materiál, textil, plasty, resp. formou dotácií, napr. pre komposty vyrobené z odpadov).“ na str. 97 vlastného materiálu, keďže plnenie tohto opatrenia je v kompetencii samotného Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, resp. ďalších dotknutých kapitol.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený.</p> <p>Rozpor bol odstránený na rozporovom konaní, kde bolo dohodnuté kompromisné znenie zodpovednosti: „MŽP SR, MH SR, MDaV SR, MPAV SR, ÚVO, s poskytnutím súčinnosti MF SR“</p> <p>Sme toho názoru, že MF SR by malo v opatrení ostať, nakoľko je žiadúce, aby spolupracovalo na vytvorení prípadnej finančnej podpory takýchto výrobkov a medzirezortných konzultáciách k uvedenému mechanizmu. Odkazuje na to aj príloha IVa Rámcovej smernice o odpade, kde sú uvedené príklady hospodárskych nástrojov a ďalších opatrení na poskytovanie stimulov pre uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva uvedenej v článku 4 odsek 3, uvedené v bode 9 tejto prílohy: „Používanie fiškálnych opatrení alebo iných prostriedkov na podporu zavádzania výrobkov a materiálov, ktoré sa pripravujú na opätovné použitie alebo sa recyklujú.“ Myslíme si, že spolupráca s MF SR na danom opatrení je porovnateľná so zapojením rezortu financií do prípravy cestovnej mapy pre obehové</p>

				<p>hospodárstvo, v rámci ktorej sa identifikovala potreba zamerať sa na ekonomické nástroje podporujúce prechod na obehové hospodárstvo. Rezort financií poskytuje v rámci pracovnej skupiny cenné vstupy a jeho úloha bude signifikantná aj pri následnej implementácii. Obdobnú logiku sledujeme aj pri predmetnom opatrení O.1 návrhu POH SR.</p> <p>Rozpor bol odstránený na rozporovom konaní, kde bolo dohodnuté kompromisné znenie zodpovednosti: „MŽP SR, MH SR, MDaV SR, MPaRV SR, ÚVO, s poskytnutím súčinnosti MF SR“</p>
<p>MHSR</p> <p>MI</p>	<p>K časti 4.11.3 (O.58) strana 118: V návrhu opatrenia O. 58 navrhujeme vypustiť slová „V súčinnosti so Slovenskou obchodnou inšpekciou“ a slová „v spolupráci s MH SR a SOI“. Odôvodnenie: Kontrolovanie plnenia povinností zápisu v Registri výrobcov vyhradených výrobkov nepatrí do pôsobnosti SOI. Z uvedeného návrhu nie je zrejmé, ako MH SR a SOI môžu byť v rozsahu svojej pôsobnosti súčinné rezortu MŽP SR pri kontrole predmetnej povinnosti.</p>	<p>Z</p>	<p>A</p>	<p>Opatrenie O.58. (nové číslo opatrenia O.57.): "V súčinnosti so Slovenskou obchodnou inšpekciou zamerať kontroly na prevádzkovateľov elektronických obchodov ponúkajúcich elektrozariadenia ohľadom zápisu v Registri výrobcov vyhradených výrobkov.</p> <p>Zodpovednosť: SIŽP, MŽP SR v spolupráci s MH SR a SOI</p> <p>Termín: priebežne“</p>

				<p>bolo po dohode s MH SR upravené nasledovne:</p> <p>"Zamerať kontroly na prevádzkovateľov elektronických obchodov ponúkajúcich elektrozariadenia.</p> <p>Zodpovednosť: SIŽP, MŽP SR</p> <p>Termín: priebežne"</p>
MHSR	<p>Strana 19, v tabuľke 2.3 Celkové nakladanie s odpadmi SR v rokoch 2014-2018 (t) je najrýchlejším rastúcim spôsobom nakladania Iné nakladanie. Požadujeme vysvetliť, či tento trend je pozitívny, o aké nakladanie ide v hierarchii odpadového hospodárstva a aký je energetický potenciál pre energetické zhodnocovanie takéhoto odpadu. Odôvodnenie: Iné nakladanie predstavuje významnú časť nakladania s odpadom, pričom chýba akékoľvek vysvetlenie, čo sa myslí pod týmto pojmom, čo spôsobuje významný nárast tohto nakladania s odpadom. V samotnom dokumente sa pri Energetickej politike SR z roku 2014 hovorí, že „energetické využívanie odpadu po procese separácie a recyklácie má prioritu pred skládkovaním. Ak sa majú splniť požiadavky na odklonenie odpadov od skládkovania, musí sa výrazným spôsobom zvýšiť úroveň energetického zhodnocovania odpadov a výroby palív z odpadov (zvýšiť podiel spaľovaných odpadov na celkovom množstve, zlepšiť technickú úroveň spaľovacích zariadení, zvýšiť počet druhov odpadov využívaných na výrobu alternatívnych palív).“Namiesto nárastu energetického</p>	Z	A	<p>Vysvetlené.</p> <p>„Iný spôsob nakladania“ sú všetky činnosti, ktoré nie je možné zaradiť do ostatných činností v tabuľke 2.3. Spravidla ide o činnosti zhromažďovania, skladovania a iné činnosti.</p> <p>Z uvedenej tabuľky nie je možné určiť energetický potenciál daných odpadov, nakoľko ide o rôzne druhy a kategórie odpadov. Účelom danej tabuľky ani nebolo stanoviť energetický potenciál takého odpadu.</p> <p>Tak ako je uvedené na str. 18 návrhu POH SR, údaje za roky 2016 - 2018 opätovne poukazujú na naliehavosť zavedenia nového ISOH, ktorý musí vysledovať materiálový tok</p>

	zhodnocovania prišlo k významnému nárastu typu Iné nakladanie.			až po koncové zariadenie na spracovanie odpadu a umožniť priebežnú kontrolu materiálového toku odpadu a subjektov nakladajúcich s odpadom od jeho vzniku až po stav konca odpadu.
MHSR	<p>Strana 95, v časti 4.1. Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025 požadujeme zmenu formulácie textu nasledovne: „Pre odklonenie odpadov od skládkovania je potrebné zamerať sa aj na predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu s doplnením energetického zhodnocovania komunálnych odpadov v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadov, napr. vytvorením dobrovoľných dohôd, podporou transformácie existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov, alebo vytvorenia nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov“. Odôvodnenie: Smerná aj záväzná časť návrhu Programu Odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025, predovšetkým v kapitolách 4.1. a 5.2 používa pojem existujúce zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadu resp. existujúca prevádzka zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla. Nesúhlasíme s obmedzením presmerovania odpadov zo skládok len do existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. V zmysle Programového vyhlásenia vlády SR považuje vláda za prioritu vytvoriť podmienky na zvýšenie miery energetického zhodnocovania komunálneho odpadu vzniknutého na Slovensku. Hlavným cieľom odpadového hospodárstva na Slovensku je odklon odpadov zo skládok. K splneniu tohto cieľa neprispieje obmedzenie možnosti na výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie</p>	Z	N	<p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Odklon komunálnych odpadov od skládkovania smerom k energetickému zhodnocovaniu alebo k úprave odpadov pred skládkovaním nie je z pohľadu budúcnosti udržateľné a nie je to v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a záväzkami voči EÚ. Je potrebné sa zamerať najmä na vyššie úrovne hierarchie odpadového hospodárstva ako je predchádzanie vzniku odpadu, prípravu na opätovné použitie a recykláciu.</p> <p>MŽP SR si dalo v roku 2020 vypracovať odborné vyjadrenie „Analýza potenciálu energetického využitia odpadov v SR“ Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline s predmetom štúdie zistiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aká je využiteľná kapacita zariadení, ktoré sú v súčasnosti v

	<p>odpadu v SR. Naopak, neobmedzovanie tejto možnosti umožní trhu flexibilne reagovať na dopyt po energetickom zhodnocovaní odpadu v prípade, že by časť produkcie komunálneho odpadu v SR nebolo možné zhodnotiť alebo recyklovať iným spôsobom, ktorý je v hierarchii odpadového hospodárstva nadradený nad energetickým zhodnocovaním odpadu. Požadujeme, aby bola v POH SR ponechaná aj možnosť na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva, t. j. odklon odpadov zo skládok, aj do nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov a do nových prevádzok zdrojov na kombinovanú výrobu elektrickej energie a tepla.</p>		<p>prevádzke a či by ich bolo možné využiť na energetické zhodnocovanie odpadov.</p> <ul style="list-style-type: none"> Aké kapacity na energetické zhodnocovanie odpadov bude potrebné v rámci SR ešte vybudovať, aby SR legislatívne ciele mohla splniť. <p>Štúdia uvádza, že klasické spaľovne sú v súčasnosti na území SR dve - Odvoz a likvidácia odpadov, a.s. Bratislava (skrátene OLO, a.s.) a Kosit a.s. Košice. Skúsenosť s využívaním spaľovní v zahraničí signalizuje, že nové kapacity by mohli v budúcnosti zostať nevyužitú. Analýza sa preto zamerala predovšetkým na energetické využitie odpadov tak, aby sa využili existujúce teplárenské, ale aj iné energetické prevádzky, nie iba spaľovne odpadov. Posúdenie týchto možností v rámci SR z pohľadu technického a ekonomického je predmetom tejto štúdie.</p> <p>Podľa verejne dostupných údajov vzniklo v SR za rok 2019 zmesového odpadu 1 166 419 ton http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/zp3001rr/v_zp3001rr_00_00_00_sk.</p> <p>Z uvedeného množstva podľa analýz</p>
--	--	--	--

				<p>zmesového komunálneho odpadu (tab. 2-14 návrhu POH SR: Zloženie ZKO na základe prieskumov zo zástavby KBV a IBV vykonané v 45-tich obciach SR (výsledky z analýz realizovaných v rokoch 2017 – 2019)) vyplýva, že najväčší podiel v zmesovom odpade má biologicky rozložiteľný komunálny odpad, až 45,93 %. MŽP SR pripravilo legislatívnu úpravu tak, aby sa čo možno najväčšie množstvo biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov triedilo a recyklovalo pri zdroji alebo triedilo pri zdroji a nezmiešavalo sa s inými odpadmi (v súlade s článkom 22 rámcovej smernice o odpade). Zložky komunálneho odpadu spadajúce pod rozšírenú zodpovednosť výrobcov - RZV (papier, plasty, kovy, sklo a VKM) tvoria v zmesovom odpade podiel 27,16 %. Systém RZV pre obaly a neobalové výrobky prešiel od svojej existencie viacerými zmenami. Aj napriek týmto legislatívnym zmenám vykazuje systémové chyby. Uvedené však má byť riešené napr. zlepšením fungovania systému RZV, zavedením minimálneho poplatku pre jednotlivé druhy materiálov, ktoré sa používajú na výrobu obalov a neobalových výrobkov uvádzaných na trh výrobcom obalov a neobalových výrobkov. Textil v</p>
--	--	--	--	---

				<p>zmesovom odpade tvorí podiel 4,75 %. Od 1.1.2025 musí byť zavedený povinný triedený zber textilu v súlade s rámcovou smernicou o odpade.</p> <p>Na rozporovom konaní bolo vyššie uvedené vysvetlené. Následne bol zaslaný MH SR kompromisný návrh úpravy textovej časti. Nedošlo k dohode a rozpor nebol odstránený.</p> <p>Po zasadnutí HSR SR bol rozpor odstránený.</p>
MHSR	<p>V časti 2.2.2, str. 30, navrhujeme posúdiť hodnotu 1,25 tis. ton v prvom odseku: „V roku 2018 bolo na skládku odpadov uložených 1,25 tis. ton komunálnych odpadov, na čom má najvyšší podiel ZKO a objemný odpad. V porovnaní s rokom 2017 bolo na skládku odpadov uložených o 70 tis. ton komunálnych odpadov menej, čo zapríčinil predovšetkým pokles v skládkovaní drobného stavebného odpadu.“</p> <p>Odôvodnenie: Predpokladáme, že hodnota je násobne vyššia.</p>	O	A	<p>Nemá charakter pripomienky.</p> <p>Hodnota 1,25 tis. ton bola posúdená v súlade s údajmi zverejnenými na stránke ŠÚ SR www.statistics.sk a ide o správny údaj týkajúci sa množstva skládkovaného komunálneho odpadu v roku 2018.</p>
MHSR	<p>V časti 4. Záväzná časť programu – časť Opatrenia Pri opatreniach, ktorých úlohou je podporiť financovanie technológií alebo projektov, napr. O.48, O.53, O.56, O.65, O.66 navrhujeme doplniť poznámku „v závislosti od nastavenia deliacich línií“. Ide o podporu financovania projektov, resp. technológií, ktoré sú v gescii rezortu MŽP SR.</p> <p>Odôvodnenie: Upozorňujeme na potrebu definovania zrozumiteľných deliacich línií vo vzťahu k zodpovednému subjektu, ktoré bude potrebné zohľadniť pri nastavení príslušného programu financovania.</p>	Z	A	<p>Doplnené do textu jednotlivých opatrení.</p>

<p>MHSR</p>	<p>V časti 4.1.2 požadujeme doplniť ďalšie opatrenie v nasledovnom znení: „O.8 Podporovať modernizáciu existujúcich a vznik nových zariadení na energetické využitie odpadov a prevádzok zdrojov na kombinovanú výrobu elektrickej energie a tepla v súlade s požiadavkami BAT s čo najvyššou mierou využitia energie a umožniť ich pripojenie do systémov CZT a distribučných sietí elektrickej energie. Zodpovednosť: MŽP SR Termín: 2021“ Odôvodnenie: Nadväzuje na odôvodnenie pripomienky k 4.1 a 5.2. V návrhu POH SR je správne definovaný cieľ odklonu odpadov od skládkovania smerom k energetickému zhodnocovaniu nerecyklovateľných odpadov. Vzhľadom k prognóze produkcie odpadov a kapacite existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov bude splnenie tohto cieľa vyžadovať aj modernizáciu existujúcich resp. výstavbu nových zariadení na energetické využitie odpadov a nových prevádzok zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla. Význam zariadení na energetické využitie odpadov z pohľadu plnenia cieľa odklonu od skládkovania deklaruje na viacerých miestach aj samotný POH SR. Ak POH SR definuje určitú potrebu, mal by zároveň vyjadriť aj celkovú podporu (a to nielen v oblasti financovania) projektom, ktoré túto potrebu budú napĺňať. Požadujeme preto doplnenie ďalšieho opatrenia, a to vo vyššie navrhovanom znení. MH SR deklarovalo záujem o využívanie odpadov ako potenciálneho nového zdroja pre kombinovanú výrobu elektrickej energie a tepla v teplárenských podnikoch, ktorých akcionárom je spoločnosť MH Manažment. Tieto nové zdroje budú integrované do existujúcich systémov centrálného zásobovania teplom, tak aby bola v čo najväčšej miere podporená efektivita výroby tepla. Toto opatrenie zároveň zabezpečí, že projekty modernizácie existujúcich prevádzok na</p>	<p>Z</p>	<p>N</p> <p>V nadväznosti na hierarchiu odpadového hospodárstva, ktorá vyplýva z platného znenia rámcovej smernice o odpade sa v rámci podpory prostredníctvom Operačného programu Slovensko zameriavame sa na predchádzanie vzniku odpadu, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Toto zameranie je žiadúce vzhľadom na potrebu napĺňania záväzkov voči EÚ v oblasti odpadového hospodárstva.</p> <p>V zmysle čl. 7 bod 1 písm. g) Nariadenia európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde EFRR a Kohézny fond nepodporujú investície zvyšujúce kapacitu zariadení na spracovanie zvyškového odpadu okrem:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) najvzdialenejších regiónov, a to len v riadne odôvodnených prípadoch; ii) investícií do technológií na zhodnocovanie materiálov zo zvyškového odpadu na účely obehového hospodárstva; v zmysle tohto nariadenia, <p>pričom zvyškovým odpadom by sa mal chápať predovšetkým netriedený komunálny</p>
--------------------	--	-----------------	--

	<p>kombinovanú výrobu elektrickej energie budú v súlade so strategickým dokumentom POH SR.</p>			<p>odpad a zvyšky zo spracovania odpadu.</p> <p>Z týchto dôvodov v rámci Operačného programu Slovensko MŽP SR nenavrholo ako oprávnenú aktivitu podporu energetického zhodnotenia odpadov.</p> <p>Na rozporovom konaní bolo vyššie uvedené vysvetlené. Rozpor nebol odstránený.</p> <p>Po zasadnutí HSR SR bol rozpor odstránený.</p>
MHSR	<p>V časti 5.2. Spaľovne odpadov, str. 135, zariadenia na spoluspaľovanie odpadov požadujeme zmenu formulácie textu nasledovne: „Ako jeden z nástrojov na odklonenie odpadov od skládkovania sa SR musí zamerať aj na využitie existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, predovšetkým cementární, najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu, alebo na vytvorenie nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov.“ Zároveň požadujeme uviesť v tejto kapitole aj nasledujúcu formuláciu: „V nadväznosti na uprednostňovanie materiálového zhodnocovania odpadov pred ich energetickým zhodnocovaním v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva, vzhľadom na existenciu zariadení na spoluspaľovanie odpadov na území SR, ako aj na potrebu uprednostňovania použitia odpadu vzniknutého na území SR využívaného ako náhrady primárneho paliva v existujúcich na spoluspaľovanie odpadu, riešením je nasmerovanie takéhoto nerecyklovateľného komunálneho odpadu do zariadení na spoluspaľovanie odpadu. Týmto sa nasmeruje podpora pre</p>	Z	N	<p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Odklon komunálnych odpadov od skládkovania smerom k energetickému zhodnocovaniu alebo k úprave odpadov pred skládkovaním nie je z pohľadu budúcnosti udržateľné a nie je to v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a záväzkami voči EÚ. Je potrebné sa zamerať najmä na vyššie úrovne hierarchie odpadového hospodárstva ako je predchádzanie vzniku odpadu, prípravu na opätovné použitie a recykláciu.</p> <p>MŽP SR si dalo v roku 2020 vypracovať odborné vyjadrenie „Analýza potenciálu energetického využitia odpadov v SR“ Ústavu</p>

	<p>slovenských, lokálnych spracovateľov odpadu vzniknutého na území SR, ktorý je využívaný ako náhrada primárneho paliva v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadu a v existujúcich prevádzkach zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla po ich modernizácii. V záujme tohto cieľa je riešením aj nasmerovanie nerecyklovateľného komunálneho odpadu, ktoré nie je technicky možné alebo ekonomicky efektívne transformovať na alternatívne palivo z odpadu, do nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadu.“ Odôvodnenie: V návrhu POH SR je správne definovaný cieľ odklonu odpadov od skládkovania smerom k energetickému zhodnocovaniu nerecyklovateľných odpadov. Nesúhlasíme však s obmedzením, aby sa pre odklon odpadov od skládkovania využívali len existujúce zariadenia na energetické využitie odpadov. MH SR deklarovalo záujem o využívanie odpadov ako potenciálneho nového zdroja pre kombinovanú výrobu elektrickej energie a tepla v teplárenských podnikoch, ktorých akcionárom je spoločnosť MH Manažment (MHM). Využívanie odpadov ako zdroja energie prispeje k naplneniu cieľa ukončiť do roku 2023 využívanie uhlia vo všetkých teplárnach, ktorých akcionárom je MHM. Spoluspaľovanie tuhých alternatívnych odpadov v existujúcich energetických zariadeniach je obmedzené ako legislatívnymi tak aj technickými podmienkami. Rizikom zámeru MŽP SR presmerovať nerecyklovateľný komunálny odpad výhradne do zariadení na spoluspaľovanie odpadu je ekonomická nákladnosť výroby alternatívneho paliva zo zmesového komunálneho odpadu, ktorá by mohla viesť k neúnosnému finančnému zaťaženiu obyvateľov. Možno dôvodne predpokladať, že takýto zámer narazí na odpor samospráv. Transformácia zariadení v teplárenských podnikoch je vybudovaním nového zariadenia. Vybudovanie nových skladových objektov, celého nového</p>		<p>súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline s predmetom štúdie zistiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aká je využiteľná kapacita zariadení, ktoré sú v súčasnosti v prevádzke a či by ich bolo možné využiť na energetické zhodnocovanie odpadov. • Aké kapacity na energetické zhodnocovanie odpadov bude potrebné v rámci SR ešte vybudovať, aby SR legislatívne ciele mohla splniť. <p>Štúdia uvádza, že klasické spaľovne sú v súčasnosti na území SR dve - Odvoz a likvidácia odpadov, a.s. Bratislava (skrátene OLO, a.s.) a Kosit a.s. Košice. Skúsenosť s využívaním spaľovní v zahraničí signalizuje, že nové kapacity by mohli v budúcnosti zostať nevyužívané. Analýza sa preto zamerala predovšetkým na energetické využitie odpadov tak, aby sa využili existujúce teplárenské, ale aj iné energetické prevádzky, nie iba spaľovne odpadov. Posúdenie týchto možností v rámci SR z pohľadu technického a ekonomického je predmetom tejto štúdie.</p> <p>Podľa verejne dostupných údajov vzniklo v SR za rok 2019 zmesového odpadu 1 166 419 ton</p>
--	---	--	--

	<p>spaľovacieho systému, úplne novej technológie na čistenie spalín a škvarové a popolčkové hospodárstvo nie je možné považovať za modernizáciu existujúcich zariadení na energetické využitie odpadov resp. prevádzky zdroja na kombinovanú výrobu elektrickej energie a tepla. Budovanie nových zdrojov na energetické využitie odpadov (ZEVO) s kombinovanou výrobou elektrickej energie a tepla, ktoré budú spĺňať BAT pre spaľovanie odpadu, nie je v rozpore s cieľmi MH SR. Tieto nové zdroje budú integrované do existujúcich systémov centrálneho zásobovania teplom, tak aby bola v čo najväčšej miere podporená efektivita výroby tepla. Môžeme dôvodne predpokladať, že nové zdroje na energetické využitie odpadov nebudú umiestnené v areáloch existujúcich teplárenských závodov, ale budú umiestnené v lokalitách, ktoré budú z pohľadu posudzovania vplyvov na životné prostredie vhodnejšie. V takomto prípade pôjde jednoznačne o budovanie nových zariadení na energetické využitie odpadov.</p>		<p>http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/zp3001rr/v_zp3001rr_00_00_00_sk.</p> <p>Z uvedeného množstva podľa analýz zmesového komunálneho odpadu (tab. 2-14 návrhu POH SR: Zloženie ZKO na základe prieskumov zo zástavby KBV a IBV vykonané v 45-tich obciach SR (výsledky z analýz realizovaných v rokoch 2017 – 2019)) vyplýva, že najväčší podiel v zmesovom odpade má biologicky rozložiteľný komunálny odpad, až 45,93 %. MŽP SR pripravilo legislatívnu úpravu tak, aby sa čo možno najväčšie množstvo biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov triedilo a recyklovalo pri zdroji alebo triedilo pri zdroji a nezmiešavalo sa s inými odpadmi (v súlade s článkom 22 rámcovej smernice o odpade). Zložky komunálneho odpadu spadajúce pod rozšírenú zodpovednosť výrobcov - RZV (papier, plasty, kovy, sklo a VKM) tvoria v zmesovom odpade podiel 27,16 %. Systém RZV pre obaly a neobalové výrobky prešiel od svojej existencie viacerými zmenami. Aj napriek týmto legislatívnym zmenám vykazuje systémové chyby. Uvedené však má byť riešené napr. zlepšením fungovania systému RZV,</p>
--	--	--	---

				<p>zavedením minimálneho poplatku pre jednotlivé druhy materiálov, ktoré sa používajú na výrobu obalov a neobalových výrobkov uvádzaných na trh výrobcami obalov a neobalových výrobkov. Textil v zmesovom odpade tvorí podiel 4,75 %. Od 1.1.2025 musí byť zavedený povinný triedený zber textilu v súlade s rámcovou smernicou o odpade.</p> <p>Na rozporovom konaní bolo vyššie uvedené vysvetlené. Vzhľadom na pripomienku MH SR ku kapitole 4.1. nedošlo k dohode a rozpor nebol odstránený.</p> <p>Po zasadnutí HSR SR bol rozpor odstránený.</p>
MHSR	<p>V časti 5.9 Všeobecné politiky odpadového hospodárstva, str. 145, Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (NUS), v druhom odseku odporúčame upraviť formuláciu „V NUS je navrhnutý ambicióznejší národný cieľ, ktorý predstavuje zníženie emisií o 20 %, ten bol prevzatý z NECP a Envirostratégie a je potrebný na dosiahnutie uhlíkovej neutrality do roku 2050.“ takto: „V NUS je prijatý ambicióznejší národný cieľ, ktorý predstavuje zníženie emisií o 20 %, čo je potrebné na dosiahnutie uhlíkovej neutrality do roku 2050. Totožný cieľ obsahujú aj ďalšie prijaté dokumenty – Envirostratégia a NECP.“</p>	O	A	Zmenené v texte.
MHSR		O	ČA	Nové opatrenie do bodu a) a f) bolo

	<p>V časti 6.1 Existujúce a plánované opatrenia pre plnenie povinností vyplývajúcich z článku 9 (1) rámcovej smernice o odpade, obdobne ako v pripomienke k bodu d) navrhujeme v bode a) opatrenia, ktoré presadzujú a podporujú udržateľné modely výroby a spotreby a k bodu f) opatrenia, ktoré znižujú mieru vzniku odpadu v postupoch súvisiacich s priemyselnou výrobou, ťažbou nerastov, výrobou, stavebnými a demolačnými činnosťami, pričom sa zohľadnia najlepšie dostupné techniky doplniť nové plánované opatrenie: „Podpora prechodu MSP na obehové hospodárstvo, vrátane podpory ekodizajnu, efektívnejšieho využívania zdrojov a druhotných surovín, úspory materiálov a energetických zdrojov ako súčasť návrhu Partnerskej dohody SR na obdobie 2021-2027, pričom konkrétne opatrenia budú špecifikované na úrovni operačného programu“.</p> <p>Odôvodnenie: Odporúčame doplniť plánované opatrenie, ktoré vyplýva z návrhu PD SR 2021-2027, zverejneného na stránke MIRRI https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/03/Navrh-priorit-pre-PD-SR-2021_2027_aktualizacia-po-NK.pdf. Konkrétne opatrenia budú definované na úrovni operačného programu.</p>			<p>dohodnuté nasledovne:</p> <p>„Podpora prechodu MSP na obehové hospodárstvo bude súčasťou podpory MSP v kompetencii MH SR“.</p>
MHSR	<p>V časti 6.1 Existujúce a plánované opatrenia pre plnenie povinností vyplývajúcich z článku 9 (1) rámcovej smernice o odpade, str. 154, v bode d) opatrenia, ktoré podporujú opätovné použitie výrobkov a vytváranie systémov na propagáciu opráv a činností opätovného použitia, predovšetkým vrátane elektrických a elektronických zariadení, textílií a nábytku, ako aj obalových a stavebných materiálov a výrobkov odporúčame poslednú odrážku v znení „Podpora nových foriem podnikania, opráv, recyklácie a upcyclácie – návrh MŽP SR do Partnerskej dohody pre financovanie z EÚ“ preformulovať</p>	O	ČA	<p>Kompromisné znenie opatrenia v bode d) na základe komunikácie s MH SR znie:</p> <p>„Návrh podpory opätovného použitia výrobkov, opráv výrobkov a upcyclingu zo zdrojov EÚ a z národných zdrojov.“</p>

	nasledovne: „Podpora prechodu MSP na obehové hospodárstvo, vrátane podpory ekodizajnu, efektívnejšieho využívania zdrojov a druhotných surovín, úspory materiálov a energetických zdrojov ako súčasť návrhu Partnerskej dohody SR na obdobie 2021-2027, pričom konkrétne opatrenia budú špecifikované na úrovni operačného programu“. Odôvodnenie: Odporúčame preformulovať, vzhľadom na aktuálne znenie návrhu PD SR 2021-2027, ktoré je zverejnené na stránke MIRRI https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/03/Navrh-priorit-pre-PD-SR-2021_2027_aktualizacia-po-NK.pdf . Konkrétne opatrenia budú definované na úrovni operačného programu.			
MHSR	V časti 6.1 písm. b) a e) navrhujeme vypustiť časť v znení: „Zváženie možnosti legislatívnej úpravy dĺžky záručnej doby najmä vo vzťahu k výrobkom, ktoré najviac zaťažujú životné prostredie, nad rozsah všeobecnej záručnej doby dvoch rokov (MH SR)“. Odôvodnenie: Uvedený návrh navrhujeme vypustiť zo zoznamu existujúcich a plánovaných opatrení pre plnenie povinností vyplývajúcich z článku 9 (1) rámcovej smernice o odpade s povinným subjektom MH SR z dôvodu, že dva spoločné európske koncepcné dokumenty: OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo. Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu (COM/2020/98 final) a OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE Nový program pre spotrebiteľov. Posilnenie odolnosti spotrebiteľov v záujme udržateľnej obnovy (COM/2020/696 final), nadväzujúc na seba, ustanovujú, pokiaľ ide o úlohu, ktorú môžu pri zabezpečovaní väčšieho množstva obehových	Z	N	Rozpor odstránený Znenie bolo zmenené v zmysle návrhu MH SR: „Zváženie možnosti legislatívnej úpravy dĺžky záručnej doby najmä vo vzťahu k výrobkom, ktoré najviac zaťažujú životné prostredie, nad rozsah všeobecnej záručnej doby dvoch rokov, v nadväznosti na výsledky preskúmania smernice (EÚ) 2019/771 (MH SR)“

	výrobkov zohrávať záruky, cieľ preveriť možné zmeny v kontexte preskúmania smernice (EÚ) 2019/771, ktorá v súčasnosti stanovuje minimálnu záručnú dobu na úrovni 24 mesiacov. V nadväznosti na uvedený zámer MH SR plánuje počkať na výsledky celoeurópskeho prieskumu a nepristupovať dovtedy k výraznejším zmenám v rámci predmetnej regulácie na národnej úrovni.			
MHSR	V časti 6.1 písm. b) navrhujeme vypustiť časť v znení: „Vypustenie § 17 zákona č. 250/2007 Z. z. v záujme podpory bezobalových obchodov a používania obalov určených na opakované použitie, a tým znižovanie odpadu tvoreného jednorazovými obalmi (§ 17 zákona č. 250/2007 Z. z.: „Predávajúci je povinný predávať výrobok v hygienicky nezávadných obaloch alebo ho do takých obalov pri predaji baliť, ak to vyžaduje povaha výrobku. Pri samoobslužnom predaji je povinný poskytnúť spotrebiteľovi obalový materiál. Náklady na obalový materiál a zabalenie výrobku uhrádza predávajúci.“). Odôvodnenie: Ustanovenie § 17 bolo vypustené (bez náhrady) zo zákona č. 250/2007 Z. z. zákonom č. 198/2020 Z. z. s účinnosťou od 21. 07. 2020. Vzhľadom na skutočnosť, že nejde o platnú právnu úpravu, odporúčame návrh opatrenia vypustiť, pretože jeho plnenie nebude možné vykazovať v rámci obdobia, na ktoré sa program vydáva.	O	A	
MHSR	V časti 6.1 písm. e) navrhujeme vypustiť slová: „Spotrebiteľská politika SR (MH SR)“. Odôvodnenie: Uvedený návrh navrhujeme vypustiť zo zoznamu existujúcich a plánovaných opatrení pre plnenie povinností vyplývajúcich z článku 9 (1) rámcovej smernice o odpade s povinným subjektom MH SR s dôvodu nedostatočnej	Z	ČA	Rozpor odstránený Kompromisné znenie: „Realizácia spotrebiteľskej politiky a politiky obehového hospodárstva v

	<p>zrozumiteľnosti, a tým nerealizovateľnosti návrhu. Z návrhu opatrenia nie zrejmé, aké opatrenia MŽP SR navrhuje, aby MH SR v tejto súvislosti plnilo. Pre príslušné obdobie na národnej úrovni nejestvuje koncepčný dokument s názvom „Spotrebiteľská politika“, na ktorý by sa návrh MŽP SR mohol odvolávať. V rovine praktického zabezpečovania a plánovania spotrebiteľskej politiky do najbližšieho obdobia bude MH SR sledovať strategický dokument EK -</p> <p>OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE Nový program pre spotrebiteľov. Posilnenie odolnosti spotrebiteľov v záujme udržateľnej obnovy (COM/2020/696 final) (MH SR v spolupráci s MŽP SR) “.</p>			
MHSR	<p>V časti Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030, str. 163, na úvod tretieho odseku odporúčame doplniť: V oblasti využívania odpadov a odpadového tepla sa opatrením podporí integrácia OZE (zvýhodnenie budovania zariadení na výrobu biometánu pochádzajúceho najmä z odpadov z rastlinnej a živočíšnej produkcie, z biologicky rozložiteľnej časti komunálneho odpadu, biologicky rozložiteľných kuchynských a reštauračných odpadov a odpadov z čistiarní odpadových vôd), ako aj zapojenie a využívanie odpadového tepla v systémoch CZT vrátane odpadového tepla, ktoré vzniká ako vedľajší produkt v priemyselných a energetických zariadeniach.</p>	O	ČA	<p>Navrhnutý text je v štvrtom odseku predmetnej kapitoly uvedený.</p>

MHSR	V časti Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030, str. 163, na záver prvého odseku odporúčame doplniť: Na základe jej posúdenia EK, ktoré bolo publikované 18. 6. 2019, bol vypracovaný finálny text NECP, ktorý v decembri 2019 schválila vláda SR a bol predložený EK. NECP je v zmysle § 88 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov aktualizáciou Energetickej politiky SR prijatej v roku 2014.	O	A	Zmenené v texte.
MHSR	Žiadame nahradiť v celom dokumente slovo „ekodizajn“ výrazom „environmentálne požiadavky výrobkov“. Odôvodnenie: V súčasnosti sa politika EÚ v ekodizajne a v energetickom štitkovaní aplikuje len na energeticky významné výrobky medzi ktoré napr. textil a stavebné materiály, na ktoré sa materiál odvoláva, nepatria. Je pravdou, že v súčasnosti sa pripravuje revízia smernice o ekodizajne, tzv. Sustainable Product Initiative, ale jej rozsah ani forma ešte nie je známa.	Z	ČA	Text bude nahradený, v častiach, kde je to relevantné, odvolávkou na nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo a jeho dôraz na udržateľnú spotrebu a výrobu, konkrétne na pripravovaný rámec pre udržateľnú produktovú politiku. S ohľadom na to, že POH SR sa pripravuje na obdobie do roku 2025 a je možné v krátkej dobe očakávať rozšírenie smernice o ekodizajne nad rámec energeticky významných výrobkov, považujeme za potrebné túto smernicu, resp. „ekodizajn“ v texte explicitne zmieniť. Ekodizajn nie je možné v každom prípade zamieňať za „environmentálne požiadavky výrobkov“, nejedná sa o významovo identické výrazy. Jednou z hlavných podmienok fungovania obehového hospodárstva a predchádzania vzniku odpadu je práve ekodizajn a preto jeho uvedenie v POH SR

				považujeme za nevyhnutné, bez ohľadu na to, akých skupín výrobkov sa týka/bude týkať.
MIRRI SR	<p>K celému materiálu, všeobecne. Žiadame zapracovať spoločné ukazovatele výstupov a výsledkov vyplývajúcich z návrhu Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Kohéznom fonde (príloha 1 a 2): RCO 34 – Dodatočná kapacita na recykláciu odpadu, RCO 107 – Investície do zariadení na triedený zber odpadu, RCR 119 – Odpad pripravený na opätovné použitie, CCO 11 – Nová alebo modernizovaná kapacita na recykláciu odpadu, RCR 103 – Vyzbieraný triedený odpad, RCR 47 – Recyklovaný odpad, RCR 48 – Odpad využívaný ako surovina, CCR 10 – Dodatočný recyklovaný odpad. ODÔVODNENIE: Vychádzajúc z predkladacej správy k materiálu, jedným z finančných zdrojov budú EÚ fondy alokované v rámci Operačného programu Slovenska v rámci programového obdobia 2021-2027. V kapitole 4 Záväzná časť programu sú uvádzané indikátory pre jednotlivé ciele a opatrenia politiky odpadového hospodárstva. Tieto však plnohodnotne nekorešpondujú s návrhom nariadenia, preto žiadame zapracovanie spoločných merateľných ukazovateľov pre programovú úroveň stanovených v návrhoch legislatívy EÚ do materiálu spolu s cieľovými hodnotami. Pre stanovenie cieľových hodnôt na rok 2025 bude potrebné si interne vypracovať aj metodiku výpočtu, ktorá bude slúžiť ako konzistentný podklad pre prípravu a schvaľovanie Operačného programu Slovensko.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Navrhované spoločné ukazovatele sú uvedené v prílohách návrhu Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde, ktoré upravuje podmienky poskytovania pomoci z uvedených fondov v novom programovom období 2021 – 2027. Ide o ukazovatele výstupov a výsledkov, ktoré slúžia na meranie prínosov a účinkov intervencií oboch fondov, budú súčasťou OP Slovensko a budú samostatne monitorované a vykazované na Európsku komisiu. Vykazovanie uvedených ukazovateľov je teda úlohou riadiaceho orgánu, ktorý bude implementovať operačný program a ktorý bude mať na monitorovanie uvedených ukazovateľov vytvorený vlastný systém monitorovania. Oblasť odpadového hospodárstva je vykazovaná pre EK vlastnými merateľnými ukazovateľmi a to na základe predpisov EÚ, ktoré upravujú oblasť odpadového hospodárstva. Tie je povinné Ministerstvo životného prostredia SR pravidelne monitorovať a vykazovať. Sme toho názoru, že úlohou Programu odpadového hospodárstva SR, ako strategického dokumentu pre oblasť odpadového</p>

				hospodárstva, nie je riešiť ukazovatele, ktoré slúžia na monitorovanie výkonnosti intervencií Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde.
MIRRI SR	K návrhu uznesenia vlády a vlastnému materiálu. V návrhu uznesenia vlády sa v bode B.4. ukladá úloha členom vlády „zabezpečiť realizáciu opatrení na plnenie cieľov Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025“. Vlastný materiál obsahuje súbor opatrení, ktoré je potrebné zo strany explicitne uvedených zodpovedných subjektov naplniť. V žiadnom z týchto opatrení sa ako zodpovedný subjekt neuvádza MIRRI SR, a preto nie je zrejmé ako má MIRRI SR zabezpečiť realizáciu opatrení na naplnenie cieľov programu v zmysle bodu B.4. návrhu uznesenia vlády. Vzhľadom na uvedené žiadame text precizovať tak, aby bolo zrejmé na akých opatreniach / častiach programu má MIRRI SR participovať. ODÔVODNENIE: Odôvodnenie je súčasťou pripomienky.	Z	A	Uznesenie bude prepracované.
MIRRI SR	K vlastnému materiálu a predkladacej správe. Odporúčame v celom texte materiálu odstrániť formálne nedostatky a zosúladiť text s pravidlami slovenského pravopisu.	O	A	
MIRRI SR	K vlastnému materiálu, k podkapitole 2.2.2., prvý odsek, druhá veta	O	N	MŽP SR vychádzalo pri vypracovávaní návrhu POH SR kapitola 2. Charakteristika

	(strana 30) "V roku 2018 bolo na skládku odpadov uložených 1,25 tis. ton komunálnych odpadov, na čom má najvyšší podiel ZKO a objemný odpad. V porovnaní s rokom 2017 bolo na skládku odpadov uložených o 70 tis. ton komunálnych odpadov menej, čo zapríčinil predovšetkým pokles v skládkovaní drobného stavebného odpadu". Navrhujeme údaje upraviť podľa údajov uvedených v schválenom strategickom dokumente Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja (strana 15, druhý odsek). ODÔVODNENIE: Precizovanie textu.			súčasného stavu z údajov, ktoré spracúva ŠÚ SR a na základe dohody poskytuje údaje MŽP SR na úrovni obcí. Údaj za množstvo komunálnych odpadov skládkovaných za rok 2018 je totožný aj s údajom zverejneným na stránke ŠÚ SR http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/zp1005rs/v_zp1005rs_00_00_00_sk . Zároveň máme za to, že POH SR je strategický dokument v odpadovom hospodárstve, ktorý vychádza z povinností ustanovených v rámcovej smernici o odpade a údaje pochádzajú zo štatistických zisťovaní a nie z iných strategických dokumentov.
MIRRI SR	K vlastnému materiálu, k podkapitole 4.3.3. Opatrenia O.14. Podporovať financovanie, písm. a). Slová „triedeného zberu“ navrhujeme nahradiť slovami „miest a obcí v oblasti triedenia zberu“. ODÔVODNENIE: Mestá a obce nemajú dostatočné finančné prostriedky zaviesť účinný systém triedeného zberu kuchynského odpadu.	O	A	Formuláciu opatrenia O. 14 Podporovať financovanie triedeného zberu kuchynského odpadu z domácností považujeme za dostatočnú aj vzhľadom na § 80 ods. 1 a § 81 ods. 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
MIRRI SR	K vlastnému materiálu, k úvodu. Navrhujeme do textu doplniť aj odkaz na Európsku zelenú dohodu. ODÔVODNENIE: Jedným z cieľov Európskej zelenej dohody je dosiahnutie klimaticky neutrálneho a obehového hospodárstva, z toho dôvodu navrhujeme	O	A	

	doplniť Európsku zelenú dohodu do materiálu.			
MIRRI SR	<p>K vlastnému materiálu. Do podkapitoly 4.16.1. Podmienky pre cezhraničný pohyb odpadu navrhujeme doplniť odrážku v znení: „výrazne znížiť množstvo dovážaného odpadu z iných ČŠ do SR na zhodnotenie,“. ODÔVODNENIE: Pri preskúmaní Prehľadu rozhodnutí na cezhraničnú prepravu/dovoz odpadov vydaných v roku 2020 (https://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/zoznam-udelenych-povoleni-dovoz-odpadov-roku-2020.pdf?fbclid=IwAR1htLNQGjy-5cj1hYFcjrPagYQ5M9nnJS2R0M1ucPIvdhVAKhIxNy-SbYw) je zrejmé, že na SR sa dováža odpad z Talianska, Nemecka, Rakúska, Švajčiarska, ČR, Slovinska, Belgicka a Maďarska. V § 84 ods. 3 a 5 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch sa na jednej strane zakazuje dovoz odpadu na územie SR, avšak na strane druhej sa povoľuje dovoz spracovaných odpadov na energetické zhodnotenie. MŽP SR avizovalo už v roku 2020, že chce zakázať dovoz odpadu na územie SR zo zahraničia a plánuje zmeniť aj znenie zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch za účelom zákazu dovozu odpadu z iných krajín na územie SR. Zároveň na Slovensku sa rádioaktívny odpad zo zahraničia spaľuje na základe uzatvorenej zmluvy medzi spoločnosťou JAVYS, a.s. a talianskou elektrárnou Caorso. Podľa dostupných údajov sa na Slovensko od roku 2015 z tejto talianskej jadrovej elektrárne doviezlo minimálne 860 ton rádioaktívneho odpadu. Na základe zverejneného stanoviska MŽP SR (https://drive.google.com/file/d/1zGO3pfBUa5i9b80KJmmNu3xzqUABuNI9/view?fbclid=IwAR2KGR8U_EUleNPk5cs9KPZSKFC8ICM</p>	O	N	<p>Doplnenie odrážky v znení: „výrazne znížiť množstvo dovážaného odpadu z iných ČŠ do SR na zhodnotenie,“ nie je možné z nasledovných dôvodov:</p> <p>Vnútrotrh Európskej únie (EÚ) je jednotný trh, v ktorom je zaručený voľný pohyb tovarov, služieb, kapitálu a osôb a v ktorom majú európski občania slobodu žiť, pracovať, študovať a podnikáť. Podľa článku 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva úlohou Spoločenstva je utvorením spoločného trhu, hospodárskej a menovej únie a uskutočňovaním spoločných politík a činností uvedených v článkoch 3 a 4 podporovať v celom Spoločenstve harmonický, vyrovnaný a trvalo udržateľný rozvoj hospodárskych činností, vysokú úroveň zamestnanosti a sociálnej ochrany, rovnoprávne postavenie žien a mužov, trvalý a neinflačný rast, vysokú úroveň konkurencieschopnosti a zblížovania hospodárskej výkonnosti, vysokú úroveň ochrany a zlepšovania kvality životného prostredia, zvyšovanie životnej úrovne a kvality života, hospodársku a sociálnu súdržnosť a solidaritu medzi členskými</p>

	<p>M6-XTh1kYF2XC-34I5Q7vnZpf3ZQ) k Optimalizácii spracovateľských kapacít technológií pre spracovanie a úpravu rádioaktívnych odpadov JAVYS, a.s. v lokalite Jaslovské Bohunice sa má zvýšiť kapacita na spaľovanie rádioaktívneho odpadu z 240 t/rok na 480 t/rok.</p>		<p>štátmi.</p> <p>V rámci cezhraničného pohybu odpadov Slovenská republika ako členský štát EÚ musí postupovať v súlade so zásadami a povinnosťami stanovenými v Zmluve o fungovaní EÚ, ako aj v súlade s článkom 35 a 36 predmetnej zmluvy. Na vysvetlenie dopĺňame, že zákaz v § 84 ods. 3 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch sa vzťahuje na prepravu odpadov na územie Slovenskej republiky za účelom zneškodnenia (nie zhodnotenia).</p> <p>Čo sa týka otázky prepráv rádioaktívneho odpadu, upozorňujeme na skutočnosť, že Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o preprave odpadu sa nevzťahuje na prepravu rádioaktívneho odpadu, ako je definovaná v článku 2 smernice Rady 92/3/Euratom z 3. februára 1992 o dohľade a kontrole zásielok rádioaktívneho odpadu medzi členskými krajinami a do a von zo Spoločenstva. Ďalej, ani zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch sa nevzťahuje nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi (§ 1 ods. 2 písm. e) zákona o odpadoch).</p>
--	---	--	---

MPRVSR	K Str. 102. Opatreniu O.15. Príprava legislatívnej úpravy týkajúcej sa pravidiel pre zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov a použitia výstupov z týchto zariadení. Zodpovednosť: MŽP SR v spolupráci s MPRV SR Termín: december 2021 Pripomienka: Nesúhlasíme s termínom. Odôvodnenie: Termín pravdepodobne nebude dodržaný, keďže legislatívna úprava v tejto oblasti bude zahrnutá do nového zákona o veterinárnej starostlivosti, ktorý je momentálne v štádiu prípravy a ešte neprešiel žiadnym pripomienkovým konaním. Pripomienka je zásadná.	Z	A	Termín bol upravený na december 2022.
MPRVSR	K str. 12 kapitole 1.5 Environmentálne charakteristiky Pripomienka: V prvom odseku je uvedené: "V roku 2018 podiel poľnohospodárskej pôdy predstavoval 48,52 % z celkovej výmery pôdy, podiel lesných pozemkov 41,32 % a podiel nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov 10,16 %.". Medzi nepoľnohospodárske a nelesné pozemky, ktoré tvoria 10,16% sú zarátané aj zastavané plochy a vodné plochy, a to v žiadnom prípade nie sú „pozemky“.	O	A	Veta bude upravená nasledovne: <i>“V roku 2018 podiel poľnohospodárskej pôdy predstavoval 48,52 % z celkovej výmery pôdy, podiel lesných pozemkov 41,32 % a podiel nepoľnohospodárskych a nelesných plôch 10,16 %.”</i>
MPRVSR	K str. 146 odsekom začínajúcim slovami "Opatrenie..." a "Použitie..." Pripomienka: Pri opatreniach na zníženie emisií žiadame vychádzať z komplexného pohľadu a nezameriavať sa jednostranne. Odôvodnenie: Napr. použitím maštalného hnoja na produkciu bioplynu sa síce znížia emisie metánu a oxidu dusného, ale tým pádom sa do pôdy nedostane organický uhlík z hospodárskeho hnoja, v dôsledku čoho dochádza k degradácii pôdy, čo má len z environmentálneho hľadiska	Z	A	Pôvodný text na str. 149 v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 “Použitie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ako vstupnej suroviny pre produkciu bioplynu znižuje emisie skleníkových plynov v sektore odpadov. Použitie maštalného hnoja znižuje emisie metánu a oxidu dusného generované počas skladovania hnoja v

	<p>za následok - zvyšovanie erózie pôdy, a tým pádom znečistenie povrchových vôd najmä fosforom a dusíkom....., - zvyšovanie podielu vyplavovaného dusíka z poľnohospodárskych pôd do povrchových a podzemných vôd. Biologicky rozložiteľný komunálny odpad (BRKO) musí byť presne definovaný. Aby digestát, ako vedľajší produkt výroby bioplynu, mohol byť používaný v poľnohospodárstve, musí byť triedený pri zdroji, nie vytriedovaný z komunálneho odpadu. Pri kontakte BRKO s komunálnym odpadom nemôžeme garantovať, že nedošlo k jeho kontaminácii aj látkami, ktoré nie sú sledované v rámci povoľovania používania digestátu a sú nebezpečné pre vstup do rastlinnej produkcie a následne do potravinového reťazca. Pripomienka je zásadná .</p>		<p>poľnohospodárskom sektore. Napriek tomu, že sa v procese anaeróbnej digestie generuje metán, čisté emisie sa znižujú, pretože metán je zachytávaný a konvertovaný na použitie ako zdroj energie, čím sa kompenzujú tiež emisie oxidu uhličitého z fosílnych palív. Popri výrobe elektrickej energie je významným produktom aj odpadové teplo, ktoré sa využíva na vykurovanie hospodárskych objektov a na ohrev úžitkovej vody.” bude nahradený novým textom v nasledovnom znení: “Použitie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ako vstupnej suroviny pre produkciu bioplynu znižuje emisie skleníkových plynov v sektore odpadov. Použitie maštalného hnoja na jednu stranu znižuje emisie metánu a oxidu dusného generované počas skladovania hnoja v poľnohospodárskom sektore. Napriek tomu, že sa v procese anaeróbnej digestie generuje metán, čisté emisie sa znižujú, pretože metán je zachytávaný a konvertovaný na použitie ako zdroj energie, čím sa kompenzujú tiež emisie oxidu uhličitého z fosílnych palív. Avšak na druhú stranu sa tým pádom do pôdy nedostane organický uhlík z hospodárskeho hnoja, v dôsledku čoho dochádza k degradácii pôdy, čo môže mať za následok zvyšovanie erózie pôdy a viesť k znečisteniu</p>
--	---	--	---

			<p>povrchových vôd najmä fosforom a dusíkom, zvyšovaniu podielu vyplavovaného dusíka z poľnohospodárskych pôd do povrchových a podzemných vôd. Preto je potrebné opatrenie použitia maštalného hnoja na výrobu bioplynu zosúladiť s opatreniami zameranými na znižovanie emisií skleníkových plynov zo skladovania organických hnojiv a najmä ich použitia pre nízkoemisné zapracovanie do pôdy.”</p> <p>Biologicky rozložiteľný odpad je definovaný v § 2 odsekoch 6,7,8 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uvedené definície sú plne prevzaté z európskej legislatívy. MŽP SR si uvedomuje, že problematika výroby digestátu, resp. kompostu z odpadov vyžaduje zvýšenú pozornosť a z tohto dôvodu MŽP SR a MPRV SR plánuje pripraviť spoločnú legislatívnu úpravu týkajúcu sa zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov. Predpisy v odpadovom hospodárstve zaviedli od 1.1.2021 zmeny v triedenom zbere biologicky rozložiteľných odpadov, ktoré by mali napomôcť k tomu, aby sa podporil triedený zber biologicky</p>
--	--	--	--

				rozložiteľných odpadov pri zdroji a nezmiešaval sa z inými odpadmi. Zároveň zákon o hnojivách by mal tiež reflektovať vyvíjajúci sa trend na úrovni EÚ na zvyšovanie použitia odpadov (v rámci obehového hospodárstva), ktorého gestorom je MPRV SR.
MPRVSR	<p>K Str. 152: Envirostratégia 2030: Cieľ: 10.4., bod 1. vete: „ Ak už nie sú potraviny vhodné na konzumáciu, budú ich môcť kompostovať, či energeticky zhodnotiť (napr. predajom za zníženú cenu na krmné účely, okrem prikrmovania voľne žijúcich zvierat). Pripomienka: Nesúhlasíme s predajom za zníženú cenu na krmné účely.</p> <p>Odôvodnenie: Potraviny, ktoré nie sú vhodné na konzumáciu pre ľudí, by v žiadnom prípade nemali byť skrmované zvieratami, či domácimi alebo voľne žijúcimi. Takto nevhodné potraviny (napr. plesnivé) môžu zvieratám spôsobiť poruchy tráviaceho aparátu, v najhoršom prípade smrť. Pripomienka je zásadná.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Uvedený cieľ je citovaný zo znenia Envirostratégie 2030 schválenej vládou SR.</p>
MPRVSR	<p>K str. 56 Tabuľke 2-29 Vznik odpadov z plastov v období rokov 2014 - 2018 (t) Pripomienka: Nie je jasné, čo je zahrnuté v položke „plasty z poľnohospodárstva“, najmä či sú tu zahrnuté prázdne obaly z prípravkov na ochranu rastlín alebo sú tieto zahrnuté v nebezpečnom odpade. Odporúčame jasne vyjadriť.</p>	O	A	<p>V tabuľke 2-29 Vznik odpadov z plastov v období rokov 2014 – 2018 sú v položke “plasty z poľnohospodárstva” zahrnuté odpady vykazované pod katalógovým číslom 02 01 04 Odpadové plasty okrem obalov spadajúce do skupiny Odpady z poľnohospodárstva, záhradníctva, akvakultúry, lesníctva, poľovníctva a rybárstva. Pod týmto katalógovým číslom by</p>

				nemali byť zahrnuté obaly.
MPRVSR	K Str. 71-72, tabuľke so šípkami: „Vyhodnotenie predchádzajúceho programu“ Pripomienka: Odporúčame pre roky 2018 a 2020 upraviť vysvetlivky tak, aby neuvádzali priebežné a pravdepodobné plnenie cieľov, keďže plnenie cieľov v roku 2018 už nemožno ovplyvniť. Preto by sa pri zelených šípkach malo uviesť „Cieľ sa plnil“ a pri červených „Cieľ sa neplnil.“	O	A	Vyhodnotené v zmysle dostupných štatistík.
MPRVSR	Ku kapitole 4. Pripomienka: Medzi ciele žiadame doplniť aj zhodnocovanie obalov z prípravkov na ochranu rastlín. Odôvodnenie: Ide o dosiahnutie súladu s článkom 13 ods. 1 písm. e) smernice 2009/128/ES a prijatým Národným akčným plánom na dosiahnutie udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín, rev. 2 (2021 – 2025). Pripomienka je zásadná.	Z	ČA	Rozpor odstránený V cieľoch na zhodnocovanie a recykláciu nie je možné doplniť samostatné uvedenie obalov z prípravkov na ochranu rastlín. Ciele sú nastavené na obaly všeobecne a medzi obaly uvedené na trh sa radia aj obaly naplnené nebezpečnými látkami, t.j. aj prípravkami na ochranu rastlín, ktoré obsahujú pesticídy. A takéto obaly už je potrebné evidovať samostatne a riešiť ich možnosti recyklácie individuálne.
MPRVSR	Ku Kapitole 4.14. Ciele a opatrenia na zneškodnenie polychlórovaných bifenylov a zariadení obsahujúcich polychlórované bifenyly“ Pripomienka: Nie je jasné, prečo kapitola „4.14 Ciele a opatrenia na zneškodnenie polychlórovaných bifenylov a zariadení obsahujúcich polychlórované bifenyly“ je samostatná a netvorí podkapitolu kapitoly „4.13 Ciele a opatrenia pre nebezpečné	O	ČA	Akceptované inak. Vysvetlenie: Na nakladanie s PCB sa vzťahujú ustanovenia smernice Rady 96/59/ES o zneškodnení polychlórovaných bifenylov a polychlórovaných terfenylov (PCB/PCT), ktorej účelom je kontrolované zneškodnenie PCB (zariadení obsahujúcich

	odpady“, keď PCB látky sú nebezpečné odpady. Odporúčame usporiadať v zmysle pripomienky.			<p>PCB, použitých PCB) alebo dekontaminácia s cieľom ich úplnej eliminácie.</p> <p>Kontaminácia životného prostredia týmito látkami vytvorila novú významnú skupinu odpadov s obsahom PCB (kontaminované pôdy, piesky, sedimenty, prípadne priemyselné odpady), ktorých dekontaminácia či zneškodnenie vyvolávajú problémy vďaka perzistencii PCB proti väčšine deštruktívnych procesov bežne prebiehajúcich v ekosystéme. V právnych predpisoch odpadového hospodárstva je PCB látkam a odpadom s obsahom PCB venovaná samostatná pozornosť, a preto považujeme za dôležité ponechať týmto odpadom samostatnú podkapitolu.</p>
MZSR	<p>Materiál je na medzirezortné pripomienkové konanie predložený v mesiaci apríl 2021, avšak v mnohých častiach je neaktuálny a nevyhodnocuje údaje za roky 2019 a 2020. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné ho aktualizovať. Zároveň autor uvádza, že materiál Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 - 2025 bude záväzným dokumentom pre rozhodovanie štátnych orgánov v oblasti odpadového hospodárstva. V materiáli je uvedené, že Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 - 2025 vychádza z hodnotenia Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 - 2020, avšak väčšina dát v tabuľkách v materiáli hodnotí stav len do roku 2018.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený.</p> <p>Analýzy a údaje v návrhu Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025 nadväzujú na Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 – 2015 a POH SR na roky 2016 - 2020. V čase spracovania programu neboli údaje za rok 2019 k dispozícii, preto bol ako posledný rok pre sledovanie trendov nakladania s odpadom použitý rok 2018. Táto metodika je založená na periodicite 5 rokov, ktoré sú vždy spätne vyhodnotené a nepovažujeme za účelné tieto</p>

	Materiál je neaktuálny. Žiadame o dopracovanie a doplnenie textu a o doplnenie dát v tabuľkách za rok 2019 a aspoň čiastočne, tam kde je to možné, za rok 2020. Autor materiálu uvádza, že predkladaný materiál Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky je významným strategickým dokumentom v odpadovom hospodárstve Slovenskej republiky na roky 2021 - 2025. Keďže východiskový stav je zhodnotený len do roku 2018, považujeme ho za nedostatočný základ na stanovenie stratégie do roku 2025 z dôvodu, že nereflektuje dosiahnutý stav v roku 2019 a v roku 2020 a uvedené je v rozpore so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2008/98/ES o odpade.			meniť resp. dopĺňať. Údaje za rok 2019 budú použité a vyhodnotené až v ďalšom programovom období. Stanovenie cieľov a smerovania v POH SR na roky 2021 – 2025 vychádza z cieľov stanovených EÚ, ako aj zo sledovania odpadového hospodárstva počas dlhšieho obdobia ako je POH SR na roky 2016 – 2020.
MZSR	Nepresné vyhodnotenia „Cieľ sa priebežne plní a do roku 2020 bude splnený.“ nemá opodstatnenie v materiáli, ktorý sa predkladá do medzirezortného pripomienkového konania v mesiaci apríl 2021. Žiadame predložený materiál Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025 aktualizovať o vyhodnotenie stavu plnenia k termínu 31.12.2020.	Z	A	Vyhodnotené v súlade s dostupnými štatistikami.
MZSR	Vyhodnotenie cieľov Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020, strana 74 až 95. Materiál je potrebné aktualizovať o stav k termínu 31.12.2020.	Z	A	
RÚZSR	1. Pripomienka k časti Zoznam použitých skratiek Navrhujeme doplniť nasledovné skratky: TDP - Tuhé druhotné palivo vyrobené v zmysle vyhl. MŽP SR č. 228/2014 Z. PPVO – Program prevencie vzniku odpadov. Odôvodnenie: Doplnenie sa navrhuje v nadväznosti	O	ČA	

	na ďalšie pripomienky.			
RÚZSR	<p>10. Zásadná pripomienka k časti 4.2. Ciele a opatrenia pre komunálne odpady V časti 4.2.3. Opatrenia navrhujeme doplniť nové opatrenie, ktoré znie: „O.XX. Podporovať energetické využitie (zhodnotenie) vytriedených časti ZKO, ktoré nie sú vhodné pre recykláciu, v existujúcich energetických zariadeniach vhodných na tento účel. Zodpovednosť: MŽP SR Termín: priebežne“. Odôvodnenie: Zníženie množstva skládkovaných ZKO a zvýšenie energetického zhodnotenia odpadov.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Návrh RÚZ na doplnenie odôvodnenia:</p> <p>„Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 sa zameriava na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, ako je predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, príprava na opätovné použitie a recyklácia. Napriek navrhnutým opatreniam v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 môže dochádzať k vzniku zvyškového komunálneho odpadu. Vzhľadom k vyššie uvedenému by pre odklonenie odpadov od skládkovania mala SR využiť existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie zvyškových odpadov, resp. odpadov, ktoré nie je možné recyklovať nielen v cementárňach, ale aj v tých elektrárňach a teplárňach, ktoré budú mať na to vytvorené technické podmienky, pričom základnou podmienkou bude dodržiavanie emisných limitov, ktoré sú predpísané platnou legislatívou.“</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v</p>

			<p>oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Odklon komunálnych odpadov od skládkovania smerom k energetickému zhodnocovaniu alebo k úprave odpadov pred skládkovaním nie je z pohľadu budúcnosti udržateľné a nie je to v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a záväzkami voči EÚ. Je potrebné sa zamerať najmä na vyššie úrovne hierarchie odpadového hospodárstva ako je predchádzanie vzniku odpadu, prípravu na opätovné použitie a recykláciu.</p> <p>Podľa verejne dostupných údajov vzniklo v SR za rok 2019 zmesového odpadu 1 166 419 ton http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/zp3001rr/v_zp3001rr_00_00_00_sk.</p> <p>Z uvedeného množstva podľa analýz zmesového komunálneho odpadu (tab. 2-14 návrhu POH SR: Zloženie ZKO na základe prieskumov zo zástavby KBV a IBV vykonané v 45-tich obciach SR (výsledky z analýz realizovaných v rokoch 2017 – 2019)) vyplýva, že najväčší podiel v zmesovom odpade má biologicky rozložiteľný komunálny odpad, až 45,93 %. MŽP SR pripravilo legislatívnu úpravu tak, aby sa čo možno najväčšie množstvo biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov triedilo</p>
--	--	--	--

				<p>a recyklovalo pri zdroji alebo triedilo pri zdroji a nezmiešavalo sa s inými odpadmi (v súlade s článkom 22 rámcovej smernice o odpade). Zložky komunálneho odpadu spadajúce pod rozšírenú zodpovednosť výrobcov - RZV (papier, plasty, kovy, sklo a VKM) tvoria v zmesovom odpade podiel 27,16 %. Systém RZV pre obaly a neobalové výrobky prešiel od svojej existencie viacerými zmenami. Aj napriek týmto legislatívnym zmenám vykazuje systémové chyby. Uvedené však má byť riešené napr. zlepšením fungovania systému RZV, zavedením minimálneho poplatku pre jednotlivé druhy materiálov, ktoré sa používajú na výrobu obalov a neobalových výrobkov uvádzaných na trh výrobcom obalov a neobalových výrobkov. Textil v zmesovom odpade tvorí podiel 4,75 %. Od 1.1.2025 musí byť zavedený povinný triedený zber textilu v súlade s rámcovou smernicou o odpade.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené nepovažujeme za potrebné doplnenie nového opatrenia.</p>
RÚZSR	<p>11. Zásadná pripomienka k časti 4.5. Ciele a opatrenia pre textil V časti 4.5.3. Opatrenia navrhujeme doplniť nové opatrenie, ktoré znie: „O.XX. Podporovať energetické využitie (zhodnotenie) vytriedených</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Návrh RÚZ na doplnenie odôvodnenia:</p>

	<p>časti textilu, ktoré nie sú vhodné pre recykláciu, v existujúcich energetických zariadeniach vhodných na tento účel. Zodpovednosť: MŽP SR Termín: priebežne“. Odôvodnenie: Zníženie množstva skládkovaného odpadového textilu a zvýšenie energetického zhodnotenia odpadov.</p>		<p>„Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 sa zameriava na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, ako je predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, príprava na opätovné použitie a recyklácia. Napriek navrhnutým opatreniam v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 môže dochádzať k vzniku zvyškového komunálneho odpadu. Vzhľadom k vyššie uvedenému by pre odklonenie odpadov od skládkovania mala SR využiť existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie zvyškových odpadov, resp. odpadov, ktoré nie je možné recyklovať nielen v cementárňach, ale aj v tých elektrárňach a teplárňach, ktoré budú mať na to vytvorené technické podmienky, pričom základnou podmienkou bude dodržiavanie emisných limitov, ktoré sú predpísané platnou legislatívou.“</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Odklon komunálnych odpadov od skládkovania smerom k energetickému</p>
--	--	--	---

				<p>zhodnocovaníu alebo k úprave odpadov pred skládkovaním nie je z pohľadu budúcnosti udržateľné a nie je to v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a záväzkami voči EÚ. Je potrebné sa zamerať najmä na vyššie úrovne hierarchie odpadového hospodárstva ako je predchádzanie vzniku odpadu, prípravu na opätovné použitie a recykláciu.</p> <p>Z uvedeného množstva podľa analýz zmesového komunálneho odpadu (tab. 2-14 návrhu POH SR: Zloženie ZKO na základe prieskumov zo zástavby KBV a IBV vykonané v 45-tich obciach SR (výsledky z analýz realizovaných v rokoch 2017 – 2019)) tvorí odpad zo šatstva a textilu (vrátane obuvi) 4,72%. Na základe tejto analýzy možno predpokladať, že celkový potenciál odpadu zo šatstva a textilu tvorí na základe produkcie zmesového komunálneho odpadu vyše 50 000 ton. V súčasnosti sú na Slovensku k dispozícii kapacity na recykláciu odpadov textilu, ktoré sú však primárne zamerané na priemyselný textilný odpad. Vzhľadom na povinnosť členských štátov EÚ zaviesť podľa rámcovej smernice o odpade do roku 2025 povinný triedený zber odpadov z textilu, je potrebné podporiť vytvorenie dostatočných recyklačných kapacít, resp.</p>
--	--	--	--	--

				<p>kapacít pre prípravu na opätovné použitie. Podpora recyklačných kapacít je uvedená v opatrení O.25 návrhu POH SR.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené nepovažujeme za potrebné doplnenie nového opatrenia.</p>
RÚZSR	<p>12. Zásadná pripomienka k časti 4.6. Ciele a opatrenia pre obaly a neobalové výrobky V časti 4.6. Ciele a opatrenia pre obaly a neobalové výrobky- navrhujeme doplniť do textu požiadavky nasledovné ciele : 1. Navrhujeme doplniť potrebu prehodnotenia vzorca na výpočet cieľov zberu pre OZV. 2. Navrhujeme doplniť potrebu prehodnotenia požadovaného plnenia záväzných limitov so samostatným vyčlenením limitov pre OZV. 3. Navrhujeme doplniť potrebu prehodnotenia úrovne cieľov zberu pre OZV. 4. Navrhujeme zvýšiť energetické zhodnotenie odpadov zo SR na minimálne 40% ročnej kapacity domácich zariadení</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Vzhľadom k cieľom pre obaly a neobalové výrobky a opatrenia O.26 nepovažujeme za potrebné uviesť navrhnuté požiadavky v rámci návrhu POH SR na roky 2021 – 2025. Uvedené požiadavky môžu byť riešené v rámci realizácie opatrenia O.26.</p>
RÚZSR	<p>13. Zásadná pripomienka k časti 4.6. Ciele a opatrenia pre obaly a neobalové výrobky V časti 4.6.3. Opatrenia navrhujeme doplniť nové opatrenie, ktoré znie: „O.XX. Podporovať energetické využitie (zhodnotenie) vytriedených časti obalov a neobalových výrobkov, ktoré nie sú vhodné pre recykláciu v existujúcich energetických zariadeniach vhodných na tento účel. Zodpovednosť: MŽP SR Termín: priebežne“. Odôvodnenie: Zníženie množstva skládkovaných časti obalov a neobalových výrobkov a zvýšenie energetického zhodnotenia odpadov.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Návrh RÚZ na doplnenie odôvodnenia:</p> <p>„Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 sa zameriava na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, ako je predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, príprava na opätovné použitie a recyklácia. Napriek navrhnutým opatreniam v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 môže dochádzať k vzniku zvyškového</p>

			<p>komunálneho odpadu. Vzhľadom k vyššie uvedenému by pre odklonenie odpadov od skládkovania mala SR využiť existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie zvyškových odpadov, resp. odpadov, ktoré nie je možné recyklovať nielen v cementárňach, ale aj v tých elektrárňach a teplárňach, ktoré budú mať na to vytvorené technické podmienky, pričom základnou podmienkou bude dodržiavanie emisných limitov, ktoré sú predpísané platnou legislatívou.“</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Odklon komunálnych odpadov od skládkovania smerom k energetickému zhodnocovaniu alebo k úprave odpadov pred skládkovaním nie je z pohľadu budúcnosti udržateľné a nie je to v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a záväzkami voči EÚ. Je potrebné sa zamerať najmä na vyššie úrovne hierarchie odpadového hospodárstva ako je predchádzanie vzniku odpadu, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Systém</p>
--	--	--	--

				<p>RZV pre obaly a neobalové výrobky prešiel od svojej existencie viacerými zmenami. Aj napriek týmto legislatívnym zmenám vykazuje systémové chyby. Uvedené však má byť riešené napr. zlepšením fungovania systému RZV, zavedením minimálneho poplatku pre jednotlivé druhy materiálov (ekomodulácia), ktoré sa používajú na výrobu obalov a neobalových výrobkov uvádzaných na trh výrobcom obalov a neobalových výrobkov. V rámci zákona o odpadoch bude riešené aj nastavenie mechanizmu na primárnu podporu materiálového zhodnotenia vytriedených odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov. V rámci tohto mechanizmu bude možné energetické zhodnotenie až po preukázaní, že daný materiál nie je možné materiálovo zhodnotiť. Na základe uvedeného nesúhlasíme z doplnením ďalšieho opatrenia zameraného na podporu energetického zhodnotenia odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov.</p>
RÚZSR	<p>14. Zásadná pripomienka k časti 4.6. Ciele a opatrenia pre obaly a neobalové výrobky, k opatreniu Navrhujeme doplniť časť o ekomodulácii nasledovne: „V kontexte princípu RZV je potrebné v</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>K ekomodulácii sa čaká na dokument vypracovaný EK, v zmysle neho sa bude</p>

<p> budúcnosti vyžadovať dôsledné uplatňovanie zodpovednosti za vzniknuté odpady, t. j. zavedenie princípu malusov z pohľadu recyklovateľnosti materiálu v nadväznosti na harmonizované pravidlá na celom spoločnom trhu EÚ, so zohľadnením aj podielu obnoviteľnej zložky. Odôvodnenie: Uvedené opatrenie sa týka zavádzania ekomodulácie v oblasti obalov a neobalových výrobkov. Z uvedeného opatrenia je zrejmé, že všetky jednotlivé druhy materiálov používané ako vstupy na výrobu obalov a neobalových výrobkov majú byť zaťažené určitým poplatkom. Ekomodulácia by mala vychádzať z možnosti zhodnocovania a recyklovateľnosti vyrobených obalov a neobalových výrobkov po strate ich funkčnosti, a nie z finančného zaťaženia vstupných materiálov používaných pri ich výrobe. Efektívna ekomodulácia poplatkov musí byť postavená na transparentných pravidlách, ktoré nebudú v rozpore s voľným pohybom tovaru v rámci spoločného trhu. Kritéria recyklovateľnosti a environmentálnej škodlivosti musia byť stanovené rovnako na celom spoločnom trhu, aby neobmedzovali voľný pohyb tovaru. Nesmie dochádzať k tomu, aby rovnaký obal toho istého výrobku bol v jednom členskom štáte zvýhodnený a v inom penalizovaný. Mohlo by tak prichádzať k zneužitiu inštitútu ekomodulácie na protekcionizmus. Pri kritériách ekomodulácie je potrebné zohľadňovať i LCA (Life-cycle assessment) výrobku, ktorý je v obale uvádzaný na trh. Kritéria ekomodulácie musia zohľadňovať nie len materiál, z ktorého je obal vyrobený, ale i ochrannú funkciu obalu, ktorá napríklad zabraňuje tomu, aby sa z výrobku stal predčasne odpad. Obal napríklad predlžuje dobu spotreby a zabraňuje tak tvorbe potravinového odpadu, alebo chráni výrobok pred poškodením počas transportu, alebo tiež umožňuje efektívny transport (hrnaté, stohovateľné balenia) a tým prispieva k šetrnejšiemu prístupu k životnému prostrediu a menšej </p>			<p>nastavovať aj ekomodulácia v SR.</p>
---	--	--	---

	produkcii CO2.			
RÚZSR	<p>15. Zásadná pripomienka k časti 4.6.3 Opatrenia RÚZ navrhuje v časti 4.6.3. Opatrenia – navrhujeme doplniť ako nové opatrenia v súvislosti s navrhnutými cieľmi nasledovné: 1. Zabezpečiť prehodnotenia vzorca na výpočet cieľov zberu pre OZV a zabezpečiť vykonania analýzy, koľko odpadov z obalov a neobalových výrobkov sa nachádza v komunálnom odpade, t. j. zmesový odpad a triedený odpad. 2. Zabezpečiť prehodnotenie požadovaného plnenia záväzných limitov so samostatným vyčlenením limitov pre OZV. 3. Zabezpečiť prehodnotenie úrovne cieľov zberu pre OZV. 4. Zabezpečiť vypracovanie analýzy negatívnych vplyvov zavedenia systému zálohovania na prevádzku triedeného zberu vrátane dopadu na zvýšenie nákladov systému triedeného zberu. 5. Zabezpečiť vypracovanie analýzy kapacít na energetické zhodnocovanie na území SR a v susedných krajinách. Analyzovanie využitia slovenských kapacít v rámci zahraničného a slovenského odpadu. 6. Zabezpečiť prehodnotenie pomeru zhodnotenia a recyklácie limitov pre plasty. 7. Zabezpečiť dostatočnú motiváciu energetických zariadení v SR. 8. Zabezpečiť vypracovanie analýzy recyklačných kapacít na plasty na území SR a v susedných krajinách. 9. Zabezpečiť funkčné zavedenie ekomodulácie v SR za účelom zabezpečenia dostatku finančných prostriedkov v systéme triedeného zberu v SR</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>K návrhom 1, 2, 3, 6 - uvedené navrhované opatrenia vzhľadom k cieľom pre obaly a neobalové výrobky a opatrenia O.26 nepovažujeme za potrebné uviesť v rámci návrhu POH SR na roky 2021 – 2025. Uvedené požiadavky môžu byť riešené v rámci realizácie opatrenia O.26.</p> <p>K návrhu 4 - MŽP SR, Inštitút environmentálnej politiky vo svojej štúdii „Skutočná cena zálohy“ v prílohe č. 4 s názvom „Vplyv zálohovania jednorazových nápojových obalov na triedený zber“, analyzoval práve vplyv zálohovania na zavedený triedený zber https://www.minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/skutocna-cena-zalohy.html.</p> <p>Vzhľadom na uvedené nepovažujeme za potrebné uvádzať navrhnuté opatrenie v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025.</p> <p>K návrhu 5 - Uvedená požiadavka v 5. bode nie je potrebná vzhľadom k tomu, že v zmysle opatrenia O.63 bude vypracovaná analýza zariadení na spracovanie nebezpečných</p>

				<p>odpadov.</p> <p>K návrhu 7 - Uvedenú požiadavku nie je možné akceptovať v nadväznosti na ciele stanovené legislatívou EÚ.</p> <p>K návrhu 8 - vypracovanie analýzy recyklačných kapacít na plasty - Uvedená požiadavka je riešená aj opatrením O.29 v rámci PPVO SR na roky 2019 – 2025.</p> <p>K návrhu 9 - K ekomodulácii sa čaká na dokument vypracovaný EK, v zmysle neho sa bude nastavovať aj ekomodulácia v SR</p>
RÚZSR	<p>16. Zásadná pripomienka k časti 4.6.3 Opatrenia, opatrenie O.26 RÚZ navrhuje uvedené opatrenie vypustiť Odôvodnenie: Nemožno stanoviť opatrenie, ktorým sa deklaruje vopred bez akýchkoľvek vstupov, analýz, posúdenia dopadov, že prijatím nového zákona o odpadoch sa zabezpečí zlepšenie fungovania systému RZV pre obaly a neobalové výrobky. Požadujeme prehodnotiť nastavenie fungovania systému RZV pre obaly a neobalové výrobky na základe odborných diskusií a podľa dosiahnutých výsledkov a za týmto účelom vykonaných analýz a dopadov na fungovanie systému. Nie je odôvodnené takéto opatrenie, kedy existujú platné leg. nástroje (stále plnohodnotne nevyužívané a neaplikované v praxi), ktorých použiteľnosť a dodržiavanie v praxi môže zabezpečiť, resp. neustále zlepšovať fungovanie systému triedeného zberu. Za súčasného stavu nie sú dotiahnuté novelizované úpravy v odpadovej legislatíve.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>V zmysle Plánu legislatívnych úloh MŽP SR plánuje pripravovať nový zákon o obaloch a neobalových výrobkoch, s čím súvisí aj opatrenie O.26.</p>

	<p>Avizované zmeny v súvislosti s týmto opatrením sú preto vágne bez konkrétnej sledovanej úpravy a cieľov, ktoré by boli exaktne stanovené, merateľné a tým aj vyhodnotiteľné. Takáto koncepcia opatrenia má len charakter vízie na základe ničím neodôvodnenej kritiky aktuálneho systému, neobsahuje konkrétne dôvody potreby zmeny a sledovaný cieľ a k nemu konkrétne nástroje. Tak závažnú zmenu nemožno robiť v krátkom horizonte (6 mesiacov) bez skúmania merateľných ukazovateľov, bez ich vyhodnotenia bez precíznej odbornej prípravy za účasti odbornej verejnosti. Preto takéto vágne opatrenie nemá miesto v tak strategickom dokumente dlhodobého charakteru akým je POH, preto ho požadujeme vypustiť.</p>			
RÚZSR	<p>17. Zásadná pripomienka k časti 4.6.3 Opatrenia, opatrenie O.27</p> <p>Navrhujeme v konkurenčnom systéme RZV pre obaly a neobalové výrobky stanoviť v súlade s požiadavkami na ekomoduláciu spoločnú štruktúru evidencie pre obaly a neobalové výrobky. Zároveň stanoviť minimálnu výšku základného poplatku pre jednotlivé materiály, a tiež výšku malusu podľa ekomodulačnej štruktúry evidencie pre obaly a neobalové výrobky.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>O.27 obsahuje stanovenie minimálnej výšky základného poplatku, a zmeny v rámci systému ekomodulácie budú realizované v nadväznosti na rámec ekomodulácie na úrovni EÚ.</p>
RÚZSR	<p>18. Zásadná pripomienka k časti 4.6.3 Opatrenia, opatrenie O.28</p> <p>Navrhujeme podporiť financovanie projektov na dotried'ovanie odpadov z obalov a neobalových výrobkov po triedení pri zdroji – pričom bude potrebné zohľadniť štruktúru ekomodulačnej odpadovej evidencie</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Uvedená pripomienka bude riešená prostredníctvom nastavenia konkrétnych výziev pre oblasť podpory dotried'ovania odpadov z obalov a neobalových výrobkov po triedení pri zdroji, pričom dôraz bude na účinnejšie dotried'ovanie.</p>

RÚZSR	19. Zásadná pripomienka k časti 4.6.3 Opatrenia, opatrenie O.29 Opatrenie O.29. požadujeme vypustiť. Odôvodnenie: Je nevhodné a kontraproduktívne vopred vylučovať niektorý zo spôsobov zhodnotenia odpadov. Uvedené je rovnako v nesúlade a rozpore s cieľmi tohto Program nižšie s ohľadom na cirkulárnu ekonomiku. Práve fyzikálno - chemický rozklad (napr. s použitím rozpúšťadiel) vie byť zdrojom recyklovanej suroviny s kvalitatívnymi parametrami primárnej suroviny, čo nie je v súčasnosti možné zabezpečiť iným spôsobom. Kvalita recyklátu je rozhodujúca pri opätovnom použití suroviny a kľúčová najmä pri recyklácii plastu a jeho opätovnom použití napr. v automobilovom priemysle. Základným uhl'ovodíkom v zmysle navrhovaného znenia je možné vnímať aj napr. polypropylén či polyetylén.	Z	ČA	Rozpor odstránený V rámci rozporového konania s ÚV SR bolo opatrenie O.29 zmenené nasledovne: „Podporiť financovanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov z obalov a neobalových výrobkov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT), na základe posúdenia existujúcich recyklačných kapacít.“
RÚZSR	2. Zásadná pripomienka k materiálu ako celku Navrhujeme stanoviť konkrétny cieľ pre zber a recykláciu pre kompozitné obaly na báze lepenky (VKM) – nápojové obaly, prípadne doplniť opatrenie (kap. 4.6.3) na spustenie odbornej debaty s cieľom stanovenia cieľa pre tieto VKM pre obdobie od roku 2026. Odôvodnenie: Slovensko patrí ku krajinám s najnižším zberom a recykláciou kompozitných obalov na báze lepenky/nápojových kartónov v Európskej únii (podľa údajov spoločnosti Tetra Pak asi 15%), zatiaľ čo v EÚ sa v roku 2019 zrecyklovalo viac ako 50% nápojových kartónov. Domnievame sa, že vzniknutá situácia poškodzuje producentov nápojových kartónov a ich zákazníkov (najmä v mliekarenskom priemysle), pretože bude mať dopad na konkurencieschopnosť nápojových kartónov voči plastovým fľašiam. VKM majú prostredníctvom poslednej novely vyhlášky	Z	ČA	Rozpor odstránený Vzhľadom k cieľom pre obaly a neobalové výrobky a opatrenia O.26 nepovažujeme za potrebné uviesť navrhnuté požiadavky v rámci návrhu POH SR na roky 2021 – 2025. Uvedené požiadavky môžu byť riešené v rámci realizácie opatrenia O.26. Na rozporovom konaní bolo dohodnuté: <i>V kapitole 4.6 za vetu "Jedná sa o komodity, ktorých plnenie cieľov recyklácie..." bude doplnená veta "Pre zníženie množstva ZKO a zvýšenie miery triedenia a recyklácie</i>

	<p>373/2015 stanovenú rovnakú výšku sadzby na určenie nákladov na zabezpečenie triedeného zberu a zhodnocovania odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov (550,- Eur/t) ako je stanovená pre zložku „plasty“, ale neexistuje žiadna záruka, že sa dosiahnu podobné výsledky zberu a recyklácie (77% v 2025 podľa zákona o jednorazových obaloch). Trváme na tom, že takto nastavený vysoký náklad (550€/t) by mal byť úmerný vysokým ambíciám nášho priemyslu a ministerstvu životného prostredia. Preto požadujeme stanovenie konkrétneho cieľa na zber a recykláciu VKM na báze lepenky (nápojových obalov). Štáty ako Belgicko, Nemecko alebo Francúzsko s podobnými nákladmi dosahujú viac ako 60% recyklácie nápojových kartónov. Podľa našich informácií od OZV a odpadových firiem bez tohto cieľa nebude možné zaručiť recykláciu VKM na báze lepenky, pretože OZV môže plniť limity prostredníctvom papiera a odpadové firmy môžu využívať spaľovanie namiesto recyklácie. Máme za to, že je aj v záujme Slovenskej republiky splniť dlhodobé celkové ciele na recykláciu a zhodnotenie triedených zložiek komunálneho odpadu. Stanovením cieľov pre zber a recykláciu pre kompozitné obaly na báze lepenky (VKM)/nápojových obalov na základe širokej odbornej debaty by tomu podľa nás napomohlo.</p>			<p><i>komunálneho odpadu je možné sa v budúcnosti zamerať aj na stanovenie samostatného cieľa pre zber a recykláciu kompozitných obalov na báze lepenky."</i></p>
RÚZSR	<p>20. Zásadná pripomienka k časti 4.6.3 Opatrenia V časti 4.6.3. Opatrenia navrhujeme doplniť nové opatrenie, ktoré znie: „O.XX. Podporiť kreovanie nových kapacít a technológií na recykláciu plastu so zameraním na recykláciu širokospektrálne použiteľných recyklátov blízkych alebo kvalitatívne zhodných s primárnou surovinou získaných fyzikálno-chemickým rozkladom alebo technológiami na báze solventov. Zodpovednosť: MŽP SR Termín: priebežne“.</p>	Z	ČA	<p>V návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 bude opatrenie O.29 znieť nasledovne: „<i>Podporiť financovanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov z obalov a neobalových výrobkov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT), na základe posúdenia existujúcich recyklačných</i></p>

				kapacít.“
RÚZSR	<p>21. Pripomienka k O.33. v časti 4.6.3 Opatrenia Navrhuje sa zmena znenia opatrenia O.33. nasledovne: „Vypracovanie analýzy voľne pohodeného odpadu v spolupráci pri stanovení metodiky analýzy so zástupcami všetkých dotknutých orgánov vrátane zástupcov priemyslu.“. Odôvodnenie: V nadväznosti na Programové vyhlásenie vlády a celkového záväzku všeobecnej odbornej diskusie by sme privítali úpravu opatrenia.</p>	O	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>MŽP SR, Inštitút environmentálnej politiky vo svojej štúdii „Skutočná cena zálohy“ v prílohe č. 4 s názvom „Vplyv zálohovania jednorazových nápojových obalov na triedený zber“, analyzoval práve vplyv zálohovania na zavedený triedený zber https://www.minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/skutocna-cena-zalohy.html.</p> <p>Vzhľadom na uvedené nepovažujeme za potrebné uvádzať navrhnuté opatrenie v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025</p>
RÚZSR	<p>22. Zásadná pripomienka k časti 4.7. Ciele a opatrenia pre stavebné odpady a odpady z demolácií V časti 4.7.3. Opatrenia navrhujeme doplniť nové opatrenie, ktoré znie: „O. 41. Podporovať energetické využitie (zhodnotenie) vytriedených časti zo stavebných odpadov a odpadov z demolácií (odpadové stavebné drevo), ktoré nie sú vhodné pre recykláciu v existujúcich energetických zariadeniach vhodných na tento účel. Zodpovednosť: MŽP SR Termín: priebežne“.</p> <p>Odôvodnenie: Zníženie množstva skládkovaných stavebných odpadov a odpadov z demolácií (odpadové stavebné drevo) a zvýšenie energetického zhodnotenia odpadov.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Akceptované inak.</p> <p>V nadväznosti na opatrenie O.40 Posúdiť zavedenie štandardov pre odpad z dreva v nadväznosti na následné činnosti nakladania v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva, nepovažujeme za potrebné uvádzať nové opatrenie na podporu energetické zhodnocovanie týchto odpadov, nakoľko v zmysle uvedeného opatrenia budú vypracované štandardy pre odpad z dreva, ktoré pomôžu nasmerovať takýto odpad na</p>

				recykláciu, a v prípade nevhodnosti recyklácie nasmerujú predmetný odpad na energetické zhodnocovanie.
RÚZSR	<p>23. Zásadná pripomienka k časti 4.11. Ciele a opatrenia pre elektrozariadenia a elektroodpady V časti 4.11.3. Opatrenia navrhujeme doplniť nové opatrenie, ktoré znie: „Upraviť platnú legislatívu tak ako je štandardom vo väčšine európskych krajín: cieľ elektroodpadu vo výške 65% priemernej hmotnosti elektrozariadení uvedených na trh je aplikovateľný pre Slovenskú republiku a výrobcovia elektrozariadení nie sú zodpovední za plnenie cieľa zberu, ale za plnenie cieľa miery zhodnotenia a prípravy na opätovné použitie a recykláciu všetkého vyzbieraného a im sprístupneného elektroodpadu.“: Odôvodnenie: EÚ smernice definujú pre členské štáty kvantitatívne ciele zberu odpadu a výrobcom povinnosť v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcu povinnosť postarať sa o svoj odpad, ktorý im je k dispozícii. Zákon o odpadoch prenáša tieto zvýšené ciele priamo na výrobcov. A to napriek faktu, že výrobcovia nie sú jediným kanálom, cez ktorý sa s daným odpadom nakladá. Predpokladá sa, že 15 – 30% vzniknutého elektroodpadu mizne cez iné kanály (kovový šrot, neformálni výkupcovia, separovaný zber). To spôsobuje, že výrobcovia nie sú schopní splniť ambiciózne ciele zberu, ale keďže tieto sú sankcionovateľné, dochádza k obchodovaniu s takzvanými falošnými potvrdenkami (s odpadom, ktorý nikdy neexistoval) Riešením je v zákone o odpadoch plne rešpektovať zásadu rozšírenej zodpovednosti tak ako je to štandardom v iných krajinách a to povinnosťou výrobcov postarať sa o všetok odpad bez ohľadu na výšku limitu zberu. Výška limitu zberu je stanovená len na úrovni</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>EÚ smernice nedefinujú výrobcom povinnosť postarať sa o svoj elektroodpad, ktorý im je k dispozícii. Smernice stanovujú výrobcom povinnosť postarať sa o všetok vyzbieraný elektroodpad, pričom bola stanovená minimálna hranica zberu elektroodpadu, ktorú musia výrobcovia plniť. Je nelogické, aby štát plnil povinnosti ciele za výrobcov, tzn. za subjekty priamo zodpovedné za nakladanie s elektroodpadom.</p> <p>Ministerstvo na základe pracovných stretnutí vie o probléme tzv. miznúceho elektroodpadu cez iné kanály, na základe čoho k danej veci v spolupráci s viacerými OZV, ANSDS a SIŽP uskutočnila webinár pre zberačov a výkupcov kovového šrotu, na ktorom avizovala zvýšenie kontrol týchto subjektov v prípade, že nedôjde k náprave. Takisto je v pláne navýšenie počtu inšpektorov na SIŽP pre oblasť odpadového hospodárstva.</p> <p>V prípade, že RÚZSR vie o obchodovaní s falošnými potvrdenkami, vyzývame ju</p>

	štátu, výrobcovia majú povinnosť postarať sa o všetok odpad na základe svojho trhového podielu.			obrátiť sa priamo na SIŽP, a nie žiadať o zmenu zákona pre tých, ktorí si chcú plniť nižšie ciele a tým pádom znižovať finančné prostriedky určené na nakladanie s elektroodpadom na vlastné obohacovanie sa.
RÚZSR	<p>24. Zásadná pripomienka k časti 4. Záväzná časť programu – vloženie novej kapitoly 4.13 V rámci bodu 4 Záväzná časť programu navrhujeme doplniť novú kapitolu 4.13 s názvom „Ciele a opatrenia pre použité kuchynské oleje“ v znení: „Pre dosiahnutie klimatických cieľov v sektore dopravy je potrebné zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie v tomto sektore. Toto je možné výraznejšie dosiahnuť aj za využitia použitých kuchynských olejov na výrobu palív, ktorých emisie z fázy ich vzniku sú nulové a tým dokážu až o 90% znížiť emisie zo životného cyklu palív. Obce majú v zmysle §81, ods. 7, písm. b) Zákona o odpadoch zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov z domácností, pričom túto povinnosť sa vo veľkej miere dodržiava len formálne. Slovensko disponuje nasledovným potenciálom pre zber použitého kuchynského oleja: Ročný objem predaja kuchynského oleja domácnostiam - 30 Kton; Ročná kapacita zberu UCO (30% z predaja – podľa analýz sa zvyšok skonzumuje, vsiakne do jedla, vyparí) - 10 Kton (1,8 kg/os./rok); Cieľová miera zberu (30% z ročnej kapacity zberu UCO) – 3 Kton (0,6 kg/os./rok); Aktuálna miera zberu (4% z ročnej kapacity zberu UCO) – 400 ton (0,08 kg/os./rok). 4.13.1 Cieľ Zvýšiť množstvo vyzbieraného použitého kuchynského oleja vyprodukovaného v SR na úroveň 3000 ton ročne a jeho následné</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Akceptované inak.</p> <p>Navrhujeme do kapitoly 4.3 Ciele a opatrenia pre biologicky rozložiteľné odpady uviesť na konci úvodného textu nasledovný text: “Je potrebné pokračovať vo zvyšujúcom sa trende zberu použitých jedlých olejov a tukov z domácností. Dôležitou súčasťou je najmä zabezpečenie dostatočnej informovanosti obyvateľov SR o dôležitosti triedeného zberu použitých kuchynský olejov a tukov, o možnostiach zberu použitých jedlých olejov a tukov. V prípade nezvyšovania sa množstva vyzbieraných použitých jedlých olejov a tukov z domácností bude potrebné stanoviť napr. povinnosti odberu použitých jedlých olejov a tukov v maloobchodných predajniach s predajnou plochou nad 300 m2, určiť podmienky zberu použitých jedlých olejov a tukov z domácností.”</p>

<p>využitie na výrobu ďalších výrobkov. 4.13.2 Indikátory • Množstvo vyzbieraného a zhodnoteného kuchynského oleja (tis. ton/rok) • Množstvo vyzbieraného kuchynského oleja v domácnostiach (tis. ton/rok) 4.13.3 Opatrenia O.XX. Stanovenie povinnosti odberu UCO v maloobchodných predajniach s predajnou plochou nad 300m2 a zavedenie do praxe. Zodpovednosť: MŽP SR, obchodné reťazce Termín: 31.12.2022 O.XX. Integrácia systému zberu odpadových kuchynských olejov v synergii so zberom biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu ako doplnkové opatrenia k opatreniu O.57. Zodpovednosť: obce, zberové spoločnosti, MŽP SR Termín: bude doplnené“ Ostatné kapitoly a tabuľky navrhujeme primerane prečíslovať. Odôvodnenie: Použité kuchynské oleje (“UCO”) predstavujú dôležitú zložku pri výrobe bionafty a nezanedbateľnou mierou sa podieľajú na dosahovaní cieľov obsahu OZE, ale najmä znižovania emisií skleníkových plynov zo životného cyklu palív, ktoré boli stanovené Európskou komisiou. UCO sa dnes v SR zbiera najmä zo sektora reštaurácií a kuchýň. Sektor domácností predstavuje nevyužitý potenciál, ktorý dnes končí najmä v odpadových vodách, kde predstavuje niekoľko rizík, najmä pre upchávania potrubí, množenie hlodavcov v kanalizačných sieťach a tiež pre čistiaci proces. Stanovením cieľov zberu a využitia UCO a implementáciou opatrení na dosiahnutie týchto cieľov je možné: a) eliminovať vyššie uvedené rizikové faktory, b) zvýšiť mieru zberu a zhodnotenia tohto druhu odpadu a c) zvýšiť schopnosť SR dosiahnuť klimatické ciele v sektore dopravy dokonca z domácich zdrojov, nakoľko emisie skleníkových plynov v tomto sektore sa ako v jedinom nedarí dlhodobo znižovať. Vzhľadom na množstvo jedlých olejov umiestňovaných na trh v SR ako aj vzhľadom na praktické skúsenosti v iných krajinách EU, kde je intenzívny zber UCO už</p>			<p>Zároveň zlepšenie informovanosti je zabezpečené prostredníctvom opatrenia O.2 <i>Zlepšenie informovanosti obyvateľov o hierarchii odpadového hospodárstva a o možnostiach predchádzania vzniku odpadu a opätovného používania v súlade s PPVO SR 2019 - 2025, zberu, recyklácie a zhodnotenia odpadov na celoštátnej úrovni, zlepšenie informovanosti samospráv o nakladaní s odpadmi a vzdelávanie subjektov pôsobiachich v odpadovom hospodárstve, v kontexte obehového hospodárstva návrhu POH SR na roky 2021- 2025.</i></p>
---	--	--	---

	implementovaný, považujeme za reálne stanoviť cieľ pre množstvo vyzbieraného použitého kuchynského oleja vyprodukovaného v SR na úroveň 3000 ton ročne a následne ho využiť na výrobu ďalších výrobkov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhujeme doplniť UCO do Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025 ako samostatný prúd odpadov. V doplnených častiach je predstavená podstata využívania použitých kuchynských olejov pri výrobe bionafty. Dokument taktiež obsahuje predstavenie jednotlivých spôsobov a legislatívnych nástrojov pre zber UCO spolu s analýzou potenciálu ročnej kapacity zberu UCO na Slovensku.			
RÚZSR	25. Pripomienka k časti 4.15. Podpora preventívnych opatrení a systémov opätovného použitia obalov Navrhuje sa doplnenie časti 4.15. a zohľadnenie ochrannej úlohy obalov v predchádzaní vzniku odpadov. Odôvodnenie: V materiály chýba dôraz aj na ochrannú funkciu obalov, ktorá napríklad zabráňuje tomu, aby sa z výrobku stal predčasne odpad. Obal napríklad predlžuje dobu spotreby a zabráňuje tak tvorbe potravinového odpadu.	O	ČA	Vysvetlené na rozporovom konaní. V texte je zdôraznená potreba predchádzania vzniku odpadov z obalových materiálov a obalov všeobecne. Nie je spochybňovaná ochranná úloha obalov a ani textom uvedeným v časti 4.15 spochybnená ich úloha nie je.
RÚZSR	26. Zásadná pripomienka k časti 4.16.1. Podmienky pre cezhraničný pohyb odpadu V časti 4.16.1. v poslednom odseku (str. 125) navrhujeme za slová „oznamovateľ“ a „oznamovateľ“ vložiť slovo „dovozca“ v príslušnom gramatickom tvare. Odôvodnenie: Navrhujeme zohľadniť spoluzodpovednosť všetkých v reťazci cezhraničného pohybu odpadov.	Z	ČA	Rozpor odstránený V Nariadení Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o preprave odpadu a ani v zákone č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pojem "dovozca" nie je zadefinovaný, preto sa v uvedenom odseku používa správny pojem "príjemca". Riešenie zodpovednosti vo veci nezákonnej prepravy

				odpadov je presne ustanovené nariadením č. 1013/2006 o preprave odpadu a pokrýva všetky subjekty zapojené do cezhraničnej prepravy odpadov.
RÚZSR	<p>27. Zásadná pripomienka k časti 5.1.2. Suché zložky triedeného zberu: papier a lepenka, sklo, plasty, kompozitné obaly a kovy V časti 5.1.2 (str. 129) za prvý odsek navrhujeme vložiť novú vetu, ktorá znie: „Podporiť energetické zhodnotenie odpadov vznikajúcich pri recyklácii papiera a lepenky – tvorba bio zložky v TDP.“.</p> <p>Odôvodnenie: Zníženie množstva skládkovaného odpadu z papiera a lepenky a zvýšenie energetického zhodnotenia odpadov.</p> <p>Minimalizácia a znižovanie uhlíkovej stopy.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Návrh RÚZ na doplnenie odôvodnenia:</p> <p>„Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 sa zameriava na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, ako je predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, príprava na opätovné použitie a recyklácia. Napriek navrhnutým opatreniam v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 môže dochádzať k vzniku zvyškového komunálneho odpadu. Vzhľadom k vyššie uvedenému by pre odklonenie odpadov od skládkovania mala SR využiť existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie zvyškových odpadov, resp. odpadov, ktoré nie je možné recyklovať nielen v cementárňach, ale aj v tých elektrárňach a teplárňach, ktoré budú mať na to vytvorené technické podmienky, pričom základnou podmienkou bude dodržiavanie emisných limitov, ktoré sú predpísané platnou legislatívou.“</p>

				<p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 sa zameriava na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, ako je predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, príprava na opätovné použitie a recyklácia. Napriek navrhnutým opatreniam v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 môže dochádzať k vzniku zvyškového komunálneho odpadu. Vzhľadom k vyššie uvedenému by pre odklonenie odpadov od skládkovania mala SR využiť existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie zvyškových odpadov, resp. odpadov, ktoré nie je možné recyklovať nielen v cementárňach, ale aj v tých elektrárňach a teplárňach, ktoré budú mať na to vytvorené technické podmienky, pričom základnou podmienkou bude dodržiavanie emisných limitov, ktoré sú predpísané platnou legislatívou.</p>
RÚZSR	<p>28. Zásadná pripomienka k časti 5.1.6. Stavebné odpady a odpady z demolácií V časti 5.1.6 (str. 131) sa navrhuje doplniť druhá veta, ktorá znie: „Podporiť energetické zhodnotenie odpadov vznikajúcich pri recyklácii stavebných odpadov a odpadov z demolácií (odpadové drevo) – tvorba bio zložky v TDP.“. Odôvodnenie: Zníženie množstva skládkovaného odpadu zo stavieb a demolácií (využitie odpadového</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Akceptované inak.</p> <p>V nadväznosti na opatrenie O.40.Posúdiť zavedenie štandardov pre odpad z dreva v nadväznosti na následné činnosti nakladania v</p>

	dreva) a zvýšenie energetického zhodnotenia odpadov. Minimalizácia a znižovanie uhlíkovej stopy.			zmysle hierarchie odpadového hospodárstva, nepovažujeme za potrebné uvádzať navrhovanú novú vetu na podporu energetického zhodnocovania týchto odpadov, nakoľko v zmysle uvedeného opatrenia budú vypracované štandardy pre odpad z dreva, ktoré pomôžu nasmerovať takýto odpad na recykláciu, a v prípade nevhodnosti recyklácie nasmerujú predmetný odpad na energetické zhodnocovanie. Uvedené by sa malo týkať aj zvyškov po recyklácii.
RÚZSR	29. Zásadná pripomienka k časti 5.2. Spaľovne odpadov, zariadenia na spoluspaľovanie odpadov V časti 5.2. sa navrhuje aktuálny text nahradiť v plnom rozsahu nasledovne: „Diskutovanou témou medzi odbornou verejnosťou je aj možnosť výstavby nadregionálnych zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov činnosťou energetického zhodnocovania (R1) a využitia existujúcich energetických zariadení (spoluspaľovanie TDP) vhodných na tento účel (ako sú napríklad fluidné kotly) z dôvodu nutnosti obmedzovania ukladania ZKO na skládky odpadov a plnenia cieľov EÚ v tejto oblasti. Ako jeden z nástrojov na odklonenie odpadov od skládkovania sa SR musí zamerať aj na využitie existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov alebo paliva vyrobeného z odpadov ako TDP, TAP, predovšetkým cementární, elektrární a teplární a využitia existujúcich energetických zariadení (spoluspaľovanie TDP) vhodných na tento účel (ako sú napríklad	Z	ČA	Rozpor odstránený Návrh RÚZ na doplnenie odôvodnenia: „Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 sa zameriava na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, ako je predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, príprava na opätovné použitie a recyklácia. Napriek navrhnutým opatreniam v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 môže dochádzať k vzniku zvyškového komunálneho odpadu. Vzhľadom k vyššie uvedenému by pre odklonenie odpadov od skládkovania mala SR využiť existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie zvyškových odpadov, resp. odpadov, ktoré

<p>fluidné kotly) najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu. Cementárne oproti iným zariadeniam na energetické zhodnotenie odpadov majú výrazný benefit vo využití vznikajúceho popola pri spaľovaní odpadov, ktorý sa stáva pevnou súčasťou zloženia cementu. V nadväznosti na uprednostňovanie materiálového zhodnocovania odpadov pred ich energetickým zhodnocovaním v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva, vzhľadom na existenciu zariadení na spoluspaľovanie odpadov a na spoluspaľovanie TDP na území SR, ako aj na potrebu uprednostňovania použitia odpadu a TDP vzniknutého na území SR využívaného ako náhrady primárneho paliva v existujúcich zariadeniach na spoluspaľovanie odpadu, riešením je nasmerovanie takéhoto nerecyklovateľného komunálneho odpadu do zariadení na spoluspaľovanie odpadu alebo paliva vyrobeného z odpadu ako TDP . Týmto sa nasmeruje podpora pre slovenských, lokálnych spracovateľov odpadu vzniknutého na území SR, ktorý je využívaný ako náhrada primárneho paliva v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadu a TDP a v existujúcich prevádzkach zdrojov na samostatnú alebo kombinovanú výrobu elektriny a tepla po ich prispôbení alebo po ich modernizácii. Podľa schválenej Energetickej politiky SR po odstavení výroby elektriny z domáceho uhlia bude SR takmer 100 % závislá na importe všetkých primárnych zdrojov energie, pretože import jadrového paliva dosahuje 100 %, zemného plynu 98 % a ropy 99 %. V oblasti spaľovania odpadov bez ohľadu na to, či sa jedná o zariadenia bez využitia energie alebo zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov a palív z odpadov (TDP) , je potrebné dôsledne zanalyzovať aktuálne kapacity existujúcich zariadení vo vzťahu k niektorým problémovým druhom odpadov, ktoré sa nedajú recyklovať a zároveň nie je možné ich zneškodňovanie na skládke</p>		<p>nie je možné recyklovať nielen v cementárňach, ale aj v tých elektrárnach a teplárnach, ktoré budú mať na to vytvorené technické podmienky, pričom základnou podmienkou bude dodržiavanie emisných limitov, ktoré sú predpísané platnou legislatívou.“</p> <p>Navrhujeme text upraviť nasledovne: “Diskutovanou témou medzi odbornou verejnosťou je aj možnosť výstavby nadregionálnych zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov činnosťou energetického zhodnocovania (R1) z dôvodu nutnosti obmedzovania ukladania ZKO na skládky odpadov a plnenia cieľov EÚ v tejto oblasti. Ako jeden z nástrojov na odklonenie odpadov od skládkovania sa SR musí zamerať aj na využitie existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov predovšetkým cementární, elektrární a teplární najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu. Cementárne oproti iným zariadeniam na energetické zhodnotenie odpadov majú výrazný benefit vo využití vznikajúceho popola pri spaľovaní odpadov, ktorý sa stáva pevnou súčasťou zloženia cementu. V</p>
--	--	--

<p>odpadov. Nedostatok koncových zariadení na spaľovanie odpadu môže pri uzatváraní skládok odpadov najmä pre skládky nebezpečného odpadu spôsobiť absenciu kapacít na spracovanie odpadu, čo by mohlo mať závažné dôsledky z hľadiska ochrany životného prostredia alebo zdravia ľudí. Napriek skutočnosti, že zásada blízkosti a sebestačnosti neznamená, že každý ČŠ má mať na svojom území úplnú škálu zariadení na konečné spracovanie, je z hľadiska rozdielnosti ekonomík a národných hospodárstiev jednotlivých ČŠ potrebné uvažovať aj s možnosťou, že odpad nebude možné zneškodniť alebo zhodnotiť v inom ČŠ, na čo musí byť infraštruktúra spracovateľských kapacít na nakladanie s odpadom pripravená. Táto skutočnosť sa javí ako naliehavá pri nebezpečnom odpade, pričom prioritou by pre nasledovné obdobie malo byť zabezpečenie vhodných zariadení na zneškodňovanie alebo zhodnocovanie nebezpečného odpadu vrátane odpadu zo zdravotníckej a veterinárnej starostlivosti, ktorých kapacita začína byť v posledných rokoch nedostatočná. Najmä situácia počas pandémie COVID – 19 by sa mala stať príkladom pre posúdenie naliehavosti v zlepšovaní infraštruktúry spracovateľských zariadení. Je potrebné zvážiť v prípade takýchto odpadov aj budovanie zariadení na nakladanie s odpadmi nadregionálneho významu (separačné zariadenia a zariadenia na výrobu TDP z vyseparovaných zložiek), ktoré môžu výrazne prispieť k zlepšeniu situácie v nakladaní s vyššie uvedenými odpadmi, v nadväznosti na potreby regiónov.“.</p> <p>Odôvodnenie: Navrhujeme zohľadniť všetky subjekty, ktoré pri svojom podnikaní využívajú odpady a produkty z nich ako energetickú surovinu. Zároveň zohľadniť všetky možnosti energetického zhodnocovania odpadov a palív z nich. Tiež zrovnoprávniť všetky subjekty, ktoré pri svojom podnikaní využívajú</p>		<p>nadväznosti na uprednostňovanie materiálového zhodnocovania odpadov pred ich energetickým zhodnocovaním v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva, vzhľadom na existenciu zariadení na spoluspaľovanie odpadov ako aj na potrebu uprednostňovania použitia odpadu vzniknutého na území SR využívaného ako náhrady primárneho paliva v existujúcich zariadeniach na spoluspaľovanie odpadu, riešením je nasmerovanie takéhoto nerecyklovateľného komunálneho odpadu do zariadení na spoluspaľovanie odpadu. Týmto sa nasmeruje podpora pre slovenských, lokálnych spracovateľov odpadu vzniknutého na území SR, ktorý je využívaný ako náhrada primárneho paliva v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadu a v existujúcich prevádzkach zdrojov na samostatnú alebo kombinovanú výrobu elektriny a tepla po ich prispôbení alebo po ich modernizácii. Podľa schválenej Energetickej politiky SR po odstavení výroby elektriny z domáceho uhlia bude SR takmer 100 % závislá na importe všetkých primárnych zdrojov energie, pretože import jadrového paliva dosahuje 100 %, zemného plynu 98 % a ropy 99 %. V oblasti spaľovania odpadov bez ohľadu na to, či sa jedná o</p>
--	--	--

	<p>odpady a produkty z nich ako energetickú surovinu a zdôrazniť potrebu podpory segmentu spracovania a využitia odpadov. Nevidíme dôvod na akékoľvek obmedzenie energetického zhodnocovania odpadov len v existujúcich zariadeniach, ktoré aj tak kapacitne nepostačujú a pri ktorých sú napríklad len systémy čistenia spalín z hľadiska emisných limitov vysoko problematické a v porovnaní s najvyspelejšími modernými technológiami energetického zhodnocovania odpadov aj niekoľkonásobne menej účinné. V prípade, že vznikne dopyt na území SR na výstavbu zariadení na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov najmodernejšieho typu, spĺňajúce všetky relevantné environmentálne aj legislatívne požiadavky, ako aj požiadavky na energetickú účinnosť a ktorého výsledkom bude znižovanie používania primárnych zdrojov energie (čo je aj klimaticky záväzným cieľom pre Slovenskú republiku), považujeme za neopodstatnené blokovať tieto iniciatívy spôsobom, ktorý obmedzuje konkurencieschopnosť v nakladaní s odpadom, potláča inovatívnosť a bráni vstupu novým hospodárskym subjektom</p>		<p>zariadenia bez využitia energie alebo zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov, je potrebné dôsledne zanalyzovať aktuálne kapacity existujúcich zariadení vo vzťahu k niektorým problémovým druhom odpadov, ktoré sa nedajú recyklovať a zároveň nie je možné ich zneškodňovanie na skládke odpadov. Nedostatok koncových zariadení na spaľovanie odpadu môže pri uzatváraní skládok odpadov najmä pre skládky nebezpečného odpadu spôsobiť absenciu kapacít na spracovanie odpadu, čo by mohlo mať závažné dôsledky z hľadiska ochrany životného prostredia alebo zdravia ľudí. Napriek skutočnosti, že zásada blízkosti a sebestačnosti neznamena, že každý ČŠ má mať na svojom území úplnú škálu zariadení na konečné spracovanie, je z hľadiska rozdielností ekonomík a národných hospodárstiev jednotlivých ČŠ potrebné uvažovať aj s možnosťou, že odpad nebude možné zneškodniť alebo zhodnotiť v inom ČŠ, na čo musí byť infraštruktúra spracovateľských kapacít na nakladanie s odpadom pripravená. Táto skutočnosť sa javí ako naliehavá pri nebezpečnom odpade, pričom prioritou by pre nasledovné obdobie malo byť zabezpečenie vhodných zariadení na zneškodňovanie alebo zhodnocovanie</p>
--	--	--	--

				nebezpečného odpadu vrátane odpadu zo zdravotníckej a veterinárnej starostlivosti, ktorých kapacita začína byť v posledných rokoch nedostatočná. Najmä situácia počas pandémie COVID – 19 by sa mala stať príkladom pre posúdenie naliehavosti v zlepšovaní infraštruktúry spracovateľských zariadení. Je potrebné zvážiť v prípade takýchto odpadov aj budovanie zariadení na nakladanie s odpadmi nadregionálneho významu, ktoré môžu výrazne prispieť k zlepšeniu situácie v nakladaní s vyššie uvedenými odpadmi, v nadväznosti na potreby regiónov.”
RÚZSR	<p>3. Zásadná pripomienka k časti 2.5 – Osobitné prúdy odpadov V rámci kapitoly 2.5 Osobitné prúdy odpadov navrhujeme doplniť novú podkapitolu 2.5.4 s názvom „Použité kuchynské oleje“ v znení:</p> <p>„Použitý kuchynský olej („UCO“) je dôležitou zložkou pri výrobe bionafty a nezanedbateľnou mierou sa podieľa na dosahovaní cieľov dosahovania OZE v doprave, ale najmä znižovania emisií skleníkových plynov zo životného cyklu palív, ktoré boli stanovené Európskou komisiou. V tomto kontexte je potrebné dodať, že emisie skleníkových plynov v sektore dopravy sa ako v jedinom nedarí dlhodobo znižovať. K dosiahnutiu emisných cieľov zo životného cyklu palív výrazne prispieva aj UCO, nakoľko emisie z fázy jeho vzniku extrakcie sú nulové (keďže ide o odpad). V prípade nesplnenia</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>V rámci kapitoly 2.5 Osobitné prúdy odpadov nepovažujeme za potrebné uviesť ako novú podkapitolu “Použité kuchynské oleje”, keďže ide o druh odpadu, ktorý sa nepodieľa na množstve vzniku odpadov takým podielom ako napríklad stavebný odpad a odpad z demolácií, biologicky rozložiteľný priemyselný odpad a odpadové oleje, ktoré sú v tejto kapitole uvedené.</p> <p>Zároveň považujeme použité jedlé oleje a</p>

<p>stanovených emisných limitov hrozia producentom palív správne konania a samozrejme sa tým neznížia emisie skleníkových plynov v doprave tak, ako by mohli. Slovenská republika využíva potenciál UCO vznikajúceho v sektore reštaurácií a jedální, kde sa tento odpad vykupuje. Veľký nevyužitý potenciál zberu UCO predstavujú domácnosti, kde síce existuje niekoľko lokálnych iniciatív jeho zberu, ale pre využitie tohto potenciálu je potrebné zaviesť súbor koordinovaných opatrení podporujúcich jeho zber. Pre zber UCO z domácností sú k dispozícii nasledovné spôsoby a legislatívne nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zber „Door to door“ o UCO je zbierané priamo z domácností, napr. popri kuchynskom odpade (v samostatných nádobách) • Povinný odber UCO v obchodoch predávajúcich jedlý olej (od určitej výmery predajne) • Zaradenie jedlého oleja medzi určené výrobky v zmysle zákona o odpadoch a aplikácia princípu rozšírenej zodpovednosti výrobcu • Zberné miesta a dobrovoľné odovzdávanie o Lokalizácia na zberných dvoroch, v blízkosti škôl, parkovacích miest, frekventovaných ulíc, a.i. <p>Na Slovensku sa zber UCO z domácností realizuje pomocou niekoľkých iniciatív súkromného sektora. 1. Projekt, ktorý zastrešuje spoločnosť Slovnaft s názvom „Aj kvapka oleja sa ráta“. Projekt začal v roku 2011 so spoločnosťou Rest Oil a olej bolo možnosť odovzdať na 10 čerpacích staniaciach („ČS“). V roku 2013 pribudlo ďalších 5 ČS, kde boli trvale umiestnené zberné kontajnery. V roku 2015 spoločnosť Slovnaft spojila sily s novým partnerom, spoločnosťou Meroco. Na jeseň 2015 sa zber spustil na celkovo 88 ČS, tak aby bolo pokryté celé územie SR. V súčasnosti je služba dostupná na 212 čerpacích staniaciach v 118 slovenských mestách a obciach. V rámci Slovenska existujú aj menšie regionálne aktivity, ktorých vyzbieraný objem je veľmi zanedbateľný. 2. Projekt Prilej Olej, ktorý zastrešuje spoločnosť Meroco a v rámci ktorého sa v</p>		<p>tuky za druh odpadu, u ktorého je potrebné vykonávať triedený zber aj z domácností a z tohto dôvodu bol od roku 2016 zavedený v zákone o odpadoch povinný triedený zber tohto druhu odpadu ako samostatnej zložky biologicky rozložiteľného odpadu. V roku 2016 bolo vyzbieraných 176,35 ton, v roku 2017 bolo vyzbieraných 241,63 ton, v roku 2018 bolo vyzbieraných 334,04 ton a v roku 2019 bolo vyzbieraných 425,23 ton. (http://cms.enviroportal.sk/odpady/verejne-informacie.php?rok=B-2016&kr=v&kat%5B%5D=200125)</p> <p>Aj na základe týchto údajov je zrejmé, že množstvá použitých jedlých olejov a tukov z domácností sa každým rokom zvyšujú.</p> <p>Navrhujeme však do kapitoly 4.3 Ciele a opatrenia pre biologicky rozložiteľné odpady uviesť na konci úvodného textu nasledovný text: <i>“Je potrebné pokračovať vo zvyšujúcom sa trende zberu použitých jedlých olejov a tukov z domácností. Dôležitou súčasťou je najmä zabezpečenie dostatočnej informovanosti obyvateľov SR o dôležitosti triedeného zberu použitých kuchynských olejov a tukov, o možnostiach zberu použitých jedlých olejov a tukov. V prípade nezvyšovania sa množstva vyzbieraných</i></p>
---	--	---

<p>regióny západného Slovenska zbiera UCO v obciach a na zberných dvoroch výmenou za ocot. 3. Projekt obchodného reťazca Kaufland, ktorý pri svojich predajniach zaviedol zber UCO. V európskom porovnaní je najlepšie implementovaný zber UCO v Belgicku, Rakúsku, Holandsku a Švédsku, pričom percentuálne vyjadrenie zozbieraného UCO z ročnej kapacity zberu je v Belgicku 63,80%, v Rakúsku 33,60%, Holandsku 30%, Švédsku 46,70% a na Slovensku ide o 3,60%, čo znamená, že na Slovensku je ročná kapacita zberu UCO 10 000,00 a skutočne zozbieraný UCO je 360,00. Odôvodnenie: Použité kuchynské oleje ("UCO") predstavujú dôležitú zložku pri výrobe bionafty a nezanedbateľnou mierou sa podieľajú na dosahovaní cieľov obsahu OZE, ale najmä znižovania emisií skleníkových plynov zo životného cyklu palív, ktoré boli stanovené Európskou komisiou. UCO sa dnes v SR zbiera najmä zo sektora reštaurácií a kuchýň. Sektor domácností predstavuje nevyužitý potenciál, ktorý dnes končí najmä v odpadových vodách, kde predstavuje niekoľko rizík, najmä pre upchávania potrubí, množenie hlodavcov v kanalizačných sieťach a tiež pre čistiaci proces. Stanovením cieľov zberu a využitia UCO a implementáciou opatrení na dosiahnutie týchto cieľov je možné: 1. eliminovať vyššie uvedené rizikové faktory, 2. zvýšiť mieru zberu a zhodnotenia tohto druhu odpadu a 3. Zvýšiť schopnosť SR dosiahnuť klimatické ciele v sektore dopravy dokonca z domácich zdrojov, nakoľko emisie skleníkových plynov v tomto sektore sa ako v jedinom nedarí dlhodobo znižovať. Vzhľadom na množstvo jedlých olejov umiestňovaných na trh v SR ako aj vzhľadom na praktické skúsenosti v iných krajinách EU, kde je intenzívny zber UCO už implementovaný, považujeme za reálne stanoviť cieľ pre množstvo vyzbieraného použitého kuchynského oleja vyprodukovaného v SR na úroveň 3000 ton ročne a následne ho</p>			<p><i>použitých jedlých olejov a tukov z domácností bude potrebné stanoviť napr. povinnosti odberu použitých jedlých olejov a tukov v maloobchodných predajniach s predajnou plochou nad 300 m², určiť podmienky zberu použitých jedlých olejov a tukov z domácností."</i></p> <p>Zároveň zlepšenie informovanosti je zabezpečené prostredníctvom opatrenia O.2 Zlepšenie informovanosti obyvateľov o hierarchii odpadového hospodárstva a o možnostiach predchádzania vzniku odpadu a opätovného používania v súlade s PPVO SR 2019 - 2025, zberu, recyklácie a zhodnotenia odpadov na celoštátnej úrovni, zlepšenie informovanosti samospráv o nakladaní s odpadmi a vzdelávanie subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve, v kontexte obehového hospodárstva návrhu POH SR na roky 2021 – 2025.</p>
---	--	--	--

	využiť na výrobu ďalších výrobkov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhujeme doplniť UCO do Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025 ako samostatný prúd odpadov. V doplnených častiach je predstavená podstata využívania použitých kuchynských olejov pri výrobe bionafty. Dokument taktiež obsahuje predstavenie jednotlivých spôsobov a legislatívnych nástrojov pre zber UCO spolu s analýzou potenciálu ročnej kapacity zberu UCO na Slovensku.			
RÚZSR	<p>30. Zásadná pripomienka k časti 5.3 Skládky odpadov Navrhujeme vložiť nový odstavec za štvrtý odsek: „V prípade priemyselných nebezpečných odpadov, pre ktoré neexistujú ekonomicky dostupné technológie na ich zhodnocovanie, bude rozširovanie kapacít skládok odpadov nevyhnutné tak v strednodobom, ako aj v dlhodobom horizonte, keďže ich úloha je z hľadiska zaistenia bezpečnosti nakladania s nebezpečným odpadom a princípom blízkosti a sebestačnosti stále nenahraditeľná.“ a navrhujeme upraviť poslednú vetu tejto kapitoly nasledovne: Rozširovanie kapacít skládok priemyselných nebezpečných odpadov a odpadov, ktoré nie sú nebezpečné, však bude nevyhnutné tak v strednodobom, ako aj v dlhodobom horizonte, keďže ich úloha je z hľadiska bezpečnosti nakladania s odpadom a princípom blízkosti a sebestačnosti stále nenahraditeľná.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Text v kapitole 5.3 bol zmenený nasledovne:</p> <p>„V súvislosti s absenciou skládkových kapacít už v 2 regiónoch, resp. na určité druhy nebezpečných odpadov, ktoré vznikajú vo väčšom množstve najmä z priemyselnej činnosti, je potrebné detailnejšie analyzovať možnosti koncových spracovateľských kapacít pre nebezpečné odpady. V prípade potreby sa vykoná aj analýza pre možné povolenie rozširovania existujúcich kapacít skládok odpadu.“</p> <p>V návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 je uvedené “Na skládkovanie nebezpečného odpadu bolo ku konca roka 2019 k dispozícii 10 skládok odpadov, pričom voľné kapacity by mali umožniť pri nezmenených objemoch skládkovaných nebezpečných odpadov skládkovanie na celé obdobie programu. Na základe posledných dát o vývoji skládkovania</p>

				<p>nebezpečného odpadu by voľné kapacity mali postačiť až na najbližších 10 rokov. V súvislosti s absenciou skládkových kapacít už v 2 regiónoch je potrebné detailnejšie analyzovať možnosti koncových spracovateľských kapacít pre nebezpečné odpady. Budovanie skládok odpadov na nebezpečný odpad nie je na programové obdobie rokov 2021 - 2025 potrebné a je v priamom rozpore s cieľmi SR pre nakladanie s odpadmi.”</p> <p>Čl. 16 (4) rámcovej smernice o odpade: Zásady blízkosti a sebestačnosti neznamenaajú, že každý členský štát má mať na svojom území úplnú škálu zariadení na konečné zhodnocovanie.</p>
RÚZSR	<p>31. Zásadná pripomienka k časti 5.6. Potreby investícií vrátane finančných prostriedkov určených miestnym orgánom nevyhnutných na splnenie uvedených potrieb V časti 5.6 (str. 139) sa v druhej vete za slová „energetické zhodnotenie odpadu“ navrhuje vložiť slová „v dostupných zariadeniach elektrární a teplární SR“. Pred poslednú vetu predmetnej časti navrhujeme doplniť „,,Pri rozvoji kapacít je treba zohľadniť aj skutočnosť, že nikdy nie je možné 100% odpadu recyklovať, resp. materiálovo zhodnotiť a teda v úvahu je potrebné brať aj budovanie zariadení na energetické zhodnotenie odpadov ako práve vhodnú koncovku pre nerecyklovateľné prúdy odpadov alebo odpady vznikajúce pri materiálovom zhodnocovaní.“. Odôvodnenie:</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Navrhovaný text “v dostupných zariadeniach elektrární a teplární SR” nepovažujeme za potrebné doplniť, nakoľko slová “energetické zhodnotenie odpadu” v druhej vete zahŕňa aj navrhované zariadenia, v prípade že energeticky zhodnocujú odpad.</p> <p>Hlavným cieľom odpadového hospodárstva nie je odkloniť komunálny odpad od skládkovania a presmerovať ho na energetické zhodnotenie, ale vzhľadom na</p>

	Zohľadniť všetky možnosti energetického zhodnocovania odpadov a palív z nich. Pri budovaní kapacít je treba zohľadniť aj skutočnosť, že nikdy nie je možné 100% recyklovať, a teda je potrebné zvážiť zariadenia na energetické zhodnotenie odpadov ako práve vhodnú koncovku aj pre nerecyklovateľné prúdy odpadu.			hierarchiu odpadového hospodárstva a stanovené ciele v rámcovej smernici o odpade, podporovať predchádzanie vzniku odpadu a opätovné použitie dosiahnuť minimálne požadovanú mieru prípravy na opätovné použitie a recyklácie. Následne zvyškový odpad zhodnotiť iným spôsobom, napr. energeticky v existujúcich zariadeniach na spoluspaľovanie odpadov (cementárne), ktoré majú výrazný benefit vo využívaní popola pri spoluspaľovaní odpadu, ktorý je súčasťou cementu.
RÚZSR	32. Zásadná pripomienka k časti 5.8. Informácie o tom, ako sa určia miesta a o kapacite budúcich zariadení na nakladanie s odpadmi V časti 5.8 (str. 143) sa navrhuje doplniť šiestu odrážku, ktorá znie: „Existujúcej potrebnej infraštruktúry v nadväznosti na následné možnosti využitia vyseparovaných zložiek odpadu“. Odôvodnenie: Navrhujeme zohľadniť všetky možnosti, ktoré poskytujú doteraz vybudované a nie v plnej miere využívané kapacity.	Z	ČA	Rozpor odstránený Do kapitoly 5.8 bol doplnený text: ✓ existencie a umiestnenia aktuálne dostupných zariadení s potenciálom ďalšieho využitia vytriedených zložiek odpadu.
RÚZSR	33. Zásadná pripomienka k časti 5.9. Všeobecné politiky odpadového hospodárstva V časti 5.9 Opatrenia v NUS (str. 146) sa navrhuje doplniť piatu odrážku, ktorá znie: „Do znižovania miery skládkovania	Z	N ČA	Rozpor odstránený Opatrenia v NUS uvedené na str. 146 preberajú opatrenia priamo uvedené v NUS na str. 61. Keďže sa jedná o kapitolu

	ZKO zapojiť širšiu skupinu organizácií využívajúcich v súčasnosti tuhé paliva.“ Odôvodnenie: Zrovnoprávniť všetky subjekty, ktoré pri svojom podnikaní využívajú odpady a produkty z nich ako energetickú surovinu.			všeobecné politiky odpadového hospodárstva, nie je možné uviesť iné opatrenia ako tie opatrenia, ktoré sú uvedené priamo v NUS.
RÚZSR	34. Zásadná pripomienka k časti 5.9. Všeobecné politiky odpadového hospodárstva V časti 5.9 Dodatočné opatrenia v NUS (str. 146) sa dopĺňa štvrtá odrážka, ktorá znie takto: „Energetické zhodnocovanie odpadu a palív vyrobených z odpadu v súčasných energetických zariadeniach.“. Odôvodnenie: Zohľadniť všetky možnosti energetického zhodnocovania odpadov a palív z nich.	Z	ČA	Rozpor odstránený. Dodatočné opatrenia v NUS uvedené na str. 146 preberajú opatrenia priamo uvedené v NUS na str. 62 - 63. Keďže sa jedná o kapitolu všeobecné politiky odpadového hospodárstva, nie je možné uviesť iné opatrenia ako tie opatrenia, ktoré sú uvedené priamo v NUS.
RÚZSR	35. Pripomienka k časti 5.9. Všeobecné politiky odpadového hospodárstva V navrhovaných analýzach chýba zohľadnenie kvality druhotnej suroviny a teda aj jej reálna upotrebitelnosť pre využiteľné účely. Uvedené priamo súvisí s materiálovými tokmi a kvalitou recyklátov. Napr. v automobilovom priemysle nie je možné použiť väčšinu plastových recyklátov z dôvodu degradácie vlastností suroviny v prípade, ak nepôjde o moderné technológie, ktoré recyklujú materiál až na úrovni chemických látok. Okrem toho v celom materiály Programu chýba riešenie priemyselných odpadov ako dôležitého zdroja suroviny pre materiálové zhodnotenie. Rovnako je nevhodné uvažovať len o vybraných odvetviach ale je potrebné riešiť priemyselný odpad komplexne.	O		Nemá charakter pripomienky. V časti 5.9 neuvádzame žiadne analýzy, pripomienke nerozumieme. Prosíme o vysvetlenie.
RÚZSR		Z	A	Text týkajúci sa zeleného verejného

	<p>36. Zásadná pripomienka k časti 6.1. Existujúce a plánované opatrenia pre plnenie povinností vyplývajúcich z článku 9 (1) rámcovej smernice o odpade Navrhujeme cieľ 10.2. vypustiť a zásadne prepracovať na základe odborných analýz a diskusií. Odôvodnenie: Program uvádza nereálny cieľ a navyše bez potrebných definícií. Verejné obstarávanie pokrýva aj napríklad stavebníctvo (výstavbu ciest a pod.) a tiež aj dobrovoľných obstarávateľov ako aj služby. Pričom počítanie percentuálneho podielu aj so službami ďalej výrazne skresľuje tento cieľ. Uvedené tiež neberie ohľad na spravodlivé a hospodárne nakladanie s verejnými zdrojmi. Rovnako Program neberie ohľad na možnosti slovenského hospodárstva a to ani súčasný stav recyklácie alebo obehového hospodárstva. Navrhované znenie výrazne poškodí ekonomiku SR a pred stanovením konkrétnych percentuálnych cieľov je potrebné takéto zásadné opatrenie konzultovať s príslušnými rezortmi a odvetviami národného hospodárstva. Pri priemernej dĺžke stavebného konania ani nie je možné aby do roku 2030 boli vybudované kapacity, ktoré by vedeli zabezpečiť aby 70% výrokov bolo z obnoviteľných zdrojov, resp. recyklovaných materiálov.</p>			<p>obstarávania vyplývajúci z cieľa 10.2 Envirostratégie 2030 uvedený v časti 6.1 bude preformulovaný iba na odkaz na Envirostratégiu 2030 vo vzťahu k zelenému verejnému obstarávaniu, ktorá bola schválená uznesením na rokovaní vlády SR.</p>
RÚZSR	<p>37. Zásadná pripomienka k časti 6.1. Existujúce a plánované opatrenia pre plnenie povinností vyplývajúcich z článku 9 (1) rámcovej smernice o odpade Navrhujeme O.35. a O.36. zosúladiť s požiadavkami Smerníc a reálnymi možnosťami slovenského hospodárstva na základe odborných analýz a diskusií. Odôvodnenie: Uvedené ide nad rámec EU predpisov, pričom pri súčasnej úrovni technológii a poznania nie je možné všetky materiály takýmto spôsobom nahradiť a zakázať. Toto potvrdila aj aktuálna pandemická</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Uvedené nie je možné zmeniť, nakoľko sú to opatrenia zo strategického dokumentu PPVO SR 2019 – 2025 schváleného vládou SR.</p>

	situácia a potreba napr. jednorazových sterilných balení, či jednorazových pomôcok alebo balení v materiáloch ktoré podporujú ochranu zdravia, resp. majú prípadne germicídne účinky. Pri takýchto opatreniach je nutné brať v úvahu aj vhodnosť a dostupnosť bezpečných alternatív, tak aby Slovensko neposunulo v rozvoji a ochrane bezpečnosti a zdravia obyvateľstva späť. Pri Programe a uvedených opatreniach treba vnímať celkovú hospodársku situáciu a úroveň rozvoja SR vo vzťahu k reálne aplikovateľným alternatívam, poskytujúcim rovnakú alebo vyššiu mieru bezpečnosti.			
RÚZSR	38. Zásadná pripomienka k časti 6.3. Vyhodnotenie užitočnosti opatrení odporúčaných EK v zmysle prílohy IV rámcovej smernice o odpade V časti 6.3 Stratégia energetickej bezpečnosti (str. 162) sa na konci prvého odseku vkladá veta, ktorá znie: „Vhodným riešením sa javí spoluspaľovanie TDP s udržiateľnou drevnou odpadovou biomasou, ako náhrada fosílnych palív.“. Odôvodnenie: Znižovanie uhlíkovej stopy.	Z	ČA	Rozpor odstránený Text v časti 6.3 <u>Stratégia energetickej bezpečnosti</u> je citáciou z dokumentu schváleného v októbri 2008, preto navrhované vloženie textu, ktorý nie je z citovaného dokumentu, nepovažujeme za vhodné.
RÚZSR	4. Zásadná pripomienka k časti 2. Charakteristika aktuálneho stavu odpadového hospodárstva Za bod 2.8 sa vkladá nový bod 2.9, ktorý vrátane nadpisu znie: „2.9 Zariadenia na spoluspaľovanie palív vyrobených z odpadov (napr. TDP – tuhých druhotných palív vyrobených v zmysle vyhlášky č. 228/2014 Z. z.) V uplynulom období sa málo využívali existujúce energetické zariadenia v SR pre energetické zhodnocovanie odpadov alebo palív vyrobených z odpadov v zmysle vyhlášky č. 228/2014 Z. z. (napr. spaľovacie zariadenia v SE-EVO – vhodné sa osvedčili fluidné kotly).“. Odôvodnenie: V Programe OH SR nie je spomínaná výroba TDP zo	Z	ČA	Rozpor odstránený Návrh RÚZ na doplnenie odôvodnenia: „Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 sa zameriava na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, ako je predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, príprava na opätovné použitie a recyklácia. Napriek navrhnutým opatreniam v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 môže

	<p>separovaných odpadov v zmysle vyhlášky č. 228/2014 Z. z. ani jeho využitie ako náhrady fosílnych palív v energetických zariadeniach SR. Náhrada fosílnych palív TDP s obsahom biomasy z odpadu v značnej miere prispeje k zníženiu množstva skládkovaných odpadov v SR a tak isto k zníženiu produkcie skleníkových plynov. Výroba a využitie TDP by mali byť neoddeliteľnou súčasťou POH SR, NUS SR a celkovej stratégie OH SR. Využitie TAP ako energetickej suroviny je uvádzané len pri výrobe stavených materiálov (cementárne, vápenky). Vytvorením podmienok (úprava resp. modernizácia technológie) pre plnenie legislatívnych požiadaviek SR sa môže TAP využívať aj ako doplnkové palivo v energetickom priemysle. Tým by sa v nezanedbateľnej miere zase znížila potreba skládkovania odpadov. V zmysle vyhlášky č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách je tuhé druhotné palivo - palivo vyrobené z odpadu, ktorý dosiahol stav konca odpadu podľa osobitného predpisu, 11 a) ktoré sa ďalej nepovažuje za odpad, ale za látku, zmes alebo výrobok podľa osobitného predpisu, 11 b) a ktoré zároveň spĺňa požiadavky § 6b a 9 ods. 11 písm. c); na spaľovanie druhotných palív platia požiadavky pre spaľovacie zariadenia, 11 c).“.</p>		<p>dochádzať k vzniku zvyškového komunálneho odpadu. Vzhľadom k vyššie uvedenému by pre odklonenie odpadov od skládkovania mala SR využiť existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie zvyškových odpadov, resp. odpadov, ktoré nie je možné recyklovať nielen v cementárňach, ale aj v tých elektrárnach a teplárnach, ktoré budú mať na to vytvorené technické podmienky, pričom základnou podmienkou bude dodržiavanie emisných limitov, ktoré sú predpísané platnou legislatívou.“</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Odklon komunálnych odpadov od skládkovania smerom k energetickému zhodnocovaniu alebo k úprave odpadov pred skládkovaním nie je z pohľadu budúcnosti udržateľné a nie je to v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a záväzkami voči EÚ. Je potrebné sa zamerať najmä na vyššie úrovne hierarchie odpadového hospodárstva ako je predchádzanie vzniku odpadu, prípravu</p>
--	---	--	--

				<p>na opätovné použitie a recykláciu.</p> <p>Zariadenia na spoluspaľovanie náhrad primárnych palív z odpadov sú už súčasťou kapitoly 2.8. návrhu POH SR.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené nepovažujeme za potrebné doplniť uvedený text do návrhu POH SR.</p>
RÚZSR	<p>5. Zásadná pripomienka k časti 2.7 Spaľovne odpadov Znenie bodu 2.7 žiadame upresniť a z prezentovaných údajov odstrániť kapacity súvisiace s prevádzkou špecifických technologických celkov, pre ktoré slúžia. Odôvodnenie: Prezentované údaje sú značne nepresné, a to ako z pohľadu reálnej kapacity a tiež dezinovného účelu uvedených zariadení. Nie je vhodné prezentovať v celkových číslach za SR zariadenia, ktoré sú súčasťou dezinovných zariadení a nevedia riešiť nevhodnú situáciu s likvidáciou najmä nebezpečného odpadu, kde kapacity na Slovensku sú nedostatočné a z časti aj technologicky nevhodné na komplexnejšie riešenie. Rovnako, je zavádzajúce aj pohľad nakladania s viacerými prúdmi odpadov uvedenie špecifických technologických zariadení v kontexte celkovej kapacity pre SR, nakoľko pokiaľ by neexistovali tieto špecifické spaľovacie zariadenia, nefungovala by ani technológia s ktorou sú previazané alebo by tento odpad musel byť v rámci možnosti exportovaný a teda nešlo by o jeho skládovanie a jeho iné zhodnotenie nie je možné.</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Zoznam spaľovní je oficiálnym zoznamom MŽP SR.</p> <p>V kapitole 2.7 Spaľovne odpadov je uvedený popis „Štyri spaľovne nebezpečných odpadov poskytujú svoju kapacitu externým dodávateľom.“ a týmto popisom je jednoznačne uvedené, že nie všetky spaľovne odpadov v zozname môžu byť využité externým dodávateľom.</p> <p>K bližšiemu špecifikovaniu nedostatočných kapacít v SR je navrhnuté opatrenie O.63 Analýza zariadení na spracovanie nebezpečných odpadov vrátane zdravotníckych odpadov a odpadov z veterinárnej starostlivosti v SR a okolitých štátoch v závislosti od pôvodu a vlastností</p>

				týchto odpadov spolu s potrebnými kapacitami funkčného využitia zariadení v jednotlivých regiónoch v závislosti od množstiev a povahy odpadov a opatrenie O.64 Vytvorenie strategického plánu umiestnenia zariadení na spracovanie nebezpečných odpadov na regionálnej úrovni vzhľadom na potreby a kapacity podľa výsledkov opatrenia O.63.
RÚZSR	<p>6. Zásadná pripomienka k časti 4.1 Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025 V časti 4.1 na strane 95 navrhujeme vetu „Pre odklonenie odpadov od skládkovania je potrebné zamerať sa aj na predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu s doplnením energetického zhodnocovania komunálnych odpadov v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadov, napr. vytvorením dobrovoľných dohôd, podporou transformácie existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov.“ nahradiť vetou „Pre odklonenie odpadov od skládkovania je potrebné zamerať sa aj na predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu s doplnením energetického zhodnocovania komunálnych odpadov v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadov, napr. vytvorením dobrovoľných dohôd, podporou transformácie existujúcich teplární a elektrární na energetické zhodnocovanie odpadov a využívanie palív vyrobených z odpadov ako sú TDP alebo TAP.“. Odôvodnenie: V POH SR navrhujeme zohľadniť všetky</p>	Z	ČA	<p>Rozpor odstránený</p> <p>Návrh RÚZ na doplnenie odôvodnenia:</p> <p>„Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 sa zameriava na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, ako je predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, príprava na opätovné použitie a recyklácia. Napriek navrhnutým opatreniam v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 môže dochádzať k vzniku zvyškového komunálneho odpadu. Vzhľadom k vyššie uvedenému by pre odklonenie odpadov od skládkovania mala SR využiť existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie zvyškových odpadov, resp. odpadov, ktoré nie je možné recyklovať nielen</p>

	<p>možnosti na zníženie skládkovania a zvýšenie energetického zhodnotenia odpadov. Zníženie skládkovania a energetické zhodnotenie odpadov.</p>		<p>v cementárňach, ale aj v tých elektrárňach a teplárňach, ktoré budú mať na to vytvorené technické podmienky, pričom základnou podmienkou bude dodržiavanie emisných limitov, ktoré sú predpísané platnou legislatívou.“</p> <p>Hlavným cieľom odpadového hospodárstva nie je odkloniť komunálny odpad od skládkovania a presmerovať ho na energetické zhodnotenie, ale vzhľadom na hierarchiu odpadového hospodárstva a stanovené ciele v rámcovej smernici o odpade, podporovať predchádzanie vzniku odpadu a opätovné použitie dosiahnuť minimálne požadovanú mieru prípravy na opätovné použitie a recyklácie. Následne zvyškový odpad zhodnotiť iným spôsobom, napr. energeticky v existujúcich zariadeniach na spoluspaľovanie odpadov (cementárne), ktoré majú výrazný benefit vo využívaní popola pri spoluspaľovaní odpadu, ktorý je súčasťou cementu.</p>
--	---	--	---

RÚZSR	<p>7. Zásadná pripomienka k časti 4.1 Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025 V časti 4.1 na strane 96 navrhujeme za slová „odpadu vznikajúceho v SR“ vložiť slová a na výrobu palív TDP a TAP“. Odôvodnenie: V POH SR navrhujeme rozšírenie možnosti na zníženie skládkovania a zvýšenie energetického zhodnotenia odpadov.</p>	Z	<p>ČA</p> <p>Rozpor odstránený</p> <p>Návrh RÚZ na doplnenie odôvodnenia:</p> <p>„Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 sa zameriava na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, ako je predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, príprava na opätovné použitie a recyklácia. Napriek navrhnutým opatreniam v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 môže dochádzať k vzniku zvyškového komunálneho odpadu. Vzhľadom k vyššie uvedenému by pre odklonenie odpadov od skládkovania mala SR využiť existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie zvyškových odpadov, resp. odpadov, ktoré nie je možné recyklovať nielen v cementárňach, ale aj v tých elektrárnach a teplárnach, ktoré budú mať na to vytvorené technické podmienky, pričom základnou podmienkou bude dodržiavanie emisných limitov, ktoré sú predpísané platnou legislatívou.“</p> <p>Hlavným cieľom odpadového hospodárstva nie je odkloniť komunálny odpad od skládkovania a presmerovať ho na energetické zhodnotenie, ale vzhľadom na</p>
-------	---	---	--

				hierarchiu odpadového hospodárstva a stanovené ciele v rámcovej smernici o odpade, podporovať predchádzanie vzniku odpadu a opätovné použitie dosiahnuť minimálne požadovanú mieru prípravy na opätovné použitie a recyklácie. Následne zvyškový odpad zhodnotiť iným spôsobom, napr. energeticky v existujúcich zariadeniach na spoluspaľovanie odpadov (cementárne), ktoré majú výrazný benefit vo využívaní popola pri spoluspaľovaní odpadu, ktorý je súčasťou cementu.
RÚZSR	8. Zásadná pripomienka k časti 4.1 Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025 Navrhujeme v nadväznosti na konštatovanie: „Princíp RZV ako prospešný nástroj na zlepšenie triedeného zberu musí zostať zachovaný, avšak je žiaduce vykonať systémové zmeny a zlepšenie fungovania RZV v praxi pre obaly a neobalové výrobky.“ Vyhotoviť analýzu existujúcich dostupných	Z	ČA	Rozpor odstránený Analýza existujúcich dostupných riešení môže byť vykonaná v rámci plnenia opatrenia O.26 Zabezpečiť zlepšenie fungovania systému RZV pre obaly a neobalové výrobky prijatím nového zákona o RZV pre obaly

	riešení a ich uplatňovania pred prebudovaním celého systému RZV. Odôvodnenie: Domnievame sa, že existujú stále rezervy pri uplatnení aktuálne dostupných nástrojov na zlepšení celkového systému RZV.			a neobalové výrobky. Už v samotnom úvode v kapitole 4.6 Ciele a opatrenia pre obaly a neobalové výrobky sa uvádza potreba prebudovania systému a dôvody potreby jeho prebudovania.
RÚZSR	9. Zásadná pripomienka k časti 4.1 Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025 V časti 4.1 na strane 96 navrhujeme vložiť novú šiestu odrážku, ktorá znie: • „Podpora energetického zhodnocovania odpadu, vo forme výroby palív a následne výroby energie v už existujúcich zariadeniach elektrární a teplární.“ Odôvodnenie: V POH SR navrhujeme zohľadniť všetky možnosti na zníženie skládkovania a zvýšenie energetického zhodnotenia odpadov.	Z	ČA	Rozpor odstránený Nemožno súhlasiť so zahrnutím podpory energetického zhodnocovania z verejných zdrojov. Najvyššou prioritou financovania z verejných zdrojov by mali byť najmä verejné stratové aktivity a opatrenia, ktoré prinášajú preukázateľný efekt vyššou mierou recyklácie alebo predchádzania vzniku odpadu.
smart REAL ESTATE	Bod 4.1 záväznej časti POH (str. 95 – 96) Pôvodný text: Pre odklonenie odpadov od skládkovania je potrebné zamerať sa aj na predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu s doplnením energetického zhodnocovania komunálnych odpadov v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadov, napr. vytvorením dobrovoľných dohôd, podporou transformácie existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov. Pre vybrané druhy nebezpečných odpadov bude potrebné zabezpečiť dostatočné kapacity na ich spracovanie. Pre	Z	N	Návrh POH SR bol pripravovaný v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“) a podporou vykonávania cieľov tejto smernice. Samotná rámcová smernica o odpade uvádza, že mnohé členské štáty ešte úplne nevybudovali potrebnú infraštruktúru odpadového hospodárstva. Preto je

<p>naplnenie hlavného cieľa je nutné realizovať viacero opatrení. Nemôže ísť iba o jedno opatrenie, pretože je preukázateľná príčinná súvislosť medzi opatreniami. Jedno opatrenie nevyvolá dostatočný efekt a tlak na systém tak, aby bol zabezpečený synergický efekt a hlavný cieľ bol splnený. Musí ísť o kombináciu zvýšenia poplatkov za ukladanie odpadov na skládky odpadov, súčasne vytvorenie podmienok pre alternatívne spôsoby k zneškodňovaniu odpadov skládkovaním v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva (ako podpora predchádzania vzniku odpadu, opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie, ďalej zlepšenie miery triedenia odpadov, dostatočné finančné plnenie v oblasti RZV špeciálne pre časť obaly a neobalové výrobky, materiálové zhodnocovanie, a zvýšenie energetického zhodnocovania odpadu vznikajúceho v SR) a vo vyššie uvedenom kontexte ako priamo súvisiace opatrenie je nutné presadzovať prioritne množstvový zber komunálneho odpadu v súlade s opatreniami O.2 a O.8 strategického dokumentu PPVO SR 2019 – 2025. S cieľom podporiť používanie trhu s recyklátmi bude SR podporovať zelené verejné obstarávanie. Návrh: Žiadame vyššie uvedený text nahradiť nižšie uvedeným textom: Pre odklonenie odpadov od skládkovania je potrebné zamerať sa aj na predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu s doplnením energetického zhodnocovania komunálnych odpadov v nových a v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadov, napr. vytvorením dobrovoľných dohôd, podporou transformácie existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov, umožnením výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov. Pre vybrané druhy odpadov (napríklad nebezpečný odpad a nerecyklovateľný komunálny odpad) bude potrebné zabezpečiť dostatočné kapacity na ich</p>		<p>mimoriadne dôležité vytýčiť jasné dlhodobé ciele politiky ako orientáciu pre opatrenia a investície, a pritom predovšetkým zabrániť vytvoreniu nadmerných štrukturálnych kapacít na spracovanie zvyškového odpadu a zablokovanie recyklovateľných materiálov na nižších úrovniach hierarchie odpadového hospodárstva.</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika s najväčšou pravdepodobnosťou nesplní cieľ pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu na úrovni 50 % pre rok 2020 a v súvislosti s odporúčaniami Európskej komisie zamerať sa na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, presadzujeme v návrhu POH SR zameriavanie sa na predchádzanie vzniku odpadu v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Energetické zhodnotenie má byť doplnením vyššie uvedeného aj vzhľadom na odporúčania EK,</p>
---	--	---

	<p>spracovanie. Pre naplnenie hlavného cieľa je nutné realizovať viacero opatrení. Nemôže ísť iba o jedno opatrenie, pretože je preukázateľná príčinná súvislosť medzi opatreniami. Jedno opatrenie nevyvolá dostatočný efekt a tlak na systém tak, aby bol zabezpečený synergický efekt a hlavný cieľ bol splnený. Musí ísť o kombináciu zvýšenia poplatkov za ukladanie odpadov na skládky odpadov, súčasne vytvorenie podmienok pre alternatívne spôsoby k zneškodňovaniu odpadov skládkovaním v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva (ako podpora predchádzania vzniku odpadu, opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie, ďalej zlepšenie miery triedenia odpadov, dostatočné finančné plnenie v oblasti RZV špeciálne pre časť obaly a neobalové výrobky, materiálové zhodnocovanie, a zvýšenie energetického zhodnocovania odpadu vznikajúceho v SR v existujúcich alebo nových zariadeniach na energetického zhodnocovanie odpadov) a vo vyššie uvedenom kontexte ako priamo súvisiace opatrenie je nutné presadzovať prioritne množstvový zber komunálneho odpadu v súlade s opatreniami O.2 a O.8 strategického dokumentu PPVO SR 2019 – 2025. S cieľom podporiť používanie trhu s recyklátmi bude SR podporovať zelené verejné obstarávanie. Zdôvodnenie: Jedným z hlavných cieľov odpadového hospodárstva do roku 2025 je podľa Programu odpadového hospodárstva na SR na roky 2021– 2025 (ďalej ako „POH“) odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním, a to najmä pre komunálne odpady. Záväzná časť POH nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov komunálnych odpadov, a to z dôvodu, že považuje existujúcu kapacitu zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov za dostačujúcu a preferuje materiálové zhodnocovanie odpadov. Avšak následne v bode 5.2 návrhu POH (str. 136) sa výslovne uvádza, že: „V oblasti spaľovania odpadov bez</p>		<p>nebrániť zvýšeniu miery recyklácie a opätovného využívania odpadu, aby sa predchádzalo vytváraniu nadbytočných kapacít na spracovanie zvyškového odpadu.</p> <p>V Slovenskej republike máme nevyužívané kapacity energetického zhodnotenia odpadov napr. v cementárňach, a to z dôvodu vysokého množstva dovážaného odpadu zo zahraničia, ktorý by mal byť nahradený práve odpadom zo Slovenskej republiky. Pre túto potrebu by sme chceli vytvárať také kroky a robiť také opatrenia, ktoré by napomohli k zvýšeniu množstva energeticky zhodnotených odpadov v týchto existujúcich zariadeniach. Príkladom je podpísanie memoranda o vzájomnej spolupráci medzi MŽP SR a Zväzom výrobcov cementu Slovenskej republiky, ktorého cieľom je nastavenie vzájomných pravidiel tak, aby pri výrobe cementu dochádzalo k využitiu odpadu vyprodukovaného na území Slovenskej republiky v čo najväčšej možnej miere.</p> <p>Doplnenie analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie nepovažujeme za potrebné, nakoľko v rámci návrhu POH SR sa ani nepodporuje ani neobmedzuje výstavba nových zariadení na energetické</p>
--	---	--	--

	<p>ohľadu na to, či sa jedná o zariadenia bez využitia energie alebo zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov, je potrebné dôsledne zanalyzovať aktuálne kapacity existujúcich zariadení vo vzťahu k niektorým problémovým druhom odpadov, ktoré sa nedajú recyklovať a zároveň nie je možné ich zneškodňovanie na skládke odpadov.“ Z predmetného vyplýva, že v súčasnosti nie je dôsledne zanalyzované, či aktuálne kapacity existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov budú v budúcnosti dostatočné. V bode 5.2 návrhu POH (str. 135) ďalej uvádza, že je potrebné zamerať sa na využitie existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, predovšetkým cementární, najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu. Avšak následne v bode 5.6 návrhu POH (str. 142) spochybňuje predmetnú možnosť: „Nevýhodou je tu však chýbajúci dopyt po náhradách primárneho paliva z odpadu v cementárňach, pretože z ekonomických dôvodov takmer všetky náhrady primárneho paliva z odpadu, ktoré sa v súčasnosti využívajú v cementárňach v SR, pochádza zo zahraničia.“ POH sa pri odklone od skládkovania odpadov výslovne zameriava na zhodnocovanie odpadov v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadov a nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, a to napriek tomu, že: 1) nie je dôsledne zanalyzovaná reálna kapacita existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, čo môže v budúcnosti spôsobiť nedostatočné kapacity týchto zariadení a taktiež problémy s dosiahnutím cieľa znížiť do roku 2035 množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky odpadov na max. 10 %; 2) konštatuje nedostatočný dopyt existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov o odpad pochádzajúci zo Slovenska, ale zároveň nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické</p>		<p>zhodnocovanie komunálnych odpadov. Prioritou je využitie kapacít existujúcich zariadení pre energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov.</p> <p>V zmysle Oznámenia komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Úloha energetického zhodnocovania odpadu v obehovom hospodárstve z februára 2017 by v odôvodnených prípadoch cezhraničná preprava odpadu mohla pomôcť optimálne využívať už dostupné kapacity na energetické zhodnocovanie odpadu v mnohých členských štátoch. Vyvážanie nerecyklovateľného odpadu na energetické zhodnotenie do iného členského štátu by sa nemalo nevyhnutne vnímať ako v rozpore s tzv. zásadou blízkosti (t. j. použitie najbližšieho vhodného zariadenia), ktorá tvorí základ právnych predpisov EÚ o odpade v zmysle článku 16 rámcovej smernice o odpade. Skôr, ako sa rozhodnú pre takýto prístup, by príslušné orgány členských štátov mali vykonať analýzu životného cyklu, aby sa zabezpečilo, že celkový vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu počas prepravy odpadu neprevažuje želaný prínos.</p>
--	--	--	--

<p>zhodnocovanie odpadov, ktoré majú reálny záujem a technické možnosti na zhodnocovanie slovenského nerecyklovateľného komunálneho odpadu; 3) na Slovensku existujú momentálne len 4 cementárne. Ak by sa mala väčšina nerecyklovateľného komunálneho odpadu energeticky zhodnocovať v týchto cementárňach, znamenalo by to, že časť odpadu by musela byť prepravovaná na dlhšiu vzdialenosť, čo je v rozpore s princípom blízkosti podľa článku 16 Rámcovej smernice o odpade. V zmysle Rámcovej smernice majú členské štáty prijať vhodné opatrenia na vytvorenie primeranej siete zariadení na zhodnocovanie zmesového komunálneho odpadu, ktorá umožní, aby sa tento odpad zhodnocoval v niektorom z najbližších vhodných zariadení, najvhodnejšími metódami a technológiami, aby sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany životného prostredia a verejného zdravia; 4) v cementárňach je možné spoluspaľovať tuhé alternatívne palivo, ktoré spĺňa prísne kvalitatívne požiadavky a má dostatočne vysokú výhrevnosť. Nie je možné spoluspaľovať v cementárňach nespracovaný komunálny odpad, resp. upravený komunálny odpad nízkej kvality. Tuhé alternatívne palivo môže pochádzať len zo špeciálnych frakcií komunálneho odpadu. Z tohto dôvodu cementárne neriešia problematiku obmedzovania skládkovania komunálnych odpadov ako celok (nie je možné v nich spoluspaľovať nerecyklovateľný komunálny odpad nízkej kvality, ktorý nespĺňa akceptačné kritéria konkrétnej cementárne, ktoré sú veľmi prísne). Máme za to, že POH nemôže vylúčiť výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov najmä pre zhodnocovanie nerecyklovateľného komunálneho odpadu, a to okrem vyššie uvedených dôvodov aj z nasledujúcich dôvodov: 1) Jedným z hlavných cieľov EÚ je odklon od skládkovania. Členské štáty sú povinné zabezpečiť, aby sa do roku 2035 množstvo komunálneho</p>			
---	--	--	--

<p>odpadu ukladaného na skládky znížilo na max. 10 %. Prevažná časť nerecyklovateľných komunálnych odpadov sa v súčasnosti ukladá na skládky. Za účelom dosiahnutia odklonu od skládkovania v súlade s cieľmi stanovenými EÚ je potrebné prestať ukladať nerecyklovateľne komunálne odpady na skládky odpadov. Energetické zhodnocovanie nerecyklovateľných komunálnych odpadov zabezpečí odklonenie týchto odpadov od skládkovania. Nakoľko nerecyklovateľné komunálne odpady nie je možné už materiálovo zhodnotiť, ich energetické zhodnocovanie je v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Energetické zhodnocovanie odpadov je najlepšou alternatívou skládkovania odpadov, ktoré nie je možné, resp. nie je efektívne, materiálovo zhodnotiť. Nakoľko kapacita existujúcich zariadení na zhodnocovanie odpadov nemusí byť po obmedzení skládkovania dostatočná, nie je možné, aby POH nepredpokladal aj výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov pre nerecyklovateľný komunálny odpad. 2) Európska komisia vo svojom Oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov - Úloha energetického zhodnocovania odpadu v obehovom hospodárstve, COM(2017) 34 final zo dňa 26. 1. 2017 (ďalej ako „Oznámenia“) akceptuje možnosť energetického zhodnocovania odpadu ako súčasť obehového hospodárstva. Členské štáty s nízkou špecializovanou spaľovacou kapacitou a s vysokou mierou využívania skládok odpadu môžu vytvárať nové kapacity na spracovanie zvyškového odpadu formou energetického zhodnocovania. V takomto prípade by členské štáty mali venovať osobitnú pozornosť využívaniu najmodernejších energeticky účinných technológií a veľkosti a umiestneniu týchto zariadení. Slovenská republika nemá nadbytok kapacít zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, práve</p>			
---	--	--	--

<p>naopak do budúcnosti môžu kapacity na energetické zhodnocovanie odpadov chýbať. Z tohto dôvodu je potrebné povoliť výstavbu nových ZEVO, aby sa zabezpečila dostatočná kapacita zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov a zároveň, aby sa dosiahol cieľ skládkovať max. 10 % komunálnych odpadov do roku 2035. 3) Európska komisia taktiež v svojom Oznámení zdôraznila, že je potrebné zabezpečiť, aby procesy energetického zhodnocovania odpadu využívali najúčinnnejšie a najlepšie dostupné techniky. Pri výstavbe úplne nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov bude použitá najlepšia dostupná technika v oblasti energetického zhodnocovania odpadu, ktorá zabezpečí energetické zhodnocovanie odpadov na najlepšej technickej úrovni a z ohľadom na ochranu životného prostredia. Pre spaľovne odpadov (ZEVO) platia taktiež prísnejšie emisné limity. 4) V prípade, ak by príslušné štátne orgány zakázali stavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov na základe POH (výstavba nových zariadení pre energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov nie je predpokladaná v návrhu POH), a to aj napriek tomu, že by boli splnené všetky ostatné zákonné požiadavky a neexistoval by nadbytok kapacít zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, mohlo by dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na podnikanie pre potenciálnych prevádzkovateľov nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. V zmysle čl. 35 ods. 1 Ústavy má každý právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. Ústavný súd v svojom náleze (sp. zn.ÚS 7/96) bližšie špecifikoval, že „Právo podnikat' je ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia. Toto právo sa priznáva každej osobe. Prostredníctvom práva na podnikanie sa zaručuje možnosť vykonávať</p>			
--	--	--	--

<p>hospodársku činnosť tam, kde existuje ekonomická konkurencia, ako aj tam, kde ekonomická konkurencia neexistuje. Súčasťou takto poskytnutej záruky nie je ochrana podnikateľa pred vstupom konkurenta do zvolenej hospodárskej činnosti“. Máme za to, že dôsledkom toho, že POH uprednostňuje existujúce zariadenia na energetické zhodnotenie a nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnotenie, môže byť obmedzený voľný vstup na trh, čo môže predstavovať nedovolený zásah do práva na podnikanie. Podľa článku 13 ods. 2 Ústavy možno medze základných práv a slobôd upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom a v zmysle článku 35 ods.2 Ústavy môže zákon ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolání alebo činností. Ak navrhovateľ o udelenie súhlasu na výstavbu zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov splní všetky predpoklady ustanovené zákonom a príslušný štátny orgán by odmietol vydať súhlas na výstavbu zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov len z dôvodu, že výstavba nového zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov nie je v súlade s POH (POH nepredpokladá výstavbu nových zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov), išlo by o nedovolené obmedzovanie práva na podnikanie, a to z dôvodu že obmedzenie práva na podnikanie môže byť stanovené výhradne zákonom a nie podzákonným právnym predpisom, akým je aj POH. Máme za to, že keďže POH nie je zákon, nemôže obmedzovať základné práva a slobody, medzi ktoré patrí aj právo na podnikanie. 5) V Náleze ÚS 9/2016 sa Ústavný súd vyjadril, že „Článok 55 ods. 2 Ústavy predstavuje pozitívny záväzok štátu prijať také zákonné opatrenia, ktoré by chránili a podporovali hospodársku súťaž predovšetkým podnikateľských subjektov na trhu a predchádzali alebo upravovali následky v prípadoch nedovoleného</p>			
--	--	--	--

<p>obmedzovania súťaže zo strany podnikateľských subjektov na trhu pri výkone podnikateľskej činnosti alebo zo strany orgánov verejnej moci pri výkone ich právomocí. A contrario z čl. 55 ods. 2 ústavy vyplýva, že zákonodarca sa musí zdržať prijímania takej právnej úpravy, ktorá by buď priamo neodôvodnene obmedzovala hospodársku súťaž aktérov najmä podnikateľského života na trhu alebo upravovala také podmienky výkonu najmä podnikateľskej činnosti, ktoré by priamo vytvárali predpolie pre nedovolené obmedzenie hospodárskej súťaže zo strany či už podnikateľských subjektov na trhu pri výkone ich podnikateľskej činnosti alebo zo strany orgánov verejnej moci pri výkone ich právomocí.“ Zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže, ktorý bližšie upravuje ochranu hospodárskej súťaže, výslovne v ustanovení § 39 ustanovuje, že orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, obce a vyššie územné celky pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a záujmová samospráva pri prenesenom výkone štátnej správy nesmú zjavnou podporou zvýhodňujúcou určitého podnikateľa alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Súčasné znenie návrhu POH môže spôsobiť neodôvodnené obmedzovania hospodárskej súťaže, nakoľko vytvára také podmienky, ktoré umožňujú orgánom verejnej moci obmedzovať hospodársku súťaž tým, že v zmysle POH nebudú udeľovať súhlasy na výstavbu a prevádzku nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov napríklad komunálnych odpadov. Predmetné by narušilo hospodársku súťaž v prospech existujúcich zariadení na zhodnocovanie odpadov. Potenciálne hrozí úplné odňatie prístupu na relevantný trh pre nové zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov, čo by bolo v rozpore s čl. 55 ods. 2 Ústavy. Obmedzenie hospodárskej súťaže je za určitých okolností možné, avšak je možné tak urobiť, ak existuje preukázateľný verejný záujem</p>			
---	--	--	--

<p>na obmedzení hospodárskej súťaže a toto obmedzenie je vykonané formou zákona. Podľa Nálezu Ústavného súdu sp. zn. ÚS 7/96 „Ústava umožňuje prijatie obmedzení vo vzťahu k čl. 55 ods. 2.... obmedzujúce ustanovenie by bolo v súlade s ústavou jedine vtedy, ak by ho prijala Národná rada Slovenskej republiky, lebo obmedzenia podľa čl. 35 ods. 2, aj podľa čl. 55 ods. 2 ústavy sa musia prijať v právnom predpise so silou zákona.“ Máme za to, že nakoľko neexistuje nadbytok kapacít zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, neexistuje preukázateľný verejný záujem na obmedzení výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Zároveň obmedzenie, resp. zákaz výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, nie je upravené v zákone, ale len v POH. Z týchto dôvodov by išlo o nedovolené obmedzovanie hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti zároveň upozorňujeme na skutočnosť, že Analýza vplyvov návrhu POH na podnikateľské prostredie (ďalej ako „Analýza“) neobsahuje žiadne posúdenie vplyvov na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu (bod 3.4 Analýzy). Predmetné považujeme za veľký nedostatok tejto Analýzy, nakoľko (ako už bolo spomenuté vyššie) existuje riziko, že súčasné znenie návrhu POH môže negatívne ovplyvniť postavenie podnikateľov, ktorí chcú postaviť nové zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä komunálnych odpadov). Máme za to, že ak sa nezmení súčasné znenie návrhu POH, je potrebné v bode 3.4. Analýzy uviesť, že návrh POH môže mať negatívny vplyv na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu v oblasti výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Dôvodom je, že návrh POH nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä v oblasti komunálnych odpadov), čo môže spôsobiť zamietnutie žiadostí o udelenie</p>			
---	--	--	--

<p>potrebných súhlasov na výstavbu takýchto zariadení z dôvodu ich nesúlade s POH, a teda potenciálne úplne znemožniť prístup na relevantný trh pre nové zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov. Z tohto dôvodu by malo byť v bode 3.4 Analýzy taktiež uvedené, že v dôsledku návrhu POH môže dôjsť k vytvoreniu bariér pre vstup na trh pre nových poskytovateľov služieb, konkrétne podnikateľov, ktorí chcú postaviť nové zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov, keďže návrh POH nepočíta s výstavbou nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä komunálnych odpadov). Predmetné by malo negatívny vplyv aj na slovenské a zahraničné investície do nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. V súčasnosti existuje záujem investorov o výstavbu nových zariadení (okrem iného) na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä komunálnych odpadov). Ak by v dôsledku súčasného znenia návrhu POH existovalo riziko, že súhlas na výstavbu takýchto zariadení nebude vydaný len v dôsledku nesúladu tohto zámeru s návrhom POH, s veľkou pravdepodobnosťou by to spôsobilo odliv investícií v tejto oblasti. Túto skutočne považujeme za veľmi negatívny vplyv návrhu POH na podnikateľské prostredie a aj samotné odpadové hospodárstvo, nakoľko v budúcnosti môže nastať problém s nedostatočnými kapacitami pre energetické zhodnocovanie nerecyklovateľného komunálneho odpadu a na prípadne dodatočné postavenie zodpovedajúcich kapacít môže byť už neskoro a nemusí už byť ani záujem zo strany investorov. Predmetná skutočnosť by mala byť popísaná ako negatívny vplyv na podnikateľské prostredie v bode 3.4. Analýzy. Taktiež bod 3.1. Analýzy považujeme za nedostatočný. V tomto bode je uvedené, že podnikateľskými subjektmi dotknutými návrhom POH sú konkrétne nasledujúce typy podnikateľských subjektov – „podnikateľov</p>			
---	--	--	--

	<p>produktujúcich inertné odpady, priemyselné odpady, výkopové zeminy a stavebné odpady a čiastočne podnikateľov, ktorí produkujú komunálny odpad (zvýšenie poplatkov za ukladanie odpadov na skládku odpadov), výrobcov vyhradených výrobkov (ekomodulácia), výrobcov a distribútorov výrobkov z bioplastov.“ Ako je spomenuté už vyššie, návrh POH sa výrazne dotýka aj podnikateľov, ktorí chcú postaviť nové zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä komunálnych odpadov). Z vyššie popísaných dôvodov by mali byť aj títo podnikatelia uvedení v bode 3.1 Analýzy ako dotknuté subjekty – pričom v ich prípade ide o negatívny vplyv návrhu POH, ktorý zhorší ich postavenie.</p>			
smart REAL ESTATE	<p>Bod 5.2 smernej časti POH (str. 135-136) Pôvodný text: Ako jeden z nástrojov na odklonenie odpadov od skládkovania sa SR musí zamerať aj na využitie existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, predovšetkým cementární, najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu. Cementárne oproti iným zariadeniam na energetické zhodnotenie odpadov majú výrazný benefit vo využití vznikajúceho popola pri spaľovaní odpadov, ktorý sa stáva pevnou súčasťou zloženia cementu. V nadväznosti na uprednostňovanie materiálového zhodnocovania odpadov pred ich energetickým zhodnocovaním v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva, vzhľadom na existenciu zariadení na spoluspaľovanie odpadov na území SR, ako aj na potrebu uprednostňovania použitia odpadu vzniknutého na území SR využívaného ako náhrady primárneho paliva v existujúcich zariadeniach na spoluspaľovanie odpadu, riešením je nasmerovanie takéhoto nerecyklovateľného komunálneho odpadu do zariadení na spoluspaľovanie odpadu. Týmto</p>	Z	N	<p>Návrh POH SR bol pripravovaný v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“) a podporou vykonávania cieľov tejto smernice. Samotná rámcová smernica o odpade uvádza, že mnohé členské štáty ešte úplne nevybudovali potrebnú infraštruktúru odpadového hospodárstva. Preto je mimoriadne dôležité vytýčiť jasné dlhodobé ciele politiky ako orientáciu pre opatrenia a investície, a pritom predovšetkým zabrániť vytvoreniu nadmerných štrukturálnych kapacít na spracovanie zvyškového odpadu a zablokovanie recyklovateľných materiálov na nižších úrovniach hierarchie odpadového</p>

	<p>sa nasmeruje podpora pre slovenských, lokálnych spracovateľov odpadu vzniknutého na území SR, ktorý je využívaný ako náhrada primárneho paliva v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadu a v existujúcich prevádzkach zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla po ich modernizácii. Návrh: Žiadame vyššie uvedený text nahradiť nižšie uvedeným textom: Ako jeden z nástrojov na odklonenie odpadov od skládkovania sa SR musí zamerať aj (nie však výlučne) na využitie existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, predovšetkým cementární, najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu. Cementárne oproti iným zariadeniam na energetické zhodnotenie odpadov majú výrazný benefit vo využití vznikajúceho popola pri spaľovaní odpadov, ktorý sa stáva pevnou súčasťou zloženia cementu. V nadväznosti na uprednostňovanie materiálového zhodnocovania odpadov pred ich energetickým zhodnocovaním v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva, vzhľadom na existenciu zariadení na spoluspaľovanie odpadov na území SR, ako aj na potrebu uprednostňovania použitia odpadu vzniknutého na území SR využívaného ako náhrady primárneho paliva v existujúcich zariadeniach na spoluspaľovanie odpadu, riešením je nasmerovanie takéhoto nerecyklovateľného komunálneho odpadu do zariadení na spoluspaľovanie odpadu. Týmto sa nasmeruje podpora pre slovenských, lokálnych spracovateľov odpadu vzniknutého na území SR, ktorý je využívaný ako náhrada primárneho paliva v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadu a v existujúcich prevádzkach zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla po ich modernizácii. Avšak predmetné nebráni vzniku nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu. Zdôvodnenie: Jedným z</p>		<p>hospodárstva.</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika s najväčšou pravdepodobnosťou nesplní cieľ pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu na úrovni 50 % pre rok 2020 a v súvislosti s odporúčaniami Európskej komisie zamerať sa na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, presadzujeme v návrhu POH SR zameriavanie sa na predchádzanie vzniku odpadu v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Energetické zhodnotenie má byť doplnením vyššie uvedeného aj vzhľadom na odporúčania EK, nebrániť zvýšeniu miery recyklácie a opätovného využívania odpadu, aby sa predchádzalo vytváraniu nadbytočných kapacít na spracovanie zvyškového odpadu.</p> <p>V Slovenskej republike máme nevyužitú kapacitu energetického zhodnotenia odpadov napr. v cementárňach, a to z dôvodu</p>
--	--	--	--

	<p>hlavných cieľov odpadového hospodárstva do roku 2025 je podľa Programu odpadového hospodárstva na SR na roky 2021– 2025 (ďalej ako „POH“) odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním, a to najmä pre komunálne odpady. Závazná časť POH nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov komunálnych odpadov, a to z dôvodu, že považuje existujúcu kapacitu zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov za dostačujúcu a preferuje materiálové zhodnocovanie odpadov. Avšak následne v bode 5.2 návrhu POH (str. 136) sa výslovne uvádza, že: „V oblasti spaľovania odpadov bez ohľadu na to, či sa jedná o zariadenia bez využitia energie alebo zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov, je potrebné dôsledne zanalyzovať aktuálne kapacity existujúcich zariadení vo vzťahu k niektorým problémovým druhom odpadov, ktoré sa nedajú recyklovať a zároveň nie je možné ich zneškodňovanie na skládke odpadov.“ Z predmetného vyplýva, že v súčasnosti nie je dôsledne zanalyzované, či aktuálne kapacity existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov budú v budúcnosti dostatočné. V bode 5.2 návrhu POH (str. 135) ďalej uvádza, že je potrebné zamerať sa na využitie existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, predovšetkým cementární, najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu. Avšak následne v bode 5.6 návrhu POH (str. 142) spochybňuje predmetnú možnosť: „Nevýhodou je tu však chýbajúci dopyt po náhradách primárneho paliva z odpadu v cementárňach, pretože z ekonomických dôvodov takmer všetky náhrady primárneho paliva z odpadu, ktoré sa v súčasnosti využívajú v cementárňach v SR, pochádza zo zahraničia.“ POH sa pri odklone od skládkovania odpadov výslovne zameriava na zhodnocovanie odpadov v existujúcich zariadeniach na energetické</p>		<p>vysokého množstva dovážaného odpadu zo zahraničia, ktorý by mal byť nahradený práve odpadom zo Slovenskej republiky. Pre túto potrebu by sme chceli vytvárať také kroky a robiť také opatrenia, ktoré by napomohli k zvýšeniu množstva energeticky zhodnotených odpadov v týchto existujúcich zariadeniach. Príkladom je podpísanie memoranda o vzájomnej spolupráci medzi MŽP SR a Zväzom výrobcov cementu Slovenskej republiky, ktorého cieľom je nastavenie vzájomných pravidiel tak, aby pri výrobe cementu dochádzalo k využitiu odpadu vyprodukovaného na území Slovenskej republiky v čo najväčšej možnej miere.</p> <p>Doplnenie analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie nepovažujeme za potrebné, nakoľko v rámci návrhu POH SR sa ani nepodporuje ani neobmedzuje výstavba nových zariadení na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov. Prioritou je využitie kapacít existujúcich zariadení pre energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov.</p> <p>V zmysle Oznámenia komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru</p>
--	--	--	--

<p>zhodnocovanie odpadov a nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, a to napriek tomu, že: 1) nie je dôsledne zanalyzovaná reálna kapacita existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, čo môže v budúcnosti spôsobiť nedostatočné kapacity týchto zariadení a taktiež problémy s dosiahnutím cieľa znížiť do roku 2035 množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky odpadov na max. 10 %; 2) konštatuje nedostatočný dopyt existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov o odpad pochádzajúci zo Slovenska, ale zároveň nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, ktoré majú reálny záujem a technické možnosti na zhodnocovanie slovenského nerecyklovateľného komunálneho odpadu; 3) na Slovensku existujú momentálne len 4 cementárne. Ak by sa mala väčšina nerecyklovateľného komunálneho odpadu energeticky zhodnocovať v týchto cementárňach, znamenalo by to, že časť odpadu by musela byť prepravovaná na dlhšiu vzdialenosť, čo je v rozpore s princípom blízkosti podľa článku 16 Rámcovej smernice o odpade. V zmysle Rámcovej smernice majú členské štáty prijať vhodné opatrenia na vytvorenie primeranej siete zariadení na zhodnocovanie zmesového komunálneho odpadu, ktorá umožní, aby sa tento odpad zhodnocoval v niektorom z najbližších vhodných zariadení, najvhodnejšími metódami a technológiami, aby sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany životného prostredia a verejného zdravia; 4) v cementárňach je možné spaľovať tuhé alternatívne palivo, ktoré spĺňa prísne kvalitatívne požiadavky a má dostatočne vysokú výhrevnosť. Nie je možné spaľovať v cementárňach nespracovaný komunálny odpad, resp. upravený komunálny odpad nízkej kvality. Tuhé alternatívne palivo môže pochádzať len zo špeciálnych frakcií komunálneho odpadu. Z tohto</p>			<p>a Výboru regiónov – Úloha energetického zhodnocovania odpadu v obehovom hospodárstve z februára 2017 by v odôvodnených prípadoch cezhraničná preprava odpadu mohla pomôcť optimálne využívať už dostupné kapacity na energetické zhodnocovanie odpadu v mnohých členských štátoch. Vyvážanie nerecyklovateľného odpadu na energetické zhodnotenie do iného členského štátu by sa nemalo nevyhnutne vnímať ako v rozpore s tzv. zásadou blízkosti (t. j. použitie najbližšieho vhodného zariadenia), ktorá tvorí základ právnych predpisov EÚ o odpade v zmysle článku 16 rámcovej smernice o odpade. Skôr, ako sa rozhodnú pre takýto prístup, by príslušné orgány členských štátov mali vykonať analýzu životného cyklu, aby sa zabezpečilo, že celkový vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu počas prepravy odpadu neprevažuje želaný prínos.</p>
---	--	--	---

<p>dôvodu cementárne neriešia problematiku obmedzovania skládkovania komunálnych odpadov ako celok (nie je možné v nich spoluspaľovať nerecyklovateľný komunálny odpad nízkej kvality, ktorý nespĺňa akceptačné kritéria konkrétnej cementárne, ktoré sú veľmi prísne). Máme za to, že POH nemôže vylúčiť výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov najmä pre zhodnocovanie nerecyklovateľného komunálneho odpadu, a to okrem vyššie uvedených dôvodov aj z nasledujúcich dôvodov: 1) Jedným z hlavných cieľov EÚ je odklon od skládkovania. Členské štáty sú povinné zabezpečiť, aby sa do roku 2035 množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky znížilo na max. 10 %. Prevažná časť nerecyklovateľných komunálnych odpadov sa v súčasnosti ukladá na skládky. Za účelom dosiahnutia odklonu od skládkovania v súlade s cieľmi stanovenými EÚ je potrebné prestať ukladať nerecyklovateľne komunálne odpady na skládky odpadov. Energetické zhodnocovanie nerecyklovateľných komunálnych odpadov zabezpečí odklonenie týchto odpadov od skládkovania. Nakoľko nerecyklovateľné komunálne odpady nie je možné už materiálovo zhodnotiť, ich energetické zhodnocovanie je v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Energetické zhodnocovanie odpadov je najlepšou alternatívou skládkovania odpadov, ktoré nie je možné, resp. nie je efektívne, materiálovo zhodnotiť. Nakoľko kapacita existujúcich zariadení na zhodnocovanie odpadov nemusí byť po obmedzení skládkovania dostatočná, nie je možné, aby POH nepredpokladal aj výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov pre nerecyklovateľný komunálny odpad. 2) Európska komisia vo svojom Oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov - Úloha energetického zhodnocovania odpadu v obehovom</p>			
--	--	--	--

<p>hospodárstve, COM(2017) 34 final zo dňa 26. 1. 2017 (ďalej ako „Oznámenia“) akceptuje možnosť energetického zhodnocovania odpadu ako súčasť obehového hospodárstva. Členské štáty s nízkou špecializovanou spaľovacou kapacitou a s vysokou mierou využívania skládok odpadu môžu vytvárať nové kapacity na spracovanie zvyškového odpadu formou energetického zhodnocovania. V takomto prípade by členské štáty mali venovať osobitnú pozornosť využívaniu najmodernejších energeticky účinných technológií a veľkosti a umiestneniu týchto zariadení. Slovenská republika nemá nadbytok kapacít zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, práve naopak do budúcnosti môžu kapacity na energetické zhodnocovanie odpadov chýbať. Z tohto dôvodu je potrebné povoliť výstavbu nových ZEVO, aby sa zabezpečila dostatočná kapacita zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov a zároveň, aby sa dosiahol cieľ skládkovať max. 10 % komunálnych odpadov do roku 2035. 3) Európska komisia taktiež v svojom Oznámení zdôraznila, že je potrebné zabezpečiť, aby procesy energetického zhodnocovania odpadu využívali najúčinnějšíe a najlepšie dostupné techniky. Pri výstavbe úplne nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov bude použitá najlepšia dostupná technika v oblasti energetického zhodnocovania odpadu, ktorá zabezpečí energetické zhodnocovanie odpadov na najlepšej technickej úrovni a z ohľadom na ochranu životného prostredia. Pre spaľovne odpadov (ZEVO) platia taktiež prísnejšie emisné limity. 4) V prípade, ak by príslušné štátne orgány zakázali stavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov na základe POH (výstavba nových zariadení pre energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov nie je predpokladaná v návrhu POH), a to aj napriek tomu, že by boli splnené všetky ostatné zákonné požiadavky a neexistoval by nadbytok</p>			
---	--	--	--

<p>kapacít zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, mohlo by dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na podnikanie pre potenciálnych prevádzkovateľov nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. V zmysle čl. 35 ods. 1 Ústavy má každý právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. Ústavný súd v svojom náleze (sp. zn.ÚS 7/96) bližšie špecifikoval, že „Právo podnikat' je ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia. Toto právo sa priznáva každej osobe. Prostredníctvom práva na podnikanie sa zaručuje možnosť vykonávať hospodársku činnosť tam, kde existuje ekonomická konkurencia, ako aj tam, kde ekonomická konkurencia neexistuje. Súčasťou takto poskytnutej záruky nie je ochrana podnikateľa pred vstupom konkurenta do zvolenej hospodárskej činnosti“. Máme za to, že dôsledkom toho, že POH uprednostňuje existujúce zariadenia na energetické zhodnotenie a nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnotenie, môže byť obmedzený voľný vstup na trh, čo môže predstavovať nedovolený zásah do práva na podnikanie. Podľa článku 13 ods. 2 Ústavy možno medze základných práv a slobôd upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom a v zmysle článku 35 ods.2 Ústavy môže zákon ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolaní alebo činností. Ak navrhovateľ o udelenie súhlasu na výstavbu zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov splní všetky predpoklady ustanovené zákonom a príslušný štátny orgán by odmietol vydať súhlas na výstavbu zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov len z dôvodu, že výstavba nového zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov nie je v súlade s POH (POH nepredpokladá výstavbu nových zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov),</p>			
--	--	--	--

<p>išlo by o nedovolené obmedzovanie práva na podnikanie, a to z dôvodu že obmedzenie práva na podnikanie môže byť stanovené výhradne zákonom a nie podzákonným právnym predpisom, akým je aj POH. Máme za to, že keďže POH nie je zákon, nemôže obmedzovať základné práva a slobody, medzi ktoré patrí aj právo na podnikanie. 5) V Náleze ÚS 9/2016 sa Ústavný súd vyjadril, že „Článok 55 ods. 2 Ústavy predstavuje pozitívny záväzok štátu prijať také zákonné opatrenia, ktoré by chránili a podporovali hospodársku súťaž predovšetkým podnikateľských subjektov na trhu a predchádzali alebo upravovali následky v prípadoch nedovoleného obmedzovania súťaže zo strany podnikateľských subjektov na trhu pri výkone podnikateľskej činnosti alebo zo strany orgánov verejnej moci pri výkone ich právomocí. A contrario z čl. 55 ods. 2 ústavy vyplýva, že zákonodarca sa musí zdržať prijímania takej právnej úpravy, ktorá by buď priamo neodôvodnene obmedzovala hospodársku súťaž aktérov najmä podnikateľského života na trhu alebo upravovala také podmienky výkonu najmä podnikateľskej činnosti, ktoré by priamo vytvárali predpolie pre nedovolené obmedzenie hospodárskej súťaže zo strany či už podnikateľských subjektov na trhu pri výkone ich podnikateľskej činnosti alebo zo strany orgánov verejnej moci pri výkone ich právomocí.“ Zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže, ktorý bližšie upravuje ochranu hospodárskej súťaže, výslovne v ustanovení § 39 ustanovuje, že orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, obce a vyššie územné celky pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a záujmová samospráva pri prenesenom výkone štátnej správy nesmú zjavnou podporou zvýhodňujúcou určitého podnikateľa alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Súčasné znenie návrhu POH môže spôsobiť neodôvodnené obmedzovania hospodárskej súťaže, nakoľko</p>			
--	--	--	--

<p>vytvára také podmienky, ktoré umožňujú orgánom verejnej moci obmedzovať hospodársku súťaž tým, že v zmysle POH nebudú udeľovať súhlasy na výstavbu a prevádzku nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov napríklad komunálnych odpadov. Predmetné by narušilo hospodársku súťaž v prospech existujúcich zariadení na zhodnocovanie odpadov. Potenciálne hrozí úplné odňatie prístupu na relevantný trh pre nové zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov, čo by bolo v rozpore s čl. 55 ods. 2 Ústavy. Obmedzenie hospodárskej súťaže je za určitých okolností možné, avšak je možné tak urobiť, ak existuje preukázateľný verejný záujem na obmedzení hospodárskej súťaže a toto obmedzenie je vykonané formou zákona. Podľa Nálezu Ústavného súdu sp. zn. ÚS 7/96 „Ústava umožňuje prijatie obmedzení vo vzťahu k čl. 55 ods. 2.... obmedzujúce ustanovenie by bolo v súlade s ústavou jedine vtedy, ak by ho prijala Národná rada Slovenskej republiky, lebo obmedzenia podľa čl. 35 ods. 2, aj podľa čl. 55 ods. 2 ústavy sa musia prijať v právnom predpise so silou zákona.“ Máme za to, že nakoľko neexistuje nadbytok kapacít zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, neexistuje preukázateľný verejný záujem na obmedzení výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Zároveň obmedzenie, resp. zákaz výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, nie je upravené v zákone, ale len v POH. Z týchto dôvodov by išlo o nedovolené obmedzovanie hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti zároveň upozorňujeme na skutočnosť, že Analýza vplyvov návrhu POH na podnikateľské prostredie (ďalej ako „Analýza“) neobsahuje žiadne posúdenie vplyvov na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu (bod 3.4 Analýzy). Predmetné považujeme za veľký nedostatok tejto Analýzy, nakoľko (ako už bolo spomenuté vyššie) existuje riziko, že</p>			
--	--	--	--

<p>súčasnú znenie návrhu POH môže negatívne ovplyvniť postavenie podnikateľov, ktorí chcú postaviť nové zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä komunálnych odpadov). Máme za to, že ak sa nezmení súčasnú znenie návrhu POH, je potrebné v bode 3.4. Analýzy uviesť, že návrh POH môže mať negatívny vplyv na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu v oblasti výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Dôvodom je, že návrh POH nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä v oblasti komunálnych odpadov), čo môže spôsobiť zamietnutie žiadostí o udelenie potrebných súhlasov na výstavbu takýchto zariadení z dôvodu ich nesúlade s POH, a teda potenciálne úplne znemožniť prístup na relevantný trh pre nové zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov. Z tohto dôvodu by malo byť v bode 3.4 Analýzy taktiež uvedené, že v dôsledku návrhu POH môže dôjsť k vytvoreniu bariér pre vstup na trh pre nových poskytovateľov služieb, konkrétne podnikateľov, ktorí chcú postaviť nové zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov, keďže návrh POH nepočíta s výstavbou nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä komunálnych odpadov). Predmetné by malo negatívny vplyv aj na slovenské a zahraničné investície do nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. V súčasnosti existuje záujem investorov o výstavbu nových zariadení (okrem iného) na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä komunálnych odpadov). Ak by v dôsledku súčasného znenia návrhu POH existovalo riziko, že súhlas na výstavbu takýchto zariadení nebude vydaný len v dôsledku nesúladu tohto zámeru s návrhom POH, s veľkou pravdepodobnosťou by to spôsobilo odliv investícií v tejto oblasti. Túto skutočne považujeme za veľmi negatívny vplyv návrhu POH na podnikateľské</p>			
--	--	--	--

	<p>prostredie a aj samotné odpadové hospodárstvo, nakoľko v budúcnosti môže nastať problém s nedostatočnými kapacitami pre energetické zhodnocovanie nerecyklovateľného komunálneho odpadu a na prípadne dodatočné postavenie zodpovedajúcich kapacít môže byť už neskoro a nemusí už byť ani záujem zo strany investorov. Predmetná skutočnosť by mala byť popísaná ako negatívny vplyv na podnikateľské prostredie v bode 3.4. Analýzy. Taktiež bod 3.1. Analýzy považujeme za nedostatočný. V tomto bode je uvedené, že podnikateľskými subjektmi dotknutými návrhom POH sú konkrétne nasledujúce typy podnikateľských subjektov – „podnikateľov produkuje inértné odpady, priemyselné odpady, výkopové zeminy a stavebné odpady a čiastočne podnikateľov, ktorí produkujú komunálny odpad (zvýšenie poplatkov za ukladanie odpadov na skládku odpadov), výrobcov vyhradených výrobkov (ekomodulácia), výrobcov a distribútorov výrobkov z bioplastov.“ Ako je spomenuté už vyššie, návrh POH sa výrazne dotýka aj podnikateľov, ktorí chcú postaviť nové zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä komunálnych odpadov). Z vyššie popísaných dôvodov by mali byť aj títo podnikatelia uvedení v bode 3.1 Analýzy ako dotknuté subjekty – pričom v ich prípade ide o negatívny vplyv návrhu POH, ktorý zhorší ich postavenie.</p>			
smart REAL ESTATE	<p>Bod 5.6 smernej časti POH (str. 141-142) Pôvodný text: Na základe súčasného vývoja skládkovania odpadov je možné, že sa kapacity niektorých skládok odpadov postupne vyčerpajú bez možnosti ich rozšírenia. Alternatívou je uloženie časti odpadov na iné skládky odpadov, energetické zhodnotenie odpadu, resp. výroba náhrady primárneho paliva z odpadu. Nevýhodou je tu však chýbajúci dopyt</p>	Z	N	<p>Návrh POH SR bol pripravovaný v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“) a podporou vykonávania cieľov tejto smernice. Samotná rámcová smernica</p>

<p>po náhradách primárneho paliva z odpadu v cementárňach, pretože z ekonomických dôvodov takmer všetky náhrady primárneho paliva z odpadu, ktoré sa v súčasnosti využívajú v cementárňach v SR, pochádza zo zahraničia. Návrh: Žiadame vyššie uvedený text nahradiť nižšie uvedeným textom: Na základe súčasného vývoja skládkovania odpadov je možné, že sa kapacity niektorých skládok odpadov postupne vyčerpajú bez možnosti ich rozšírenia. Alternatívou je uloženie časti odpadov na iné skládky odpadov, energetické zhodnocenie odpadu, resp. výroba náhrady primárneho paliva z odpadu. Nevýhodou je tu však chýbajúci dopyt po náhradách primárneho paliva z odpadu v cementárňach, pretože z ekonomických dôvodov takmer všetky náhrady primárneho paliva z odpadu, ktoré sa v súčasnosti využívajú v cementárňach v SR, pochádza zo zahraničia. Z tohto dôvodu nie je vylúčená aj výstavba nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Zdôvodnenie: Jedným z hlavných cieľov odpadového hospodárstva do roku 2025 je podľa Programu odpadového hospodárstva na SR na roky 2021– 2025 (ďalej ako „POH“) odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním, a to najmä pre komunálne odpady. Závazná časť POH nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov komunálnych odpadov, a to z dôvodu, že považuje existujúcu kapacitu zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov za dostačujúcu a preferuje materiálové zhodnocovanie odpadov. Avšak následne v bode 5.2 návrhu POH (str. 136) sa výslovne uvádza, že: „V oblasti spaľovania odpadov bez ohľadu na to, či sa jedná o zariadenia bez využitia energie alebo zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov, je potrebné dôsledne zanalyzovať aktuálne kapacity existujúcich zariadení vo vzťahu k niektorým problémovým druhom odpadov, ktoré sa nedajú recyklovať</p>			<p>o odpade uvádza, že mnohé členské štáty ešte úplne nevybudovali potrebnú infraštruktúru odpadového hospodárstva. Preto je mimoriadne dôležité vytýčiť jasné dlhodobé ciele politiky ako orientáciu pre opatrenia a investície, a pritom predovšetkým zabrániť vytvoreniu nadmerných štrukturálnych kapacít na spracovanie zvyškového odpadu a zablokovanie recyklovateľných materiálov na nižších úrovniach hierarchie odpadového hospodárstva.</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika s najväčšou pravdepodobnosťou nesplní cieľ pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu na úrovni 50 % pre rok 2020 a v súvislosti s odporúčaniami Európskej komisie zamerať sa na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, presadzujeme v návrhu POH SR zameriavanie sa na predchádzanie vzniku odpadu v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025, opätovné použitie, prípravu na opätovné</p>
---	--	--	---

<p>a zároveň nie je možné ich zneškodňovanie na skládke odpadov.“ Z predmetného vyplýva, že v súčasnosti nie je dôsledne zanalyzované, či aktuálne kapacity existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov budú v budúcnosti dostatočne. V bode 5.2 návrhu POH (str. 135) ďalej uvádza, že je potrebné zamerať sa na využitie existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, predovšetkým cementární, najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu. Avšak následne v bode 5.6 návrhu POH (str. 142) spochybňuje predmetnú možnosť: „Nevýhodou je tu však chýbajúci dopyt po náhradách primárneho paliva z odpadu v cementárňach, pretože z ekonomických dôvodov takmer všetky náhrady primárneho paliva z odpadu, ktoré sa v súčasnosti využívajú v cementárňach v SR, pochádza zo zahraničia.“ POH sa pri odklone od skládkovania odpadov výslovne zameriava na zhodnocovanie odpadov v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadov a nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, a to napriek tomu, že: 1) nie je dôsledne zanalyzovaná reálna kapacita existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, čo môže v budúcnosti spôsobiť nedostatočné kapacity týchto zariadení a taktiež problémy s dosiahnutím cieľa znížiť do roku 2035 množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky odpadov na max. 10 %; 2) konštatuje nedostatočný dopyt existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov o odpad pochádzajúci zo Slovenska, ale zároveň nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, ktoré majú reálny záujem a technické možnosti na zhodnocovanie slovenského nerecyklovateľného komunálneho odpadu; 3) na Slovensku existujú momentálne len 4 cementárne. Ak by sa mala väčšina nerecyklovateľného komunálneho</p>		<p>použitie a recykláciu. Energetické zhodnotenie má byť doplnením vyššie uvedeného aj vzhľadom na odporúčania EK, nebrániť zvýšeniu miery recyklácie a opätovného využívania odpadu, aby sa predchádzalo vytváraniu nadbytočných kapacít na spracovanie zvyškového odpadu.</p> <p>V Slovenskej republike máme nevyužitú kapacitu energetického zhodnotenia odpadov napr. v cementárňach, a to z dôvodu vysokého množstva dovážaného odpadu zo zahraničia, ktorý by mal byť nahradený práve odpadom zo Slovenskej republiky. Pre túto potrebu by sme chceli vytvárať také kroky a robiť také opatrenia, ktoré by napomohli k zvýšeniu množstva energeticky zhodnotených odpadov v týchto existujúcich zariadeniach. Príkladom je podpísanie memoranda o vzájomnej spolupráci medzi MŽP SR a Zväzom výrobcov cementu Slovenskej republiky, ktorého cieľom je nastavenie vzájomných pravidiel tak, aby pri výrobe cementu dochádzalo k využitiu odpadu vyprodukovaného na území Slovenskej republiky v čo najväčšej možnej miere.</p> <p>Doplnenie analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie nepovažujeme za potrebné,</p>
--	--	--

<p>odpadu energeticky zhodnocovať v týchto cementárňach, znamenalo by to, že časť odpadu by musela byť prepravovaná na dlhšiu vzdialenosť, čo je v rozpore s princípom blízkosti podľa článku 16 Rámcovej smernice o odpade. V zmysle Rámcovej smernice majú členské štáty prijať vhodné opatrenia na vytvorenie primeranej siete zariadení na zhodnocovanie zmesového komunálneho odpadu, ktorá umožní, aby sa tento odpad zhodnocoval v niektorom z najbližších vhodných zariadení, najvhodnejšími metódami a technológiami, aby sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany životného prostredia a verejného zdravia; 4) v cementárňach je možné spúšťať tuhé alternatívne palivo, ktoré spĺňa prísne kvalitatívne požiadavky a má dostatočne vysokú výhrevnosť. Nie je možné spúšťať v cementárňach nespracovaný komunálny odpad, resp. upravený komunálny odpad nízkej kvality. Tuhé alternatívne palivo môže pochádzať len zo špeciálnych frakcií komunálneho odpadu. Z tohto dôvodu cementárne neriešia problematiku obmedzovania skládkovania komunálnych odpadov ako celok (nie je možné v nich spúšťať nerecyklovateľný komunálny odpad nízkej kvality, ktorý nesplňa akceptačné kritéria konkrétnej cementárne, ktoré sú veľmi prísne). Máme za to, že POH nemôže vylúčiť výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov najmä pre zhodnocovanie nerecyklovateľného komunálneho odpadu, a to okrem vyššie uvedených dôvodov aj z nasledujúcich dôvodov: 1) Jedným z hlavných cieľov EÚ je odklon od skládkovania. Členské štáty sú povinné zabezpečiť, aby sa do roku 2035 množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky znížilo na max. 10 %. Prevažná časť nerecyklovateľných komunálnych odpadov sa v súčasnosti ukladá na skládky. Za účelom dosiahnutia odklonu od skládkovania v súlade s cieľmi stanovenými EÚ je potrebné prestať ukladať nerecyklovateľne</p>		<p>nakoľko v rámci návrhu POH SR sa ani nepodporuje ani neobmedzuje výstavba nových zariadení na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov. Prioritou je využitie kapacít existujúcich zariadení pre energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov.</p> <p>V zmysle Oznámenia komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Úloha energetického zhodnocovania odpadu v obehovom hospodárstve z februára 2017 by v odôvodnených prípadoch cezhraničná preprava odpadu mohla pomôcť optimálne využívať už dostupné kapacity na energetické zhodnocovanie odpadu v mnohých členských štátoch. Vyvážanie nerecyklovateľného odpadu na energetické zhodnotenie do iného členského štátu by sa nemalo nevyhnutne vnímať ako v rozpore s tzv. zásadou blízkosti (t. j. použitie najbližšieho vhodného zariadenia), ktorá tvorí základ právnych predpisov EÚ o odpade v zmysle článku 16 rámcovej smernice o odpade. Skôr, ako sa rozhodnú pre takýto prístup, by príslušné orgány členských štátov mali vykonať analýzu životného cyklu, aby sa zabezpečilo,</p>
--	--	---

	<p>komunálne odpady na skládky odpadov. Energetické zhodnocovanie nerecyklovateľných komunálnych odpadov zabezpečí odklonenie týchto odpadov od skládkovania. Nakoľko nerecyklovateľné komunálne odpady nie je možné už materiálovo zhodnotiť, ich energetické zhodnocovanie je v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Energetické zhodnocovanie odpadov je najlepšou alternatívou skládkovania odpadov, ktoré nie je možné, resp. nie je efektívne, materiálovo zhodnotiť. Nakoľko kapacita existujúcich zariadení na zhodnocovanie odpadov nemusí byť po obmedzení skládkovania dostatočná, nie je možné, aby POH nepredpokladal aj výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov pre nerecyklovateľný komunálny odpad. 2) Európska komisia vo svojom Oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov - Úloha energetického zhodnocovania odpadu v obehovom hospodárstve, COM(2017) 34 final zo dňa 26. 1. 2017 (ďalej ako „Oznámenia“) akceptuje možnosť energetického zhodnocovania odpadu ako súčasť obehového hospodárstva. Členské štáty s nízkou špecializovanou spaľovacou kapacitou a s vysokou mierou využívania skládok odpadu môžu vytvárať nové kapacity na spracovanie zvyškového odpadu formou energetického zhodnocovania. V takomto prípade by členské štáty mali venovať osobitnú pozornosť využívaniu najmodernejších energeticky účinných technológií a veľkosti a umiestneniu týchto zariadení. Slovenská republika nemá nadbytok kapacít zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, práve naopak do budúcnosti môžu kapacity na energetické zhodnocovanie odpadov chýbať. Z tohto dôvodu je potrebné povoliť výstavbu nových ZEVO, aby sa zabezpečila dostatočná kapacita zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov a zároveň, aby sa dosiahol cieľ</p>			<p>že celkový vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu počas prepravy odpadu neprevažuje želaný prínos.</p>
--	---	--	--	---

<p>skládkovať max. 10 % komunálnych odpadov do roku 2035. 3) Európska komisia taktiež v svojom Oznámení zdôraznila, že je potrebné zabezpečiť, aby procesy energetického zhodnocovania odpadu využívali najúčinnnejšie a najlepšie dostupné techniky. Pri výstavbe úplne nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov bude použitá najlepšia dostupná technika v oblasti energetického zhodnocovania odpadu, ktorá zabezpečí energetické zhodnocovanie odpadov na najlepšej technickej úrovni a z ohľadom na ochranu životného prostredia. Pre spaľovne odpadov (ZEVO) platia taktiež prísnejšie emisné limity. 4) V prípade, ak by príslušné štátne orgány zakázali stavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov na základe POH (výstavba nových zariadení pre energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov nie je predpokladaná v návrhu POH), a to aj napriek tomu, že by boli splnené všetky ostatné zákonné požiadavky a neexistoval by nadbytok kapacít zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, mohlo by dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na podnikanie pre potenciálnych prevádzkovateľov nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. V zmysle čl. 35 ods. 1 Ústavy má každý právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. Ústavný súd v svojom náleze (sp. zn.ÚS 7/96) bližšie špecifikoval, že „Právo podnikat' je ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia. Toto právo sa priznáva každej osobe. Prostredníctvom práva na podnikanie sa zaručuje možnosť vykonávať hospodársku činnosť tam, kde existuje ekonomická konkurencia, ako aj tam, kde ekonomická konkurencia neexistuje. Súčasťou takto poskytnutej záruky nie je ochrana podnikateľa pred vstupom konkurenta do zvolenej hospodárskej činnosti“. Máme za to, že</p>			
--	--	--	--

<p>dôsledkom toho, že POH uprednostňuje existujúce zariadenia na energetické zhodnotenie a nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnotenie, môže byť obmedzený voľný vstup na trh, čo môže predstavovať nedovolený zásah do práva na podnikanie. Podľa článku 13 ods. 2 Ústavy možno medze základných práv a slobôd upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom a v zmysle článku 35 ods.2 Ústavy môže zákon ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolání alebo činností. Ak navrhovateľ o udelenie súhlasu na výstavbu zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov splní všetky predpoklady ustanovené zákonom a príslušný štátny orgán by odmietol vydať súhlas na výstavbu zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov len z dôvodu, že výstavba nového zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov nie je v súlade s POH (POH nepredpokladá výstavbu nových zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov), išlo by o nedovolené obmedzovanie práva na podnikanie, a to z dôvodu že obmedzenie práva na podnikanie môže byť stanovené výhradne zákonom a nie podzákonným právnym predpisom, akým je aj POH. Máme za to, že keďže POH nie je zákon, nemôže obmedzovať základné práva a slobody, medzi ktoré patrí aj právo na podnikanie. 5) V Náleze ÚS 9/2016 sa Ústavný súd vyjadril, že „Článok 55 ods. 2 Ústavy predstavuje pozitívny záväzok štátu prijať také zákonné opatrenia, ktoré by chránili a podporovali hospodársku súťaž predovšetkým podnikateľských subjektov na trhu a predchádzali alebo upravovali následky v prípadoch nedovoleného obmedzovania súťaže zo strany podnikateľských subjektov na trhu pri výkone podnikateľskej činnosti alebo zo strany orgánov verejnej moci pri výkone ich právomocí. A contrario z čl. 55 ods. 2 ústavy vyplýva, že zákonodarca sa musí zdržať prijímania takej právnej úpravy, ktorá</p>			
---	--	--	--

<p>by buď priamo neodôvodnene obmedzovala hospodársku súťaž aktérov najmä podnikateľského života na trhu alebo upravovala také podmienky výkonu najmä podnikateľskej činnosti, ktoré by priamo vytvárali predpolie pre nedovolené obmedzenie hospodárskej súťaže zo strany či už podnikateľských subjektov na trhu pri výkone ich podnikateľskej činnosti alebo zo strany orgánov verejnej moci pri výkone ich právomocí.“ Zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže, ktorý bližšie upravuje ochranu hospodárskej súťaže, výslovne v ustanovení § 39 ustanovuje, že orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, obce a vyššie územné celky pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a záujmová samospráva pri prenesenom výkone štátnej správy nesmú zjavnou podporou zvýhodňujúcou určitého podnikateľa alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž. Súčasné znenie návrhu POH môže spôsobiť neodôvodnené obmedzovania hospodárskej súťaže, nakoľko vytvára také podmienky, ktoré umožňujú orgánom verejnej moci obmedzovať hospodársku súťaž tým, že v zmysle POH nebudú udeľovať súhlasy na výstavbu a prevádzku nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov napríklad komunálnych odpadov. Predmetné by narušilo hospodársku súťaž v prospech existujúcich zariadení na zhodnocovanie odpadov. Potenciálne hrozí úplné odňatie prístupu na relevantný trh pre nové zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov, čo by bolo v rozpore s čl. 55 ods. 2 Ústavy. Obmedzenie hospodárskej súťaže je za určitých okolností možné, avšak je možné tak urobiť, ak existuje preukázateľný verejný záujem na obmedzení hospodárskej súťaže a toto obmedzenie je vykonané formou zákona. Podľa Nálezu Ústavného súdu sp. zn. ÚS 7/96 „Ústava umožňuje prijatie obmedzení vo vzťahu k čl. 55 ods. 2.... obmedzujúce ustanovenie by bolo v súlade s ústavou jedine vtedy, ak</p>			
---	--	--	--

<p>by ho prijala Národná rada Slovenskej republiky, lebo obmedzenia podľa čl. 35 ods. 2, aj podľa čl. 55 ods. 2 ústavy sa musia prijať v právnom predpise so silou zákona.“ Máme za to, že nakoľko neexistuje nadbytok kapacít zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, neexistuje preukázateľný verejný záujem na obmedzení výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Zároveň obmedzenie, resp. zákaz výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, nie je upravené v zákone, ale len v POH. Z týchto dôvodov by išlo o nedovolené obmedzovanie hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti zároveň upozorňujeme na skutočnosť, že Analýza vplyvov návrhu POH na podnikateľské prostredie (ďalej ako „Analýza“) neobsahuje žiadne posúdenie vplyvov na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu (bod 3.4 Analýzy). Predmetné považujeme za veľký nedostatok tejto Analýzy, nakoľko (ako už bolo spomenuté vyššie) existuje riziko, že súčasné znenie návrhu POH môže negatívne ovplyvniť postavenie podnikateľov, ktorí chcú postaviť nové zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä komunálnych odpadov). Máme za to, že ak sa nezmení súčasné znenie návrhu POH, je potrebné v bode 3.4. Analýzy uviesť, že návrh POH môže mať negatívny vplyv na konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu v oblasti výstavby nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Dôvodom je, že návrh POH nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä v oblasti komunálnych odpadov), čo môže spôsobiť zamietnutie žiadostí o udelenie potrebných súhlasov na výstavbu takýchto zariadení z dôvodu ich nesúlade s POH, a teda potenciálne úplne znemožniť prístup na relevantný trh pre nové zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov. Z tohto dôvodu by malo byť v bode 3.4 Analýzy taktiež</p>			
--	--	--	--

<p>uvedené, že v dôsledku návrhu POH môže dôjsť k vytvoreniu bariér pre vstup na trh pre nových poskytovateľov služieb, konkrétne podnikateľov, ktorí chcú postaviť nové zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov, keďže návrh POH nepočíta s výstavbou nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä komunálnych odpadov). Predmetné by malo negatívny vplyv aj na slovenské a zahraničné investície do nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. V súčasnosti existuje záujem investorov o výstavbu nových zariadení (okrem iného) na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä komunálnych odpadov). Ak by v dôsledku súčasného znenia návrhu POH existovalo riziko, že súhlas na výstavbu takýchto zariadení nebude vydaný len v dôsledku nesúladu tohto zámeru s návrhom POH, s veľkou pravdepodobnosťou by to spôsobilo odliv investícií v tejto oblasti. Túto skutočne považujeme za veľmi negatívny vplyv návrhu POH na podnikateľské prostredie a aj samotné odpadové hospodárstvo, nakoľko v budúcnosti môže nastať problém s nedostatočnými kapacitami pre energetické zhodnocovanie nerecyklovateľného komunálneho odpadu a na prípadne dodatočné postavenie zodpovedajúcich kapacít môže byť už neskoro a nemusí už byť ani záujem zo strany investorov. Predmetná skutočnosť by mala byť popísaná ako negatívny vplyv na podnikateľské prostredie v bode 3.4. Analýzy. Taktiež bod 3.1. Analýzy považujeme za nedostatočný. V tomto bode je uvedené, že podnikateľskými subjektmi dotknutými návrhom POH sú konkrétne nasledujúce typy podnikateľských subjektov – „podnikateľov produkujúcich inertné odpady, priemyselné odpady, výkopové zeminy a stavebné odpady a čiastočne podnikateľov, ktorí produkujú komunálny odpad (zvýšenie poplatkov za ukladanie odpadov na skládku odpadov), výrobcov vyhradených výrobkov (ekomodulácia),</p>			
--	--	--	--

	výrobcov a distribútorov výrobkov z bioplastov.“ Ako je spomenuté už vyššie, návrh POH sa výrazne dotýka aj podnikateľov, ktorí chcú postaviť nové zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä komunálnych odpadov). Z vyššie popísaných dôvodov by mali byť aj títo podnikatelia uvedení v bode 3.1 Analýzy ako dotknuté subjekty – pričom v ich prípade ide o negatívny vplyv návrhu POH, ktorý zhorší ich postavenie.			
SPZ	<p>1. Všeobecná pripomienka Strategický dokument v odpadovom hospodárstve by nemal riešiť len hľadanie náhrady za skládkovanie odpadov. Problémom nie sú skládky odpadov, ale odpady, ktoré na nich ukladáme. A tie rôznorodé odpady tvoria rôznorodé problémy, ku ktorým je nevyhnutné pristupovať jednotlivo a rôznorodo. Najvypuklejší problém sú plasty. V prípade plastov je problém ich chemická rôznorodosť, množstvo a zloženie plastového odpadu. Preto sa treba primárne zamerať na to. A to v tomto dokumente chýba. Je nevyhnutné vytvoriť také podmienky, ktoré by znevýhodňovali zbytočné plastové obaly, viacnásobné a kombinované obaly a nerecyklovateľné, resp. ťažko recyklovateľné plasty. Toto POH však hľadá iba spôsob, ako nahradiť ich ukladanie na skládky odpadov (mimo chodom viaceré štúdie preukazujú fakt, že skládkovanie plastových odpadov nie je najhorší spôsob nakladania s týmto odpadom). A pritom vieme, že aj keď ich plastový odpad vytriedime, tak s približne polovicu z nich nevieme zrecyklovať. To potom vytvára tlak na vznik „alternatívnych“ riešení, ktoré sú častokrát z rôznych dôvodov nefunkčné, ekonomicky neudržateľné a pre životné prostredie a zdravie ľudí rizikové. SR nepotrebujeme zvyšovať kapacity na energetické zhodnocovanie odpadov ani zavádzať</p>	Z	ČA	<p>Návrh POH SR 2021 - 2025 sa nezaobrá iba odklonom od skládkovania, ale aj vyššími priečkami hierarchie odpadového hospodárstva.</p> <p>V časti 4.6.3 je navrhnuté opatrenie O.27, ktoré obsahuje stanovenie minimálnej výšky základného poplatku, a zmeny v rámci systému ekomodulácie. Uvedené bude realizované v nadväznosti na rámec ekomodulácie na úrovni EÚ.</p> <p>V časti 4.6.3 je zároveň navrhnuté opatrenie O.30: <i>Podporovať výskum, vývoj a inovácie v oblasti nových inovatívnych obalových materiálov a v oblasti nových technológií nakladania s odpadmi z obalov a neobalových výrobkov.</i></p> <p><i>Zodpovednosť: MŠVVaŠ SR, MH SR v spolupráci s univerzitami a vysokými školami, s vedecko-výskumnými inštitúciami a podnikateľským sektorom</i></p>

	chemickú recykláciu plastov. Plasty, ktoré sa nedajú opakovane používať a po svojej životnosti nie sú ľahko a efektívne recyklovateľné, by mali byť zakázané. To platí samozrejme na všetky výrobky. Požadujeme preto doplnenie návrhu tohto POH o opatrenia, ktoré budú vytvárať podmienky na napĺňanie odpadovej hierarchie a budú prednostne brániť vzniku zbytočného odpadu.			<p><i>Termín: priebežne</i></p> <p>Máme za to, že uvedené opatrenia napomôžu k riešeniu spomenutých problémov.</p>
SPZ	10. Pripomienka k O.36 Požadujeme doplniť ďalšiu povinnosť – predloženie fotodokumentácie o realizácii selektívnej demolácii pri odstraňovaní stavby ako aj dokladov o zhodnotení hodnotiteľných odpadov povoľujúcemu orgánu. Odôvodnenie: Vzhľadom na nedostatočné personálne kapacity pre kontrolu činností spojených s demoláciou stavieb, ktoré sú z hľadiska vzniku a triedenia odpadov významné, je potrebné použiť aj takýto nástroj, ktorý by mohol v súčasnosti pomôcť zodpovednejšiemu prístupu pri odstraňovaní stavieb. V praxi sa odstraňovanie stavieb kontroluje veľmi sporadicky.	Z	A	<p>Do opatrenia O.36 bolo zmenené písmeno b) a doplnené nové písmeno c) nasledovne:</p> <p><i>„ b) selektívnej demolácie pri odstraňovaní stavby a predloženia fotodokumentácie o jej realizácii,</i></p> <p><i>c) predloženia dokladov o zhodnotení odpadov povoľujúcemu orgánu“.</i></p>
SPZ	11. Pripomienky ku kapitole 6.3. Požadujeme odstavec „Efektívnym využívaním zdrojov sa zaoberajú viaceré strategické dokumenty Ministerstva hospodárstva SR, ktoré sa zaoberajú využívaním druhotných surovínových a energetických zdrojov, resp. odpadov. K dokumentom, ktoré by v budúcnosti mohli prispieť k predchádzaniu vzniku odpadu, patria najmä:“ nahradiť nasledovným znením: „Viaceré strategické dokumenty Ministerstva hospodárstva SR sa zaoberajú využívaním druhotných surovínových a energetických zdrojov, resp. odpadov. Vzhľadom na prijatie novej stratégie obehového hospodárstva na úrovni EÚ, bude potrebná aktualizácia aj	Z	ČA	<p>Predmetný odstavec bude preformulovaný nasledovne: <i>„Viaceré strategické dokumenty Ministerstva hospodárstva SR sa zaoberajú využívaním druhotných surovínových a energetických zdrojov, resp. odpadov. K dokumentom, ktoré by v budúcnosti mohli prispieť k predchádzaniu vzniku odpadu, patria najmä:</i></p> <p><i>Vzhľadom na prijatie novej stratégie obehového hospodárstva na úrovni EÚ, bude potrebná aktualizácia aj niektorých z týchto</i></p>

	niektorých z týchto dokumentov. V „Novom akčnom pláne EÚ pre obchodné hospodárstvo“ z 11.3.2020 sa uvádza, že takúto revíziu národných energetických a klimatických plánov podporí aj Komisia.“ Odôvodnenie: Vzhľadom na to, že niektoré vyjadrenia napr. o potrebe „výrazným spôsobom zvýšiť úroveň energetického zhodnocovania odpadov“ (Energetická politika SR, 2014) sú v súčasnosti už prekonané a je potrebné podporovať iné environmentálne vhodnejšie nakladanie s odpadmi, konkretizovať najvyššiu prípustnú mieru energetického zhodnocovania odpadov na Slovensku, ako aj možnosti využitia existujúcich kapacít na energetické zhodnocovanie odpadov, je takéto všeobecné konštatovanie o potrebe výrazného zvyšovania energetického zhodnocovania odpadov v rozpore s hierarchiou odpadového hospodárstva.			dokumentov. V „Novom akčnom pláne EÚ pre obchodné hospodárstvo“ z 11.3.2020 sa uvádza, že takúto revíziu národných energetických a klimatických plánov podporí aj EK. “
SPZ	2. Pripomienka k Obrázku 2-11 Miera vytriedenia zložiek KO v SR Požadujeme doplniť aj spôsob výpočtu „miery vytriedenia zložiek komunálneho odpadu“. Odôvodnenie: Považujeme za potrebné vysvetliť výpočet „miery vytriedenia komunálnych odpadov“. Vo vzťahu k tabuľke 2.15, kde úroveň recyklácie kovov je 80 %, je potrebné „mieru vytriedenia pri kovoch s 12 %“ objasniť, aby to bolo zrozumiteľné.	Z	ČA	Do návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 bude upravený a doplnený nasledovný text: <i>„Množstvá obalov uvedených na trh a množstvá odpadov z obalov, ktoré boli zhodnotené a recyklované z množstiev uvedených na trh, uvádza tabuľka 2-15.</i> <i>Údaje zhodnotené a recyklované z množstiev uvedených na trh nemožno porovnávať s údajmi o vytriedených zložkách komunálnych odpadov v SR, keďže údaje o obaloch uvedených na trh obsahujú údaje nielen o komunálnych ale aj priemyselných odpadoch z obalov a metodika výpočtu zhodnocovania a recyklácie vychádza</i>

				z množstiev uvedených na trh, nie z reálneho vzniku odpadov.“
SPZ	<p>3. Pripomienka ku kapitole 4.1. Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025 Na strane 96 je v odseku, v ktorom sa píše o opatreniach na splnenie hlavného cieľa, okrem iného uvedené: - „...podporou transformácie existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov.“ Toto nepovažujeme za správne. - „...vo vyššie uvedenom kontexte ako priamo súvisiace opatrenie je nutné presadzovať prioritne množstvový zber komunálneho odpadu“. S týmto nesúhlasíme. Množstvový zber nie je priorita v odpadovom hospodárstve, ale len pomôcka. Sám o sebe je dokonca málo účinný, dokonca v niektorých prípadoch až nebezpečný. - Na záver je uvedené, aké aktivity a opatrenia budú podporované z verejných zdrojov. Okrem iného je tam uvedená aj podpora „zavádzania zberu od dverí k dverám“. Tento typ zberu patrí medzi najúčinnnejšie, ale financovanie zberu zložiek odpadov, ktoré patria pod RZV, by malo byť zo strany výrobcov. - Zároveň nám v zozname podporovaných aktivít a opatrení chýba podpora materiálovej recyklácie, na ktoré sú preukázateľne nedostatočné kapacity na trhu v rámci SR, resp. EÚ. Požadujeme upraviť texty tak, aby: - Zrušiť časť vety: „podporou transformácie existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov“ a doplniť novú vetu: „Z dôvodu potreby transformácie tepelných elektrární na uhlie posúdiť možnosť a reálnu potrebu ich prestavby na zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov, ktoré budú zodpovedať BAT technológiám.“ - množstvový zber bol spomenutý iba ako podporné opatrenie a nie priorita - bolo jasné, že</p>	Z	ČA	<p>Vypustenie časti vety „podporou transformácie existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov“ a nahradenie novou vetou bude upravené v zmysle dohody medzi MŽP SR a MH SR.</p> <p>Množstvový zber:</p> <p>V rámci kapitoly 4.1. bola upravená veta nasledovne: „Musí ísť o kombináciu zvýšenia poplatkov za ukladanie odpadov na skládky odpadov, súčasne vytvorenie podmienok pre alternatívne spôsoby k zneškodňovaniu odpadov skládkovaním v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva (ako podpora predchádzania vzniku odpadu, opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie, ďalej zlepšenie miery triedenia odpadov, dostatočné finančné plnenie v oblasti RZV špeciálne pre časť obaly a neobalové výrobky, materiálové zhodnocovanie, a zvýšenie energetického zhodnocovania odpadu vznikajúceho v SR) a vo vyššie uvedenom kontexte ako priamo súvisiace opatrenie je</p>

	<p>zber od prahu dverí bude podporovaný z verejných zdrojov mimo odpadov spadajúcich pod RZV - doplniť do zoznamu podporu materiálovej recyklácie Odôvodnenie: V prípade energetického zhodnocovania komunálnych odpadov, resp. upravených komunálnych odpadov musí toto zariadenie spĺňať všetky požiadavky na spaľovňu odpadov, resp. zariadenia na spoluspaľovanie odpadov v súlade s legislatívnymi predpismi na úseku ochrany ovzdušia. Takáto transformácia či už tepelných elektrární alebo teplární predpokladá rozsiahlu rekonštrukciu a predovšetkým dobudovanie filtračných zariadení v súlade s BAT. Priatelia Zeme - SPZ podporujú zavádzanie a aj v praxi, pomáhajú pri zavádzaní množstvého zberu komunálnych odpadov v obciach. Na základe toho sme presvedčení, že to v súčasnosti nie je a nemôže byť plošnou prioritou v SR a hlavne - nevyrieši to problémy v OH, ktoré v SR máme. Ekonomická motivácia nasleduje až po vytvorení komfortnej infraštruktúry, systematických vzdelávacích a osvetových aktivitách a zavedenia účinného systému kontroly. Bez týchto troch krokov je málo účinná až neúčinná. Nevidíme dôvod, prečo by mal byť zber „od dverí k dverám“ financovaný z verejných zdrojov. Nie je to stratová aktivita, je to nevyhnutný prostriedok na dosiahnutie cieľov v OH, ktoré musia výrobcovia plniť a navyše to bude od roku 2023 súčasť štandardov zberu. Táto aktivita je samofinancovateľná. Prax ukazuje, že trh ani RZV nedokáže zabezpečiť dostatočné kapacity na recykláciu niektorých vytriedených zložiek KO. Považujeme za dôležité podporiť budovanie práve takých zariadení, pri ktorých sa dlhodobo ukazuje nedostatok kapacít na trhu.</p>			<p>nutné presadzovať smerovanie k množstvému zberu komunálneho odpadu v súlade s opatreniami O.2 a O.8 strategického dokumentu PPVO SR 2019 – 2025.“</p> <p>K zberu od dverí k dverám:</p> <p>Do POH SR bola doplnená existujúca veta o časť vety (hrubo vyptlačené): „Z verejných zdrojov budú s najvyššou prioritou podporované verejné stratové aktivity a opatrenia, ktoré prinášajú preukázateľný efekt vyššou mierou recyklácie alebo predchádzania vzniku odpadu v súlade so zákonom o odpadoch.“</p> <p>Zároveň bolo do opatrenia O.10 doplnené nové písmeno e) projektov zameraných na recykláciu komunálnych odpadov nadväznosti na opatrenia v jednotlivých kapitolách záväznej časti tohto programu.</p>
SPZ	4. Pripomienka k termínu plnenia O.4., ktorý je navrhnutý na	Z	N	Termín december 2022 bol zvolený s ohľadom na závažnosť tejto problematiky,

	december 2022. Požadujeme zmeniť termín na december 2021. Odôvodnenie: Súčasná legislatíva ustanovila zvyšovanie sadzby poplatkov len do roku 2021. Prax ukázala, že to bol dobrý krok a motivoval samosprávy v snahe zlepšovať podmienky na triedenie pre obyvateľov. Sme presvedčení, že v tomto trende treba pokračovať.			ako aj veľký počet zainteresovaných strán, ktoré by mali byť zahrnuté do prípravného procesu novely zákona o poplatkoch.
SPZ	5. Pripomienka k časti 4.2.2 Indikátory (Ciele a opatrenia pre KO) Požadujeme doplniť indikátor – Počet zriadených samostatných centier opätovného používania (reuse centier). Odôvodnenie: Tento indikátor je dôležitý pre posúdenie reálnych opatrení na predchádzanie vzniku odpadov.	Z	A	
SPZ	6. Pripomienka k opatreniu O.10. Požadujeme doplniť do zoznamu materiálovú recykláciu.	Z	A	Do návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 bude v opatrení O.10 doplnené nové písmeno e) „e) projektov zameraných na recykláciu komunálnych odpadov v nadväznosti na opatrenia v jednotlivých kapitolách záväznej časti tohto programu.“.
SPZ	7. Pripomienka ku kapitole 4.3.3 Opatrenia (pre BRO) Požadujeme doplniť: - opatrenie, ktoré bude iniciovať vytvorenie finančného mechanizmu na podporu umiestňovania kompostov vyrobených z odpadov na poľnohospodársku pôdu. - Opatrenie, ktoré zlepši systém nakladania s psími exkrementmi v mestách a v obciach. Odôvodnenie: Aplikácia kvalitných kompostov na poľnohospodársku pôdu je nevyhnutná z viacerých pohľadov. Z hľadiska udržateľnosti	Z	ČA	Opatrenie, ktoré bude iniciovať vytvorenie finančného mechanizmu na podporu umiestňovania kompostov vyrobených z odpadov na poľnohospodársku pôdu je už súčasťou opatrenia O.1 a nepovažujeme za potrebné uvádzať nové opatrenie k tejto téme. Zároveň do návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 bude so kapitoly 4.3 na konci textu

	prevádzok kompostární, ale aj úrodnosti pôd sa v súčasnosti javí ako nevyhnutná finančná pomoc v tomto segmente. Počet domácich zvierat, predovšetkým psov, narastá a s tým aj problém správneho riešenia nakladania s ich exkrementmi. Všeobecne rozšírený zber do určených nádob, z ktorého exkrementy putujú na skládku odpadov, je len čiastočným riešením ohľadom zabezpečenia čistoty verejného priestranstva, avšak nie udržateľným riešením ďalšieho nakladania s týmto odpadom, ktorý sa na skládke stáva zdrojom tvorby metánu.			doplnené nasledovné: „ <i>Téma nakladania s exkrementmi domácich spoločenských zvierat, napr. psov je málo diskutovaná. Vzhľadom na zabezpečenie správneho a udržateľného nakladania s exkrementmi domácich zvierat, najmä psov by mala začať prebiehať diskusia na úrovni ústredných orgánov štátnej správy a na úrovni samospráv k tejto problematike.</i> “
SPZ	8. Pripomienka ku kapitole 4.4.3 Opatrenia (pre bioplasty) Požadujeme doplniť nové opatrenia: - Nahradiť používanie jednorazových plastových vreciek a tašiek za 100 % kompostovateľné. - Zaviesť zákaz uvádzania na trh bioplastov, ktoré nie sú 100 % kompostovateľné. Odôvodnenie: - Kompostovateľné tašky a vrecká súvisia s novými povinnosťami samospráv zaviesť a zabezpečovať triedený zber kuchynských BRKO. Po dovezení nákupu domov sa kompostovateľné tašky a vrecká opätovne použijú na zber kuchynského BRO. Znižujú sa tým náklady samospráv na nákup kompostovateľných vreciek, zabezpečí sa vysoká miera čistoty a hygieny zberu kuchynského BRO a zároveň sa vyrieši problém s nadmernou spotrebou jednorazových plastových tašiek a vreciek. Jedná sa o synergický nákladový a environmentálny aspekt. Príkladom nám môže byť Taliansko, kde tento systém funguje výborne. - Je potrebné zakázať uvádzanie na trh bioplasty, ktoré nie je možné bezpečne skompostovať a ktorých zloženie vzbudzuje obavy, že budú rôznym spôsobom škodlivé pre životné prostredie alebo ohrozovať zdravie ľudí (napr. mikroplasty, chemické zloženie).	Z	ČA	Do návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 bolo doplnené „ <i>V nadväznosti na cieľ 6.2 PPVO SR na roky 2019 – 2025 je potrebné upriamiť pozornosť aj na náhrady veľmi ľahkých plastových tašiek a ľahkých plastových tašiek ich kompostovateľnými náhradami spĺňajúcimi príslušné normy. Zároveň by mali byť hľadané riešenia na začatie ich používania, ktoré budú akceptované všetkými zainteresovanými subjektmi.</i> “

SPZ	<p>9. Pripomienka k O.25. Podporovať financovanie (pre textil)</p> <p>Požadujeme doplniť do zoznamu: - projektov na zriadenie „upcycling – krajčírskych dielní“ - projektov na vzdelávanie obyvateľov pre zmenu životného štýlu od „fast fashion – rýchlej módy“ ku „slow fashion – k pomalej móde“. Odôvodnenie: Je potrebné podporiť opatrenia aj na predchádzanie vzniku textilného odpadu podporou využívania odpadu z už existujúcich textilných výrobkov na výrobu nových výrobkov, či už priamou podporou takýchto prevádzok, ako aj vzdelávaním obyvateľstva.</p>	Z	ČA	<p>Akceptované inak.</p> <p>Vzdelávanie obyvateľov pre zmenu životného štýlu je aj súčasťou už prebiehajúcej implementácie opatrení zameraných na informačnú kampaň obyvateľstva na predchádzanie vzniku odpadu uvedených v PPVO na roky 2019 – 2025 ako aj budúcich opatrení v POH SR na roky 2021 – 2025 (opatrenie O.2).</p> <p>Zároveň v PPVO SR 2019 – 2025 je opatrenie O.28. Posúdenie možností zavedenia finančnej motivácie (z Environmentálneho fondu, OZV) pre subjekty zaoberajúce sa prípravou na opätovné používanie (napr. nábytok, textil). Zodpovednosť: MŽP SR Termín: 2025.</p>
SZZV	<p>Doplnenie časti 4.15 o zohľadnení ochrannej úlohy obalov v predchádzaní vzniku odpadov (pripomienka k 4.15 Podpora preventívnych opatrení a systémov opätovného použitia obalov).</p> <p>Odôvodnenie: V materiály chýba dôraz aj na ochrannú funkciu obalov, ktorá napríklad zabraňuje tomu, aby sa z výrobku stal predčasne odpad. Obal napríklad predlžuje dobu spotreby a zabraňuje tak tvorbe potravinového odpadu.</p>	O	ČA	<p>V texte je zdôraznená potreba predchádzania vzniku odpadov z obalových materiálov a obalov všeobecne. Nie je spochybňovaná ochranná úloha obalov a ani textom uvedeným v časti 4.15 spochybnená ich úloha nie je.</p>
SZZV	<p>Doplniť časť 4.6.3 Opatrenia, Opatrenie 033 Vypracovanie analýzy voľne pohodeného odpadu v spolupráci pri stanovení metodiky</p>	O	N	<p>MŽP SR, Inštitút environmentálnej politiky vo svojej štúdii „Skutočná cena zálohy“ v prílohe č. 4 s názvom „Vplyv zálohovania</p>

	analýzy so zástupcami všetkých dotknutých orgánov vrátane zástupcov priemyslu. (pripomienka k 4.6.3 Opatrenia). Odôvodnenie: V nadväznosti na Programové vyhlásenie vlády a celkového záväzku všeobecnej odbornej diskusie by sme privítali úpravu opatrenia.			jednorazových nápojových obalov na triedený zber“, analyzoval práve vplyv zálohovania na zavedený triedený zber https://www.minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/skutocna-cena-zalohy.html . Vzhľadom na uvedené nepovažujeme za potrebné uvádzať navrhnuté opatrenie v návrhu POH SR na roky 2021 – 2025
SZZV	Doplniť časť k ekomodulácii nasledovne: „V kontexte princípu RZV je potrebné v budúcnosti vyžadovať dôsledné uplatňovanie zodpovednosti za vzniknuté odpady, t. j. zavedenie princípu malusov z pohľadu recyklovateľnosti materiálu v nadväznosti na harmonizované pravidlá na celom spoločnom trhu EÚ, so zohľadnením aj podielu obnoviteľnej zložky. (pripomienka k 4.6 Ciele a opatrenia pre obaly a neobalové výrobky). Odôvodnenie: Efektívna ekomodulácia poplatkov musí byť postavená na transparentných pravidlách, ktoré nebudú v rozpore s voľným pohybom tovaru v rámci spoločného trhu. Kritéria recyklovateľnosti a environmentálnej škodlivosti musia byť stanovené rovnako na celom spoločnom trhu, aby neobmedzovali voľný pohyb tovaru. Nesmie dochádzať k tomu, aby rovnaký obal toho istého výrobku bol v jednom členskom štáte zvýhodnený a v inom penalizovaný. Mohlo by tak prichádzať k zneužitiu inštitútu ekomodulácie na protekcionizmus. Pri kritériách ekomodulácie je potrebné zohľadňovať i LCA (Life-	Z	N	K ekomodulácii sa čaká na dokument vypracovaný EK, v zmysle neho sa bude nastavovať aj ekomodulácia v SR.

	cycle assessment) výrobku, ktorý je v obale uvádzaný na trh. Kritéria ekomodulácie musia zohľadňovať nie len materiál, z ktorého je obal vyrobený, ale i ochrannú funkciu obalu, ktorá napríklad zabraňuje tomu, aby sa z výrobku stal predčasne odpad. Obal napríklad predlžuje dobu spotreby a zabraňuje tak tvorbe potravinového odpadu, alebo chráni výrobok pred poškodením počas transportu, alebo tiež umožňuje efektívny transport (hranaté, stohovateľné balenia) a tým prispieva k šetrnejšiemu prístupu k životnému prostrediu a menšej produkcii CO2.			
SZZV	<p>Navrhujeme stanoviť konkrétny cieľ pre zber a recykláciu pre kompozitné obaly na báze lepenky (VKM) – nápojové obaly, prípadne doplniť opatrenie (kap. 4.6.3) na spustenie odbornej debaty s cieľom stanovenie cieľa pre tieto VKM pre obdobie od roku 2026.</p> <p>Odôvodnenie: Slovensko patrí ku krajinám s najnižším zberom a recykláciou kompozitných obalov na báze lepenky/nápojových kartónov v Európskej únii (podľa údajov spoločnosti Tetra Pak asi 15%), zatiaľ čo v EÚ sa v roku 2019 zrecyklovalo viac ako 50% nápojových kartónov. Domnievame sa, že vzniknutá situácia poškodzuje producentov nápojových kartónov a ich zákazníkov (najmä v mliekarenskom priemysle), pretože bude mať dopad na konkurencieschopnosť nápojových kartónov voči plastovým fľašiam. VKM majú prostredníctvom poslednej novely vyhlášky 373/2015 stanovenú rovnakú výšku sadzby na určenie nákladov na zabezpečenie triedeného zberu a zhodnocovania odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov (550,- Eur/t) ako je stanovená pre zložku „plasty“, ale neexistuje žiadna záruka, že sa dosiahnu podobné výsledky zberu a recyklácie (77% v 2025 podľa zákona o</p>	Z	ČA	Vzhľadom k cieľom pre obaly a neobalové výrobky a opatrenia O.26 nepovažujeme za potrebné uviesť navrhnuté požiadavky v rámci návrhu POH SR na roky 2021 – 2025. Uvedené požiadavky môžu byť riešené v rámci realizácie opatrenia O.26.

	<p>jednorazových obaloch). Trváme na tom, že takto nastavený vysoký náklad (550€/t) by mal byť úmerný vysokým ambíciám nášho priemyslu a ministerstvu životného prostredia. Preto požadujeme stanovenie konkrétneho cieľa na zber a recykláciu VKM na báze lepenky (nápojových obalov). Štáty ako Belgicko, Nemecko alebo Francúzsko s podobnými nákladmi dosahujú viac ako 60% recyklácie nápojových kartónov. Podľa našich informácií od OZV a odpadových firiem bez tohto cieľa nebude možné zaručiť recykláciu VKM na báze lepenky, pretože OZV môže plniť limity prostredníctvom papiera a odpadové firmy môžu využívať spaľovanie namiesto recyklácie. Máme za to, že je aj v záujme Slovenskej republiky splniť dlhodobé celkové ciele na recykláciu a zhodnotenie triedených zložiek komunálneho odpadu. Stanovením cieľov pre zber a recykláciu pre kompozitné obaly na báze lepenky (VKM)/nápojových obalov na základe širokej odbornej debaty by tomu podľa nás napomohlo.</p>			
SZZV	<p>Navrhujeme v nadväznosti na konštatovanie: „Princíp RZV ako prospešný nástroj na zlepšenie triedeného zberu musí zostať zachovaný, avšak je žiaduce vykonať systémové zmeny a zlepšenie fungovania RZV v praxi pre obaly a neobalové výrobky.“ Analýzu existujúcich dostupných riešení a ich uplatňovania pred prebudovaním celého systému RZV. (pripomienka k 4.1 Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025 – Systémové zmeny). Odôvodnenie: Domnievame sa, že existujú stále rezervy pri uplatnení aktuálne dostupných nástrojov na zlepšenie celkového systému RZV.</p>	Z	ČA	<p>Analýza existujúcich dostupných riešení môže byť vykonaná v rámci plnenia opatrenia O.26 Zabezpečiť zlepšenie fungovania systému RZV pre obaly a neobalové výrobky prijatím nového zákona o RZV pre obaly a neobalové výrobky. Už v samotnom úvode v kapitole 4.6 Ciele a opatrenia pre obaly a neobalové výrobky sa uvádza potreba prebudovania systému a dôvody potreby jeho prebudovania.</p>
ŠÚSR	<p>K vlastnému materiálu: - Sekcia 2.1.1 (str. 20) – preformulovať nasledovnú časť: „Pre účely porovnávania úrovne nakladania s</p>	O	ČA	<p>Sekcia 2.1.1 bola veta preformulovaná v zmysle pripomienky nasledovne: <i>Pre účely porovnávania úrovne nakladania s odpadom</i></p>

	<p>odpadom v krajinách vedie EUROSTAT osobitný indikátor, ktorý agreguje údaje o odpadoch do skupiny tzv. „minerálnych odpadov“. Tieto odpady zahŕňajú rôzne prúdy odpadov, ktoré majú špecifické vlastnosti a ktoré vzhľadom na vzniknuté množstvo majú tendenciu prekryť trendy vo vzniku a nakladaní s odpadom“. Indikátor, ktorý Eurostat publikuje neagreguje údaje do skupiny tzv. „minerálnych odpadov“, ale prezentuje údaje o množstve vzniknutého odpadu s vylúčením tzv. „minerálnych odpadov“; vylúčenie týchto odpadov, ktoré môžu mať v niektorých krajinách veľmi veľké objemy zlepšuje porovnateľnosť údajov o vníkanom odpade medzi krajinami. - Sekcia 2.2.1 (str. 26) – k vete „Podobne ako v roku 2017, sa najväčším podielom na zvýšení vzniku komunálnych odpadov podieľali kovy.“ upresniť, že zvýšenie bolo spôsobené tým, že sa spresnilo zisťovanie údajov o odpade z kovov – rozšírilo sa pokrytie zisťovaných údajov o odpade z kovov (aj zo zberných/výkupní) a nie preto, že by došlo k zvýšeniu produkcie tohto druhu odpadu. - Tabuľka 2-8 (str. 28) – v časti tabuľky za prepočet na obyvateľov použiť údaje v prepočte na stredný stav obyvateľstva podľa tabuľky zp3002rr: http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/zp3002rr/v_zp3002rr_00_00_00_sk - Tabuľka 2-9 (str.31) – doplniť v názve kategórie „Materiálové zhodnocovanie (recyklácia)“ vrátane kompostovania; uviesť pod tabuľku poznámku s upresnením, ktoré kódy nakladania s odpadom (R, D, Z, DO, PO) sú zahrnuté v jednotlivých kategóriách nakladania. - Tabuľka 2-12 (str. 35) – doplniť pod tabuľku poznámku, ktoré kódy odpadu sú zahrnuté v kategórii „Biologicky rozložiteľný odpad“ (20 01 08, 20 01 25, 20 01 38, 20 02 01, 20 03 02).</p>			<p><i>v krajinách vedie EUROSTAT osobitný indikátor, ktorý prezentuje údaje o množstve vzniknutého odpadu s vylúčením tzv. „minerálnych odpadov“. Tieto odpady zahŕňajú rôzne prúdy odpadov, ktoré majú špecifické vlastnosti a ktoré vzhľadom na vzniknuté množstvo majú tendenciu prekryť trendy vo vzniku a nakladaní s odpadom.</i></p> <p>Pripomienka k sekcii 2.2.1 týkajúca sa vzniku kovov vo vzťahu ku komunálnym odpadom už bola vysvetlená niekoľkokrát a preto nie je potrebné túto formuláciu neustále opakovať.</p> <p>Tabuľka 2-8 bola prepočítaná v zmysle pripomienky.</p> <p>V tabuľke 2-9 nepovažujeme za potrebné predmetné doplnenie.</p> <p>V tabuľke 2-12 nepovažujeme za potrebné uvádzať predmetné doplnenie.</p>
ŠÚSR		Z	A	Akceptovaná v plnom rozsahu.

<p>K vlastnému materiálu: - Tabuľka 2-1 (str. 17) – opraviť údaj o množstve komunálnych odpadov za rok 2014 – správny údaj je 1 830 167 t (nie 1 838 924 t). Vid'. tabuľku zp3001rr v databáze ŠÚ SR: http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/zp3001rr/v_zp3001rr_00_00_00_sk - Sekcia 2.2 (strana 26) – vo vete „Aj v rámci Katalógu odpadov ostal používaný pojem „zmesový komunálny odpad“ pre katalógové číslo 20 13 01.“ opraviť kód pre zmesový komunálny odpad, ktorý je 20 03 01 (nie 20 13 01). - Sekcia 2.2.1 (str. 27) – vo vete: „Občan SR v roku 2018 vyprodukoval priemerne 434 kg komunálnych odpadov zo započítaním drobného stavebného odpadu.“ opraviť údaj za rok 2018 na 427 kg/obyv. (údaj 434 kg/obyv. je za rok 2019). Vid'. tabuľku zp3002rr: http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/zp3002rr/v_zp3002rr_00_00_00_sk - Tabuľka 2-8 (str. 28) – opraviť údaj o množstve komunálnych odpadov za rok 2014 za ZA kraj na 219 483 t (nie 221 971 t) a za KE kraj na 219 898 t (nie 219 166 t). Vid'. tabuľku zp3001rr: http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/zp3001rr/v_zp3001rr_00_00_00_sk - Tabuľka 2-8 (str. 28) – pod tabuľku doplniť ŠÚ SR ako zdroj údajov. - Tabuľka 2-9 (str.31) – opraviť údaje za rok 2014 za iné zhodnocovanie na 94 197 t, iný spôsob nakladania na 30 815 t, iné zneškodňovanie na 50 444 t, skládkovanie na 1 210 043 t a spolu na 1 830 167 t; za rok 2015 za iné zhodnocovanie na 0 t; za rok 2017 za materiálové zhodnocovanie na 626 613 t, iný spôsob nakladania na 482 t a skládkovanie na 1 312 787 t; podľa tabuľky zp1005rs: http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/zp1005rs/v_zp1005rs_00_00_00_sk - Tabuľka 2-12 (str.35) – pod tabuľku doplniť ŠÚ SR ako zdroj údajov. - Sekcia 6.2, bod 13 (str. 160) –</p>			
--	--	--	--

	preformulovať znenie vety „Oznamovanie údajov o vzniku a nakladaní s komunálnym odpadom na území obce zabezpečuje ŠÚ SR“ nasledovne: „Štatistické zisťovanie údajov o vzniku a nakladaní s komunálnym odpadom na území obce zabezpečuje ŠÚ SR“. Pripomienka je zásadná.			
ŠÚSR	<p>K vlastnému materiálu: 1.1. Počet obyvateľov SR K 31. decembru 2019 2018 mala SR 5 450 421obyvateľov. Priemerná hustota obyvateľstva v roku 2018 je 111,08 obyvateľov na km2 a podľa krajov sa pohybuje v rozmedzí od 319 obyvateľov na km2 (Bratislavský kraj) do 69 obyvateľov na km2 (Banskobystrický kraj) (tab.1-1). Z demografického hľadiska sa Bratislavský kraj v porovnaní s ostatnými krajinami výrazne líši počtom obyvateľom na 1 km2, ktorý je takmer trojnásobný oproti celoslovenskému priemeru. V mestách žije 54 % 53 % obyvateľov SR a vo vidieckych obciach žije 46 % 47 % obyvateľov SR . Z miest SR má najvyšší počet obyvateľov Bratislava, a to 432 864. Počet obyvateľov ostatných krajských miest sa pohybuje v intervale od 238 757 obyvateľov (Košice) do 55 333 obyvateľov (Trenčín). Urbanizované prostredie SR charakterizujú predovšetkým sídla s počtom obyvateľstva v rozmedzí od 5 000 do 10 000. Počet a hustotu obyvateľov v jednotlivých krajoch SR znázorňuje tabuľka 1-1. V tabuľke 1-2 je znázornená štruktúra obcí z hľadiska počtu obyvateľov. Tab.1-1 Počet a hustota obyvateľov v jednotlivých krajoch SR Kraj Počet obyvateľov Počet obyvateľov v % Počet obyvateľov na km2 Bratislavský 659 598 12,10 319 Trnavský 563 591 10,34 135 136 Trenčiansky 585 882 10,75 130 Nitriansky 676 672 12,42 107 Žilinský 691 368 12,68 102 Banskobystrický 647 874 11,89 69 Prešovský 825 022 15,14 92 Košický 800 414 14,69 118 119</p>	Z	A	<p>Akceptovaná v plnom rozsahu.</p> <p>ŠÚ SR súhlasí s vyhodnotením pripomienky. Odporúčame však upraviť názvy ukazovateľov:</p> <p>- v Tab. 1-1 názov ukazovateľa „Počet obyvateľov v %“ za „Podiel obyvateľov v %“.</p> <p>- v Tab. 1-3 názov ukazovateľa „Rozloha v %“ za „Podiel na rozlohe SR v %“.</p> <p>Percento matematicky nevyjadruje počet, ale podiel.</p>

	<p>SR 5 450 421 100,00 111 Zdroj: ŠÚ SR Tab. 1-2 Štruktúra obcí z hľadiska počtu obyvateľov Počet obyvateľov (veľkosť obce) Počet obcí 0 - 199 404 200 - 499 720 500 - 999 760 1 000 - 1 999 570 2 000 - 4 999 301 5 000 - 9 999 63 10 000 - 19 999 34 20 000 - 49 999 28 50 000 - 99 999 8 100 000 + 2 Spolu 2890 Zdroj: ŠÚ SR 1.2. Rozloha územia SR je vnútrozemským stredoeurópskym štátom s rozlohou 49 035,31 km² s geografickou polohou definovanou medznými súradnicami: južná: 47° 43' 54'' s.š. severná: 49° 36' 52'' s.š. západná: 16° 50' 05'' v.d. východná: 22° 34' 04'' v.d. Rozlohou patrí SR medzi malé štáty Európy (je na 27. mieste). Susednými štátmi SR sú Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Rakúsko a Ukrajina. Okrem Ukrajiny sú všetky susedné štáty SR členmi EÚ, Rakúsko od 1.1.1995, ostatné štáty od 1. 5. 2004. Rozloha jednotlivých krajov sa pohybuje v percentuálnom podiele v rozmedzí od 4,19 % až do 19,28 %. Rozlohou najmenší je Bratislavský kraj a najväčší Banskobystrický kraj (tab. 1-3). Tab. 1-3 Rozloha územia v jednotlivých krajoch SR v roku 2018 Kraj Rozloha v km² Rozloha v % Bratislavský 2 052,62 4,19 Trnavský 4 146,39 4 146,29 8,46 Trenčiansky 4 502,07 4 501,80 9,18 Nitriansky 6 343,75 6 343,73 12,94 Žilinský 6 808,49 6 808,52 13,88 Banskobystrický 9 454,11 9 453,99 19,28 Prešovský 8 973,37 8 972,79 18,30 Košický 6 754,49 6 754,32 13,77 SR 49 035,31 49 034,07 100,00 Zdroj: ŠÚ SR Pripomienka je zásadná.</p>			
ŠÚSR	<p>K vlastnému materiálu: Strana 10 Podkapitola 1.3. Počet obyvateľov Údaje boli aktualizované, na základe týchto aktualizovaných údajov o počte obyvateľov z tabuliek Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva - SR-oblasť-kraj-okres, m-v [om7011rr]</p>	Z	N ČA	<p>Rozpor odstránený.</p> <p>Analýzy a údaje v návrhu Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025 nadväzujú na Program odpadového</p>

<p>http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7011rr/v_om7011rr_00_00_00_sk , Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva - obce [om7010rr]</p> <p>http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7010rr/v_om7010rr_00_00_00_sk a údajov o rozlohe z tabuľky Výmera územia, využitie pôdy [pl5001rr]</p> <p>http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/pl5001rr/v_pl5001rr_00_00_00_sk navrhujeme nasledovné úpravy: K 31. decembru 2019 2020 mala SR 5 450 421 5 459 781 obyvateľov. Priemerná hustota obyvateľstva je 111,08 111,35 obyvateľov na km² a podľa krajov sa pohybuje v rozmedzí od 319 330 obyvateľov na km² (Bratislavský kraj) do 69 68 obyvateľov na km² (Banskobystrický kraj) (tab.1-1). Z demografického hľadiska sa Bratislavský kraj v porovnaní s ostatnými krajinami výrazne líši počtom obyvateľom na 1 km², ktorý je takmer trojnásobný oproti celoslovenskému priemeru. V mestách žije 54 53 % obyvateľov SR a vo vidieckych obciach žije 46 47 % obyvateľov SR . Z miest SR má najvyšší počet obyvateľov Bratislava, a to 432 864 440 948. Počet obyvateľov ostatných krajských miest sa pohybuje v intervale od 238 757 238 138 obyvateľov (Košice) do 55 333 55 416 obyvateľov (Trenčín). Urbanizované prostredie SR charakterizujú predovšetkým sídla s počtom obyvateľstva v rozmedzí od 5 000 do 10 000. Počet a hustotu obyvateľov v jednotlivých krajinách SR znázorňuje tabuľka 1-1.V tabuľke 1-2 je znázornená štruktúra obcí z hľadiska počtu obyvateľov. Tab.1-1 Počet a hustota obyvateľov v jednotlivých krajinách SR Kraj Počet obyvateľov Počet obyvateľov v % Počet obyvateľov na km² Bratislavský 659 598 677 024 12,10 12,40 319 330 Trnavský 563 591 565 324 10,34 10,35 135 136 Trenčiansky 585 882 582 567 10,75 10,67 130 129 Nitriansky 676 672 671 508 12,42 12,30 107 106</p>		<p>hospodárstva SR na roky 2011 – 2015 a POH SR na roky 2016 - 2020. V čase spracovania programu neboli údaje za rok 2019 k dispozícii, preto bol ako posledný rok pre sledovanie trendov nakladania s odpadom použitý rok 2018. Táto metodika je založená na periodicite 5 rokov, ktoré sú vždy spätne vyhodnotené a nepovažujeme za účelné tieto meniť resp. dopĺňať. Údaje za rok 2019 budú použité a vyhodnotené až v ďalšom programovom období.</p>
--	--	--

<p>Žilinský 691 368 691 136 12,68 12,66 102 Banskobystrický 647 874 643 102 11,89 11,78 69 68 Prešovský 825 022 827 028 15,14 15,15 92 Košický 800 414 802 092 14,69 118 119 SR 5 450 421 5 459 781 100,00 111 Zdroj: ŠÚ SR, databáza DATAcube. tabuľky Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva - SR-oblasť-kraj-okres, m-v [om7011rr] , Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva - obce [om7010rr] , Výmera územia, využitie pôdy [pl5001rr] Strana 11 Údaje boli aktualizované, na základe týchto aktualizovaných údajov z tabuľky Veľkostné skupiny obcí - SR-oblasť-kraj-okres, m-v [om7023rr]</p> <p>http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7023rr/v_om7023rr_00_00_00_sk navrhujeme nasledovné úpravy: Tab. 1-2 Štruktúra obcí z hľadiska počtu obyvateľov Počet obyvateľov (veľkosť obce)</p> <p>Počet obcí 0 - 199 404 409 200 - 499 720 705 500 - 999 760 1 000 - 1 999 570 577 2 000 - 4 999 301 5 000 - 9 999 63 67 10 000 - 19 999 34 33 20 000 - 49 999 28 50 000 - 99 999 8 100 000 + 2 Spolu 2890</p> <p>Zdroj: ŠÚ SR, databáza DATAcube. tabuľka Veľkostné skupiny obcí - SR-oblasť-kraj-okres, m-v [om7023rr] Strany 11 a 12 Podkapitola 1.4. Rozloha územia Na základe aktualizovaných údajov z tabuľky Výmera územia, využitie pôdy [pl5001rr]</p> <p>http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/pl5001rr/v_pl5001rr_00_00_00_00_sk navrhujeme nasledovné zmeny: SR je vnútrozemským stredoeurópskym štátom s rozlohou 49 035,31 49 034,05 km2... Tab. 1-3 Rozloha územia v jednotlivých krajoch SR</p> <p>Kraj Rozloha v km2 Rozloha v % Bratislavský 2 052,62 4,19 Trnavský 4 146,39 4 146,30 8,46 Trenčiansky 4 502,07 4 501,81 9,18 Nitriansky 6 343,75 6 343,73 12,94 Žilinský 6 808,49 6 808,53 13,88 13,89 Banskobystrický 9 454,11 9 453,99 19,28 Prešovský 8 973,37 8 972,76 18,30 Košický 6 754,49 6 754,32 13,77 SR 49 035,31 49 034,05 100,00 Zdroj: ŠÚ SR, databáza DATAcube. tabuľka Výmera</p>			
--	--	--	--

	<p>územia, využitie pôdy [pl5001rr] Strana 12 Podkapitola 1.5</p> <p>Enviromentálna charakteristika Na základe aktualizovaných údajov z tabuľky Výmera územia, využitie pôdy [pl5001rr]</p> <p>http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/pl5001rr/v_pl5001rr_00_00_00_sk , do ktorej Štatistický úrad SR čerpá údaje z ÚGKK SR, navrhujeme nasledovné úpravy: V roku 2018 2020 podiel poľnohospodárskej pôdy predstavoval 48,52 48,44 % z celkovej výmery pôdy, podiel lesných pozemkov 41,32 41,36 % a podiel nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov 10,16 10,21 %. Tab.1-4 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v roku 2018 2020 Druh pozemku % výmery Poľnohospodárska pôda 48,52 48,44 Lesné pozemky 41,32 41,36 Vodné plochy 1,94 Zastavané plochy 4,85 4,88 Ostatné plochy 3,37 3,38 Celková výmera 100,00 Zdroj: ÚGKK SR (podľa Správy o stave životného prostredia SR za rok 2018) ŠÚ SR, databáza DATAcube., tabuľka Výmera územia, využitie pôdy [pl5001rr] - podľa údajov ÚGKK SR Strana 14 V 1. vete pod tabuľkou 1-6: „Najväčší počet pracovníkov...“ navrhujeme zväžiť úpravu na: „Najväčší počet pracovníkov zamestnancov...“ - keďže podľa ESA 2010 sa rozlišuje celková zamestnanosť, zamestnanci a samostatne zárobkovo činní Pripomienka je zásadná.</p>			
ŠÚ SR	<p>K vlastnému materiálu: Neaktuálne dáta: - dáta v Tab. 1-6 na strane 14, stĺpec Tvorba HDP v mil eur: aktuálny stav k 30.10. 2020 je zverejnený - link:</p> <p>http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/nu1021rs/v_nu1021rs_00_00_00_sk - dáta v Tab. 1-7 na strane 15, aktuálny stav k 5.3.2021 je zverejnený - link:</p> <p>http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SLOVSTAT/nu2028qs/v</p>	Z	ČA	<p>V rámci návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 boli v tab. 1 – 6 opravené údaje v zmysle odkazu</p> <p>http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/nu1021rs/v_nu1021rs_00_00_00_sk.</p>

	<p>_nu2028qs_00_00_00_sk - dáta v Tab. 1-8 na strane 15, aktuálny stav k 31.3.2021 je zverejnený – link:</p> <p>http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/nu3001rr/v_nu3001rr_00_00_00_sk</p>			<p>V tab. 1 – 7 boli údaje za rok 2018 upravené v zmysle odkazu http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SLOVSTAT/nu2028qs/v_nu2028qs_00_00_00_sk.</p> <p>V tab. 1 – 8 boli upravené a doplnené údaje v zmysle http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/nu3001rr/v_nu3001rr_00_00_00_sk.</p>
ÚMS	<p>Pripomienka k bodu: 2.2 Komunálny odpad, str. 26 Text pripomienky: Vo vete: "Aj v rámci Katalógu odpadov ostal používaný pojem „zmesový komunálny odpad“ pre katalógové číslo 20 13 01. V praxi obidva pojmy predstavujú ten istý odpad." navrhujeme opraviť preklep v katalógovom čísle "20 13 01" Odôvodnenie: V katalógu odpadov je pre zmesový komunálny odpad číslo 20 03 01.</p>	O	A	
ÚNMSSR ÚVSR	<p>Strana 169 posledný odsek, prvú vetu navrhujeme upraviť takto: „Zavádzanie systémov environmentálneho manažérstva (EMS) a ich certifikácia podľa slovenskej technickej normy STN EN ISO 14001 Systémy manažérstva environmentu. Požiadavky s pokynmi na použitie (ISO 14001) je v SR úspešnejšia v porovnaní s EMAS.“ Odôvodnenie: Dosiahnutie súladu s terminológiou uvedenou v § 3 ods. 2 zákona č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii, v ktorom je</p>	O	A	<p>V návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 bude veta upravená nasledovne „Zavádzanie systémov environmentálneho manažérstva (EMS) a ich certifikácia podľa slovenskej technickej normy STN EN ISO 14001 Systémy manažérstva environmentu je v SR úspešnejšia v porovnaní s EMAS.“</p>

	slovenská technická norma definovaná ako technická norma prijatá úradom ako slovenským národným normalizačným orgánom do sústavy slovenských technických noriem podľa tohto zákona. Názov slovenskej technickej normy navrhujeme uviesť z dôvodu lepšej prehľadnosti, pretože pre širokú verejnosť sú len označenia technických noriem neznáme.			
ÚVSR	<p>K bodu 4.1.2. Opatrenia V bode 4.1.2. Opatrenia žiadame vložiť nové opatrenie O.6. v znení: „O.6. Pripraviť legislatívne opatrenie umožňujúce z časti centralizovať financovanie rozšírenej zodpovednosti výrobcov a to činnosti súvisiace s recykláciou separovaných zložiek komunálneho odpadu, pričom financovanie činností súvisiacich s povinnosťami OZV pri zabezpečení plnenia cieľov zberu ponechať v právomoci jednotlivých OZV.</p> <p>Zodpovednosť: MŽP SR Termín: december 2021“ Nasledujúce opatrenia prečíslovať zodpovedajúcim spôsobom. Zdôvodnenie: Financovanie rozšírenej zodpovednosti výrobcov je v súčasnosti výlučne v ich rukách prostredníctvom Organizácií zodpovednosti výrobcov (ďalej len „OZV“) alebo samotných výrobcov. Keďže výrobca má povinnosť zabezpečiť nakladanie so separovanými zložkami komunálneho odpadu, musí v systéme tzv. toku vyhradených druhov odpadov znášať finančné náklady na plnenie svojich povinností - v tomto prípade je to recyklačný poplatok. Výrobca alebo OZV zo zákona na túto činnosť používa zmluvných partnerov, ktorí sú oprávnení nakladať s odpadmi a v praxi okrem zberu, preberajú na seba aj zodpovednosť nielen za zber, ale aj za jeho triedenie a hlavne zhodnotenie. Takto to prebieha najmä u plnenia cieľov za obalové a neobalové výrobky. Prax ale jasne ukázala, že</p>	Z	ČA	<p>Opatrenie O.26. bude doplnené a jeho znenie bude nasledovné: „<i>O.26 Zabezpečiť zlepšenie fungovania systému RZV pre obaly a neobalové výrobky prijatím nového zákona o RZV pre obaly a neobalové výrobky s cieľom zvýšenia transparentnosti a efektívnosti financovania celého systému vrátane recyklácie.</i>“</p>

<p>práve u odpadov charakterizovaných ako „plastové odpady z obalových a neobalových výrobkov” existuje neprehľadný systém financovania celého cyklu nakladania s týmto odpadom, čo jasne deklaruje aj správa o výsledku kontroly NKÚ za rok 2020 na odpady z plastov. Vyhláška č. 373/2015 Z. z. novelizovaná vyhláškou č. 368/2020 Z. z. s účinnosťou od 12. 12. 2020 a to najmä príloha č. 12a obsahujúca príslušné sadzby na určenie nákladov na zabezpečenie triedeného zberu a zhodnotenia odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov a príloha 12b, ktorá stanovuje ekonomicky oprávnené výdavky na nakladanie s týmto odpadom vytvára neprehľadnosť vo financovaní. Výsledkom súčasného legislatívneho stavu je, že vyhláška na jednej strane stanovuje minimálnu sadzbu poplatkov a na strane druhej uvádza vzorec, ktorý by mal odzrkadľovať reálne vynaložené výdavky v porovnateľných obciach. Vyhláška nie je jednoznačná v tom, aký je vzťah medzi týmito spôsobmi výpočtu resp., ktorý sa má aplikovať alebo má prednosť. Navrhovaná zmena legislatívy má za cieľ dosiahnuť zmenu súčasného stavu, kedy na jednej strane výška recyklačných poplatkov má dobiehať európsku úroveň a na strane druhej je tu lobistický záujem tieto sadzby všetkými spôsobmi tlačiť nadol formou „ekonomicky oprávnených výdavkov“. V súčasnej praxi sa dotknutými účastníkmi trhu, na spojnici výrobcovia-OZV-zberové spoločnosti uplatňuje výklad, že zo sadzieb u recyklačných poplatkov sa uplatňuje len ich časť za tonu odpadu v závislosti od dosiahnutia množstva preukázaného materiálového toku. Teda čím je percento objemu odpadu, ktorý dosiahol tzv. koniec stavu odpadu nižšie, zaplatia OZV zberovým spoločnostiam menej. A teda náklady výrobcov sa znížia. Takýto spôsob uplatňovania legislatívy vedie v praxi k nedostatku finančných prostriedkov na skutočnú recykláciu a zvyšuje motiváciu</p>			
--	--	--	--

	<p>dotknutých subjektov nastavený systém obchádzať. Slovenský recyklačný priemysel v plastoch je v realite (na rozdiel od formálne vydaných R3 povolení) na chvoste EÚ. Výrobcovia obalových a neobalových výrobkov z plastov nemajú ekonomický záujem podporovať recyklačný priemysel, platením vyšších recyklačných poplatkov, najmä ak v tejto komodite dominujú dovozcovia. Konanie obzvlášť manažérov dovozcov je motivované výlučne udržiavaním recyklačných poplatkov na čo najnižšej úrovni, nakoľko by ich zvýšenie tlačilo na znižovanie marží dovozcov a následne podielových odmien manažérov. Jediné riešenie vedúce k stransparentneniu financovania celého cyklu nakladania s odpadmi je oddeliť financovanie činností súvisiacich s triedením resp. dotriedením, recykláciou a materiálovým zhodnotením od činností súvisiacich s plnením povinností výrobcu pri plnení cieľov zberu. Vláda má zodpovednosť za plnenie recyklačných cieľov voči EÚ a teda má právo si stanoviť, ako má fungovať systém, čím sa ale v žiadnom prípade neobmedzia práva a povinnosti výrobcov oproti zahraničnej praxi v iných krajinách EÚ.</p>			
ÚVSR	<p>k bodu 4.2.3. Opatrenia, k Opatreniu č. O.10 Žiadame v Opatrení č. O.10 vložiť nové písmeno a., ktoré bude znieť: „a. projektov zameraných na recykláciu odpadov,“. Ostatné písmená prečíslovať zodpovedajúcim spôsobom ako písmená b., c., d., e. Zdôvodnenie: V pôvodnom znení zásadným spôsobom chýba dôraz na podporu činností recyklácie, čo nie je v súlade s hierarchiou nakladania s odpadmi. Všetky pôvodne navrhované činnosti sú zamerané výlučne na nakladanie s odpadom pred jeho zneškodnením formou skládkovania a zhodnotením, vedúcim v podmienkach SR</p>	Z	A	<p>V opatrení O.10. bude pridané nové písmeno e), ktoré znie: „e) projektov zameraných na recykláciu komunálnych odpadov v nadväznosti na opatrenia v jednotlivých kapitolách záväznej časti tohto programu.“</p>

	<p>predovšetkým k energetickému zhodnocovaniu. Podporu financovania je nevyhnuté sústrediť predovšetkým na činnosti smerujúce k jednej z foriem recyklácie (mechanická, biologická, surovinová). Z uvedeného dôvodu máme za to, že podpora projektov zameraných na konečnú recykláciu musí mať najvyššiu prioritu. K podpore obehového hospodárstva sa SR zaviazala vo viacerých medzinárodných zmluvách a aj v programovom vyhlásení vlády v častiach konkurencieschopnosť, životné prostredie a zmena klímy a lesníctvo. Upozorňujeme, že v súčasnosti platný aj navrhovaný POH 2021-2025 počíta predovšetkým s podporou triedenia a úpravy komunálneho a plastového odpadu na následné energetické zhodnotenie v spaľovniach a osobitne v cementárňach. V cementárňach v SR sa za posledné obdobie zvyšuje ich produkcia, teda aj objem spolu spaľovaného odpadu. V západnej časti EÚ sú kapacity výroby cementu, kvôli ekologickej náročnosti krokmi tamojších ministerstiev životného prostredia znižované a stále väčší objem cementu sa dováža z tretích krajín, hlavne tzv. rozvojových, prípadne z niektorých stredoeurópskych krajín.</p>			
ÚVSR	<p>k bodu 4.6.3. Opatrenia, k Opatreniu č. O.29 Žiadame znenie Opatrenia č. O.29 nahradiť nasledovným znením: „O.29 Podporiť financovanie surovínovej (chemickej) recyklácie plastov s podmienkou, že výsledné produkty recyklácie budú využité ako chemické suroviny pre materiálové využitia, nie ako palivá.“</p> <p>Zdôvodnenie: V prípade Opatrenia O.29 zastávame názor, že v budúcnosti splnenie recyklačných kvót pre plasty bez využitia surovínovej recyklácie nie je možné. Z verejne dostupných údajov z najvyspelejších národných systémov odpadového hospodárstva v EÚ</p>	Z	ČA	<p>V návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 bude opatrenie O.29 znieť nasledovne: „Podporiť financovanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov z obalov a neobalových výrobkov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT), na základe posúdenia existujúcich recyklačných kapacít.“</p>

<p>je zrejmé, že nie je možné úplne zabrániť vzniku signifikantného množstva plastového odpadu, ktorý už nie je možné mechanicky recyklovať. Zvýšenie podielu mechanicky recyklovateľných plastov bráni rastúci objem anorganických plnidiel používaných pri výrobe plastových materiálov v poslednom období. Konkrétne v prípade Nemecka platí, že z tzv. „žltých nádob“, t. j. z triedeného zberu plastových odpadov dokážu s použitím najlepších dostupných technológií materiálovo zrecyklovať približne 50 %. Zvyšné množstvo týchto odpadových plastov sa tu energeticky zhodnocuje. Je logické predpokladať, že menej vyspelé národné systémy odpadového hospodárstva (ako je napríklad ten náš) budú v tomto smere vykazovať nižšiu úroveň efektivity a miera materiálovej recyklácie odpadových plastov tu teda bude nižšia. O tom, že uvedené skutočnosti sú aktuálne aj v podmienkach Slovenskej republiky svedčia závery kontroly vykonanej Najvyšším kontrolným úradom Slovenskej republiky v závere roka 2020. Zo záverov uvedenej kontroly vyplýva, že aj napriek skutočnosti, že výsledky kontroly nevedia dať odpoveď na otázku, nakoľko sa SR približuje k plneniu cieľov EÚ pre plastový odpad, s istotou je možné skonštatovať, že vykazované ukazovatele recyklácie a zhodnocovania obalových a neobalových výrobkov sú v súčasnosti zo strany SR výrazne nadhodnotené. Zároveň sme v návrhu na POH SR na roky 2021 – 2025 zaregistrovali rozpor s aktuálne platnou legislatívou. Návod na zhodnocovanie a recykláciu odpadu z plastov poskytuje medzinárodná norma STN ISO 15270. Prikladáme schematický diagram: (diagram zasielame e-mailom). https://www.odpady-portal.sk/Dokument/106029/nazor-vyroba-plastov-dalej-porastie-chemicka-recyklacia-je-sucastou-riesenia.aspx Z tejto normy nižšie prikkladáme výber relevantných termínov a definícií, ktoré</p>			
---	--	--	--

<p>jednoznačne preukazujú, že technologické zariadenia založené na fyzikálno - chemickom rozklade plastov (s katalyzátorom alebo bez katalyzátora) na základné uhl'ovodíky spĺňajú súčasnú definíciu recyklácie, čo znamená, že tvrdenie uvedené v návrhu POH na roky 2021-2025 v poslednom odseku bodu 5.1.2. je v rozpore s touto normou. „STN ISO 15270 Plasty Návod na zhodnocovanie a recykláciu odpadu z plastov Táto medzinárodná norma je platná aj na Slovensku. Norma ustanovuje rôzne varianty zhodnocovania odpadu z plastov vznikajúceho zo zdrojov pred použitím spotrebiteľom a zo zdrojov po použití spotrebiteľom. V POH aj v ďalších súvisiacich normách odporúčame používanie názvoslovia z ISO noriem vychádzajúceho z medzinárodných štandardov. Z termínov a definícií vyberáme: 3 Termíny a definície 3.10 depolymerizácia (angl. depolymerization): chemická premena polyméru na jeho monomér (jeho monoméry) alebo polymér s nižšou relatívnou molekulovou hmotnosťou [ISO 472: 1999] 3.14 surovinová recyklácia (angl. feedstock recycling): premena na monomér, iný polymér alebo zmes polymérov alebo výroba nových surovín zmenou chemickej štruktúry odpadu z plastov krakovaním, splyňovaním alebo depolymerizáciou bez energetického zhodnocovania výsledného produktu. POZNÁMKA. - Surovinová recyklácia a chemická recyklácia sú synonyma. 3.20 materiálové zhodnocovanie (angl. material recovery): operácie spracovania materiálu zahŕňajúce mechanickú recykláciu, surovinovú (chemickú) recykláciu a organickú recykláciu, ale bez energetického zhodnocovania 3.30 recyklácia (angl. recycling): spracovanie odpadu z plastových materiálov na pôvodné účely alebo na iné účely okrem energetického zhodnocovania 5 Zhodnocovanie 5.2 Materiálové zhodnocovanie 5.2.1 Všeobecne Materiálové zhodnocovanie odpadu z plastov obsahuje tri odlišné cesty recyklácie:</p>			
--	--	--	--

	<p>mechanickú recykláciu. surovinovú alebo chemickú recykláciu a biologickú alebo organickú recykláciu. 5.2.3 Surovinová alebo chemická recyklácia Použitím rôznych procesov známych z petrochemického priemyslu je možné upraviť niektoré plasty na ich základné monoméne chemické zložky alebo na uhl'ovodíkové frakcie. Tieto chemikálie sa ďalej môžu použiť buď ako surovina na polymerizáciu, alebo v iných chemických procesoch. Príklad 1. - Tieto techniky depolymerizácie sa už demonštrovali. napr. pre PET získaný z obalových zdrojov po použití spotrebiteľom takých. ako sú zozbierané zmesové plastové fľaše. PET sa vytriedi a potom depolymerizuje. pričom vzniká monomerná surovina na polymerizáciu a následnú výrobu výrobkov ako sú fľaše a vlákna. V prípade niektorých akrylových polymérov, ako je metylmetakrylát, monomér získaný depolymerizáciou takisto poskytuje surovinu na priemyselné polymerizačné procesy Príklad 2. - Vhodný odpad z plastov, ako aj uhl'ovodíkové frakcie odvodené z nich sa použili ako redukčné činidlá vo vysokých peciach a môžu sa používať v procesoch tavenia kovov.“</p>			
ÚVSR	<p>Strana 169 posledný odsek, prvú vetu navrhujeme upraviť takto: „Zavádzanie systémov environmentálneho manažérstva (EMS) a ich certifikácia podľa slovenskej technickej normy STN EN ISO 14001 Systémy manažérstva environmentu. Požiadavky s pokynmi na použitie (ISO 14001) je v SR úspešnejšia v porovnaní s EMAS.“ Odôvodnenie: Dosiahnutie súladu s terminológiou uvedenou v § 3 ods. 2 zákona č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii, v ktorom je slovenská technická norma definovaná ako technická norma prijatá úradom ako slovenským národným normalizačným orgánom do</p>	O	A	<p>V návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 bude veta upravená nasledovne „Zavádzanie systémov environmentálneho manažérstva (EMS) a ich certifikácia podľa slovenskej technickej normy STN EN ISO 14001 Systémy manažérstva environmentu je v SR úspešnejšia v porovnaní s EMAS.“</p>

	sústavy slovenských technických noriem podľa tohto zákona. Názov slovenskej technickej normy navrhujeme uviesť z dôvodu lepšej prehľadnosti, pretože pre širokú verejnosť sú len označenia technických noriem neznáme.			
Verejnosť	2.2.4 Triedený zber komunálnych odpadov v SR „V SR je povinnosťou obcí zaviesť triedený zber komunálnych odpadov minimálne pre papier, plasty, kovy, sklo a kompozitné obaly, ako aj pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne. Obec je tiež povinná zabezpečiť aj triedený zber objemného odpadu, drobných stavebných odpadov a odpadov s obsahom škodlivín. Napriek tomu možno triedený zber komunálnych odpadov hodnotiť ako nedostatočný a mnoho obcí si túto povinnosť neplní v zmysle stanovenej zákonnej povinnosti v plnom rozsahu.“ Názor: Napriek tomuto závažnému konštatovaniu chýbajú v POH opatrenia, ktoré by skutočne zamedzili neplneniu povinností. Konštatuje sa tu, že obce svoju povinnosť neplnia, avšak v opatreniach nie sú popísané kroky, ako chce M ŽP tento závažný stav riešiť. Navrhujeme realizovať kontroly vo výkazníctve, kde by bolo v prvom rade skontrolované aspoň to, či obce realizujú povinný zber triedených zložiek. Odôvodnenie: Máme za to, že zásadné zvýšenie kontrolnej činnosti, ktorá by kontrolovala plnenie základných povinností, by priniesla významnú zmenu do OH samospráv.	Z	A	Súhlasíme, práve preto sme do návrhu POH SR navrhli opatrenie k posilneniu orgánov štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve za účelom zvýšenia kontrolnej činnosti dodržiavania právnych predpisov odpadového hospodárstva s naplánovaným navýšením zamestnancov SIŽP o 16 zamestnancov.
Verejnosť	4.1.2. Opatrenia Navrhujeme doplniť opatrenie, ktoré bude vypovedať o kontrole kompostární, za účelom zistenia dodržiavania povinných úkonov. Zdôvodnenie: Vzhľadom na nezáujem poľnohospodárov o	O	ČA	Kontrola kompostární bude diskutovaná v rámci opatrenia O.15 k príprave legislatívnej úpravy týkajúcej sa pravidiel pre zariadenia na zhodnocovanie BRO a použitia

	komposty máme obavu, že je to dôsledkom nedostatočnej kvality, ktorá je spôsobená nedodržaním procesov výroby kompostu (dostatočná vlhkosť, prekopávanie atď.).			výstupov z týchto zariadení v súlade s opatrením O.15.
Verejnost'	4.2.3. Opatrenia „O.9. Zabezpečenie a podpora opakovaných analýz zmesových komunálnych odpadov zameraných najmä na zisťovanie množstiev biologicky rozložiteľných komunálnych...“ Navrhujeme definovať minimálny počet takýchto analýz. Odôvodnenie: bez toho, aby bol realizovaný signifikantný počet analýz, nie je možné objektívne vyhodnotiť tieto množstvá za región/kraj/SR.	O	ČA	Minimálny počet analýz zmesového komunálneho odpadu bude riešený a nastavovaný vzhľadom na účel a použitie výsledkov analýz a bude vykonaný pred zadávaním požiadavky.
Verejnost'	4.2.3. Opatrenia Navrhujeme doplniť opatrenie pre kontrolu dodržiavania štandardov zberu a riadneho zavedenia triedeného zberu. Odôvodnenie: prax nám ukázala, že v mnohých obciach toto nefunguje a je to jeden z dôvodov dosiahnutia nízkej miery triedenia.	Z	ČA	V rámci návrhu POH SR je opatrenie O.3 <i>Posilniť orgány štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve za účelom zvýšenia kontrolnej činnosti dodržiavania právnych predpisov odpadového hospodárstva, prehlbovať odbornosť a efektívnosť činnosti orgánov štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve.</i> Týmto opatrením by malo dôjsť k posilneniu orgánov štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve za účelom zvýšenia kontrolnej činnosti dodržiavania právnych predpisov odpadového hospodárstva s naplánovaným navýšením zamestnancov SIŽP o 16 zamestnancov.
Verejnost'	4.2.3. Opatrenia O.10. Navrhujeme doplniť potrebu podpory	O	ČA	V zmysle § 14 ods. 15 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré

	<p>financovania zberu od dverí. Odôvodnenie: zber od dverí je mnohými štúdiami vyhodnotený ako jeden z najúčinnějších systémov zberu. Len zabezpečením pohodlného systému pre obyvateľov môžeme dosiahnuť takú vysokú mieru triedenia, ktorá položí základ pre zníženie skládkovania a zvýšenie recyklácie.</p>			<p>ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov sa od 1.1.2022 zavádza primeraná donášková vzdialenosť v rámci triedeného zberu BRO. V zmysle § 14 ods. 1 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov sa od 1. 1. 2023 zavádza primeraná donášková vzdialenosť v rámci triedeného zberu papiera, plastov, kovov, skla a kompozitných obalov na báze lepenky.</p> <p>Zároveň je v Závaznej časti návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 na konci časti 4.1 uvedené „zavedenie zberu od dverí k dverám ako jedna z aktivít, ktoré by mali byť podporované z verejných zdrojov, nakoľko je to verejná stratová aktivita, ktorá prináša preukázateľný efekt vyššou mierou recyklácie a predchádzania vzniku odpadu.</p>
Verejnosť	<p>4.3.1. Cieľ „Znížiť podiel biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu v ZKO na 25 % do roku 2025.“ Tento cieľ považujeme za málo ambiciózny. Odôvodnenie: máme za to, že kvalitným zavedením zberu kuchynského BRKO a tiež vďaka zlepšujúcemu sa zberu zeleného BRKO je možné do roku 2025 dosiahnuť významnejšie zlepšenie oproti uvedeným 25 %. A vzhľadom na to, čo BRKO spôsobuje životnému prostrediu, keď je uložené na skládku, považujeme za dôležité aj vyžadovať nižšie percento BRKO v ZKO</p>	O	N	<p>V súčasnosti a v ZKO nachádza cca 45% BRO. Vzhľadom k obdobiu platnosti POH SR považujeme cieľ stanovený na zníženie podielu BRKO v ZKO na 25% dostatočný. Zároveň snahy o väčšie zníženie podielu BRKO v ZKO nie sú viazané na nastavený cieľ.</p>

	ako uvedených 25 %.			
Verejnost'	<p>4.4. Ciele a opatrenia pre bioplasty V opatreniach navrhujeme povinné nahradenie plastových jednorazových vreciek a tašiek 100 % kompostovateľnými, ktoré by spĺňali požiadavky príslušnej európskej normy. Odôvodnenie: okrem ochrany životného prostredia v rámci litteringu by sme dosiahli aj významné zlepšenie čistoty zberu kuchynských BRKO, ako aj odpadov zo záhrad, ktoré sú dnes často kontaminované plastovými taškami, v ktorých obyvatelia tento odpad vyhadzujú.</p>	O	ČA	<p>Do návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 bolo doplnené „<i>V nadväznosti na cieľ 6.2 PPVO SR na roky 2019 – 2025 je potrebné upriamiť pozornosť aj na náhrady veľmi ľahkých plastových tašiek a ľahkých plastových tašiek ich kompostovateľnými náhradami spĺňajúcimi príslušné normy. Zároveň by mali byť hľadané riešenia na začatie ich používania, ktoré budú akceptované všetkými zainteresovanými subjektmi.</i>“</p>
Verejnost'	<p>5.6. Potreby investícií vrátane finančných prostriedkov určených miestnym orgánom nevyhnutných na splnenie uvedených potrieb „Jednou z možností, ako znížiť množstvo ZKO, je postupné evidenc množstvom zberu, ako prioritnej oblasti potrieb investícií.“ Navrhujeme prepracovať túto časť. Odôvodnenie: Nasadenie množstvom zberu bez predchádzajúcej zmeny infraštruktúry, bez zavedenia pohodlného a adresného systému na úrovni domácností nie je dostatočne účinné, čo dokazujú mnohé štúdie. Zber od dverí je účinnejší a komfortnejší pre obyvateľov a zavedenie množstvom zberu bez predchádzajúcej zmeny infraštruktúry a pohodlného systému zberu od dverí môže naopak viesť k mnohým negatívnym javom ako je odpadová turistika, domáce spaľovanie, čierne skládky.</p>	Z	ČA	<p>V návrhu POH SR na roky 2021 – 2025 bude veta upravená nasledovne: „<i>Jednou z možností, ako znížiť množstvo ZKO, je postupné zavádzanie množstvom zberu spolu so zmenou infraštruktúry v podobe zberu od dverí k dverám a zabezpečením adresného systému vďaka evidencii zberných nádob, ako oblasti potrieb investícií.</i>“</p>

Verejnosť	<p>5.6. Potreby investícií vrátane finančných prostriedkov určených miestnym orgánom nevyhnutných na splnenie uvedených potrieb „Na základe súčasného vývoja skládkovania odpadov je možné, že sa kapacity niektorých skládok odpadov postupne vyčerpajú bez možnosti ich rozšírenia. Alternatívou je uloženie časti odpadov na iné skládky odpadov, energetické zhodnotenie odpadu, resp. výroba náhrady primárneho paliva z odpadu.“ Navrhujeme prepracovať tento odsek. Odôvodnenie: tento odsek vôbec nepoukazuje na oveľa vhodnejšie riešenia ako predchádzanie vzniku odpadu a ekomoduláciu ako také a tiež na to, že zásadným zlepšením triedenia nebudeme musieť nachádzať ani alternatívy k skládkovaniu v podobe uloženia na iných skládkach.</p>	Z	ČA	<p>Uvedená kapitola bude upravená aj s ohľadom na vyhodnotenie pripomienky č. 31 RÚZ.</p> <p>Hlavným cieľom odpadového hospodárstva nie je odkloniť komunálny odpad od skládkovania a presmerovať ho na energetické zhodnotenie, ale vzhľadom na hierarchiu odpadového hospodárstva a stanovené ciele v rámcovej smernici o odpade, podporovať predchádzanie vzniku odpadu a opätovné použitie dosiahnuť minimálne požadovanú mieru prípravy na opätovné použitie a recyklácie. Následne zvyškový odpad zhodnotiť iným spôsobom, napr. energeticky v existujúcich zariadeniach na spalovanie odpadov (cementárne), ktoré majú výrazný benefit vo využívaní popola pri spalovaní odpadu, ktorý je súčasťou cementu.</p>
Verejnosť	<p>Pripomienka k POH kap, 4 ako celok: V POH je potrebné umožniť aj energetické zhodnotenie odpadov, ktoré môže tvoriť neoddeliteľnú súčasť obehového hospodárstva a vytvárať podmienky pre realizáciu integrovaných systémov so všetkými modernými prvkami OH a s rešpektovaním trhových princípov v OH. Odôvodnenie: Zohľadniť trhové prostredie a jeho možný priaznivý vplyv na dosiahnutie cieľa zvýšeného triedenia a recyklácie v kombinácii s podporou energetického zhodnotenia pre materiály kde je materiálové</p>	O	N	<p>Návrh POH SR bol pripravovaný v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“) a podporou vykonávania cieľov tejto smernice. Samotná rámcová smernica o odpade uvádza, že mnohé členské štáty ešte úplne nevybudovali potrebnú infraštruktúru</p>

	<p>zhodnotenie aktuálne nemožné alebo environmentálne, či ekonomicky neprínosné alebo vytvárajúce nepriaznivú bilanciu v porovnaní negatívnych a pozitívnych vplyvov na životné prostredie. Podporovať trhové princípy a aplikáciu motivačných nástrojov, napr. envirozdaňovanie a zvýhodňovanie, dobrovoľné nástroje enviro politiky a pod., na rozdiel od zavádzania neprirodzených regulácií deformujúcich trh. Dlhodobo upozorňujeme na potrebu energetického zhodnotenia odpadov ako neoddeliteľnej súčasti odpadového a i obehového hospodárstva a zabezpečenia energetickej sebestačnosti SR prostredníctvom obnoviteľných zdrojov a preto je potrebné brať energetické zhodnotenie ako takmer rovnocenné materiálovému zhodnoteniu pre prípady odpadov a materiálov kde je materiálové zhodnotenie z rôznych príčin neaplikovateľné alebo zanecháva hlbšiu nepriaznivú stopu na životnom prostredí ako energetické zhodnotenie.</p>		<p>odpadového hospodárstva. Preto je mimoriadne dôležité vytýčiť jasné dlhodobé ciele politiky ako orientáciu pre opatrenia a investície, a pritom predovšetkým zabrániť vytvoreniu nadmerných štrukturálnych kapacít na spracovanie zvyškového odpadu a zablokovanie recyklovateľných materiálov na nižších úrovniach hierarchie odpadového hospodárstva.</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni EÚ. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika s najväčšou pravdepodobnosťou nesplní cieľ pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu na úrovni 50 % pre rok 2020 a v súvislosti s odporúčaniami Európskej komisie zamerať sa na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, presadzujeme v návrhu POH SR zameriavanie sa na predchádzanie vzniku odpadu v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Energetické zhodnotenie má byť doplnením vyššie</p>
--	---	--	--

				uvedeného aj vzhľadom na odporúčania EK, nebrániť zvýšeniu miery recyklácie a opätovného využívania odpadu, aby sa predchádzalo vytváraniu nadbytočných kapacít na spracovanie zvyškového odpadu.
Verejnosť	<p>Pripomienka k POH kap. 4.1.: Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025 „Pre odklonenie odpadov od skládkovania je potrebné zamerať sa aj na predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu a upcycláciu, s doplnením energetického zhodnocovania komunálnych odpadov v existujúcich ale aj nových, či transformovaných zariadeniach na energetické zhodnocovanie alebo „spoluspaľovanie odpadov, napr. čiastočnou transformáciou existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov alebo výraznejším využitím energie z existujúcich zariadení na nakladanie s odpadmi. Odôvodnenie: Nie je možné súhlasiť s obmedzením, aby sa pre odklon odpadov od skládkovania využívali len existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov resp. existujúce prevádzky zdrojov na kombinovanú výrobu elektriny a tepla. Z pohľadu prognózy vzniku komunálnych odpadov a pri zohľadnení cieľov obehového hospodárstva nebudú kapacity existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov postačujúce. Kapacity cementárskeho priemyslu pre daný účel sú obmedzené najmä používanou technológiou a špecifickými požiadavkami na takto vzniknuté palivo pre cementárne. Návrh POH nepredpokladá výstavbu nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov (najmä v oblasti komunálnych odpadov), čo môže spôsobiť zamietnutie žiadostí o udelenie potrebných súhlasov na</p>	O	N	<p>Návrh POH SR bol pripravovaný v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“) a podporou vykonávania cieľov tejto smernice. Samotná rámcová smernica o odpade uvádza, že mnohé členské štáty ešte úplne nevybudovali potrebnú infraštruktúru odpadového hospodárstva. Preto je mimoriadne dôležité vytýčiť jasné dlhodobé ciele politiky ako orientáciu pre opatrenia a investície, a pritom predovšetkým zabrániť vytvoreniu nadmerných štrukturálnych kapacít na spracovanie zvyškového odpadu a zablokovanie recyklovateľných materiálov na nižších úrovniach hierarchie odpadového hospodárstva.</p> <p>Návrh POH SR na roky 2021 – 2025 bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni</p>

	<p>výstavbu takýchto zariadení z dôvodu ich nesúladu s POH, a teda potenciálne úplne znemožniť prístup na relevantný trh pre nové zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov. Máme za to, že energetické zhodnocovanie odpadov, ktoré nemožno znovupoužiť alebo efektívne a citlivo k životnému prostrediu recyklovať, má svoje významné miesto v zabezpečení energetickej sebestačnosti Slovenskej republiky. Zároveň s rozvojom technológií, ktoré umožňujú premeniť prebytočnú energiu i na produkciu chladu, je možné touto formou, bez nárokov na iným spôsobom vyrábanú energiu, zabezpečiť chladenie v nadväznosti na klimatické zmeny.</p>			<p>EÚ. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika s najväčšou pravdepodobnosťou nesplní cieľ pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu na úrovni 50 % pre rok 2020 a v súvislosti s odporúčaniami Európskej komisie zamerať sa na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, presadzujeme v návrhu POH SR zameriavanie sa na predchádzanie vzniku odpadu v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu. Energetické zhodnotenie má byť doplnením vyššie uvedeného aj vzhľadom na odporúčania EK, nebrániť zvýšeniu miery recyklácie a opätovného využívania odpadu, aby sa predchádzalo vytváraniu nadbytočných kapacít na spracovanie zvyškového odpadu.</p>
ZVVB	<p>V rámci bodu 4 Záväzná časť programu navrhujeme doplniť novú kapitolu 4.13 s názvom „Ciele a opatrenia pre použité kuchynské oleje“ v znení: „Pre dosiahnutie klimatických cieľov v sektore dopravy je potrebné zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie v tomto sektore. Toto je možné výraznejšie dosiahnuť aj za využitia použitých kuchynských olejov na výrobu palív, ktorých emisie z fázy ich vzniku sú nulové a tým dokážu až o 90% znížiť emisie zo životného cyklu palív. Obce majú v zmysle §81, ods. 7,</p>	Z	ČA	<p>Akceptované inak.</p> <p>Navrhujeme do kapitoly 4.3 Ciele a opatrenia pre biologicky rozložiteľné odpady uviesť na konci úvodného textu nasledovný text: “Je potrebné pokračovať vo zvyšujúcom sa trende zberu použitých jedlých olejov a tukov z domácností. Dôležitou súčasťou je najmä zabezpečenie dostatočnej informovanosti obyvateľov SR o dôležitosti triedeného zberu použitých kuchynských olejov a tukov, o</p>

<p>písm. b) Zákona o odpadoch zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov z domácností, pričom túto povinnosť sa vo veľkej miere dodržiava len formálne. Slovensko disponuje nasledovným potenciálom pre zber použitého kuchynského oleja: Ročný objem predaja kuchynského oleja domácnostiam - 30 Kton; Ročná kapacita zberu UCO (30% z predaja – podľa analýz sa zvyšok skonzumuje, vsiakne do jedla, vyparí) - 10 Kton (1,8 kg/os./rok); Cieľová miera zberu (30% z ročnej kapacity zberu UCO) – 3 Kton (0,6 kg/os./rok); Aktuálna miera zberu (4% z ročnej kapacity zberu UCO) – 400 ton (0,08 kg/os./rok). 4.13.1 Cieľ Zvýšiť množstvo vyzbieraného použitého kuchynského oleja vyprodukovaného v SR na úroveň 3000 ton ročne a jeho následné využitie na výrobu ďalších výrobkov. 4.13.2 Indikátory • Množstvo vyzbieraného a zhodnoteného kuchynského oleja (tis. ton/rok) • Množstvo vyzbieraného kuchynského oleja v domácnostiach (tis. ton/rok) 4.13.3 Opatrenia O.57. Stanovenie povinnosti odberu UCO v maloobchodných predajniach s predajnou plochou nad 300m2 a zavedenie do praxe. Zodpovednosť: MŽP SR, obchodné reťazce Termín: 31.12.2022 O.58. Integrácia systému zberu odpadových kuchynských olejov v synergii so zberom biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu ako doplnkové opatrenia k opatreniu O.57. Zodpovednosť: obce, zberové spoločnosti, MŽP SR Termín: bude doplnené“ Ostatné kapitoly a tabuľky navrhujeme primerane prečíslovať. Odôvodnenie: Použité kuchynské oleje (“UCO”) predstavujú dôležitú zložku pri výrobe bionafty a nezanedbateľnou mierou sa podieľajú na dosahovaní cieľov obsahu OZE, ale najmä znižovania emisií skleníkových plynov zo životného cyklu palív, ktoré boli stanovené Európskou komisiou. UCO sa dnes v SR zbiera najmä zo sektora reštaurácií a kuchýň. Sektor domácností predstavuje</p>			<p>možnostiach zberu použitých jedlých olejov a tukov. V prípade nezvyšovania sa množstva vyzbieraných použitých jedlých olejov a tukov z domácností bude potrebné stanoviť napr. povinnosti odberu použitých jedlých olejov a tukov v maloobchodných predajniach s predajnou plochou nad 300 m2, určiť podmienky zberu použitých jedlých olejov a tukov z domácností.”</p> <p>Zároveň zlepšenie informovanosti je zabezpečené prostredníctvom opatrenia O.2 <i>Zlepšenie informovanosti obyvateľov o hierarchii odpadového hospodárstva a o možnostiach predchádzania vzniku odpadu a opätovného používania v súlade s PPVO SR 2019 - 2025, zberu, recyklácie a zhodnotenia odpadov na celoštátnej úrovni, zlepšenie informovanosti samospráv o nakladaní s odpadmi a vzdelávanie subjektov pôsobiach v odpadovom hospodárstve, v kontexte obehového hospodárstva návrhu POH SR na roky 2021 – 2025.</i></p>
---	--	--	---

	<p>nevyužitý potenciál, ktorý dnes končí najmä v odpadových vodách, kde predstavuje niekoľko rizík, najmä pre upchávania potrubí, množenie hlodavcov v kanalizačných sieťach a tiež pre čistiaci proces. Stanovením cieľov zberu a využitia UCO a implementáciou opatrení na dosiahnutie týchto cieľov je možné: a) eliminovať vyššie uvedené rizikové faktory, b) zvýšiť mieru zberu a zhodnotenia tohto druhu odpadu a c) zvýšiť schopnosť SR dosiahnuť klimatické ciele v sektore dopravy dokonca z domácich zdrojov, nakoľko emisie skleníkových plynov v tomto sektore sa ako v jedinom nedarí dlhodobo znižovať. Vzhľadom na množstvo jedlých olejov umiestňovaných na trh v SR ako aj vzhľadom na praktické skúsenosti v iných krajinách EU, kde je intenzívny zber UCO už implementovaný, považujeme za reálne stanoviť cieľ pre množstvo vyzbieraného použitého kuchynského oleja vyprodukovaného v SR na úroveň 3000 ton ročne a následne ho využiť na výrobu ďalších výrobkov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhujeme doplniť UCO do Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025 ako samostatný prúd odpadov. V doplnených častiach je predstavená podstata využívania použitých kuchynských olejov pri výrobe bionafty. Dokument taktiež obsahuje predstavenie jednotlivých spôsobov a legislatívnych nástrojov pre zber UCO spolu s analýzou potenciálu ročnej kapacity zberu UCO na Slovensku.</p>			
ZVVB	<p>V rámci kapitoly 2.5 Osobitné prúdy odpadov navrhujeme doplniť novú podkapitolu 2.5.4 s názvom „Použitý kuchynský olej“ v znení: „Použitý kuchynský olej („UCO“) je dôležitou zložkou pri výrobe bionafty a nezanedbateľnou mierou sa podieľa na dosahovaní cieľov dosahovania OZE v doprave, ale najmä znižovania emisií</p>	Z	N	<p>V rámci kapitoly 2.5 Osobitné prúdy odpadov nepovažujeme za potrebné uviesť ako novú podkapitolu „Použitý kuchynský olej“, keďže ide o druh odpadu, ktorý sa nepodieľa na množstve vzniku odpadov takým podielom ako napríklad stavebný odpad a odpad z demolácií, biologicky rozložiteľný</p>

<p>skleníkových plynov zo životného cyklu palív, ktoré boli stanovené Európskou komisiou. V tomto kontexte je potrebné dodať, že emisie skleníkových plynov v sektore dopravy sa ako v jedinom nedarí dlhodobo znižovať. K dosiahnutiu emisných cieľov zo životného cyklu palív výrazne prispieva aj UCO, nakoľko emisie z fázy jeho vzniku extrakcie sú nulové (keďže ide o odpad). V prípade nesplnenia stanovených emisných limitov hrozia producentom palív správne konania a samozrejme sa tým neznížia emisie skleníkových plynov v doprave tak, ako by mohli. Slovenská republika využíva potenciál UCO vznikajúceho v sektore reštaurácií a jedální, kde sa tento odpad vykupuje. Veľký nevyužitý potenciál zberu UCO predstavujú domácnosti, kde síce existuje niekoľko lokálnych iniciatív jeho zberu, ale pre využitie tohto potenciálu je potrebné zaviesť súbor koordinovaných opatrení podporujúcich jeho zber. Pre zber UCO z domácností sú k dispozícii nasledovné spôsoby a legislatívne nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zber „Door to door“ o UCO je zbierané priamo z domácností, napr. popri kuchynskom odpade (v samostatných nádobách) • Povinný odber UCO v obchodoch predávajúcich jedlý olej (od určitej výmery predajne) • Zaradenie jedlého oleja medzi určené výrobky v zmysle zákona o odpadoch a aplikácia princípu rozšírenej zodpovednosti výrobcu • Zberné miesta a dobrovoľné odovzdávanie o Lokalizácia na zberných dvoroch, v blízkosti škôl, parkovacích miest, frekventovaných ulíc, a.i. Na Slovensku sa zber UCO z domácností realizuje pomocou niekoľkých iniciatív súkromného sektora. 1. Projekt, ktorý zastrešuje spoločnosť Slovnaft s názvom „Aj kvapka oleja sa ráta“. Projekt začal v roku 2011 so spoločnosťou Rest Oil a olej bolo možnosť odovzdať na 10 čerpacích staniciach („ČS“). V roku 2013 pribudlo ďalších 5 ČS, kde boli trvale umiestnené zberné kontajnery. V roku 2015 spoločnosť Slovnaft spojila sily s novým 		<p>priemyselný odpad a odpadové oleje, ktoré sú v tejto kapitole uvedené.</p> <p>Zároveň považujeme použité jedlé oleje a tuky za druh odpadu, u ktorého je potrebné vykonávať triedený zber aj z domácností a z tohto dôvodu bol od roku 2016 zavedený v zákone o odpadoch povinný triedený zber tohto druhu odpadu ako samostatnej zložky biologicky rozložiteľného odpadu. V roku 2016 bolo vyzbieraných 176,35 ton, v roku 2017 bolo vyzbieraných 241,63 ton, v roku 2018 bolo vyzbieraných 334,04 ton a v roku 2019 bolo vyzbieraných 425,23 ton. (http://cms.enviroportal.sk/odpady/verejne-informacie.php?rok=B-2016&kr=v&kat%5B%5D=200125)</p> <p>Aj na základe týchto údajov je zrejmé, že množstvá použitých jedlých olejov a tukov z domácností sa každým rokom zvyšujú.</p> <p>O</p> <p>Zároveň zlepšenie informovanosti je zabezpečené prostredníctvom opatrenia O.2 <i>Zlepšenie informovanosti obyvateľov o hierarchii odpadového hospodárstva a o možnostiach predchádzania vzniku odpadu a opätovného používania v súlade s PPVO SR 2019 - 2025, zberu, recyklácie a zhodnotenia odpadov na celoštátnej úrovni, zlepšenie</i></p>
---	--	--

<p>partnerom, spoločnosťou Meroco. Na jeseň 2015 sa zber spustil na celkovo 88 ČS, tak aby bolo pokryté celé územie SR. V súčasnosti je služba dostupná na 212 čerpacích staniciach v 118 slovenských mestách a obciach. V rámci Slovenska existujú aj menšie regionálne aktivity, ktorých vyzbieraný objem je veľmi zanedbateľný. 2. Projekt Prilej Olej, ktorý zastrešuje spoločnosť Meroco a v rámci ktorého sa v regióne západného Slovenska zbiera UCO v obciach a na zberných dvoroch výmenou za ocot. 3. Projekt obchodného reťazca Kaufland, ktorý pri svojich predajniach zaviedol zber UCO. V európskom porovnaní je najlepšie implementovaný zber UCO v Belgicku, Rakúsku, Holandsku a Švédsku, pričom percentuálne vyjadrenie zozbieraného UCO z ročnej kapacity zberu je v Belgicku 63,80%, v Rakúsku 33,60%, Holandsku 30%, Švédsku 46,70% a na Slovensku ide o 3,60%, čo znamená, že na Slovensku je ročná kapacita zberu UCO 10 000,00 a skutočne zozbieraný UCO je 360,00. Odôvodnenie: Použité kuchynské oleje ("UCO") predstavujú dôležitú zložku pri výrobe bionafty a nezanedbateľnou mierou sa podieľajú na dosahovaní cieľov obsahu OZE, ale najmä znižovania emisií skleníkových plynov zo životného cyklu palív, ktoré boli stanovené Európskou komisiou. UCO sa dnes v SR zbiera najmä zo sektora reštaurácií a kuchýň. Sektor domácností predstavuje nevyužitý potenciál, ktorý dnes končí najmä v odpadových vodách, kde predstavuje niekoľko rizík, najmä pre upchávania potrubí, množenie hlodavcov v kanalizačných sietach a tiež pre čistiaci proces. Stanovením cieľov zberu a využitia UCO a implementáciou opatrení na dosiahnutie týchto cieľov je možné: 1. eliminovať vyššie uvedené rizikové faktory, 2. zvýšiť mieru zberu a zhodnotenia tohto druhu odpadu a 3. Zvýšiť schopnosť SR dosiahnuť klimatické ciele v sektore dopravy dokonca z domácich zdrojov, nakoľko emisie skleníkových</p>			<p><i>informovanosti samospráv o nakladaní s odpadmi a vzdelávanie subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve, v kontexte obehového hospodárstva návrhu POH SR na roky 2021 – 2025.</i></p>
---	--	--	---

	plynov v tomto sektore sa ako v jedinom nedarí dlhodobo znižovať. Vzhľadom na množstvo jedlých olejov umiestňovaných na trh v SR ako aj vzhľadom na praktické skúsenosti v iných krajinách EU, kde je intenzívny zber UCO už implementovaný, považujeme za reálne stanoviť cieľ pre množstvo vyzbieraného použitého kuchynského oleja vyprodukovaného v SR na úroveň 3000 ton ročne a následne ho využiť na výrobu ďalších výrobkov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhujeme doplniť UCO do Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025 ako samostatný prúd odpadov. V doplnených častiach je predstavená podstata využívania použitých kuchynských olejov pri výrobe bionafty. Dokument taktiež obsahuje predstavenie jednotlivých spôsobov a legislatívnych nástrojov pre zber UCO spolu s analýzou potenciálu ročnej kapacity zberu UCO na Slovensku.			
NBS	Odoslané bez pripomienok			
MOSR	Odoslané bez pripomienok			
PMÚSR	Odoslané bez pripomienok			
MSSR - Sekcia legislatívy	Odoslané bez pripomienok			
ÚJDSR	Odoslané bez pripomienok			
GPSR	Odoslané bez pripomienok			
MZVEZ	Odoslané bez pripomienok			

SR				
NBÚ	Odoslané bez pripomienok			
MKSR	Odoslané bez pripomienok			
ÚPVSR	Odoslané bez pripomienok			
MŠVVaŠS R	Odoslané bez pripomienok			
MPSVRSR	Odoslané bez pripomienok			

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

O – obyčajná

Z – zásadná